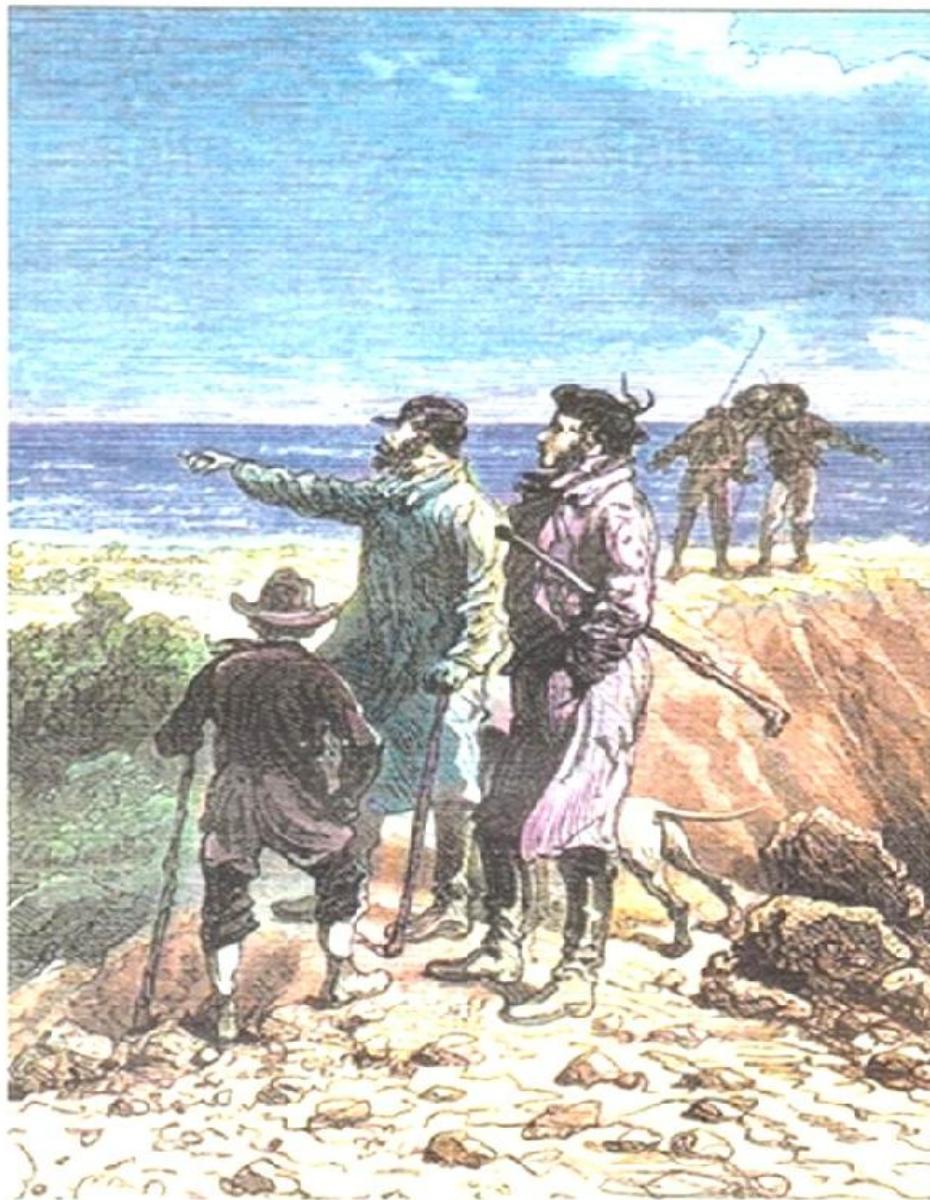

Jules Verne

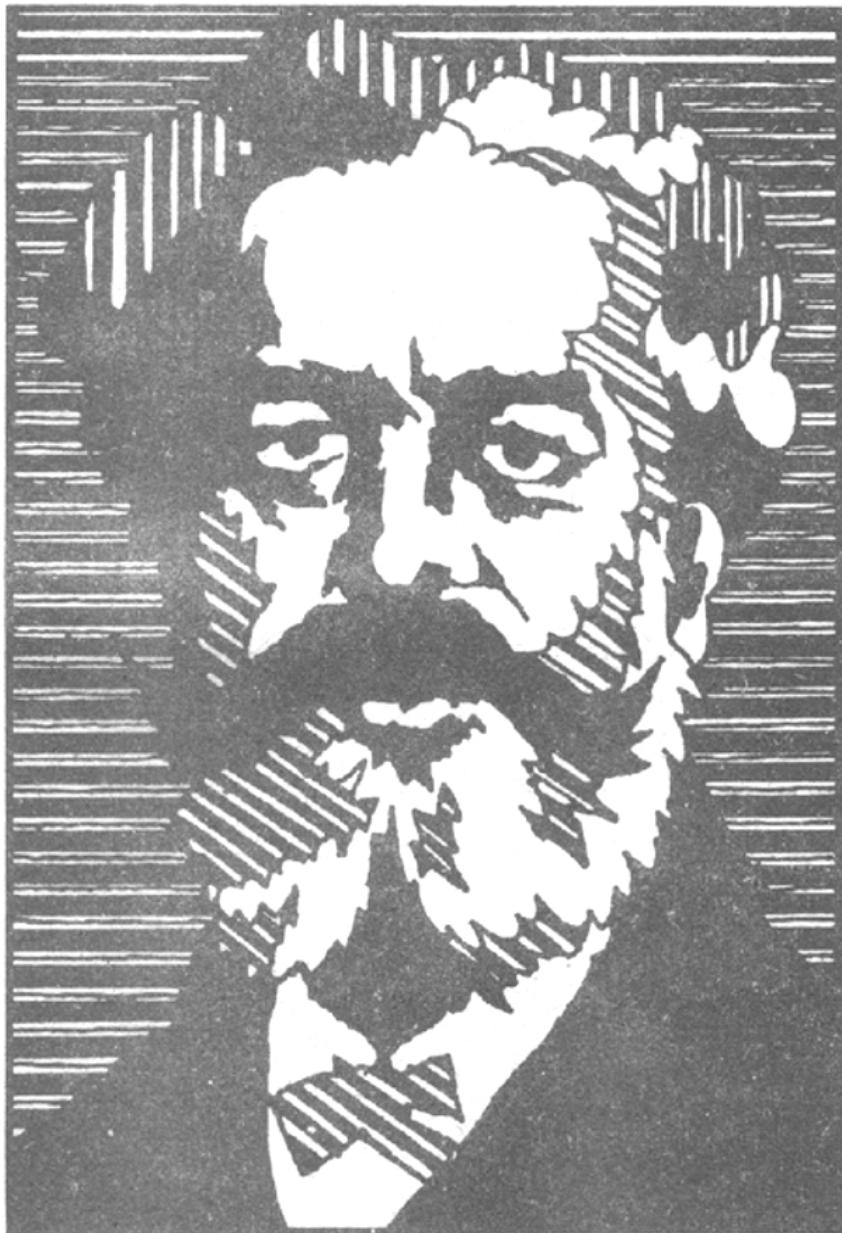
Insula misterioasă volumul 1

EDITURA ION CREANGĂ

Jules Verne

20

Jules Verne

Insula misterioasă

Volumul 1

În românește de Veronica Mihăileanu și Ion Mihăileanu
Prezentarea grafică: Val Munteanu

Editura Ion Creangă
1979

PARTEA ÎNTÂI
NAUFRAGIAȚII VĂZDUHULUI

Capitolul I

Uraganul din 1865. Strigăte în văzduh. Un balon prins într-un vârtej. Învelișul sfâșiat. În zare, doar marea. Cinci pasageri. Ce se întâmplă în nacelă. Un țărm la orizont. Deznodământul dramei

— Urcăm?

— Nu, dimpotrivă! Coborâm!

— Mai rău, domnule Cyrus. Ne prăbuşim!

— Pentru Dumnezeu! Aruncați lestul!

— Iată, am golit și ultimul sac.

— Balonul se ridică?

— Nu!

— Parcă aş auzi un clipocit de valuri!

— Sub nacelă e marea!

— E la maximum cinci sute de picioare sub noi!

Atunci o voce puternică sfâșie aerul și răsună porunca:

— Afară cu tot ce e greu!... Tot! Și să ne lăsăm în voia Domnului!

Acestea erau cuvintele care au izbucnit în văzduh, deasupra întinsului pustiu de apă al Pacificului, către orele patru ale serii, în ziua de 23 martie 1865.

Desigur, nimeni n-a uitat însăpmântătoarea vijelie din nord-est, dezlănțuită în mijlocul echinoxului aceluia an, când barometrul scăzuse la șapte sute zece milimetri. A fost un uragan care a ținut, fără întrerupere, de la 18 la 26 martie. Distrugerile pe care le-a provocat au fost uriașe în America, în Europa, în Asia, pe o zonă largă de o mie opt sute de mile, care tăia oblic Ecuatorul de la a treizeci și cincea paralelă nord până la a patruzecea paralelă sud! Orașe distruse, păduri dezrădăcinate, maluri pustiute de munții de apă care se abăteau ca valurile unui flux, vapoare aruncate la țărm, pe care statisticile din *Bureau-Veritas* le cifrau la câteva sute, teritorii întregi rase de vârtejurile care sfărâmău totul în calea lor, mai multe mii de oameni nimiciți pe uscat sau înghițiti de mare; acestea au fost semnele dezastrului lăsat în urma sa de acest uragan nemaipomenit. El depășea, prin distrugerile provocate, pe cele care au pustiit atât de cumplit Havana și Guadelupa, unul la 25 octombrie 1810, celălalt la 26 iulie 1825.

Or, chiar în momentul când atâtea catastrofe aveau loc pe uscat și pe mare, o dramă, nu mai puțin impresionantă, se petreceau în văzduhul agitat.

Într-adevăr, un balon, purtat ca un fulg în înaltul unui vârtej și prins în mișcarea giratorie a coloanei de aer, străbatea spațiul cu o viteză de nouăzeci de mile¹ pe oră, învârtindu-se în jurul său, de parcă ar fi fost atras de vreun maelström aerian.

Sub apendicele inferior al balonului oscila o nacelă în care se aflau cinci pasageri, abia vizibili în mijlocul ceții groase amestecată cu apă pulverizată ce se tăra până la suprafața oceanului.

De unde venea aerostatul, simplă jucărie a însărmântătoarei furtuni? Din ce colț al lumii se avântase? Desigur, nu putuse porni în timpul uraganului. Or, uraganul ținea de cinci zile, iar primele sale simptome se arătaseră din ziua de 18. Suntem oare îndreptăți să credem că balonul venea de foarte departe, întrucât părea să fi străbătut nu mai puțin de două mii de mile în douăzeci și patru de ore?

În orice caz, pasagerii nu puteau avea la dispoziția lor niciun mijloc pentru a calcula drumul parcurs de la plecare, căci le lipsea orice punct de reper. E probabil, chiar, să se fi întâmplat și acest fapt ciudat și anume că, prinși în mijlocul furtunii, ei nu-i simțeau zguduiturile. Se mișcau, se învârteau în jurul lor fără a-și da seama de această rotație și de deplasarea balonului în sens orizontal. Privirea lor nu putea străpunge negura deasă ce se strângea sub nacelă, în jur, numai ceată. Norii erau atât de opaci, încât nu ar fi putut spune dacă e zi sau noapte. Nicio rază de lumină, niciun zgomot de pământ locuit, nici mugetul oceanului nu putea ajunge probabil până la ei în această întunecime fără de sfârșit, cât timp continuau să se afle la mare înălțime.

Numai în coborârea lor rapidă și-au putut da seama de primejdiiile prin care treceau sus, deasupra valurilor.

Între timp, balonul, despovărat de obiecte grele ca muniție, arme, provizii, se ridica din nou în straturile superioare ale atmosferei la o înălțime de patru mii cinci sute de picioare. Pasagerii, după ce au zărit sub nacelă marea, apreciind că primejdiiile erau mai mari jos decât sus, nu șovăiră să arunce peste bord chiar și obiectele cele mai necesare și încercară să nu piardă nimic din gazul care constituia sufletul aparatului lor și care îi menținea deasupra hăului.

Noaptea se scurse în spaime chinuitoare ce-ar fi putut deveni fatale pentru niște inimi mai puțin puternice. Apoi se făcu ziuă și, odată cu lumina ei,

uraganul nu mai avu parcă aceeași forță. De la începutul acestei zile de 24 martie apărură câteva semne de ameliorare. În zori, norii, ușurați, se ridicaseră din nou în înălțimile cerului. În câteva ceasuri pâlnia trombei se lărgi și se frânse. Vântul, din uragan deveni doar «puternic», cu alte cuvinte viteza de mișcare a straturilor atmosferice se reduse la jumătate. Era ceea ce marinarii numesc «un vânt de trei terțarole»; natura dezlănțuită se mai potolise.

Către orele unsprezece straturile inferioare ale aerului se curățiseră în mod evident. Atmosfera emana acea limpezime umedă care se vede, care se simte chiar, după trecerea marilor tulburări meteorologice. Nu părea ca uraganul să se fi îndepărtat spre apus. Părea mai degrabă că se destrămase. Poate că se scurseșe în fluiduri electrice după ce s-a frânt vârtejul, aşa cum se întâmplă câteodată cu taifunurile din Oceanul Indian.

Dar și la această oră se putea observa că balonul cobora încet, printr-o mișcare continuă, în straturile inferioare ale atmosferei. Părea chiar că se dezumflă încetul și că învelișul său se alungește întinzându-se, trecând de la forma sferică la una ovală.

Către amiază aerostatul plana la o înălțime de numai două mii de picioare deasupra mării. Măsura cincizeci de mii de picioare-cubi²; datorită capacitatei sale izbutise să se mențină mult timp în aer, când se aflase la mare înălțime sau când se deplasase pe o direcție orizontală.

În acest moment călătorii aruncau ultimele obiecte care îngreunau încă nacula, cele câteva provizii păstrate, totul, până la cele mai mărunte ustensile din buzunare, iar unul dintre ei, cocoțându-se pe cercul de care erau legate corzile plasei, încercă să lege solid apendicele inferior al aerostatului.

Era evident că pasagerii nu mai puteau menține balonul în zone înalte și că le lipsea gazul!

Erau deci pierduți!

Într-adevăr, jos, dedesubtul lor, nu se întindea niciun continent, nici măcar o insulă. Spațiul nu oferea niciun punct de aterizare, nicio suprafață solidă pe care să fi putut arunca ancora.

Era doar imensitatea mării, ale cărei valuri se izbeau cu o neasemuită violență! Era oceanul nemărginit chiar pentru ei care îl dominau de sus, privirile lor întinzându-se pe o rază de patruzeci de mile! Era doar

întinderea lichidă, răscolută fără cruce, biciuită de uragan, ce li se înfătișa probabil ca o cavalcadă de talazuri smintite, deasupra căror a fost aruncată o vastă rețea de creste albe! Nici urmă de uscat, nici urmă de vapor!

Trebuia deci să fie oprită cu orice preț mișcarea de coborâre, pentru ca nu cumva aerostatul să fie înghițit de valuri. Firește, călătorii din nacelă erau ocupați cu această operație urgentă. Dar, în ciuda strădaniilor lor, balonul cobora mereu și în același timp se deplasa cu o viteză extremă urmând direcția vântului, adică de la nord-est la sud-vest.

Groaznică situația acestor nefericiți! Era limpede, nu mai puteau stăpâni aerostatul. Încercările lor n-aveau sorți de izbândă. Învelișul balonului se dezumfla din ce în ce mai mult. Gazul se scurgea fără a putea fi oprit. Aerostatul cobora din ce în ce mai iute și, la ora unu după-masă, nacela se afla suspendată la o înălțime nu mai mare de șase sute de picioare deasupra mării.

Într-adevăr, era cu neputință să se împiedice scurgerea gazului care scăpa printr-o fisură a aparatului.

Ușurând nacela de toate obiectele pe care le conținea, călătorii putuseră prelungi, timp de câteva ore, menținerea lor în aer. Dar inevitabilă catastrofă nu putea fi decât întârziată și, dacă vreo limbă de pământ nu se arăta înainte de cădere noptii, pasagerii, nacelă și balon ar fi dispărut în valuri.

Executară în acea clipă singura manevră ce mai putea fi încercată. Pasagerii aerostatului erau cu siguranță oameni energici, care știau să privească moartea în față. Nu se auzi nici măcar un singur murmur. Erau hotărâți să lupte până în ultima secundă, să facă totul pentru a întârzia căderea aerostatului. Nacela nu era decât un soi de ladă de răchită, incapabilă să plutească dacă s-ar fi prăbușit, și nu exista nicio posibilitate să fie menținută la suprafața mării.

La ora două aerostatul era la numai patru sute de picioare deasupra valurilor.

În acel moment răsună o voce bărbătească – vocea unui om îndrăzneț care nu cunoaște teama. Voci nu mai puțin energice îi răspunseră.

— Ați aruncat totul?

— Nu! Mai sunt încă zece mii franci de aur!

Un sac greu căzu imediat în mare.

— Balonul se ridică?

— Puțin, dar în curând o să cadă din nou!

— Ce mai rămâne de aruncat?

— Nimic!

— Ba da!... Nacela!

— Să ne agățăm de plasă, și în mare cu nacela!

Într-adevăr, era singurul și ultimul mijloc de a ușura aerostatul. Frânghiile care legau nacela de inel fură tăiate și aerostatul, după o cădere, se urcă din nou la două mii de picioare.

Cei cinci pasageri se cocoțaseră în plasă, deasupra inelului, și se țineau de nodurile ei privind hăul.

E cunoscută marea sensibilitate a aerostatelor. E de ajuns să fie aruncat obiectul cel mai ușor pentru a se provoca o deplasare în sens vertical. Aparatul ce plutește în aer se comportă ca o balanță de o exactitate matematică. E deci lesne de înțeles că, după ce e ușurat de o povară destul de mare, deplasarea sa e puternică și bruscă. La fel s-a întâmplat și acum.

Dar, după ce se echilibrase o clipă în straturile superioare, aerostatul începu iar să coboare. Gazul scăpa prin fisura care era imposibil să mai fie astupată.

Călătorii făcuseră tot ce era cu putință. Niciun mijloc omenesc nu-i putea salva de-acum înainte. Nu mai puteau conta decât pe ajutorul Providenței.

La ora patru balonul era la numai cinci sute de picioare de suprafața apelor.

Deodată se auzi un lătrat puternic. Pasagerii aveau cu ei un câine ce se ținea agățat de plasă, alături de stăpânul său.

— Top a văzut ceva! strigă unul din ei.

Apoi, îndată, o voce energetică strigă:

— Pământ! Pământ!

Balonul, târât tot timpul de vânt spre sud-vest, străbătuse, începând din zori, o distanță considerabilă, care se cifra la sute de mile, și o ridicătură de pământ începea într-adevăr să apară în această parte.

Pământul se afla însă la treizeci de mile în direcția vântului. Era nevoie de cel puțin o oră pentru a ajunge acolo, mai mult poate, cu condiția de a nu devia. O oră! Dar balonul nu se va goli oare până atunci de tot ce mai rămăsese din gazul său?

Aceasta era însărcinătoarea întrebare! Călătorii vedea deslușit acel punct solid ce trebuia atins cu orice preț. Nu știau ce era, insulă sau continent, căci habar n-aveau către ce parte a lumii îi mânase uraganul! Fie

că era locuit sau nelocuit, Fie că era sau nu ospitalier, trebuiau să ajungă la acest pământ!

Dar la orele patru era limpede că balonul nu se mai putea menține în aer. Atingea suprafața mării. Creasta valurilor uriașe udase de mai multe ori partea de jos a plasei, îngreunând-o și mai tare, iar aerostatul abia se mai ridica, greoi ca o pasăre cu un plumb în aripă.

O jumătate de oră mai târziu pământul era la distanța de numai o milă, dar balonul, sleit, moale, alungit, brăzdat de cute adânci, nu mai avea gaz decât în partea superioară. Pasagerii agătați de plasă însumau o greutate încă prea mare pentru el și, de îndată, cufundați pe jumătate în mare, fură izbiți puternic de valurile furioase. Învelișul aerostatului începu să facă pungi, iar rafalele, înfigându-se în ele, îl purtară ca pe o navă cu vântul în pupa. Poate că astfel va acosta!

Nu mai erau decât două cabluri până la țărm, când răsunără țipete groaznice, izbucnind din patru piepturi deodată. Balonul, care părea că nu se va mai putea ridica, izbutise să facă iar un salt neașteptat, după ce promise o formidabilă izbitură a valurilor. De parcă ar fi fost ușurat subit de o altă parte a greutății sale, se ridică din nou la o înălțime de o mie cinci sute de picioare, iar acolo întâlni un soi de vârtej de aer care, în loc să-l împingă direct spre coastă, îl făcu să urmeze o direcție aproape paralelă cu ea. În sfârșit, două minute mai târziu, el se apropia oblic și cădea definitiv pe nisipul țărmului, departe de bătaia apelor învolturate.

Călătorii, ajutându-se unii pe alții, izbutiră să se desprindă din ochiurile plasei. Balonul, ușurat de povara lor, fu răpit din nou de vânt și, ca o pasăre rănită care mai recapătă o clipă de viață, dispără în spațiu. Nacela adăpostise cinci călători și un câine; balonul nu aruncase decât patru.

Călătorul lipsă fusese cu siguranță azvârlit de talazul care izbise plasa, și acest fapt îngăduise aerostatului despovărat să se mai înalțe pentru o ultimă oară ca apoi, după câteva clipe, să ajungă pe țărm.

Cei patru naufragiați – căci pot fi numiți astfel – abia atinseseră pământul, când toți, gândindu-se la cel absent, strigă:

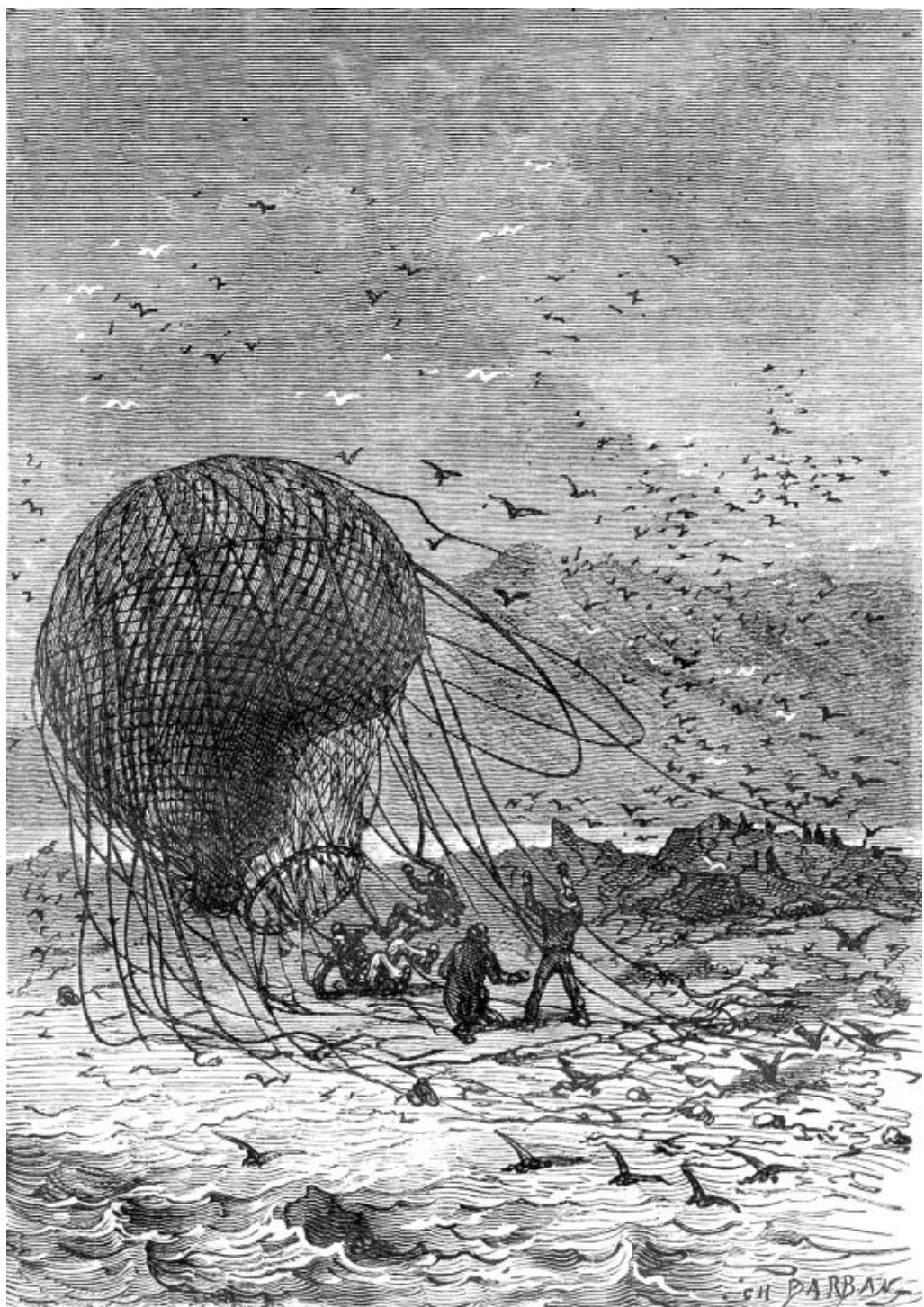
— Poate că încearcă să înoate până la mal! Să-l salvăm! Să-l salvăm!

Capitolul II

Un episod al războiului de secesiune. Inginerul Cyrus Smith. Gedeon Spilett. Negrul Nab. Marinariul Pencroff. Tânărul Harbert. O propunere

neasteptată. Întâlnire la ora zece seara. Plecare în timpul furtunii

Cei pe care uraganul îi aruncase pe această coastă nu erau nici aeronauți de profesie, nici amatori de expediții

aeriene. Erau prizonieri de război care evadaseră cu îndrăzneala în împrejurări extraordinare. Ar fi putut pieri de o sută de ori! De o sută de ori balonul lor sfâșiat ar fi trebuit să-i arunce în hău! Însă Cerul le rezervase un destin straniu și la 20 martie, după ce fugiseră din Richmond-ul asediat de trupele generalului Ulysse Grant, ei se aflau la șapte mii de mile de acest oraș, capitală a Virginiei, principala fortăreață a separatiștilor în timpul groaznicului război de secesiune³. Zborul lor în aer durase cinci zile.

Iată, de altfel, în ce împrejurări curioase se petrecuse evadarea prizonierilor, care a dus la catastrofa cunoscută cititorului.

Chiar în acel an, în luna februarie 1865, în timpul uneia din acțiunile pe care generalul Grant le pornea, însă în zadar, pentru a cucerii Richmond-ul, mai mulți dintre ofițerii săi căzură în mâinile inamicului și fură internați în oraș. Printre prizonieri, unul dintre cei mai distinși aparținea statului major unionist și se numea Cyrus Smith.

Cyrus Smith, originar din Massachusetts, era inginer, un savant renumit, căruia guvernul Uniunii îi încredințase în timpul războiului conducerea căilor ferate, al căror rol strategic a fost atât de însemnat. Adevărat nord-american, slab, osos, uscat, în vîrstă de aproximativ patruzeci și cinci de ani, părul lui trăda un început de cărunțeală, deși îl purta tuns scurt și-și rădea barba, păstrându-și doar o mustață stufoasă. Avea un frumos cap «numismatic», făcut parcă pentru a fi reprodus pe medalii, ochii arzători, gura gravă, chipul unui savant trecut prin școala practică. Era unul dintre acei ingineri care încep prin a mânui ciocanul și târnăcopul, asemenea generalilor care debutează ca simpli soldați. Totodată, pe lângă ingeniozitatea spiritului, avea și mâini deosebit de îndemânatice. Trupul său era mușchiulos și vânjos. Adevărat om de acțiune dublat de un gânditor, realiza totul fără efort, datorită vitalității sale debordante și a perseverenței energice care sfidează orice nenoroc. Foarte instruit, foarte practic, «foarte descurcăreț», pentru a folosi un cuvânt din limbajul militar francez, era un temperament desăvârșit pentru că, rămânând stăpân pe sine în orice împrejurare, el îndeplinea în cel mai înalt grad cele trei condiții care împreună definesc energia umană: activitate a spiritului și a trupului, impetuozitatea dorințelor, puterea voinței. Iar deviza lui ar fi putut fi aceea a lui Wilhelm de Orania în secolul al XVII-lea: «N-am nevoie de speranță pentru a fi întreprinzător, nici de reușită pentru a persevera.»

Totodată, Cyrus Smith era curajul personificat. Participase la toate bătăliile în timpul războiului de secesiune. După ce debutase sub comanda lui Ulysse Grant în rândurile voluntarilor din Illinois, se bătuse pretutindeni vitejește, la Paducah, la Belmont, la Pittsburg-Landing, la asediul Corinthului, la Black-river, la Chattanooga, la Wilderness, pe Potomac, ca un soldat demn de generalul care spunea: «Nu-mi număr niciodată morții!» Și de sute de ori, Cyrus Smith ar fi trebuit să se afle printre cei pe care teribilul Grant nu-i număra, dar în aceste lupte, unde nu se cruța deloc, norocul l-a ocrotit întotdeauna, până în clipa când a fost rănit și luat prizonier pe câmpul de bătălie de la Richmond.

În același timp cu Cyrus Smith, în aceeași zi chiar, un alt personaj important cădea în mâna sudiștilor. Nu era altcineva decât onorabilul Gedeon Spilett, «reporter» la *New York Herald*, care primise misiunea să urmărească peripețiile războiului, în rândurile armatelor Nordului.

Gedeon Spilett făcea parte din categoria uluitorilor cronicari englezi sau americani, ca Stanley și alții, care nu dau înapoi în față nici unei piedici pentru a obține o informație exactă și a o transmitе ziarului lor în cel mai scurt timp. Ziarele Uniunii, ca *New York Herald*, de pildă, constituie adevărate puteri, iar trimișii lor sunt reprezentanți de care se ține seamă. Gedeon Spilett era unul dintre trimișii cei mai importanți.

Om cu mari merite, energetic, prompt și gata să înfrunte orice, plin de idei, străbătuse lumea întreagă; soldat și artist, entuziasmat în sfaturile pe care le dădea, hotărât în acțiune, neținând seama nici de eforturi, nici de oboseală, nici de primejdii când trebuia să afle tot, în primul rând pentru sine, apoi pentru ziarul său, un adevărat erou al curiozității, al informației, al ineditului, al necunoscutului, al imposibilului, era unul din acei intrepizi observatori care scriu sub gloanțe, «redactează» sub ghiulele de tun și pentru care toate primejdiile sunt purtătoare de noroc.

Și el luase parte la toate bătăliile, în prima linie, cu un revolver într-o mână, cu carnetul în celaltă; obuzele nu făceau să-i tremure creionul. Nu ocupa firele cu telegramme nesfârșite, cum fac cei ce vorbesc mult fără a avea nimic de spus, dar fiecare din notele sale, scurte, răspicate, limpezi, lămureau exact orice problemă importantă. De altfel, «humour»-ul nu-i lipsea. El fu acela care, în timpul luptei de la Black-river, voind cu orice preț să-și păstreze locul la ghișeul biroului telegrafic pentru a înștiința primul ziarul său asupra rezultatului bătăliei, telegrafie timp de două ore primele

capitole ale Bibliei. *New York Herald* a plătit două mii de dolari, dar tot *New York Herald* a avut întâietatea sătului.

Gedeon Spilett era înalt de statură. Avea cel mult patruzeci de ani. Niște favoriți blond-roșcați îi încadrau obrazul. Privirea sa era calmă, pătrunzătoare, rapidă. Era privirea unui bărbat obișnuit să sesizeze imediat toate amănuntele din jurul său. Bine căldit, se călise în toate împrejurările, ca o bară de oțel în apă rece.

De zece ani Gedeon Spilett era reporterul oficial al lui *New York Herald*, pe care îl îmbogătea cu cronicile și cu desenele sale, deoarece mânuia tot atât de bine creionul ca și pana. Când fu luat prizonier, tocmai făcea descrierea și crochiul bătăliei. Ultimele cuvinte notate pe carnetul său erau următoarele: «Un sudist mă ochește și...» Dar pe Gedeon Spilett nu-l nimeri glonțul deoarece, conform obișnuitului său noroc, scăpa și din această situație fără nicio zgârietură.

Cyrus Smith și Gedeon Spilett, care nu se cunoșteau decât din auzite, fuseseră amândoi transportați la Richmond. Inginerului i se vindecă repede rana și în timpul convalescenței făcu cunoștință cu reporterul. Se plăcură unul pe altul și învățără să se prețuiască. În curând, nu mai avură decât un singur țel, să fugă, să regăsească armata lui Grant și să lupte iar în rândurile ei pentru unitatea federală.

Cei doi americani erau hotărâți să folosească orice prilej; însă, cu toate că fuseseră lăsați liberi în oraș, Richmond era atât de sever păzit încât o evadare devinea imposibilă.

Tocmai atunci, Cyrus Smith fu regăsit de un servitor care îi era devotat trup și suflet. Acest om cutezător era un negru, născut pe domeniile inginerului, din tată și mamă sclavi, dar pe care Cyrus Smith îl eliberase de mult timp, fiind un abolitionist convins, din rațiune și din inimă. Sclavul, devenit liber, nu voise să-și părăsească stăpânul. Îl iubea, fiind gata să-și dea viața pentru el. Era un Tânăr de treizeci de ani, puternic, sprinten, îndemânic, inteligent, bland și liniștit, câteodată naiv, însă totdeauna surâzător, îndatoritor și bun. Îl chema Nabucodonosor, dar nu răspundea decât la apelativul prescurtat și familiar de Nab.

Când Nab află că stăpânul său a fost făcut prizonier, părăsi fără să șovăie Massachusetts, ajunse în fața Richmond-ului și, prin șiretenie și agerime, primejduiindu-și de douăzeci de ori viața, izbuti să pătrundă în orașul

asediat. Nu pot fi redate plăcerea lui Cyrus Smith de a-și revedea slujitorul și bucuria lui Nab de a-și fi regăsit stăpânul.

Dar dacă Nab a putut pătrunde în Richmond, era cu mult mai greu de ieșit din oraș, pentru că prizonierii unioniști erau supravegheatai foarte îndeaproape. Doar o împrejurare extraordinară ar fi putut înlesni o evadare cu oarecare şanse de reușită, dar această împrejurare nu numai că nu se ieva, dar era și anevoie să-o provoci.

În acest timp Grant își continua cu energie operațiile militare. Victoria de la Petersburg i-a fost foarte puternic contestată. Forțele sale, unite cu cele ale lui Butler, nu obținuseră încă niciun rezultat în fața Richmond-ului și nimic nu lăsa să se întrevadă că eliberarea prizonierilor ar fi apropiată. Reporterul, căruia captivitatea plăcicoasă nu-i oferea niciun detaliu vrednic a fi notat, nu mai putea suporta. Era obsedat de o singură idee; să fugă din Richmond, cu orice preț. Se aventurase de mai multe ori în astfel de tentative, dar fusese oprit de niște piedici de netrecut.

Asediul continua, și dacă prizonierii erau grăbiți să scape pentru a regăsi armata lui Grant, unii asediați nu erau nici ei mai puțin grăbiți să fugă pentru a reîntâlni armata separatistă, și printre ei un anume Jonathan Forster, sudist inveterat. Astfel încât, dacă prizonierii unioniști nu puteau părăsi orașul, nici separatiștii n-o puteau face, pentru că erau încercuiți de armata Nordului. Guvernatorul Richmond-ului nu mai putea demult să comunice cu generalul Lee, deși era extrem de important a-i face cunoscută situația orașului, pentru a grăbi venirea armatei de ajutor. Acest Jonathan Forster avu atunci ideea de a zbura cu un balon, pentru a străbate liniile asediatorilor și a ajunge astfel în tabăra separatiștilor.

Guvernatorul autoriză propunerea. Fu fabricat un aerostat și pus la dispoziția lui Jonathan Forster, pe care cinci dintre tovarășii săi urmau să-l însoțească. Erau înzestrați cu arme, în cazul când ar fi trebuit să se apere la aterizare, și cu alimente, pentru cazul când călătoria aeriană s-ar fi prelungit.

Plecarea balonului fusese fixată pentru 18 martie. Urmau să plece în timpul nopții, și, contând pe un vânt de intensitate mijlocie bătând dinspre nord-vest, aeronauții socoteau că vor ajunge în câteva ore la cartierul general al lui Lee.

Vântul de nord-vest n-a fost însă o simplă adiere. La data de 18 se putea vedea că se va preschimba în uragan. Furtuna deveni atât de puternică încât

plecarea lui Forster trebui să fie amânată, pentru că era imposibil să fie primejduit aerostatul, laolaltă cu oamenii pe care i-ar fi transportat înfruntând natura dezlănțuită.

Balonul, umflat în piața mare a Richmond-ului, se afla deci acolo, gata să plece când se va fi potolit vântul; în oraș, creștea nerăbdarea, deoarece situația atmosferică nu se schimba.

Zilele de 18 și 19 martie trecură fără ca intensitatea vijeliei să scadă. Se iviră chiar dificultăți mari pentru a se putea păstra fixat de sol balonul, pe care rafalele îl culcau la pământ. Astfel se scurse noaptea de 19 spre 20, dar dimineața uraganul se desfășura cu și mai multă impetuozitate. Plecarea era deci imposibilă.

În acea zi, inginerul Cyrus Smith fu oprit pe o stradă din Richmond de un om pe care nu-l văzuse niciodată. Era un marinăru cu numele de Pencroff, având între treizeci și cinci și patruzeci de ani, viguros, foarte bronzat, cu ochii vii, şireti, dar cu o infățişare plăcută. Acest Pencroff era un nord-american care străbătuse toate mările globului și care trăise, ca pe o aventură, toate întâmplările extraordinare prin care poate trece o ființă cu două picioare și fără pene. E inutil să mai adăugăm că era o fire întreprinzătoare, îndrăzneață, un om pe care nimic nu-l mai putea uimi. La începutul aceluia an Pencroff venise la Richmond pentru niște treburi împreună cu un Tânăr de cincisprezece ani, Harbert Brown din New-Jersey, fiul fostului său căpitan, un orfan pe care îl iubea ca pe propriul său copil. Neputând părăsi orașul înainte de a fi asediat, se trezi blocat aici, spre marea sa părere de rău, și nici el nu mai avea decât un singur gând: să fugă cu orice chip. Îl cunoștea din auzite pe inginerul Cyrus Smith. Știa cât de greu acest om hotărât își stăpânea nerăbdarea. Nu șovăi deci să-l abordeze, spunându-i fără niciun fel de introducere:

— Domnule Smith, nu v-ați saturat de Richmond?

Inginerul îl privi drept în ochi pe bărbatul care îi vorbea astfel și care adăugă în şoaptă:

— Domnule Smith, vreți să fugiți?

— Când? răspunse cu însuflețire inginerul, și putem afirma că acest răspuns îi scăpase fără să vrea, întrucât nu apucase încă să-l examineze pe necunoscutul care i se adresase.

Dar cercetând cu o privire pătrunzătoare figura cinstită a marinărlui, el nu se mai îndoi că avea în față lui un om de treabă.

— Cine sunteți dumneavoastră? îl întrebă el scurt.

Pencroff se recomandă.

— Bine, răspunse Cyrus Smith. Și cu ce propuneți să evadăm?

— Cu leneșul ăsta de balon care zace aici de pomană și care mi se pare că ne aşteaptă taman pe noi!...

Marinarul n-avu nevoie să-și termine fraza. Inginerul pricepu îndată. Îl apucă pe Pencroff de braț și-l duse la el acasă.

Acolo marinarul își expuse planul, într-adevăr foarte simplu. Pentru a-l executa nu se cerea decât să-ți riști viața. E adevărat că uraganul e încă violent, dar un inginer îndemânic și îndrăzneț cum e Cyrus Smith va fi în stare să conducă un aerostat. De-ar fi știut el, Pencroff, să-l piloteze, n-ar fi șovăit să plece, împreună cu Harbert bineînțeles. Trecuse prin multe, ce mai conta încă o furtună!

Cyrus Smith îl ascultă pe marinar, fără să scoată o vorbă; ochii însă îi străluceau. Iată, se ivise prilejul. Nu era el omul care să-l lase să-i scape. Proiectul nu era decât foarte primejdios, deci putea fi executat. Cu toată supravegherea, te puteai apropiia noaptea de balon, te puteai strecu în nacelă și tăia apoi legăturile care-l țineau pe pământ! Firește, exista riscul de a fi ucis, dar și șansa de a izbuti, și dacă n-ar fi fost această furtună... Dar fără această furtună, balonul ar fi fost acum plecat, și prilejul atât de căutat nu s-ar mai fi ivit în această clipă!

— Nu sunt singur!... spuse Cyrus Smith, scurt.

— Câte persoane vreți să luați? întrebă marinarul.

— Două: pe prietenul meu Spilett și pe slujitorul meu Nab.

— Deci trei în total, răspunse Pencroff, iar împreună cu Harbert și cu mine, cinci. Balonul trebuia să ducă șase...

— E limpede. Vom pleca! spuse Cyrus Smith.

Acest «vom pleca» îl angaja și pe reporter, iar reporterul nu era omul care să dea înapoi; când proiectul îi fu comunicat, îl aprobă fără rezervă. Îl mira doar faptul că o idee atât de simplă nu-i venise lui în minte până acum. În ce-l privește pe Nab, el își urma stăpânul oriunde dorea acesta.

— Atunci, pe deseară, zise Pencroff. O să ne învârtim toți cinci prin preajmă, ca niște oameni curioși!

— Pe deseară, la ora zece, răspunse Cyrus Smith, și deie Domnul ca furtuna să nu se potolească înainte de plecarea noastră!

Pencroff își luă rămas bun de la inginer și se întoarse la locuința sa, unde rămăsesese Tânărul Harbert Brown. Acest băiat curajos cunoștea planul marinului și aștepta, nu fără o anumită neliniște, rezultatul demersului pe lângă inginer. Precum se vede, erau cinci oameni hotărâți, gata să se avânte în vijolie, în plin uragan.

Nu! Uraganul nu se potoli, și nici Jonathan Forster, nici tovarășii săi nu se puteau gândi să-l înfrunte într-o nacelă fragilă! Ziua fusese îngrozitoare. Inginerul nu se temea decât de un lucru: ca aerostatul, reținut la sol și culcat de vânt, să nu fie sfâșiat în mii de bucăți. Timp de mai multe ore dădu târcoale în piața aproape pustie, supraveghind aparatul; Pencroff făcea la fel, plimbându-se cu mâinile în buzunare, căscând la nevoie, ca un om care nu știe cu ce să-și omoare timpul, fiindu-i însă și lui teamă ca balonul să nu fie sfâșiat sau chiar să nu se rupă legăturile și aerostatul să zboare în aer.

Se însera. Noaptea deveni foarte întunecată. Cețuri groase treceau ca niște nori, aproape de pământ. Cădea o ploaie amestecată cu zăpadă. Vremea era rece. O pâclă apăsătoare învăluia Richmond-ul. Părea că furtuna violentă ar fi încheiat un soi de armistițiu între asediatori și asediați și că tunul prefera să tacă în fața detunăturilor formidabile ale uraganului. Străzile orașului erau pustii. Pe această vreme îngrozitoare părea inutilă chiar și paza pieții unde se zbătea aerostatul. Evident, totul înlesnea plecarea prizonierilor. Dar o călătorie în mijlocul rafalelor dezlănțuite!...

«Urâtă maree! își zise Pencroff, înfundându-și cu o lovitură de pumn pălăria pe care vântul încerca să i-o smulgă din cap. Nu-i nimic. O scoatem la capăt până la urmă!»

La ora nouă și jumătate Cyrus Smith și tovarășii săi se strecurau din diverse părți în piață pe care felinarele cu gaz, stinse de vânt, o lăsaseră într-o beznă adâncă. Nu se vedea nici măcar uriașul aerostat, culcat aproape în întregime pe pământ. În afara de sacii de lest care mențineau corzile plasei, nacela era imobilizată de un cablu puternic petrecut printr-un inel fixat în caldarâm și ale cărui capete erau legate de bord.

Cei cinci prizonieri se întâlniră lângă nacelă. Nu-i observase nimeni, iar întunericul era atât de adânc încât abia de se puteau vedea între ei.

Fără a scoate o vorbă, Cyrus Smith, Gideon Spilett, Nab și Harbert se suiră în nacelă, în timp ce Pencroff, la ordinul inginerului, desprindea pe rând sacii de lest. Treaba dură câteva clipe și marinul veni lângă tovarășii săi.

Aerostatul nu mai era ținut decât de cele două capete ale cablului. Iar Cyrus Smith nu mai trebuia decât să dea semnalul de plecare.

În acea clipă, dintr-un salt, un câine sări în nacelă. Era Top, câinele inginerului care, rupând lanțul, își urmase stăpânul. Cyrus Smith, temându-se de un surplus de greutate, voia să-l dea jos pe bietul animal.

— Aș, unul în plus nu contează! zise Pencroff, aruncând din nacelă doi saci de nisip.

Apoi desprinse cablul, și balonul, urcând oblic, dispără, după ce nacela izbise două hornuri și le doborâse în goana plecării.

Uraganul se dezlănțui atunci cu o violență însărcinatătoare. În timpul nopții, inginerul nu se putea gândi la o coborâre, iar când se făcu ziuă, pământul nu se mai vedea din cauza ceții. Numai după cinci zile o mică spărtură printre nori lăsa să se vadă marea uriașă dedesubtul aerostatului, pe care vântul îl târa cu o viteză de neînchipuit.

Se știe cum, din cei cinci oameni, plecați la 20 martie, patru erau aruncați la 24 martie pe o coastă pustie, la o depărtare de peste șase mii de mile de țara lor!⁴

Iar cel ce lipsea, cel în ajutorul căruia alergă în primul rând cei patru supraviețuitori ai balonului era conducătorul lor firesc, inginerul Cyrus Smith!

Capitolul III

Ora cinci seara. Cel care lipsește. Desperarea lui Nab. Cercetări în nord. Insulița. O noapte tristă, plină de neliniști. Pâcla de dimineață. Nab înoată.

Se zărește pământul. Trecerea prin vad a canalului

Inginerul fusese smuls de un talaz din plasa care cedase. Câinele dispăruse împreună cu el. Neîndemnat de nimeni, credinciosul animal se aruncase în ajutorul stăpânului său.

— Înainte! strigă reporterul.

Și toți patru, Gedeon Spilett, Harbert, Pencroff și Nab, uitând de oboseală, de încercările prin care trecuseră, începură cercetările.

Bietul Nab plânghea de furie și desperare la gândul că pierduse tot ce iubea el pe lume.

Nu trecuseră nici două minute între momentul când Cyrus Smith dispăruse și clipa când tovarășii săi întâlniseră pământul. Deci puteau

nădăjdui să ajungă la timp pentru a-l salva.

— Să căutăm! Să căutăm! strigă Nab.

— Da, Nab, răsunse Gedeon Spillett, și-l vom găsi!

— Viu?

— Viu!

— Știe să înoate? întrebă Pencroff.

— Da! răsunse Nab. Și apoi, Top e acolo!

Marinarul, auzind mugetul mării, dădu neîncrezător din cap.

Inginerul dispăruse în nordul coastei, la vreo jumătate de milă de locul unde naufragiații aterizaseră. Dacă ar fi putut atinge punctul cel mai apropiat al litoralului, acest punct ar fi trebuit să fie situat la cel mult o jumătate de milă.

Era în jur de ora șase. Ceată se lăsa iar și noaptea fu foarte întunecoasă. Naufragiații mergeau spre nord urmând coasta de răsărit a acestui pământ pe care hazardul îi aruncase – ținut necunoscut a cărui situare geografică nici n-o puteau bănui măcar. Păseau pe un sol nisipos, amestecat cu pietre, care părea lipsit de orice fel de vegetație. Foarte accidentat, foarte desfundat, părea presărat pe alocuri cu mici hârtoape, care făceau mersul nespus de anevoios. Din aceste gropi țășneau în fiecare clipă păsări mari zburând greoi, fugind în direcții nevăzute din pricina întunericului. Altele, mai sprintene, se înălțau în stoluri și treceau pe deasupra ca norii. Marinarul crezu că recunoaște goelmanzi și pescăruși, ale căror tipete ascuțite se întreceau cu vuietul mării.

Din când în când, naufragiații se opreau, strigau cu glas tare și ascultau dacă nu se aude vreo chemare dinspre ocean. Erau îndreptăți să credă că dacă locul unde inginerul ar fi putut naufragia se afla în apropiere, lătratul câinelui Top ar fi ajuns până la ei în cazul când Cyrus Smith n-ar fi fost în stare să dea un semn de viață. Însă niciun strigăt nu se deslușea din vuietul talazurilor și plescăitul resacului. Micul grup o pornea atunci din nou și scotocea prin cele mai mici scobituri ale litoralului.

După o cursă de douăzeci de minute, cei patru naufragiați fură opriți brusc de un sir de valuri spumegânde. Uscatul nu se mai vedea. Se aflau la capătul unei limbi de pământ ascuțite, de care valurile mării se spărgeau cu furie.

— E un promontoriu, zise marinarul. Trebuie să ne întoarcem pe urmele pașilor noștri, ținând dreapta, și astfel o să ajungem la adevăratul țărm.

— Dar dacă se află acolo! răspunse Nab arătând oceanul, ale cărui talazuri erau albe, luminoase, în întuneric.

— Ei bine, să-l strigăm!

Toți, unindu-și glasurile, lansară un strigăt puternic, dar nu se auzi niciun răspuns. Așteptără un moment de liniște. Începură din nou. Iarăși nimic.

Atunci naufragiații se reîntoarseră, mergând pe partea opusă a promontoriului, pe un pământ la fel de nisipos și bolovănos. Totuși, Pencroff observă că litoralul era și mai abrupt, că terenul urca și presupuse că trebuie să întâlnească, străbătând o pantă alungită, o coastă înaltă al cărei masiv se contura nedeslușit în întuneric. Păsările nu erau atât de numeroase pe această parte a țărmului. Și marea era aici mai puțin furtunoasă, mai puțin zgomotoasă și se putea observa că agitația valurilor se micșorează în mod vădit. Abia se auzea plescăitul resacului. Fără îndoială, această parte a promontoriului forma un mic golf semicircular pe care limba de pământ ce înainta în mare îl apăra împotriva valurilor dinspre larg.

Dar, urmând direcția asta, ei se îndreptau spre sud și deci mergeau spre capătul opus al coastei unde Cyrus Smith ar fi putut ajunge. După un traseu de o milă și jumătate litoralul nu prezenta încă nicio cotitură care să le îngăduie să revină către nord. Totuși, acest promontoriu, împreună cu capul său, cu limba de pământ în jurul căreia se învârtiseră, trebuia să fie undeva legat de țărm. Naufragiații, cu toate că erau sleiți de puteri, înaintau mereu cu curaj, nădăjduind în fiecare clipă să găsească vreun unghi brusc care să-i readucă spre direcția anterioară. Dezamăgirea lor fu de aceea mare când, după ce au străbătut în jur de două mile, se văzură iarăși opriți de valuri pe o limbă de pământ destul de înaltă, alcătuită din stânci alunecoase.

— Ne aflăm pe o insuliță, exclamă Pencroff, și am străbătut-o de la un capăt la celălalt!

Observația marinului era exactă. Naufragiații fuseseră aruncați nu pe un continent, nici măcar pe o insulă, ci pe o insuliță care nu măsura mai mult de două mile în lung și era, bineînțeles, foarte strâmtă în lățime.

Mica insulă, aridă, semănată cu pietre, fără vegetație, refugiu jalnic al câtorva păsări de mare, era oare legată de un arhipelag mai important? Nu se putea răspunde afirmativ. Atunci când din nacela lor întrevăzură pământul printre ceșuri, pasagerii balonului nu putuseră să-și dea seama ce reprezintă. Totuși, Pencroff, cu ochii săi de marin, obișnuiți să străpungă întunericul,

crezuse în acea clipă că deslușește înspre vest niște aglomerări confuze care anunțau o coastă înaltă.

Însă pe un asemenea întuneric nu se putea preciza cărui sistem, simplu sau complicat, aparținea insulița. Nici n-o puteau părăsi, pentru că era înconjurată de mare. Trebuia deci amânată pentru a doua zi căutarea inginerului care, din păcate, nu-și semnalase prezența prin niciun strigăt.

— Tăcerea lui Cyrus nu dovedește nimic, spuse reporterul. Poate fi leșinat, rănit, în imposibilitate de a răspunde imediat, deci să nu deznădăjduim.

Reporterul dădu atunci ideea de a se aprinde într-un punct al insuliței un foc care să slujească drept semnal pentru inginer. Însă în zadar căutără lemne sau mărcăciniș uscat. Altceva decât nisip și pietre nu exista.

E lesne de înțeles cât de îndurerați puteau fi Nab și ceilalți tovarăși ai săi, care se atașaseră de neînfricatul Cyrus Smith. Era destul de limpede că în momentul acela n-aveau nicio putere să-i vină în ajutor. Trebuiau să aștepte lumina zilei. Fie că inginerul izbutise să se salveze singur și să se refugieză pe un punct al coastei, fie că era pierdut pentru totdeauna!

Orele ce au trecut au fost lungi și chinuitoare. Frigul era pătrunzător. Naufragiații sufereau cumplit, dar nici măcar nu-și dădeau seama. Nu se gândeau să-și rezerve o clipă de odihnă. Uitând de ei însiși de dragul conducătorului lor, sperând, vrând să spere, umblau încocoace și încolo pe această insulă aridă, întorcându-se mereu la limba de pământ dinspre nord, acolo unde trebuia să fi fost mai apropiată de locul catastrofei. Ascultau, strigau, căutați să surprindă vreo chemare deznădăjduită, iar vocile lor trebuie să se fi auzit până departe, căci o oarecare liniște domnea atunci în atmosferă și zgomotele mării începeau să se potolească odată cu vijelia.

Unul din strigătele lui Nab păru chiar, la un moment dat, că se reproduce ca un ecou. Harbert îi atrase atenția lui Pencroff, adăugând:

— Asta ar dovedi că există în vest o coastă destul de apropiată.

Marinarul încuviință printr-un semn din cap. De altfel, privirile sale nu-l putuseră înșela. Dacă zărise pământ, oricât de mic ar fi fost el, însemna că pământul se afla acolo.

Dar singurul răspuns dat strigătelor lui Nab fu acest ecou îndepărtat, și nemărginirea în toată partea de răsărit a insuliței rămase tăcută.

Între timp cerul se limpezea încetul cu încetul. Către miezul nopții sclipiră câteva stele și dacă inginerul ar fi fost aici, alături de tovarășii săi, ar

fi observat că aceste stele nu făceau parte din emisfera boreală. Într-adevăr, Steaua Polară nu mai apărea pe acest nou orizont, constelațiile zenitului nu mai erau acelea pe care puteai să le observi în partea de nord a noului continent, iar Crucea Sudului strălucea la polul austral al lumii.

Trecu noaptea. Către cinci dimineața, la 25 martie, tăriile cerului se colorară ușor. Orizontul rămânea încă întunecat, dar odată cu primele raze de lumină o ceată opacă se ridică dinspre mare, astfel încât vizibilitatea era redusă la douăzeci de pași. Pâcla se desfășura în valuri compacte care se deplasau greoi.

Era un moment nepotrivit. Naufragiații nu puteau desluși nimic în jurul lor. În timp ce privirile lui Nab și ale reporterului erau îndreptate asupra oceanului, marinarul și Harbert căutau coasta înspre apus. Nu se zărea însă nici urmă de pământ.

— Nu-i nimic, spuse Pencroff, chiar dacă nu văd coasta, o simt... ea se află acolo... acolo... sunt tot atât de sigur precum sunt sigur că nu ne aflăm la Richmond!

Dar negura nu întârzie să se destrame. Nu mai rămăsese decât o ceată ușoară care prevădea vreme frumoasă. Un soare puternic încălzea straturile superioare, iar căldura lui răzbătea până la suprafața micii insule.

Într-adevăr, în jurul orei șase și jumătate, trei sferturi de oră după răsăritul soarelui, ceată deveni mai străvezie. Ea se îngroșa în partea de sus și se risipea jos. În curând se ivi întreaga insuliță, de parcă ar fi coborât dintr-un nor; apoi se văzu marea de jur-împrejur, nesfârșită la răsărit, mărginită însă la apus de o coastă înaltă și abruptă.

Da! Pământul se afla acolo. Acolo era salvarea, deocamdată cel puțin. Între mica insulă și coastă, despărțite între ele de un canal lat de o jumătate de milă, se auzea vuietul unui curent deosebit de iute.

Între timp, unul din naufragiați, dintr-un imbold lăuntric, se aruncă îndată în curent fără a cere părerea tovarășilor săi, fără a-i preveni cu o singură vorbă. Era Nab, grăbit să ajungă pe coastă și să urce spre nord. Pencroff îl chemă înapoi, zadarnic însă. Reporterul se pregătea și el să-l urmeze pe Nab.

Atunci Pencroff se apropi de el întrebându-l:

- Vreți să traversați acest canal?
- Da, răsunse Gedeon Spilett.

— Vă rog, credeți-mă, e mai bine să așteptați, spuse marinarul. Nab e în stare să-i dea singur ajutor stăpânului său. Dacă ne aventurăm pe canal, riscăm să fim târâți în larg de curent, care e de o violență extremă. Or, dacă nu mă însel, e un curent de reflux. Vedeți, mareea e în scădere pe plajă. Să avem răbdare și, dacă se retrage, s-ar putea găsi un loc de trecere.

— Ai dreptate, răsunse reporterul. Nu e bine să ne despărțim...

În acest timp, Nab lupta cu vigoare împotriva curentului. Îl străbatea pieziș. Umerii săi negri răsăreau din apă la fiecare mișcare a brațelor. Înainta în derivă cu o viteză maximă, dar se îndrepta în același timp spre coastă. Pentru a parcurge jumătatea de milă care despărțea insula de acel pământ el avu nevoie de mai mult de o jumătate de oră și ieși la țărm, la câteva mii de picioare distanță față de locul opus celui de unde plecase.

Nab păși pe țărm la poalele unui zid de granit și se scutură cu putere; apoi, alergând mereu, dispăru curând după un cap stâncos care se profila în mare, cam în dreptul extremității de miazănoapte a insulei.

Tovarășii lui Nab urmăriseră neliniștiți îndrăzneață sa încercare și, când nu se mai văzu, își mutară privirile spre pământul unde urmau să se adăpostească, mâncând între timp din scoicile ce împânzeau nisipul. Era o hrană săracă, dar era totuși ceva.

Coasta opusă forma un golf întins, terminându-se la sud printr-un cap foarte ascuțit, lipsit de orice vegetație și având o înfățișare foarte sălbatică. Capul acesta se unea cu litoralul printr-un contur destul de capricios și se sprijinea de stânci înalte de granit. Spre nord, dimpotrivă, golful, largindu-se, alcătuia o coastă mai rotunjită, care se întindea de la sud-vest la nord-est și se sfârșea printr-un promontoriu lung și subțire. Între aceste două puncte extreme, pe care se sprijinea arcul golfului, distanța putea fi de opt mile. La o jumătate milă de țărm, insula lor forma o fâșie îngustă și semăna cu spinarea unui cetaceu uriaș, mult mărit. În largime, ea nu măsura mai mult de un sfert de milă.

În fața insulei, litoralul era alcătuit, în prim-plan, dintr-o plajă de nisip, presărată cu stânci negrioase care, în această clipă, ieșeau la iveală din marea ce se retrăgea. În planul al doilea se desprindea un soi de zid de granit, tăiat abrupt, încoronat de o caprecioasă coamă, la o înălțime de cel puțin trei sute de picioare. Ea se întindea astfel pe o lungime de trei mile și se termina brusc la dreapta printr-o față poliedrică, cioplită parcă de mâna omului. Pe stânga, dimpotrivă, dominând promontoriul, acest soi de faleză

neregulată, răzlețindu-se în aşchii prismatice, alcătuită din stânci aglomerate și din pietre, cobora printr-o pantă alungită care se unea încetul cu încetul cu stâncile de la capătul meridional.

Pe platoul de deasupra al coastei, niciun copac. Era o suprafață netedă, ca aceea care domină Cape Town, la Capul Bunei-Speranțe, însă de proporții mai reduse. Cel puțin aşa apărea ea, văzută de pe insulită. Totuși, la dreapta, în spatele platoului, nu era lipsă de verdeață. Se deslușea cu ușurință o aglomerare confuză de arbori înalți, a cărei întindere se prelungea dincolo de limitele privirii. Această vegetație îți desfăta ochii, încrucișându-ți însă de liniile aspre ale zidului de granit.

În sfârșit, în ultimul plan, deasupra platoului, înspre nord-vest, la o distanță de cel puțin șapte mile, un pisc alb strălucea în bătaia razelor soarelui. Era ca o căciulă de zăpadă ce împodobea vreun munte îndepărtat.

Așadar, nu se putea ști dacă acest pământ era o insulă sau dacă aparținea unui continent. Dar, la vederea acestor stânci convulsionate care se îngrămădeau pe stânga, un geolog n-ar fi șovăit să le atribuie o origine vulcanică, ele fiind incontestabil produsul unei activități plutonice.

Gedeon Spilett, Pencroff și Harbert examinau cu atenție pământul pe care urmau să trăiască, poate, ani îndelungați, pe care urmau să moară, poate, dacă el nu se găsea în drumul vapoarelor!

— Ei, Pencroff, ce zici? întrebă Harbert.

— Păi, răspunse marinarul, e și bine și rău, ca în toate cele. O să vedem. Dar iată că se simte refluxul. Peste trei ore vom încerca să trecem, și odată aflați acolo ne vom strădui să ieşim din încurcătură și să-l regăsim pe domnul Smith!

Pencroff nu se înșelase în previziunile sale. Trei ore mai târziu, marea retrăgându-se, ieși la iveală cea mai mare parte a nisipurilor ce alcătuiau fundul canalului. Între mica insulă și coastă nu mai rămânea decât o fâșie navigabilă strâmtă, fără îndoială, ușor de trecut.

În consecință, la ora zece, Gedeon Spilett și cei doi tovarăși ai săi se dezbrăcară, puseră pe cap hainele împăturite și se aventurară în fâșia navigabilă, a cărei adâncime nu depășea cinci picioare. Harbert,

pentru care apa era prea adâncă, înota ca un pește și se descurca de minune. Toți trei ajunseră fără greutate pe țărmul opus. Acolo, după ce se uscară repede, își îmbrăcară hainele ferite de contactul cu apa. Apoi ținură sfat.

Capitolul IV

Scoicile fosforescente. La gurile râului. «Şemineurile». Continuarea cercetărilor. Pădurea de conifere. Provizia de combustibil. În aşteptarea refluxului. Din înaltul coastei. Pluta. Întoarcerea la ţărm

Reporterul îi spuse marinarului să-l aştepte chiar în acest loc, unde îl va reîntâlni, și imediat, fără a pierde o clipă, urcă litoralul în direcția pe care o urmase, câteva ore mai înainte, negrul Nab. Era atât de nerăbdător să afle vești despre inginer, încât dispăru repede în spatele unui colț al coastei.

Harbert vră să-l însoțească.

— Rămâi, băiatule, îi zise marinarul. Trebuie să pregătim un loc de popas și să vedem dacă e cu puțință să găsim de mâncare altceva mai consistent decât niște scoici. Prietenii noștri vor avea nevoie să se întrețemeze la întoarcere. Fiecare cu sarcina lui.

— Sunt gata, Pencroff, răspunse Harbert.

— Bine, continuă marinarul, o să ne descurcăm. Să procedăm metodic. Suntem obosiți, înfrigurați, flămânzi. Trebuie deci să găsim adăpost, căldură și hrană. Pădurea e plină de lemn, în cuiburi sunt ouă; nu ne rămâne decât să căutăm locuință.

— Ei bine, răspunse Harbert, o să caut o grotă printre stânci și până la urmă voi descoperi vreo vizuină unde să ne aciuim!

— Așa e, răspunse Pencroff. La drum, băiatule!

Și iată-i pe amândoi păsind la poalele uriașului zid, pe plaja dezvelită de reflux. Dar, în loc să urce spre nord, ei coborâră spre sud. Pencroff observase, la câteva sute de pași mai jos de locul unde debarcaseră, o deschidere strâmtă care, după părerea lui, indica vărsarea unui râu sau pârâu. Or, pe de o parte era important ca ei să se așeze în vecinătatea unui curs de apă potabilă, iar pe de altă parte nu era imposibil ca pe Cyrus Smith să-l fi împins curentul într-acolo.

Zidul, înalt, cum s-a mai spus, se ridica până la trei sute de picioare, dar blocul era pretutindeni compact, și chiar baza lui, abia atinsă de mare, nu avea nici cea mai mică fisură care ar fi putut sluji drept locuință provizorie. Era un zid vertical, alcătuit dintr-un granit foarte dur, pe care valurile nu izbutiseră să-l roadă. Spre culme, puzderie de păsări acvatice zburau de colo-colo, în special diverse specii din ordinul palmipedelor, cu ciocul lung, îngust și ascuțit – zburătoare ce ciripeau gălăgios, nu prea speriate de

prezența omului care, cu siguranță, le tulbura pentru prima oară singurătatea. Printre aceste palmipede Pencroff recunoscu mai mulți «labbi», un soi de goelanzi cărora li se dă câteodată numele de «pescăruși răpitori», precum și un soi de mici pescăruși lacomi, care își făcuseră cuiburi în scobiturile granitului. O singură împușcătură, trasă în mijlocul acestui furnicar de păsări, ar fi doborât un număr mare; dar, pentru a trage o împușcătură e nevoie de pușcă, or nici Pencroff, nici Harbert n-o aveau. De altfel, acești pescăruși și labbi cu greu pot fi mâncăți, până și ouăle lor au un gust îngrozitor.

Harbert, care se depărtase ceva mai mult spre stânga, semnală curând câteva stânci tapisate cu alge, pe care fluxul urma să le acopere din nou peste câteva ore. Pe aceste stânci, în mijlocul ierburilor de mare lunecoase, mișunau scoici cu valvă dublă, ce nu puteau fi disprețuite de niște oameni înfometăți. Harbert îl chemă pe Pencroff care veni în grabă.

— Scoici! strigă marinarul. Iată cu ce putem înlocui ouăle de care ducem lipsă!

— Nu sunt scoici obișnuite, răspunse Tânărul Harbert, care examina cu atenție moluștele lipite de stânci, sunt scoici fosforescente.

— Și pot fi mâncate? întrebă Pencroff.

— Desigur.

— Atunci să mâncăm scoici fosforescente.

Marinarul putea să aibă încredere în Harbert. Tânărul era bine pregătit în științele naturii și avusese întotdeauna o adevărată pasiune pentru această disciplină. Tatăl său îl îndemnase pe această cale, înscriindu-l la cursurile celor mai buni profesori din Boston, care țineau mult la acest copil intelligent și muncitor. Mai târziu, însușirile sale de naturalist aveau să fie folosite în mai multe rânduri și nici acum, la început, nu se înselă.

Scoicile fosforescente erau lunguiete, prinse în ciorchine și bine lipite de stânci. Făceau parte din specia de moluște perforatoare, care sapă găuri în pietrele cele mai dure, având cochilia rotunjită la amândouă capetele, ceea ce nu se observă la scoica obișnuită.

Pencroff și Harbert au mâncat multe scoici fosforescente, care s-au întredeschis tocmai atunci la căldura soarelui. Le-au mâncat ca pe niște stridii și, întrucât le-au găsit foarte piperate la gust, nu le-a mai părut rău că n-au la îndemână piper sau alte condimente.

Își potoliră pe moment foamea, dar nu și setea care crescă, după ce înghițiseră acele moluște picante. Trebuiau deci să caute apă dulce și era posibil să n-o găsească într-o regiune atât de capricios accidentată. Pencroff și Harbert, prevăzători, au făcut o provizie mare de scoici fosforescente cu care și-au umplut buzunarele și batistele, și apoi s-au întors la poalele malului înalt.

Parcurgând două sute de pași ajunseră la acea deschidere a coastei prin care, aşa cum presupunea Pencroff, un râuleț ar fi trebuit să-și verse în mare apele bogate. În locul acela, zidul de granit părea să fi fost despăgubit de o violentă mișcare plutonică. La baza lui se scobise un mic golf, al cărui fund forma un unghi destul de ascuțit. Cursul apei avea acolo o largime de o sută de picioare, iar malurile sale răpoase măsurau fiecare abia douăzeci de pași. Râul pătrundea aproape în linie dreaptă între cei doi pereti de granit care tindeau să coboare, pe măsură ce se depărtau de gura lui, apoi o cotea brusc și dispărăea în desis, la o jumătate de milă distanță.

— Avem aici apă! Dincolo, pădure! spuse Pencroff. Ei bine, Harbert, nu ne mai lipsește decât casa!

Apa râului era limpede. Marinul își dădu seama că în acest moment al măreei, adică în reflux, când valul nu ajungea în estuar, apa era dulce. Stabilind acest fapt important, Harbert căuta vreo scobitură ce-ar fi putut fi folosită ca refugiu. Zadarnic însă. Pretutindeni zidul era neted și vertical.

Totuși, chiar la gura râului, ferit de valurile fluxului, bolovanișul formase nu o grotă, ci o îngărmădeală de pietroale uriașe de felul celor ce se întâlnesc deseori în ținuturile granitice și care se numesc «Şemineuri».

Pencroff și Harbert pătrunseră destul de adânc între stânci, pe niște culoare pline de nisip unde lumina nu lipsea, deoarece ea intra prin golurile lăsate de granituri, dintre care unele nu se mai mențineau decât printr-un echilibru miraculos. Însă odată cu lumina se năpustea și vântul – un adevărat crivăț al coridoarelor – și, împreună cu vântul, frigul tăios de afară. Totuși, marinul se gândi că, astupând unele porțiuni ale acestor culoare, zidind câteva deschizături cu un amestec de pietriș și nisip, «Şemineul» ar putea deveni locuibil. Planul lui geometric reprezenta semnul tipografic & Or, izolând bucla de sus a semnului, prin care năvălea vântul de sud și de vest, să fi putut fără îndoială folosi partea de jos.

— Asta vom face, spuse Pencroff. și dacă îl vom revedea vreodată pe domnul Smith, el va ști să folosească acest labirint.

— Îl vom revedea, Pencroff, strigă Harbert, și când se va întoarce va trebui să găsească aici o locuință aproape confortabilă. Ea va fi astfel dacă vom reuși să facem o vatră în culoarul din stânga și să păstrăm acolo o deschizătură pentru evacuarea fumului.

— O să putem, băiatule, răspunse marinarul, și acest řemineu – Pencroff păstră acest nume pentru locuința lor provizorie – va fi exact ce ne trebuie. Dar mai întâi să ne facem o provizie de combustibil. Îmi închipui că lemnul ne va fi și el folositor ca să astupăm aceste deschizături, prin care dracul cântă din trumpetă!

Harbert și Pencroff părăsiră řemineul și, cotind după colț, începură escaladarea malului stâng al râului. Curentul apei era destul de iute și ducea cu el câteva cioturi putrezite. Fluxul – care se facea simțit în acea clipă – trebuia să împingă apa cu forță până la o distanță considerabilă. Marinarul se gândi că fluxul și refluxul ar putea fi folosite pentru transportul obiectelor grele.

După ce au mers timp de un sfert de oră, marinarul și Tânărul ajunseseră la locul unde râul cotea luând-o spre stânga. Începând din acest punct, cursul său străbătea o pădure de arbori magnifici. Deși se apropia anotimpul rece, acești arbori își păstraseră verdeala, deoarece făceau parte din familia coniferelor răspândită în toate regiunile globului, de la cele cu climă nordică până la cele tropicale. Tânărul naturalist recunoscu în primul rând «deodari», esențe des întâlnite în zona Himalaiei și care răspândea o aromă plăcută. Printre acești copaci frumoși creșteau pâlcuri de pini, cu ramuri ce se deschideau larg ca o umbrelă. În mijlocul ierburiilor înalte, Pencroff simțea cum sub picioarele sale troșnesc vreascuri, care părâiau ca niște focuri de artificii.

— Bine, băiatule, îi spuse el lui Harbert, dacă eu nu cunosc numele acestor copaci, cel puțin știu să-i aşez în categoria «lemn pentru foc» și, pentru moment, e singurul lucru care ne interesează!

— Să ne aprovizionăm! răspunse Harbert, care se puse îndată pe treabă.

Strânsul lemnului fu ușor. Nici n-aveau nevoie să rupă crăcile din copaci pentru că la picioarele lor zăceau cantități uriașe de lemn uscat. Dar dacă combustibilul nu lipsea, mijloacele de transport lăsau de dorit. Fiind foarte uscat, lemnul acesta trebuia să ardă repede. De aici necesitatea de a aduce la řemineu o cantitate apreciabilă, încărcătură ce depășea puterile a doi oameni. Harbert își dădu seama de asta.

— Ei, băiatule, spuse marinarul, trebuie să existe o metodă pentru a transporta lemnul ăsta. Se găsește totdeauna un mijloc pentru a rezolva lucrurile. Dacă am avea o căruță sau o barcă, ar fi foarte ușor.

— Avem însă râul! zise Harbert.

— Așa e, răspunse Pencroff. Râul va fi pentru noi un drum care merge singur, că nu degeaba au fost inventate plutele.

— Numai că, remarcă Harbert, acest drum merge, în acest moment, într-o direcție contrară celei dorite de noi, pentru că începe fluxul!

— Dacă vom aştepta refluxul, vom fi răsplătiți, răspunse marinarul. Atunci apa va avea grija să ne transporte combustibilul la Şemineu. Să ne construim, deci, pluta.

Marinarul, urmat de Harbert, se îndreptă către unghiul pe care liziera pădurii îl făcea cu râul. Amândoi duceau, fiecare după puterile sale, câte o legătură de vreascuri. Pe mal se găsea de asemenea o cantitate mare de crăci căzute, în mijlocul ierburilor unde nu călcase probabil niciodată picior de om. Pencroff se apucă imediat să construiască pluta.

Într-un soi de vărtej, provocat de o limbă de pământ care frângea curentul, marinarul și Tânărul aşezară trunchiuri destul de groase, pe care le legără cu liane uscate. Se formă astfel un fel de plută pe care fu stivuită întreaga provizie de lemn, cam cât ar fi putut căra cel puțin douăzeci de oameni. Într-o oră treaba era terminată și pluta, priponită de malul râpos, aştepta schimbarea mareei.

Mai aveau la dispoziție câteva ore și, de comun acord, Pencroff și Harbert hotărâră să urce pe platoul superior, pentru a cerceta ținutul pe o arie mai întinsă.

Exact la două sute de pași în urma unghiului format de râu, zidul, sfârșindu-se printr-o surpătură de stânci, dispărea într-o pantă lină spre liziera pădurii. Era ca o scară naturală. Harbert și marinarul își începură aşadar ascensiunea. Iuți la picior, în câteva clipe erau pe creastă și se aşezară în dreptul unghiului pe care ea îl forma cu vârsarea râului.

Cum au ajuns, prima privire o aruncă asupra oceanului pe care îl străbătuseră în condiții atât de îngrozitoare! Cercetără cu emoție toată partea de nord a coastei unde se produsese catastrofa. Acolo dispăruse Cyrus Smith. Ochii lor căutau să vadă dacă nu cumva mai plutea vreo epavă a balonului lor, de care s-ar fi putut agăța un om. Nimic! Marea nu era decât un uriaș pustiu de apă. Coasta, pustie și ea. Nu se vedea nici reporterul,

nici Nab. Era însă posibil ca în acest moment amândoi să se afle la o asemenea distanță încât să nu poată fi zăriți.

— Sunt convins, exclamă Harbert, că un bărbat atât de energetic ca domnul Cyrus nu putea să se încece ca un începător oarecare. Trebuie să fi ajuns el undeva pe țărm. Nu-i aşa, Pencroff?

Marinarul dădu din cap cu tristețe. El nu mai nădăduia să-l revadă pe Cyrus Smith; nu voia însă să-i spulbere orice speranță lui Harbert!

— Fără îndoială, fără îndoială, spuse el, inginerul nostru este omul care se descurcă acolo unde oricare altul ar fi doborât!...

Totuși, cerceta coasta cu o și mai mare atenție. În fața ochilor săi se întindea plaja nisipoasă, mărginită la dreapta vărsării râului de un șir de stânci submarine. Aceste stânci, apărând la suprafață, semănau cu o ceată de amfibii culcate pe valurile resacului. Dincolo de șirul de recife, marea scânteia sub razele soarelui. Spre sud orizontul era închis de un promontoriu ascuțit, și nu-ți puteai da seama dacă țărmul se prelungea în această direcție, sau dacă se îndrepta spre sud-est și sud-vest, ceea ce ar fi însemnat că această coastă e un soi de peninsulă foarte alungită. La extremitatea nordică a golfului, conturul litoralului se întindea pe o distanță mare, formând o linie mai rotunjită. Acolo țărmul era jos, plat, fără faleză, cu bancuri mari de nisip lăsate de reflux.

Pencroff și Harbert se întoarseră atunci spre apus. Privirea lor fu mai întâi oprită de muntele cu piscul înzăpezit, care se înălța la o distanță de șase sau șapte mile. De la primele trepte ale muntelui până la două mile de coastă se înșiruiau vaste întinderi împădurite, marcate prin mari pete verzi din cauza prezenței coniferelor. Apoi, de la liziera acestei păduri până la coastă urma un platou larg acoperit cu pâlcuri de copaci crescând la întâmplare. Pe stânga, printre luminișuri, se vedea în unele clipe scânteind apa râulețului și se părea că întortocheatul său curs îl ducea la contraforturile muntelui, unde își avea probabil izvoarele. În locul unde marinarul își lăsase pluta, apa intra între cele două ziduri înalte de granit; dar, dacă pe malul stâng pereții rămâneau netezi și abrupti, pe malul drept, dimpotrivă, coborau încetul cu încetul, masivul se transforma în stânci izolate, stâncile în bolovani, bolovanii în pietriș, până la capătul limbii de pământ.

— Ne aflăm oare pe o insulă? murmură marinarul.

— În orice caz, pare să fie destul de întinsă! răspunse Tânărul.

— O insulă, oricât de întinsă ar fi, tot o insulă rămâne! spuse Pencroff.

Însă această întrebare atât de importantă nu putea fi încă rezolvată. Rezolvarea trebuia amânată pentru altă dată. În privința pământului, fie că era insulă sau continent, el părea rodnic, plăcut la înfățișare, variat în produsele sale.

— Astă-i bine, remarcă Pencroff, și, în pofida nenorocirii noastre, trebuie să-i mulțumim Providenței.

— Slavă Cerului! răspunse Harbert, al cărui suflet era plin de recunoștință.

Pencroff și Harbert priviră multă vreme ținutul unde îi aruncase destinul, dar era greu să-ți dai seama, după o atât de sumară cercetare, ce le putea rezerva viitorul.

Apoi se întoarseră, urmând creasta de sud a platoului de granit, tivit cu o horbotă de stânci capricioase, dintre cele mai bizare. Aici trăiau câteva sute de păsări cuibările în scobiturile granitului. Harbert, sărind pe stânci, stârni un stol întreg din aceste zburătoare.

— A, strigă el, ăștia nu sunt nici goelanzi, nici pescăruși!

— Atunci ce soi de păsări or fi? întrebă Pencroff. Zău, parcă ar fi porumbei.

— Într-adevăr, sunt porumbei sălbatici sau porumbei de stâncă, răspunse Harbert. Îi recunosc după cele două dungi negre de pe aripi, după pata albă din dreptul cozii și după penajul lor albastru-cenușiu. Or, dacă porumbeii de stâncă sunt buni de mâncat, ouăle lor trebuie să fie excelente, și oricât de puține, câteva or fi în cuiburile lor!...

— Nu le vom lăsa timp să-și spargă găoacea decât pentru omletă! răspunse vesel Pencroff.

— Dar în ce-ai să-ți faci omleta? întrebă Harbert. În pălărie?

— N-ar fi rău, răspunse marinarul, dar nu sunt scamator. O să ne mulțumim, băiatule, cu ouă răscoapte și lasă asupra mea, le vin eu de hac la cele prea tari!

Pencroff împreună cu Tânărul examinară cu atenție scobiturile granitului și găsiră, într-adevăr, ouă în unele cavități! Câteva duzini fură culese și legate în batista marinarului după care, apropiindu-se momentul refluxului, Harbert și Pencroff începură să coboare spre cursul apei.

Era ora unu după-masă când au ajuns la cotul râului. Curentul tocmai își schimba direcția. Trebuia deci profitat de reflux pentru a duce pluta la estuar. Pencroff nu avea de gând să lase pluta să plece la întâmplare în voia

currentului, dar nici nu înțelegea să se îmbarce pe ea pentru a ține direcția. Dar un marinăru nu se află niciodată în încurcătură când e vorba de un cablu sau de o parămă, încât Pencroff împleti la repezeală din liane uscate o funie lungă de câteva brațe. Un capăt al acestui cablu vegetal fu legat de partea din spate a plutei, iar celălalt capăt îl ținea marinăru în mâna, în timp ce Harbert împingea pluta cu o prăjină lungă pentru a o menține în currentul apei.

Procedeul reuși de minune. Uriașa încărcătură de lemn, pe care marinăru o frâna mergând pe țărm, urmă firul apei. Malul era foarte abrupt și nu aveau să se tem că pluta să ar putea împiedica de vreun obstacol, astfel încât, înainte de ora două, ajunseră la vărsarea apei. La câțiva pași de Șemineu.

Capitolul V

Amenajarea Șemineului. Importanța problemă a focului. Cutia de chibrituri. Cercetare pe plajă. Întoarcerea reporterului și a lui Nab. Un singur chibrit! Focul pâlpâie în vatră. Prima cină. Prima noapte pe uscat

Prima grijă a lui Pencroff, îndată ce descărcă lemnalele de pe plută, fu să facă Șemineul locuibil, închizând acele culoare prin care sufla vântul. Cu nisip, cu pietre, cu crăci împletite, cu pământ moale astupară ermetic galeriile exterioare prin care pătrundeau vânturile sudului și izolară bucla de sus. O singură deschizătură, strâmtă și întortocheată, dinspre partea laterală, fu lăsată, pentru a evacua fumul și a asigura tirajul vetrui. Șemineul rămânea deci împărțit în trei sau patru odăi, dacă ar putea fi numite astfel vizuinile întunecoase, de care n-ar fi fost mulțumită nicio fiară. Locul era însă uscat și ar putea sta în picioare, cel puțin în odaia principală care ocupa centrul. Solul era acoperit cu nisip fin. La urma urmei, te ar putea acomoda, în aşteptarea a ceva mai bun.

Harbert și Pencroff stăteau de vorbă, în timp ce lucrau.

— Poate că tovarășii noștri au găsit o locuință mai bună decât a noastră? zise Harbert.

— Se prea poate, răspunse marinăru, dar mă îndoiesc. Să ne vedem mai bine de treabă. Există o vorbă, mai bine să-ți prisosească, decât să-ți lipsească.

— Ah, făcu Harbert, numai de l-ar aduce înapoi pe domnul Smith, numai de l-ar găsi și nu ne-ar mai rămâne decât să mulțumim Cerului.

— Da, murmură Pencroff. El era un bărbat, un bărbat adevărat!

— Era... spuse Harbert. Oare nu mai speră să-l revezi niciodată?

— Să mă ferească Dumnezeu! răsunse marinarul.

Terminară repede munca de amenajare și Pencroff se declară foarte mulțumit.

— Acum, zise el, prietenii noștri pot să se întoarcă. Vor găsi un adăpost satisfăcător.

Le mai rămânea să înjghebeze vatra și să pregătească masa. Treabă simplă și usoară, într-adevăr. Pietre mari, plate, fură așezate în fundul primului culoar din stânga, la orificiul strâmt care-i fusese rezervat. După ce va fi evacuat fumul, căldura rămasă va menține o temperatură mulțumitoare în interior. Provizia de lemn fu înmagazinată într-una din odăi și marinarul puse unele peste altele, pe pietrele vetrei, butuci și vreascuri.

Marinarul tocmai era ocupat cu treaba asta când Harbert îl întrebă dacă avea chibrituri.

— Desigur, răsunse Pencroff, și adăugă: din fericire, căci, fără chibrituri sau fără iască, ne-am fi aflat în mare încurcătură!

— N-am putea face foc ca sălbaticii, răsunse Harbert, frecând una de alta două bucăți de lemn uscate?

— N-ai decât, încearcă, băiete, și vom vedea dacă reușești altceva decât să-ți rupi brațele!

— Totuși, e un procedeu foarte simplu și foarte folosit în insulele din Pacific.

— Nu zic nu, răsunse Pencroff, dar îmi închipui că ei cunosc o metodă specială, sau că folosesc un lemn anume, deoarece am încercat nu o dată să obțin o flacără în acest fel și n-am izbutit! Mărturisesc deci că prefer chibriturile! Unde sunt chibriturile mele?

Pencroff căută în vestă cutia de chibrituri de care nu se despărțea niciodată, căci era un fumător pătimăș. N-o găsi. Scotoci buzunarele pantalonilor și, spre marea sa mirare, nu găsi nici acolo cutia.

— Proastă situație, mai mult decât proastă! spuse privindu-l pe Harbert. Mi-o fi căzut cutia din buzunar și am pierdut-o! Dar tu, Harbert, n-ai nimic, vreo brichetă sau orice altceva ce ne-ar putea ajuta să obținem foc?

— Nu, Pencroff!

Scărpinându-se în cap, încurcat, marinarul ieși, urmat de Tânăr. Amândoi căutară cu cea mai mare grijă pe nisip, între stânci, lângă malul râpos al

râului, dar în zadar. Cutia era de cupru și n-ar fi putut scăpa privirilor lor.

— Pencroff, întrebă Harbert, nu cumva ai aruncat cutia din nacelă?

— M-am ferit să fac una ca asta, răsunse marinarul. Dar când ești scuturat atât de tare cum ni s-a întâmplat nouă, nu e de mirare să dispara un obiect atât de mic. Mi-a zburat până și pipa. A naibii cutie, unde poate fi?

— Marea se retrage, spuse Harbert, hai repede, la locul unde am fost aruncați pe pământ.

Era puțin probabil să mai găsească cutia pe care valurile trebuie să o fi rostogolit printre pietricele în timpul fluxului, totuși nu era rău să caute și acolo. Harbert și Pencroff se îndreptără repede spre punctul unde aterizaseră în ajun, la aproximativ două sute de pași de Şemineu.

Căutară amănunțit printre pietre și între scobiturile stâncilor. Fără niciun rezultat. Dacă a căzut în acest loc, trebuia să fi fost luată de valuri. Pe măsură ce mareea se retrăgea, marinarul scotocea prin toate crăpăturile stâncilor fără a găsi însă nimic. Într-o asemenea împrejurare pierderea era gravă și, pentru moment, irreparabilă.

Pencroff nu-și ascunse dezamăgirea. Avea fruntea încruntată. Nu scotea nicio vorbă. Harbert încercă să-l consoleze făcând observația că oricum chibriturile ar fi fost udate de apa mării și n-ar mai fi putut fi folosite.

— Nu, băiete, răsunse marinarul. Erau într-o cutie de cupru bine închisă! Si acum, ce-i de făcut?

— O să găsim cu siguranță un mijloc de a ne procura foc, spuse Harbert. Domnul Smith sau domnul Spilett n-au să rămână în pană ca noi.

— Da, răsunse Pencroff, dar, până atunci, n-avem foc, iar tovarășii noștri nu vor găsi decât o masă săracă la întoarcerea lor!

— Dar, replică cu promptitudine Harbert, nu se poate ca ei să n-aibă nici iască, nici chibrituri!

— Mă îndoiesc, răsunse marinarul dând din cap. În primul rând, Nab și domnul Smith nu fumează, și tare mi-e teamă că domnul Spilett și-ar fi păstrat mai degrabă carnetul de note decât cutia de chibrituri!

Harbert nu răsunse. Pierderea cutiei era în mod evident un fapt regretabil. Totuși, Tânărul era încredințat că, într-un fel sau altul, vor face rost de foc. Pencroff, mai experimentat, cu toate că nu era deloc omul care să se lase tulburat de un fapt mai mult sau mai puțin însemnat, nu judeca la fel. În orice caz, nu exista decât o singură soluție: să aștepte întoarcerea lui Nab și a reporterului. Trebuia însă să renunțe la ouăle răscoapte pe care voia

să le pregătească, iar regimul de carne crudă nu i se părea, nici pentru ceilalți, nici pentru el, o perspectivă plăcută.

Înainte de a se întoarce la Șemineu, marinarul și Harbert, ținând seama de eventualitatea că n-au să aibă foc, făcură o nouă provizie de scoici fosforescente și porniră tăcuți spre locuința lor.

Pencroff pășea cu ochii în pământ, căutând mereu cutia de negăsit. El urcă din nou, mergând de-a lungul malului stâng al râului, de la vărsare până la locul unde fusese legată pluta. Se întoarse pe platoul superior, îl bătu în toate direcțiile, căută printre ierburile înalte de la marginea pădurii – dar totul fu în zadar.

Era ora cinci seara când se întoarseră la Șemineu. Inutil să mai spunem că toate culoarele fură scotocite până în colțurile cele mai întunecoase și bineînțeles că trebuiră să renunțe în cele din urmă.

În jurul orei șase, în clipa când soarele dispărea dincolo de înălțimile din vest, Harbert, care umbla încocoace și încolo pe plajă, semnală întoarcerea lui Nab și a lui Gedeon Spilett.

Se întorceau singuri! Tânărul simți o strângere de inimă cumplită. Marinarul nu se înselase în presimțirile sale. Inginerul Cyrus Smith nu fusese găsit!

Îndată ce veni, reporterul se așeză pe o stâncă, fără a spune o vorbă. Sfârșit de oboseală, mort de foame, n-avea putere să scoată niciun cuvânt!

Cât despre Nab, ochii săi înroșiți dovedeau cât de mult plânsese, iar alte șiroaie de lacrimi, pe care nu și le putea stăpâni, spuneau prea limpede că pierduse orice speranță.

Reporterul relată cercetările întreprinse pentru a-l regăsi pe Cyrus Smith. Nab împreună cu el străbătuseră coasta pe o distanță mai mare de opt mile, deci mult mai departe de punctul unde căzuse penultima dată balonul, când dispăruseră inginerul și câinele Top. Plaja era pustie. Nicio urmă, nicio amprentă. Nicio pietricică proaspăt răsturnată, niciun indiciu pe nisip, niciun semn de pas omenesc pe toată această parte a litoralului. Era evident că niciun om nu trecuse pe această porțiune a coastei. Marea era tot atât de pustie ca și țărmul, și tocmai acolo, la câteva sute de pași de coastă, își găsise inginerul mormântul.

În acea clipă Nab se ridică și, cu un glas care vădea cât de puternică era speranța ce sălăslua în el, spuse:

— Nu, nu! N-a murit! Nu! Nu se poate! El să moară! Ei aş! Eu, poate, sau oricare altul, poate! Dar el, niciodată! E un om care scapă și din foc!...

Apoi îl părăsiră puterile:

— Ah, nu mai pot! murmură el.

Harbert alergă spre dânsul.

— Nab, zise Tânărul, o să-l găsim! Dumnezeu ni-l va înapoia! Până una-alta, v-o fi foame! Mâncăți, mâncăți ceva, vă rog!

Și spunând acestea, oferi bietului negru câțiva pumni de moluște, slabă și neîndestulătoare hrană!

Nab nu mâncase de multe ore, dar refuză. Fără stăpânul său nu putea sau nu voia să mai trăiască!

În ce-l privește pe Gedeon Spilett, el devoră moluștele; apoi se culcă pe nisip, la poalele unei stânci. Era istovit, dar era calm.

Halbert se apropi de el și, luându-i mâna, îi spuse:

— Domnule, am descoperit un adăpost unde vă veți simți mai bine ca aici. Iată că vine și noaptea. Veniți să vă odihniți. Mâine vom vedea...

Reporterul se ridică și, călăuzit de Tânăr, se îndreptă spre Şemineu.

În acea clipă Pencroff se apropi de el, și, cu tonul cel mai firesc, îl întrebă dacă, din întâmplare, nu avea un chibrit.

Reporterul se opri, se căută prin buzunare, nu găsi nimic și spuse:

— Aveam, însă a trebuit să arunc totul...

Marinarul îl chemă atunci pe Nab, îi puse aceeași întrebare și primi același răspuns.

— Blestem! strigă marinarul, care nu se putuse stăpâni.

Reporterul îl auzi și se apropi de el.

— Niciun chibrit? întrebă el.

— Niciunul și, în consecință, nici foc!

— Ah, strigă Nab, dacă era aici stăpânul meu, el ar fi știut să vă facă rost!

Cei patru naufragiați rămaseră nemîșcați și se priviră, nu fără neliniște.

Primul care intrerupse tăcerea fu Harbert:

— Domnule Spilett, rosti el, sunteți fumător, întotdeauna ați avut chibriturile la dumneavoastră! Poate că n-ați căutat bine? Mai căutați! Un singur chibrit ne-ar fi de ajuns!

Reporterul se scotoci din nou prin buzunarele pantalonilor, jiletii, jachetei și, în sfârșit, spre marea bucurie a lui Pencroff și nu mai puțin spre marea lui surpriză, simți o bucătică de lemn în căptușeala jiletii. Degetele sale apucaseră prin stofă bețișorul, dar nu-l puteau scoate. Părea să fie un chibrit, doar unul, trebuia deci mare atenție ca nu cumva să zgârie fosforul.

— Vreți să mă lăsați pe mine? îi spuse Tânărul.

Și cu foarte multă îscusință, fără a-l rupe, izbuti să scoată bețigașul, nimicul acela care avea o atât de mare importanță pentru bieții oameni. Era întreg.

— Un chibrit! strigă Pencroff. Ah, e ca și cum am avea o cutie întreagă!

Luă chibritul și, urmat de tovarășii săi, se întoarse la Șemineu.

Această surcică, risipită cu atâta nepăsare în țările civilizate și care n-avea nicio valoare, trebuia folosită aici cu cea mai mare precauție. Marinarul se asigură că era uscat. Apoi spuse:

— Ne-ar trebui niște hârtie.

Poftim, răsunse Gedeon Spilett după o oarecare șovăială, rupând o filă din carnetul său.

Pencroff luă foaia de hârtie pe care i-o dăduse reporterul și se ghemui în fața vatrei. Așeză, sub vreascuri, câțiva pumni de iarba, de frunze și de mușchi uscat, astfel încât aerul să poată circula cu ușurință și să aprindă repede lemnul putrezit.

Apoi Pencroff răsuci peticul de hârtie în formă de cornet, aşa cum procedea fumătorii de pipă când e vânt puternic, după care îl introduce printre mușchi. Luând după aceea o bucată de rocă necioplită, o șterse cu

grijă și, în timp ce i se întețeau bătăile inimii, frecă ușor chibritul ținându-și răsuflarea.

Prima încercare nu dădu niciun rezultat. Pencroff nu apăsase destul de puternic, temându-se să nu sară fosforul.

— Nu, n-am să pot, spuse el, îmi tremură mâna... Chibritul n-o să se aprindă... Nu pot... Nu vreau! Și ridicându-se îi ceru lui Harbert să-l înlocuiască.

Cu siguranță că niciodată în viața lui Tânărul nu fusese atât de emoționat. Inima îi bătea puternic. Prometeu, atunci când fura focul din cer, nu putea fi mai tulburat! Totuși, nu șovăi și frecă repede chibritul de rocă. Se auzi un sfârâit ușor și o flăcăruie albăstrie țășni scoțând un fir de fum înțepător. Harbert întoarse ușor chibritul, astfel încât să întrețină flacăra, apoi o strecură în cornetul de hârtie. Hârtia luă foc în câteva secunde și mușchiul arse imediat.

Câteva clipe mai târziu, lemnul uscat trosnea și o flacără veselă, ațătată de suflarea puternică a marinului, creștea în mijlocul întunericului.

— În sfârșit, strigă Pencroff ridicându-se, niciodată în viața mea n-am fost atât de speriat.

E sigur că focul ardea bine în vatra din pietre netede. Fumul ieșea cu ușurință, prin canalul strâmt, coșul trăgea, și o căldură plăcută nu întârzie să se răspândească în jur.

Trebuiau numai să bage de seamă ca focul să nu se stingă și să păstreze mereu jeratic sub cenușă. Era doar o problemă de grijă și de atenție, întrucât nu duceau lipsă de lemne și provizia putea fi reînnoită în timp util.

Pencroff se gândi mai întâi să folosească focul pregătind o cină mai hrănitoare decât scoicile fosforescente. Harbert aduse două duzini de ouă. Reporterul, rezemat într-un colț, privea aceste pregătiri, fără a spune nimic. Trei gânduri îl obsedau: Cyrus, mai trăiește oare? Dacă trăiește, unde se află? Dacă a supraviețuit căderii sale, cum de n-a găsit mijlocul de a-și semnala existența? În ce-l privește pe Nab, el umbla de colo-colo pe plajă. Nu era decât un trup fără suflet.

Pencroff, care cunoștea cincizeci și două de feluri de a prepara ouăle, acum n-avea de ales. Trebuia să se mulțumească să le pună în cenușă caldă și să le lase să se coacă la foc mic.

În câteva minute ouăle erau gata și marinul îl invită pe reporter la cină. Aceasta fu prima masă a naufragiaților pe coasta necunoscută. Ouăle

răscoapte erau excelente și, încrucișat oul cuprinde toate elementele indispensabile hranei omului, bieții oameni se simțiră întremați.

Ah, dacă unul din ei n-ar fi fost lipsă la această masă! Dacă toți cei cinci prizonieri evadați din Richmond ar fi fost împreună acolo, sub aceste stânci îngrămădite, la căldura focului vioi, pe nisipul acesta uscat, poate că n-ar fi avut decât cuvinte de recunoștință de adresat Cerului! Însă cel mai ager la minte și cel mai învățat, necontestatul lor conducător, Cyrus Smith era, vai! absent, și trupul său nu avusese parte nici măcar de un mormânt!

Așa trecu ziua de 25 martie. Se înnoptase. Afară se auzea vântul vuind și valurile izbind monoton coasta. Pietrele împinse de hulă se rostogoleau cu un zgomot asurzitor.

Reporterul se retrăsese în fundul unui culoar întunecos, după ce își notase pe scurt întâmplările zilei: prima apariție a acestui pământ nou, dispariția inginerului, explorarea coastei, incidentul cu chibriturile etc.; și, istovit cum era, se cufundă într-un somn odihnitor.

Harbert adormi imediat. Iar marinarul veghe toată noaptea lângă vatră, fără a face economie de combustibil.

Numai unul dintre naufragiați nu se odihni deloc. Era nemângâiatul, deznădăjduitul Nab, care, în pofida încercărilor tovarășilor săi de a-l convinge să se culce, rătăci toată noaptea pe plajă, strigându-și stăpânul.

Capitolul VI

Inventarul naufragiaților. Nimic. Cârpă arsă. O excursie în pădure. Flora arborilor veșnic verzi. Un jacarm fugind. Urme de animale sălbaticice. Cocoșii de munte. Un ciudat pescuit cu undița

Inventarul obiectelor deținute de naufragiații aerului, aruncați pe o coastă ce părea nelocuită, putea fi făcut repede.

N-aveau cu ei nimic, afară de hainele pe care le purtau în momentul catastrofei. Trebuie totuși amintit un carnet și un ceas pe care Gideon Spilett le păstrase, din neatenție fără îndoială, dar n-aveau nicio armă, nicio unealtă, nici măcar un briceag. Pasagerii nacelei aruncaseră totul pentru a ușura aerostatul.

Eroii imaginari ai lui Daniel Defoe sau ai lui Wyss, la fel ca și Selkyrk⁵ și Raynal naufragiați la Juan-Fernandez sau în arhipelagul Auckland, nu s-au aflat niciodată într-o situație de sărăcie lucie. Fie că scoteau din vasul lor

eșuat resurse de trai îmbelșugate – grâne, animale, unelte, muniții – fie că vreo epavă ajungea la țărm, și asta le îngăduia să-și satisfacă primele necesități vitale. Nu se găseau de la început total dezarmați în fața naturii. Aici, însă, naufragiații n-aveau niciun instrument, nicio unealtă. Trebuiau să obțină totul pornind de la nimic.

Dacă măcar Cyrus Smith s-ar fi aflat împreună cu ei, dacă inginerul ar fi contribuit prin cunoștințele practice, prin spiritul său inventiv la rezolvarea acestei situații, poate că n-ar fi fost pierdută orice speranță! Din păcate, nu mai puteau conta să-l revadă pe Cyrus Smith. Naufragiații n-aveau de așteptat nimic decât de la ei însiși și de la Providență.

Dar, înainte de orice, era oare cazul să se instaleze pe această parte a coastei, fără a încerca să afle cărui continent aparține, dacă e locuită sau dacă acest litoral nu este decât țărmul unei insule pustii?

Era o problemă importantă care trebuia soluționată în termenul cel mai scurt. De soluționarea ei depindeau măsurile ce vor fi luate. Totuși, călăuzindu-se după părerea lui Pencroff, ei așteptară câteva zile înainte de a porni în explorare. Era necesar într-adevăr să-și pregătească hrană, să-și asigure o alimentație mai substanțială decât cea cuprinzând numai ouă sau moluște. Exploratorii, expuși să îndure o oboseală de lungă durată, fără un loc unde să-și pună capul, trebuiau, înainte de orice, să-și refacă puterile.

Şemineul oferea un adăpost satisfăcător pentru moment. Focul ardea și va fi ușor să păstreze tăciunii aprinși. Deocamdată scoicile și ouăle nu lipseau printre stânci și pe plajă. Se vor găsi până la urmă și mijloacele de a doborî câțiva porumbei, folosindu-se fie de bețe, fie de pietre. Poate că arborii din pădurea vecină dădeau fructe comestibile? În sfârșit, aveau acolo și apă potabilă. Se înțeleseră deci să rămână timp de câteva zile la Șemineu, pentru a se pregăti în vederea unei explorări fie a litoralului, fie în interiorul ținutului.

Acest proiect îi convinea în mod deosebit lui Nab. Încăpățânat în ideile ca și în presimțirile sale, nu avea nicio grabă să părăsească această porțiune a coastei, unde se întâmplase catastrofa. Nu credea, nu voia să credă că Cyrus Smith pierise. Nu, i se părea cu neputință ca un asemenea om să-și fi găsit sfârșitul într-un mod atât de stupid, târât de o izbitură a mării, înecat în valuri, la câteva sute de pași de coastă! Atâtă timp cât valurile nu aruncaseră pe țărm trupul inginerului, atâtă timp cât el, Nab, nu văzuse cu ochii lui, nu atinsese cu mâinile lui cadavrul stăpânului său, nu credea în moartea

acestuia! Si această încredere nezdruncinată se înrădăcină mai puternic ca oricând în inima lui. Iluzie poate, totuși o iluzie vrednică de respect, pe care marinul nu voia să-o destrame! După dânsul, nu mai exista nicio speranță, inginerul pierise cu siguranță în valuri, însă n-avea rost să discute cu Nab acest lucru. Era ca un câine care nu poate părăsi locul unde i s-a prăbușit stăpânul, iar durerea sa era atât de mare încât, probabil, nu va putea să-i supraviețuiască.

În dimineața de 26 martie, încă din zori, Nab pornise din nou pe coastă spre nord și se întorsese acolo unde, fără îndoială, marea îl înghițise pe nefericitul Smith.

Dejunul din acea zi fu alcătuit numai din ouă de porumbel și din scoici fosforescente. Harbert găsise sare depusă prin evaporare în scobiturile stâncilor, iar această substanță minerală fu foarte binevenită.

După-masă, Pencroff îl întrebă pe reporter dacă nu voia să-i însوțească în pădure unde el și Harbert vor încerca să vâneze! Dar, gândindu-se mai bine, își dădură seama că era preferabil să rămână cineva acasă ca să întrețină focul și pentru cazul, foarte puțin probabil, că Nab ar fi avut nevoie de ajutor. Reporterul rămase, deci.

— Hai la vânătoare, Harbert, spuse marinul. Vom găsi muniții pe drum și ne vom ciopli o pușcă în pădure.

Dar, când să plece, Harbert le atrase atenția asupra faptului că, neavând iască, ar fi poate prudent să-o înlocuiască cu altceva.

— Cu ce? întrebă Pencroff.

— Cu o cărpă arsă, răsunse Tânărul. Ea poate înlocui la nevoie iasca.

Marinul găsi ideea foarte înțeleaptă. Avea însă un neajuns, sacrificarea unei bucăți de batistă. Totuși, merita să-o facă, și batista în carouri a lui Pencroff fu repede transformată într-o cărpă pe jumătate arsă. Această materie inflamabilă fu ascunsă în încăperea centrală, în fundul unei mici scobituri din stâncă, la adăpost de vânt și umezeală.

Era ora nouă dimineață. Timpul se arăta amenințător și briza sufla dinspre sud-est.

Harbert și Pencroff o cotiră după colțul Șemineului, nu înainte de a fi aruncat o privire spre fumul care se învolbura la vârful stâncii; apoi urcară din nou malul stâng al râului.

Ajuns în pădure, Pencroff rupse din primul copac două crăci solide pe care le transformă în bâte, iar Harbert le ascuți la vârf cu ajutorul unei

pietre. Ah! Ce n-ar fi dat să aibă un cuțit! Apoi, urmând malul râpos, cei doi vânători înaintară prin ierburile înalte. Începând de la cotul care îi schimba direcția spre sud-vest, râul se îngusta încetul cu încetul, iar malurile lui formau o albie strâmtă acoperită de bolțile copacilor. Pencroff, pentru a nu se rătăci, hotărî să urmeze cursul apei, care îl va reduce totdeauna la punctul de plecare. Malul nu era însă lipsit de câteva obstacole – ici copaci ale căror ramuri flexibile se apleau până la nivelul curentului, colo liane sau spini care trebuiau înláaturați cu lovitură de băț. Deseori Harbert se strecuă între trunchiuri căzute, cu agilitatea unui pisoi, și dispărea în desis. Dar Pencroff îl chema îndată rugându-l să nu se depărteze.

Între timp, marinarul cerceta cu atenție așezarea și natura locului. Pe acest mal stâng, solul era neted și urca pe nesimțite spre partea interioară. Pe alocuri era umed, căpătând un aspect mlaștinios. Aveai impresia că dedesubt se afla o întreagă rețea de firișoare de apă care, prin vreo falie subterană, se scurgeau spre râu. De asemenea, uneori întâlneau prin desis un pârâu care putea fi traversat fără greutate. Malul opus părea mai accidentat, iar valea, pe fundul căreia curgea râul, se contura mai limpede. Colina, acoperită de copaci așezați în terase, alcătuia o cortină care împiedica privirea. Pe malul drept mersul ar fi fost mai dificil, înclinațiile fiind bruște iar copaci, aplecați spre apă, menținându-se doar prin rădăcinile lor puternice.

Inutil să adăugăm că această pădure, la fel ca și coasta străbătută, erau virgine de orice semn al prezenței omului. Pencroff nu observă decât urme de patrupede, urme proaspete lăsate de unele animale a căror specie n-o putea recunoaște. În mod sigur – și aceasta era și părerea lui Harbert – unele din ele aparțineau unor fiare extrem de puternice de care o să trebuiască, fără îndoială, să țină seama. Dar nicăieri nu se vedea semne de topor pe un trunchi de copac, nici resturile unui foc stins, nici amprenta unui picior de om; fapt care ar fi trebuit poate să-i bucure, încrucișat, pe pământul acesta izolat în plin Pacific, prezența omului ar fi fost mai degrabă de temut decât de dorit.

Harbert și Pencroff abia de schimbau câteva vorbe, încrucișat drumul era greu, și înaintau foarte încet; după o oră de mers, abia străbătuseră o milă. Până atunci vânătoarea nu fusese rodnică. Totuși, câteva păsări zburătăceau ciripind în rămuș și păreau foarte sălbaticice, de parcă omul le-ar fi inspirat instinctiv o îndreptățită teamă, încrucișat loc mlaștinios al pădurii, Harbert semnală, printre alte zburătoare, o pasăre cu ciocul ascuțit și alungit care

semăna anatomic cu un pescăruș verde. Totuși se deosebea de acesta din urmă prin penajul ei destul de aspru, având o strălucire metalică.

— Trebuie să fie un «jacamar», spuse Harbert, încercând să se apropiie pentru a-l putea privi în voie, de la o distanță favorabilă.

— Ar fi un prilej nimerit pentru a gusta din jacamar, răsunse marinarul, dacă această pasăre ar avea chef să se lase friptă!

În aceeași clipă o piatră, aruncată cu dibăcie și forță de Tânăr, izbi pasărea la încheietura aripii, însă lovitura nu fu destul de puternică și jacamarul fugi cu toată viteza, dispărând într-o clipă.

— Ce neîndemnatic sunt! strigă Harbert.

— Nu, băiete! răsunse marinarul. Lovitura a fost bine țintită și nu numai ție putea să-ți scape pasărea. Haide, nu te necăji, o s-o prindem altă dată!

Explorarea continua. Pe măsură ce vânătorii înaintau, copaci, mult mai rari, devineau maiestuoși, însă niciunul nu dădea fructe comestibile. Pencroff căuta zadarnic câțiva din acei prețioși palmieri care pot fi folosiți în atâtea feluri în viața domestică și a căror prezență a fost semnalată până la a patruzecea paralelă în emisfera boreală și numai până la a treizeci și cincea în emisfera australă, însă această pădure nu era formată decât din conifere, ca deodarii recunoscuți mai înainte de Harbert, din «douglas», asemănători cu cei ce cresc pe coasta de nord-vest a Americii, și din brazi minunați, având o înălțime de o sută cincizeci de picioare.

Tocmai atunci, un stol de păsărele, cu un penaj frumos, cu coada lungă și lucioasă, se răspândi între ramuri presărând cu penele lor fragile pământul care fu acoperit cu un puf fin. Harbert strânsese câteva din aceste pene și după ce le cercetă spuse:

— Sunt pene de «curucu».

— Aș fi preferat o biblică sau un cocoș sălbatic, răsunse Pencroff; dar, mă rog, sunt buni de mâncat?...

— Sunt buni de mâncat, ba chiar au carne foarte fragedă, continuă Harbert. De altfel, dacă nu mă înșel, e ușor să te apropii de ei și să-i răpui cu lovitori de băt.

Marinarul și Tânărul, strecurându-se printre ierburi, ajunseră la rădăcinile unui copac ale cărui ramuri joase erau înțesate de păsărele. Acești curucu așteptau să treacă prin preajma lor insectele care le serveau drept hrană. De jos li se vedea piciorușele împodobite cu pene, strângând puternic crăcile subțiri care le slujeau de sprijin.

Vânătorii se săltară în vârfuri și, cu bâtele mânuite ca o seceră, doborâră și ruri întregi de păsări care nu se gândeau să-și ia zborul și se lăsau ucise în mod stupid. Abia după ce vreo sută căzură la pământ se hotărâră celelalte să fugă.

— Bun, spuse Pencroff, iată un vânat pe măsura unor vânători ca noi! Ar putea fi luat și cu mâna!

Marinarul însiră păsările, ca pe niște ciocârlii, pe o nuielușă flexibilă și explorarea continuă. Observă că albia râului se curba ușor, făcând astfel un înconjur spre sud, însă acest ocol, după toate aparențele, nu se prelungea, deoarece râul își avea izvorul în munți și se alimenta din topirea zăpezilor care acopereau flancurile conului central.

Obiectivul principal al acestei excursii era, după cum se știe, să procure oaspeților řemineului o cantitate cât mai mare de vânat. Nu se putea spune că scopul fusese atins până acum. De aceea marinarul își continua activ cercetările, bombănind ori de câte ori vreun animal, pe care n-avea nici măcar timp să-l recunoască, fugea printre ierburile înalte. Dacă l-ar fi avut măcar pe câinele Top! Însă Top dispăruse odată cu stăpânul său și pierise probabil împreună cu el!

Către ora trei după-masă zăriră noi stoluri de păsări zburând printre copaci și ciugulind fructele aromate, mai ales cele de ienupăr. Deodată, sunete ca de trompetă răsunăram în pădure. Aceste fanfare ciudate și sonore erau produse de galinaceele numite «cocoși de munte» în Statele Unite. Curând văzură câteva perechi, cu penajul variat, roșcat și brun, și cu coada brună. Harbert recunoscu masculii după cele două moțuri ascuțite, formate din penele ridicate de la gât. Pencroff își zise că trebuie neapărat să pună mâna pe una din aceste galinacee, mare cât o găină și a cărei carne e tot atât de bună ca a ieruncii. Era însă greu fiindcă nu te lăsau să te apropii de ele. După mai multe încercări neizbutite, care nu avură alt rezultat decât să le sperie, marinarul îi spuse Tânărului:

— Hotărât lucru, deoarece nu putem să le ucidem în zbor, trebuie să încercăm să le prinDEM cu undița.

— Ca pe crapi? strigă Harbert, foarte mirat.

— Ca pe crapi, răspunse serios marinarul.

Pencroff descoperise printre ierburi o jumătate de duzină de cuiburi de cocoși de munte, având fiecare de la două până la trei ouă. Avu mare grija să nu se atingă de aceste cuiburi unde proprietarii lor vor reveni în mod sigur.

Se gândi să-și întindă undițele în jurul lor – nu lațuri ci adevărate undițe cu cârlig. Îl duse pe Harbert la o oarecare distanță de cuiburi și acolo își pregăti ciudatele unelte, cumeticulozitatea unui discipol al lui Isaac Walton⁶. Harbert urmărea această muncă cu un interes ușor de înțeles, îndoindu-se de reușită. Undițele fură confecționate din liane subțiri legate unele de altele și lungi de cincisprezece până la douăzeci de picioare. Ghimpi mari, foarte puternici, cu vârfurile încovionate, oferîți de un tufiș de salcâmi pitici, fură legați la capetele lianelor în chip de cârlig. Niște viermi mari roșii care se târau pe pământ ținură loc de momeală.

După ce pregătirile fură terminate, Pencroff, strecurându-se cu iscusință printre ierburi, astfel încât să nu fie simțit, aşeză undițele, cu capătul înarmat cu cârlige, cât mai aproape de cuiburile cocoșilor de munte; apoi se întoarse, luă în mâna celealte capete și se ascunse împreună cu Harbert după un copac gros. Amândoi așteptară răbdători. Harbert, trebuie să spunem, nu conta prea mult pe succesul inventivului Pencroff.

O lungă jumătate de oră se scurse și, aşa cum prevăzuse marinarul, mai multe perechi de cocoși de munte se întoarseră la cuiburile lor. Țopăiau ciugulind de pe jos și nu simțeau deloc prezența vânătorilor care, de altfel, avuseseră grija să se așeze în direcția opusă vântului ce bătea spre galinacee.

Desigur, în acea clipă, Tânărul era interesat din cale afară. Își ținea răsuflarea, în timp ce Pencroff, cu ochii holbați, cu gura căscată, cu buzele mișcându-se de parcă ar fi gustat o bucată de cocoș de munte, abia respira.

Între timp galinaceele se plimbau printre cârlige, fără să le pese prea mult. Atunci Pencroff scutură ușor undițele, mișcând momeala încât viermii să pară vii.

Cu siguranță că marinarul, în această clipă, simțea o emoție mult mai puternică decât a pescarului, care nu-și vede prada străbătând apele.

Mișcările undițelor treziră îndată atenția galinaceelor și cârligele fură atacate cu lovitură de cioc. Trei cocoși de munte, de bună seamă foarte lacomi, înghițiră laolaltă și momeala, și ghimpele. Deodată, Pencroff smuci cu putere unealta improvizată și zbaterea aripilor îi dovedi că păsările erau prinse.

— Ura! strigă el aruncându-se spre vânăt, al cărui stăpân deveni într-o clipă.

Harbert aplaudă. Era pentru prima dată când vedea cum se prind păsări cu undița, însă marinarul, foarte modest, susținu că nu era la prima încercare și că, de altfel, invenția nu-i aparține.

— Și, în orice caz, în situația în care ne aflăm, trebuie să ne așteptăm să mai vedem multe altele!

Cocoșii de munte fură legați de picioare și Pencroff, fericit că nu se întoarce cu mâinile goale și văzând că soarele începe să apună, socotă că e cazul să se înapoieze acasă.

Urmără direcția râului, coborâră din nou pe firul apei și, în jurul orei șase, destul de obosiți de excursia lor, Harbert și Pencroff erau la Șemineu.

Capitolul VII

Nab nu s-a întors încă. Reflecțiile reporterului. Cina. Se anunță o noapte grea. Furtună îngrozitoare. Se pleacă în toiul nopții. Lupta împotriva ploii și a vântului. La opt mile de primul adăpost improvizat

Gedeon Spilett, nemîșcat, cu brațele încrucișate, stătea pe plajă și privea marea contopindu-se la orizont, înspre răsărit, cu un nor negru, uriaș, care urca repede

către zenit. Vântul era de pe acum puternic și devinea tot mai rece odată cu însurarea. Cerul era amenințător și se anunțau limpede primele semne ale unei furtuni.

Harbert intră în casă, iar Pencroff se îndreptă spre reporter. Acesta, foarte preocupat, nu-l văzu venind.

— O să avem o noapte grea, domnule Spilett! spuse marinarul. Și ploaie și vânt, spre bucuria petrelilor⁷.

Reporterul, întorcându-se, îl zări pe Pencroff, iar primele lui cuvinte fură acestea:

— La ce distanță de coastă, după părerea dumitale, a fost izbit balonul de valul care l-a smuls pe tovarășul nostru?

Marinarul nu se aștepta la această întrebare. Chibzui o clipă și răspunse:

— Cel mult la două cabluri.

— Dar cât reprezintă un cablu? întrebă Gedeon Spilett.

— În jur de o sută douăzeci de brațe sau șase sute de picioare.

— Înseamnă, spuse reporterul, că Cyrus Smith a dispărut la cel mult o mie două sute de pași de țărm.

— Cam aşa, răspunse Pencroff.

— Și câinele său tot aşa?

— Tot aşa.

— Ceea ce mă miră, adăugă reporterul, admitând că tovarășul nostru a murit, e faptul că și Top a pierit și că nici cadavrul câinelui, nici al stăpânului său n-au fost aruncate la țărm!

— Nu e de mirare pe o mare atât de agitată, răspunse marinarul. De altfel, e posibil să fi fost duși de curenți mai departe pe coastă.

— Deci părerea dumitale e că tovarășul nostru a pierit în valuri? întrebă din nou reporterul.

— Da, asta e părerea mea.

— Părerea mea, spuse Gedeon Spilett, făcând abstracție de ceea ce datorez experienței dumitale, Pencroff, este că dubla dispariție, a lui Cyrus și a lui Top, vii sau morți, are în ea ceva ciudat și neverosimil.

— Aș vrea să gândesc ca dumneata, domnule Spilett, răspunse Pencroff. Din nefericire, convingerea mea e fermă.

Spunând acestea, marinarul se întoarse la Șemineu. În vatră ardea un foc zdravăn. Harbert tocmai atunci aruncase un braț de lemn uscate și flacăra

răspândea o lumină puternică, până în ungherele întunecoase ale culoarului.

Pencroff se ocupă imediat de pregătirea cinei. I se păru potrivit să introducă în meniu un fel mai consistent, căci toți aveau nevoie să-și refacă puterile. Șirurile de curucu au fost păstrate pentru ziua următoare, în schimb jumuli doi cocoși de munte și curând înfipse într-o nuia subțire galinaceele, punându-le la frigare deasupra flăcării.

La orele șapte seara Nab nu se întorsese încă. Această absență prelungită nu putea decât să-l neliniștească pe Pencroff. Se temea că i se întâmplase vreun accident pe acest pământ necunoscut sau că nefericitul făcuse vreun gest disperat. Însă Harbert trase din această absență concluzii cu totul diferite. Dacă Nab nu se întorsese, asta însemna că se ivise o împrejurare nouă, care îl obligase să-și prelungească cercetările. Or, tot ce era nou nu putea fi decât în avantajul lui Cyrus Smith. De ce nu s-ar fi înapoiat Nab, dacă nu l-ar fi reținut o speranță oarecare? Poate că găsise vreun indiciu, o urmă de pași, o rămășiță de epavă care îl pusese pe o cale nouă. Poate că urmărea în această clipă o pistă anumită? Poate că se afla chiar în preajma stăpânului său?...

Astfel judeca Tânărul. Astfel vorbea. Tovarășii săi îl lăsară să vorbească. Numai reporterul îl aproba printr-un gest. Pencroff se gândea că mai degrabă Nab își extinsese mult mai departe decât în ajun cercetările pe litoral și că nu putuse încă ajunge înapoi.

Totuși, Harbert, foarte tulburat de presimțiri vagi, își exprimă de câteva ori dorința de a se duce în întâmpinarea lui Nab. Pencroff îl făcu să înțeleagă însă că ar fi un drum inutil, că pe o asemenea beznă și pe asemenea vreme nu va găsi urmele lui Nab și că era mai bine să aștepte. Dar, dacă Nab nu se va întoarce nici a doua zi, Pencroff nu va șovăi să se alăture lui Harbert în căutarea lui.

Gedeon Spilett fu de acord cu părerea marinariului că nu trebuiau să se despartă și Harbert renunță la proiectul său; dar două lacrimi mari i se prelinseră pe obraji.

Reporterul nu se putu stăpâni și-l îmbrățișă pe inimosul copil.

Vremea se stricase de-a binelea. O vijelie dinspre sud-est bântuia pe coastă cu o violență nemaipomenită. Se auzea marea, aflată în reflux, mugind la marginea primelor stânci, în largul litoralului. Ploaia, pulverizată de uragan, se ridica precum o ceață lichidă. Ai fi zis că zdrențe de nori se târau de-a lungul coastei, în timp ce pietrele făceau un vacarm de parcă

vagoane de pietriș ar fi fost răsturnate cu violență pe nisip. Nisipul, spulberat de vânt, se unea cu ploaia torențială în rafale cu neputință de înfruntat. În văzduh era tot atâta praf mineral cât praf lichid. Între gurile râului și baza zidului de granit se răsuceau mari vârtejuri, iar straturile de aer scăpate din această învolburare, negăsind altă ieșire decât valea strâmtă pe fundul căreia apa își urma cursul, se prăvăleau acolo cu o violență irezistibilă. Iar fumul din vatră, împins înapoi prin deschizătura strâmtă, năvălea deseori în interior, umplând culoarele și făcându-le de nelocuit.

De aceea, îndată ce cocoșii sălbatici fură fripți, Pencroff stinse focul și păstră numai câțiva tăciuni sub cenușă.

La ora opt Nab nu apăruse încă. Se putea însă presupune că vremea îngrozitoare îl împiedicase să revină și că se adăpostise în vreo scobitură ca să aștepte sfârșitul vijeliei sau, cel puțin, lumina zilei. A merge în întâmpinarea lui, a încerca să-l regăsești în asemenea condiții era cu neputință.

Vânatul fu unicul fel al cinei. Mâncără cu placere din carne excelentă. Pencroff și Harbert, cărora lunga lor excursie le ațâțase foamea, înghițiră totul pe nerăsuflare.

Apoi, fiecare se retrase în colțul unde se odihnise în noaptea trecută și Harbert adormi imediat lângă marinar, care se întinsese de-a lungul vetrui.

Afară, odată cu înaintarea nopții, vijelia lua proporții formidabile. Era o furtună asemănătoare cu cea care-i mânase pe prizonieri de la Richmond până la acest pământ al Pacificului. Astfel de furtuni, dese în timpul echinoxului, se transformă în catastrofe însăși deosebite, mai ales pe această uriașă întindere care nu opune niciun obstacol furiei lor! E deci lesne de înțeles că o coastă atât de direct expusă la est rafalelor uraganului, și biciuită din plin, fu izbită cu o asemenea putere încât nicio descriere n-o poate reda.

Din fericire, îngrămadirea de stânci care alcătuia Șemineul era solidă. Erau bucăți uriașe de granit, dintre care unele, totuși, insuficient echilibrate, păreau că se clatină la baza lor. Mâna lui Pencroff, sprijinită de perete, simțea zguduiturile rocii. Își spunea însă, pe bună dreptate, că n-avea de ce să se teamă și că adăpostul lor improvizat nu se va surpa. Totuși auzea zgomotul pietrelor desprinse din vârful platoului și, împinse de vârtejul vântului, rostogolindu-se pe plajă. Unele din ele se prăvăleau chiar pe deasupra Șemineului de unde se făceau țăndări când erau proiectate

perpendicular. De două ori marinarul se scula și se cățără până la deschizătura culoarului, pentru a observa ce se întâmplă afară. Însă aceste prăvăliri, prea puțin însemnate, nu constituiau nicio primejdie și își relua locul în fața vatrui, unde jeraticul mocnea sub cenușă.

Nici furia uraganului, nici vuietul furtunii, nici tunetul vijeliei nu tulbură sănătatea somnului lui Harbert care dormea adânc. Somnul îl cuprinse până și pe Pencroff, pe care viața de marină îl obișnuise cu asemenea dezlanțuirile naturii. Numai pe Gedeon Spilett neliniștea îl ținea treaz. Își reproșa că nu-l însotise pe Nab.

Așa cum am văzut, nu-l părăsise orice speranță. Presimțirile care îl frâmântau pe Harbert nu încetaseră să-l tulbere și pe el. Gândurile sale se concentrau asupra lui Nab. De ce nu se întorsese Nab? Se răsucea pe patul său de nisip fără să dea prea mare atenție luptei elementelor naturii. Câteodată, ochii săi îngreunați de obosale se închideau o clipă, dar, străfulgerat de vreun gând, îi redeschidea aproape imediat.

Între timp noaptea înainta; să fi fost ora două când Pencroff, care dormea adânc, fu scuturat cu putere.

— Ce se întâmplă? strigă el trezindu-se și revenindu-și în fire cu iuțeala caracteristică oamenilor mării.

Reporterul, aplecat asupra lui, îi spuse:

— Ascultă, Pencroff, ascultă!

Marinarul ciuli urechea și nu desluși nici un alt zgomot decât cel al rafalelor.

— E vântul, spuse el.

— Nu, răsunse Gedeon Spilett, ascultând din nou, am crezut că aud...

— Ce?

— Lătratul unui câine!

— Un câine! strigă Pencroff sărind în sus.

— Da... lătrat...

— Nu se poate! răsunse Pencroff. Cu mugetele furtunii...

— Stai... Ascultă... repetă reporterul.

Pencroff ascultă mai atent și, într-un moment de acalmie, crezu într-adevăr că aude un lătrat îndepărtat.

— Ei?... spuse reporterul, strângând mâna marinarului.

— Da... da!... răsunse Pencroff.

— E Top! E Top!... strigă Harbert, care tocmai se trezise și toti trei se repeziră spre gura Șemineului.

Era însă foarte greu să răzbească afară. Vântul îi împingea înapoi, în sfârșit izbutiră, fără însă să se poată ține pe picioare decât sprijinindu-se de stânci. Priviră în jur; le era cu neputință să scoată o vorbă.

Domnea o beznă desăvârșită. Marea, cerul, pământul se contopeau într-o egală intensitate a tenebrelor. Părea că nu mai exista niciun atom de lumină împrăștiat în atmosferă.

Timp de câteva minute reporterul și cei doi tovarăși ai săi rămaseră nemîșcați, zdrobiți parcă de rafale, muiați de ploaie, orbiți de nisip, într-o clipă de răgaz a furtunii, auziră încă o dată lătratul și-și dădură seama că trebuie să vină de la o depărtare destul de mare.

Nu putea fi decât Top care lătra astfel! Era oare singur, sau însotit? Mai degrabă singur, căci, dacă Nab ar fi fost cu el, Nab s-ar fi îndreptat cu toată graba spre Șemineu.

Marinarul strânse mâna reporterului, care nu-l putea auzi, ca și cum ar fi vrut să spună: «Așteptați», și intră înapoi în culoar.

După o clipă ieși din nou cu o legătură de vreascuri aprinsă, o aruncă în beznă și scoase niște fluierături puternice.

La acest semnal, care parcă era așteptat, răspunseră lătrături mai apropiate și curând un câine se repezi în culoar. Pencroff, Harbert și Gedeon Spilett intrară după el. Aruncără în vatră un braț de lemne uscate. O flacără vie lumină culoarul.

— E Top! strigă Harbert.

Era într-adevăr Top, un splendid câine anglo-normand, care moștenea de la aceste două rase încrucișate iuțeala picioarelor și finețea miroșului, două însușiri caracteristice prin excelență gonacilor.

Era câinele inginerului Cyrus Smith.

Dar era singur! Nu-l însotieau nici stăpânul său, nici Nab!

Cum se face că instinctul său îl îndreptase spre Șemineu, pe care nu-l cunoștea? Părea inexplicabil, mai ales în toiul unei nopți atât de intunecoase și pe o asemenea furtună! Dar, amănumit și mai de neînțeles, Top nu era nici obosit, nici istovit de foame, nici măcar mânjit de mâl sau nisip!...

Harbert îl atrăsese spre el și îi luă capul între mâini. Câinele se lăsa mângâiat, frecându-și gâtul de palmele Tânărului.

— Dacă a fost regăsit câinele, va fi regăsit și stăpânul! spuse reporterul.

— Deie Domnul! răsunse Harbert. Să plecăm! Ne va călăuzi Top.

Pencroff nu făcu nicio obiecție. Își dădea seama că sosirea lui Top putea să dezmintă presupunerile sale.

— La drum! rosti el.

Pencroff acoperi cu grijă cărbunii din vatră. Așeză și câteva lemne sub cenușă, astfel încât la întoarcere să ardă focul. Apoi, precedat de câine, care lătra încet invitându-l parcă să vină, și urmat de reporter și de Tânăr, Pencroff se repezi afară, după ce luase cu el resturile cinei.

Furtuna se dezlănțuia cu toată violența, poate chiar cu maximum de intensitate. Luna nouă, deci în conjuncție cu soarele, nu lăsa să se strecoare nici cea mai mică rază de lumină printre nori. Să urmezi un drum în linie dreaptă devinea dificil. Cel mai bine era să se încredințeze instinctului lui Top. Ceea ce și făcură. Reporterul și Tânărul mergeau în urma câinelui, iar marinul încheia șirul. Niciun schimb de cuvinte nu era posibil. Ploaia nu era torențială, fiind pulverizată de suflul uraganului; în schimb uraganul era groaznic.

Totuși, o împrejurare fericită îi ajută pe marinări și pe cei doi tovarăși ai săi. Într-adevăr, vântul sufla dinspre sud-est și în consecință îi împingea de la spate. Nisipul proiectat cu violență n-ar fi fost de suportat, dacă îi lovea din față și, cât timp nu-și întorceau capul, nu erau stinheriți în marșul lor. Într-un cuvânt, mergeau deseori mai repede decât doreau, grăbeau pașii pentru a nu fi răsturnați, dar o uriașă speranță le înzeca puterile și, de data asta, nu mai urcau țărmul la întâmplare. Nu mai puneau la îndoială faptul că Nab își regăsise stăpânul și că el îl trimisese pe credinciosul câine. Dar inginerul era oare viu, sau Nab îi chema pe tovarășii săi numai pentru a aduce ultimele omagii nenorocosului Smith?

După ce depășiră marginea abruptă a malului de granit de care se depărtaseră prevăzători, reporterul și Pencroff se opriră pentru a-și trage sufletul. O cotitură a stâncii îi adăpostea de vânt, astfel încât respirară în voie după acest marș de un sfert de oră, care fusese mai degrabă o cursă.

Acum se puteau auzi, puteau să răspundă, iar când Tânărul pronunță numele lui Cyrus Smith, Top lătră scurt, de parcă ar fi vrut să spună că stăpânul său fusese salvat.

— Salvat, nu-i aşa, repetă Harbert, salvat, Top?

Și câinele lătră de parcă i-ar fi răspuns.

Reluară marșul. Era în jur de ora două și jumătate noaptea. Marea începea să se umfle și, împinsă de vânt, această maree, o maree de lună nouă, amenința să fie foarte puternică. Valurile mari bubuiau și asaltau cu asemenea violență stâncile submarine, încât foarte probabil că au ajuns să inundă insula, invizibilă în acel moment. Digul lung de granit nu apără acum coasta, care era direct expusă asalturilor mării.

Îndată ce marinarul și tovarășii săi se desprinseră de zidul neted, vântul îi izbi din nou cu o furie nemaipomenită. Încovoiați, loviți în spate de rafale, mergeau foarte repede urmându-l pe Top, neșovăielnic în privința direcției pe care trebuia să ia. Urcau din nou spre nord, având la dreapta lor o nesfârșită creastă de valuri care se spargeau rostogolindu-se cu un zgomot asurzitor, iar la stânga lor un ținut întunecos de-a cărui înfățișare era imposibil să-ți dai seama. Simțeau însă că trebuia să fie un teren relativ plat, deoarece palele uraganului treceau deasupra lor fără să se întoarcă, efect ce se producea atunci când loveau în zidul de granit.

La ora patru dimineață apreciară că străbătuseră o distanță de cinci mile. Norii se înălțaseră ușor și nu se mai târau pe pământ. Vântul, mai puțin umed, se propaga în formă de curenți foarte puternici, mai uscați și mai reci. Prea puțin ocrotiți de veșmintele lor, Pencroff, Harbert și Gedeon Spilett sufereau probabil cumplit, însă niciun geamăt nu scăpa de pe buzele lor. Erau hotărâți să-l urmeze pe Top până la locul unde intelligentul animal voia să-i conducă.

Către ora cinci se crăpă de ziua. Mai întâi la zenith, unde aburii erau mai transparenți, câteva nuanțe cenușii decupără marginea norilor și, imediat, sub o bandă opacă, o linie mai luminoasă contură limpede orizontul mării. Creasta valurilor căpătă o ușoară nuanță roșiatică și spuma redeveni albă. În același timp, pe stânga, părțile accidentate ale litoralului începeau să se întrevadă nedeslușit, deocamdată doar pete gri pe negru.

La ora șase dimineață se luminase de-a binelea. Norii alergau cu iuțeală maximă într-o zonă relativ înaltă. Marinarul și tovarășii săi se aflau acum la o distanță de aproximativ șase mile de Șemineu. Înaintau pe o plajă foarte netedă, mărginită în larg de un șirag de recife, din care ieșea la suprafață numai vârfurile, marea fiind în flux. Pe stânga, ținutul accidentat de câteva dune presărate cu scaieți avea înfățișarea unei întinse regiuni nisipoase, destul de sălbatică. Litoralul se prezenta linear și nu avea altă barieră în fața oceanului decât un șir destul de neregulat de movile. Ici și colo, unul sau doi

copaci se curbau, culcați spre vest, cu ramurile îndreptate în aceeași direcție. Foarte departe, înspre sud-vest, se vedea marginea ultimei păduri.

În acea clipă Top dădu semne evidente de agitație. Fugea înainte, se întorcea la marinar și părea că-l îndeamnă să grăbească pasul. Câinele părăsise plaja și, împins de admirabilul său instinct, fără umbră de șovăială, pătrunse într-o dune.

Îl urmări. Ținutul părea în întregime pustiu. Nu-l însuflarea nicio ființă vie.

Liziera dunelor, foarte largă, era alcătuită din movile mici și chiar din coline foarte capricios împrăștiate. Era ca o mică Elveție de nisip și aveai nevoie de un instinct ieșit din comun pentru a te orienta acolo.

Cinci minute după ce părăsiseră plaja, reporterul și tovarășii săi ajungeau în fața unui soi de cavitate săpată pe spatele unei dune înalte. Acolo Top se opri și scoase un lătrat vesel. Spilett, Harbert și Pencroff pătrunseră în grotă.

Nab era acolo, îngenuncheat lângă un trup întins pe un pat de ierburi.

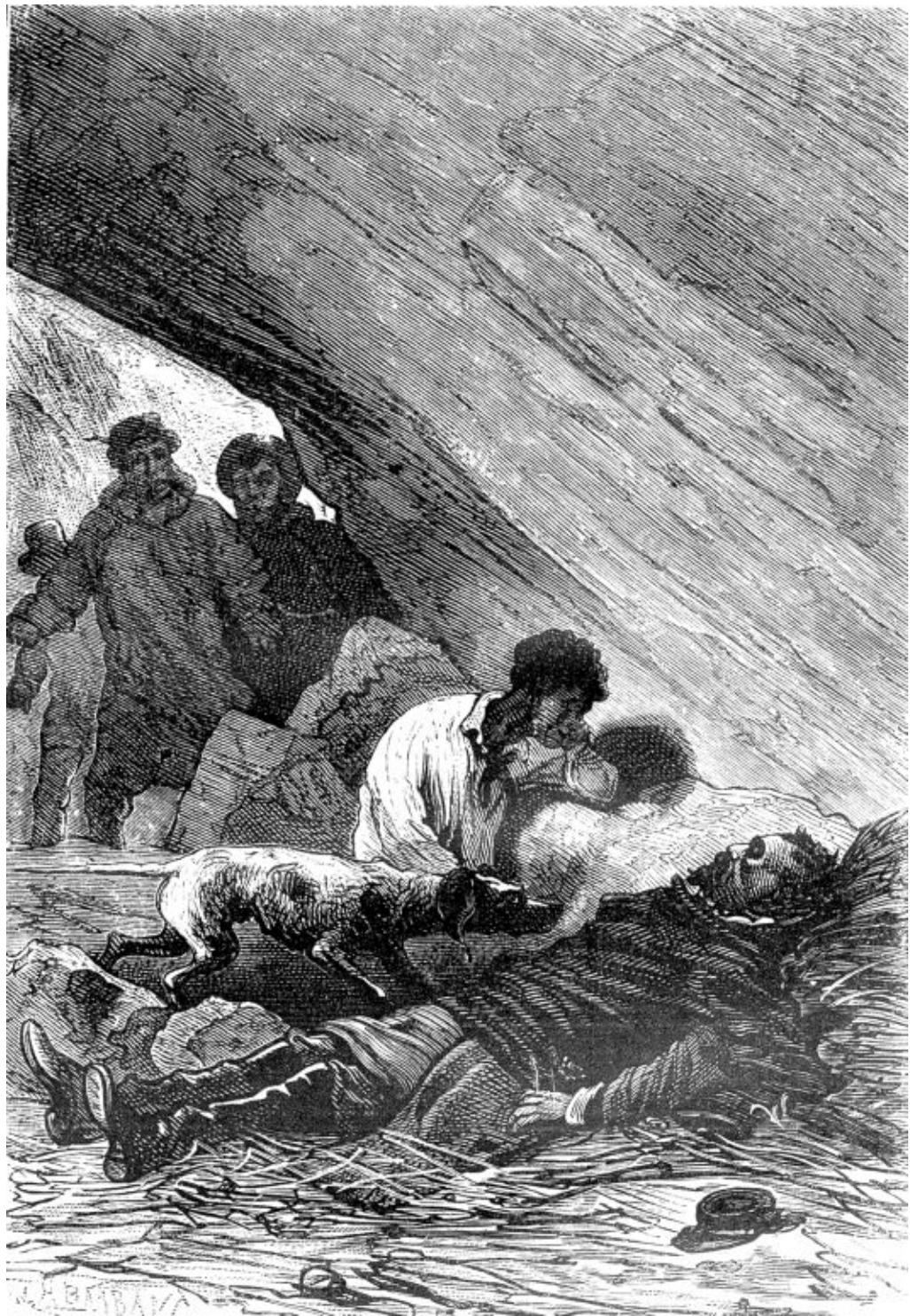
Acest trup era al inginerului Cyrus Smith.

Capitolul VIII

Cyrus Smith e viu? Relatarea lui Nab. Urme de pași. O întrebare rămasă nedezlegată. Primele cuvinte ale lui Cyrus Smith. Urmele de pași.

Întoarcerea la Șemineu. Pencroff neconsolat!

Nab nu se mișca. Marinarul nu-i aruncă decât o vorbă.

W.H. BEMBABA

— Trăiește? strigă el.

Nab nu răspunse. Gedeon Spilett și Pencroff păliră. Harbert își împreună mâinile și rămase încremenit. Era însă limpede că bietul negru, în durerea lui, nu-și văzuse tovarășii și nu auzise întrebarea marinarului.

Reporterul îngenunche lângă trupul nemîscat și-și puse urechea pe pieptul inginerului, după ce îi descheie hainele. Un minut – un secol – se scurse, în timp ce încerca să surprindă o cât de ușoară bătaie a inimii.

Nab se ridicase nițel și privea fără să vadă nimic. Desperarea nu putea schimba mai mult fața unui om. Nab era de nerecunoscut, istovit de oboseală, zdrobit de durere. Credea că stăpânul său e mort.

Gedeon Spilett, după o lungă și atentă examinare, se ridică în picioare.

— Trăiește! spuse el.

Pencroff, la rândul său, îngenunche lângă Cyrus Smith și urechea sa desluși câteva bătăi de inimă, iar buzele sale simțiră o ușoară suflare care ieșea de pe buzele inginerului.

Harbert, la o vorbă a reporterului, fugi afară să caute apă. Găsi la o sută de pași depărtare un pârâu limpede, desigur foarte umflat de ploile din ajun și care se strecu prin nisip. Nu se vedea însă nimic în ce să aducă apa, nicio scoică printre dunele astăzi! Tânărul se mulțumi să-și moaie batista în pârâu și se înapoie alergând către grotă.

Din fericire, această batistă muiată îi fu de ajuns lui Gedeon Spilett, care nu voia decât să umezească buzele inginerului. Cele câteva picături de apă rece își făcură aproape imediat efectul. Din pieptul lui Cyrus Smith scăpă un suspin și păru chiar că încearcă să scoată câteva cuvinte.

— Îl vom salva! spuse reporterul.

Auzind acestea, Nab își recăpătă speranța. Își dezbrăcă stăpânul, pentru a vedea dacă n-are vreo rană pe corp. Nici capul, nici trunchiul, nici membrele nu aveau semne de lovitură, nici măcar zgârieturi, fapt surprinzător, deoarece trupul lui Cyrus Smith trebuie să se fi rostogolit printre stânci; până și mâinile îi erau neatinse, și era greu să-ți explici cum de inginerul nu purta nicio urmă a eforturilor pe care, fără îndoială, le făcuse pentru a trece de sirul de stânci submarine.

Dar explicarea acestor fapte avea să fie făcută mai târziu. Când Cyrus Smith va putea vorbi, le va spune ce s-a întâmplat. Pentru moment trebuiau să-l reînsuflețească și era probabil că prin frecții vor obține acest rezultat. Îl fricționară deci cu bluza de pânză groasă a marinarului. Inginerul, încălzit

de acest masaj aspru, mișcă ușor brațele și începu să respire mai regulat. Era istovit de foame și, cu siguranță, dacă reporterul și tovarășii săi n-ar fi sosit la timp, Cyrus Smith n-ar mai fi fost în viață.

— Ai crezut deci că stăpânul tău e mort? îl întrebă marinarul pe Nab.

— Da, mort, răsunse Nab, și dacă Top nu v-ar fi găsit, dacă n-ați fi venit, l-aș fi înmormântat pe stăpânul meu și aş fi murit alături de el!

După cum se vede, viața lui Cyrus Smith atârnase de un fir de păr!

Nab povestea atunci ce se întâmplase. În ajun, după ce părăsise řemineul în zori, urcase din nou coasta în direcția nord-vest și ajunsese într-o parte a litoralului pe care o mai explorase.

Acolo, fără nicio speranță, mărturisi el, Nab căutase pe țărm în mijlocul stâncilor, pe nisip, cele mai neînsemnate urme care l-ar fi putut călăuzi. Cercetase mai ales acea porțiune a plajei unde valurile nu ajunseseră încă, fiindcă pe marginea ei fluxul și refluxul ștergeau orice urmă. Nab nu mai nădăduia să-l regăsească pe stăpânul său viu. Umbla doar ca să descopere un cadavru, un cadavru pe care voia să-l îngroape cu propriile sale mâini!

Căutase multă vreme. Eforturile sale rămăseseră zadarnice. Această coastă pustie nu părea să fi fost vreodată vizitată de o ființă omenească. Scoicile, cele pe care marea nu le putea atinge și care se găseau cu milioanele dincolo de linia mareelor, erau neatinse. Nicio cochilie sforâmată. Pe o distanță de două până la trei sute de yarzi⁸ nu era vreo urmă de pași, nici mai veche, nici mai recentă.

Nab se hotărâse deci să mai urce coasta câteva mile. Era posibil ca trupul să fi fost purtat de curenți în vreun punct mai depărtat. Când un cadavru plutește la mică distanță de un țărm neted, rar se întâmplă ca valul să nu-l arunce acolo, mai curând sau mai târziu. Nab știa asta și voia să-și revadă stăpânul pentru ultima oară.

— Am mers de-a lungul coastei încă două mile, am cercetat tot șirul de stânci submarine în timpul refluxului, toată plaja în timpul fluxului, și eram deznădăjduit că nu găsesc nimic, când ieri, în jurul orei cinci seara, am observat pe nisip urme de pași.

— Urme de pași? strigă Pencroff.

— Da, răsunse Nab.

— Și aceste urme începeau chiar lângă stâncile submarine? întrebă reporterul.

— Nu, răspunse Nab, numai de la linia mareei, căci între ea și sirul stâncilor toate urmele fuseseră șterse de apă.

— Continuă, Nab, spuse Gedeon Spilett.

— Când am văzut aceste urme, am simțit că înnebunesc. Erau foarte ușor de recunoscut și se îndreptau către dune. Le-am urmat cam vreo milă, alergând, cu băgare de seamă însă, ca să nu le șterg. După cinci minute, în timp ce se înnopta, am auzit lătratul unui câine. Era Top, și Top mă conduse chiar aici, lângă stăpânul meu!

Nab termină de povestit spunându-le cât de mare îi fusese durerea regăsind acest trup neînsuflețit. Încercase să surprindă într-însul o urmă de viață! Acum, când îl regăsise mort, îl voia viu! Toate eforturile fuseseră zadarnice! Nu-i mai rămânea decât să-și îndeplinească ultimele îndatoriri față de cel pe care-l iubise atât!

Nab se gândise atunci la tovarășii săi. Și ei ar fi dorit, fără îndoială, să-l revadă o ultimă dată pe nefericitul Cyrus Smith! Top se afla acolo. Nu se putea oare bizui pe agerimea acestui credincios animal? Nab rostise de câteva ori numele reporterului, pe care Top îl cunoștea cel mai bine. Apoi îi arătase sudul coastei și câinele se repezise în direcția indicată.

Se știe cum, călăuzit de un instinct aproape miraculos, întrucât animalul nu fusese niciodată la Șemineu, Top ajunsese totuși acolo.

Tovarășii lui Nab i-au ascultat povestirea cu cea mai mare atenție. Nu-și puteau explica însă faptul că Cyrus Smith, după eforturile pe care trebuise să le facă pentru a se smulge valurilor, străbătând sirurile de stânci, n-avea nicio urmă de zgârietură. La fel de inexplicabil rămânea faptul că inginerul ajunsese, la o distanță mai mare de o milă, la această grotă pierdută în mijlocul dunelor.

— Vasăzică, Nab, spuse reporterul, nu tu l-ai dus pe stăpânul tău până în acest loc?

— Nu, nu eu, răspunse Nab.

— E limpede că domnul Smith a venit aici singur, spuse Pencroff.

— E limpede, într-adevăr, remarcă Spilett, dar e de necrezut!

Numai inginerul va putea da explicația acestui fapt. Trebuiau să aștepte până își va reveni. Din fericire, viața pulsa din nou în trupul lui. Frecțiile restabiliseră circulația săngelui. Cyrus Smith își mișcă din nou brațele, apoi capul, și câteva cuvinte de neînțeles ieșiră încă o dată dintre buzele sale.

Nab, aplecat asupra lui, îl striga, dar inginerul nu părea să audă, iar ochii tot închiși erau. Doar mișcările trupului arătau că mai trăiește. Simțurile nu se manifestau încă.

Pencroff regreta că n-avea foc, nici cum să facă rost de el, căci din nefericire uitase să ia cu el cârpa arsă, pe care ar fi aprins-o ușor făcând să scapere două pietricele. Cât privește buzunarele inginerului, ele erau goale, în afară de buzunarul vestei unde se afla ceasul său. Trebuiau deci să-l transporte pe Cyrus Smith la řemineu cât mai urgent. Aceasta fu părerea tuturor.

Între timp, îngrijirile date fără precupețire îl făcură să-și recapete cunoștința mai repede decât sperau. Apa cu care i se umezeau buzele îl însufletea încetul cu încetul. Pencroff avu și ideea de a amesteca apa cu sucul din carne de cocoș de munte pe care o adusese cu el. Harbert, alergând până la țărm, se întoarse cu două cochilii mari de scoici fosforescente. Marinul făcu un soi de amestec și-l turnă între buzele inginerului, care părea că-l soarbe cu poftă.

Ochii săi se întredeschiseră. Nab și reporterul se aplecaseră asupra lui.

— Stăpâne! Stăpâne! strigă Nab.

Inginerul îl auzi. Îi recunoscu pe Nab și pe Spilett, apoi pe ceilalți doi tovarăși ai săi, pe Harbert și pe marină, iar mâna lui le strânse ușor mâinile.

Câteva cuvinte îi scăpară – cuvinte pe care, fără îndoială, le rostise mai înainte și care arătau ce gânduri îi frământau mintea, chiar și în starea în care se aflase. Cuvintele fură de data asta înțelese.

— Insulă, sau continent? murmură el.

— Ah! strigă Pencroff, care nu-și putu reține această exclamație. Pe toți dracii, nimic altceva nu ne interesează, decât ca dumneavoastră să trăiți, domnule Cyrus! Insulă, sau continent? O să vedem mai târziu.

Inginerul făcu un ușor semn afirmativ și păru că adoarme.

Somnul îi fu respectat și reporterul luă imediat măsuri pentru ca bolnavul să fie transportat în cele mai bune condiții. Nab, Harbert și Pencroff părăsiră grota și se întreptară spre o dună înaltă, acoperită de câțiva arbori pricăjiți. Și, pe drum, marinul, neputându-se stăpâni, repetă:

— Insulă, sau continent! Să te gândești la asta când abia mai sufli! Ce bărbat!

Ajuns pe dună, Pencroff și cei doi tovarăși ai săi, fără alte unelte decât mâinile lor, smulseră principalele ramuri dintr-un arbore destul de jigărit, un

soi de pin de mare, scorojit de vânt; apoi, din aceste crengi făcură o targă care, acoperită cu frunze și cu iarbă, îngăduia transportarea inginerului.

A fost o treabă de aproximativ patruzeci de minute și era ora zece când marinarul, Nab și Harbert se întoarseră lângă Cyrus Smith, pe care Gedeon Spilett nu-l părăsise.

Inginerul tocmai se trezea din somn, sau mai curând din acea toropeală în care îl găsiseră. Culorile îi revineau în obrajii care până atunci avuseseră paloarea morții. Se săltă puțin, privi în jurul lui părând că întreabă unde se află.

— Mă poți asculta fără să obosești, Cyrus? spuse reporterul.

— Da, răsunse inginerul.

— Sunt de părere, spuse atunci marinarul, că domnul Smith vă va auzi și mai bine dacă va mai mâncă puțin din această zeamă de cocoș de munte, căci e cocoș de munte, domnule Cyrus, adăugă el, arătându-i sucul gelatinos, în care adăugă de data asta bucățele de carne.

Cyrus Smith mestecă puțină carne, iar restul fu împărțit între cei trei tovarăși care, fiind înfomeatați, găsiră prânzul destul de săracăcios.

— Bun, zise marinarul, proviziile ne așteaptă la Şemineu, căci e bine să știți, domnule Cyrus, avem acolo, în sud, o casă cu camere, paturi și vatră și în cămară câteva duzini de păsări cărora Harbert al nostru le zice «curucu». Targa dumneavoastră e gata și, îndată ce vă veți simți în putere, vă vom duce la locuința noastră.

— Mulțumesc, prietene, răsunse inginerul, încă o oră sau două și vom putea pleca... și acum, vorbește, Spilett.

Reporterul relată atunci ceea ce se întâmplase. El povestii evenimentele pe care Cyrus Smith nu le cunoștea – ultima cădere a balonului, aterizarea pe acest pământ necunoscut care părea pustiu, orice ar fi fost, insulă sau continent, descoperirea Şemineului, cercetările întreprinse pentru a-l regăsi pe inginer, devotamentul lui Nab, tot ce datorau inteligenței credinciosului Top etc.

— Dar, întrebă Cyrus Smith cu glas încă slăbit, nu m-ați cules de pe plajă?

— Nu, răsunse reporterul.

— Nu voi m-ați adus în această grotă?

— Nu.

— La ce distanță de recife se află grota?

— La aproximativ o jumătate de milă, răspunse Pencroff, și dacă dumneavoastră sunteți mirat, domnule Cyrus, noi suntem și mai mirați că vă vedem în acest loc!

— Într-adevăr, răspunse inginerul, care își revenea încetul cu încetul și manifesta un mare interes față de aceste amănunte; e ciudat!

— Dar, continuă marinoul, ne puteți spune ce s-a întâmplat după ce-ați fost smuls de furtună?

Cyrus Smith își adună amintirile. Nu știa mare lucru. Izbitura unui val îl smulsese din plasa aerostatului. Se cufundase mai întâi la o adâncime de câteva brațe. Reîntors la suprafață, în semiîntunericul care-l încadra, simțise o ființă vie agitându-se lângă el. Era Top, care sărise în ajutorul lui. Ridicându-și ochii, nu mai zărise balonul care, ușurat de greutatea sa și a cainelui, o pornise din nou ca o săgeată. Se văzuse în mijlocul talazurilor mâniaoase, la o distanță de coastă care nu putea fi mai mică de o jumătate de milă. Încercase să lupte împotriva valurilor înnotând cu forță. Top îl susținea ținându-l de haine; dar un curent fulgerător îl prinse, îl împinsese către nord, și după o jumătate de oră de eforturi se scufundase, tărându-l după sine pe Top în adâncuri. Din acea clipă, până în momentul când se regăsise în brațele prietenilor săi, nu-și mai amintea de nimic.

— Totuși, continuă Pencroff, pesemne că ați fost aruncat pe țărm și ați avut puterea de a merge până aici, deoarece Nab a găsit urmele pașilor dumneavoastră.

— Da... pesemne... răspunse inginerul chibzuind. Si n-ați văzut alte urme de ființe omenești pe coastă?

— Nicio altă urmă, răspunse reporterul. De altfel, dacă tocmai atunci s-ar fi aflat din întâmplare aici un salvator, de ce v-ar fi părăsit după ce v-a smuls din valuri?

— Ai dreptate, dragul meu Spilett. Spune-mi, Nab, adăugă inginerul întorcându-se spre servitorul său, nu ești tu acela care... oare ai avut tu un moment de amnezie... în timpul căruia... Nu, e absurd... Se mai văd aceste urme? întrebă Cyrus Smith.

— Da, stăpâne, răspunse Nab, uitați-vă la intrare, chiar în spatele acestei dune, într-un loc adăpostit de vânt și de ploaie. Celealte au fost șterse de furtună.

— Pencroff, răspunse Cyrus Smith, vrei să iezi pantofii mei și să vezi dacă se potrivesc cu urmele?

Marinarul făcu ceea ce îi cerea inginerul. Împreună cu Harbert, călăuziți de Nab, se duseră la locul cu pricina, în timp ce Cyrus Smith îi spunea reporterului:

- S-au petrecut aici fapte de neînțeles.
- Într-adevăr, de neînțeles! răspunse Gedeon Spilett.
- Să nu insistăm însă acum, dragul meu Spilett, o să vorbim despre asta mai târziu.

După câteva clipe marinarul, Nab și Harbert se întorceau.

Nu exista nicio îndoială. Pantofii inginerului se potriveau exact cu urmele rămase. Deci Cyrus Smith le lăsase el însuși pe nisip.

— Ei bine, spuse el, nălucirea am avut-o eu, acea absență pe care o puneam pe socoteala lui Nab! Voi fi mers ca un somnambul, fără să-mi dau seama unde mă duc pașii, iar Top, cu instinctul său, m-a condus până aici, după ce mă smulsese din valuri. Vino, Top! Vino, cățelul meu!

Superbul animal alergă lătrând până la stăpânul său, iar mângâierile nu-i fură precupetește.

Era limpede că nu se putea da altă explicație faptelor care au dus la salvarea lui Cyrus Smith, și că lui Top îi revinea întregul merit.

Spre amiază, Pencroff îl întrebă pe Cyrus Smith dacă ar putea fi transportat; acesta, în loc de orice răspuns, printr-un efort care confirma voința sa ieșită din comun, se ridică. Trebui însă să se sprijine de marinar, altfel ar fi căzut.

— Bun! Bun! zise Pencroff. Targa pentru domnul inginer!

Fu adusă targa. Crengile transversale fuseseră acoperite cu mușchi și cu ierburi lungi, Cyrus Smith fu întins pe ea și se îndreptară spre coastă, Pencroff la un capăt al brancardei, Nab la celălalt.

Aveau de străbătut opt mile; cum însă nu puteau merge repede și presupuneau că va fi necesar să se opreasca des, trebuiau să conteze pe cel puțin șase ore până vor ajunge la Şemineu.

Vântul continua să bată cu violență, dar din fericire nu ploua. Așa culcat cum era, sprijinit în coate, inginerul examina coasta, mai ales partea opusă mării. Nu vorbea, dar privea și, cu siguranță, conturul acestui ținut cu neregularitățile sale de teren, cu pădurile, cu produsele sale diverse i se întipăreau în minte. Totuși, după două ore de drum, oboseala îl răpuse și adormi pe targă.

La cinci și jumătate micul grup ajunse la zidul neted și, puțin mai târziu, în fața Șemineului.

Toți se opriră și așezară targa pe nisip. Cyrus Smith dormea adânc și nu se trezi.

Pencroff, înmărmurit, constată atunci că însăjătoarea furtună din ajun schimbase înfățișarea locului. Se produseseră surpări destul de importante. Bucăți mari de stâncă zăceau pe plajă și un covor gros de ierburi marine, varec și alge acoperea tot țărmul. Era limpede că valurile, trecând peste insuliță, ajunseseră până la poalele uriașului zid de granit.

În fața intrării în Șemineu, solul, răscolit în adâncime, suferise un violent asalt al valurilor. Mintea lui Pencroff fu fulgerată parcă de o presimțire. Se repezi în culoar.

Ieși aproape îndată și rămase nemîșcat, privindu-și tovarășii.

Focul era stins. Cenușa muiată nu mai era decât o grămăjoară de noroi. Cârpa arsă care trebuia să slujească drept iască dispăruse. Marea pătrunse până în adâncul culoarelор și răsturnase tot, distrusese tot în interiorul Șemineului.

Capitolul IX

Cyrus e prezent. Încercările lui Pencroff. Lemnul frecat. Insulă, sau continent? Proiectile inginerului. În care punct al Oceanului Pacific se aflau? În adâncul pădurii. «Pinul pinion». O vânătoare de cabiai. Un fum de bun augur

În câteva cuvinte, Gedeon Spilett, Harbert și Nab fură puși la curent cu situația. Acest accident, care putea avea consecințe foarte grave – cel puțin aşa vedea Pencroff lucrurile – avu efecte diferite asupra tovarășilor bravului marinări.

Nab, nespus de bucuros că-și regăsise stăpânul, nu auzise, sau mai degrabă nu voia să se preocupe de ce zicea Pencroff.

Harbert părea că împărtășește, într-o oarecare măsură, temerile marinăriului.

În ce-l privește pe reporter, la cuvintele lui Pencroff, el răspunse simplu:

- Pe cuvânt, Pencroff, nu-mi pasă!
- Dar vă repet că nu mai avem foc!
- Ei și!
- Și niciun mijloc de a-l reaprinde!

— Aș!
— Totuși, domnule Spilett...
— Nu e Cyrus aici? răspunse reporterul. Nu e viu inginerul nostru? O să găsească el o metodă pentru a obține foc!
— Cu ce?
— Cu nimic.

Ce-i putea răspunde Pencroff? Nici nu răspunse, căci în sinea lui împărtășea încrederea pe care tovarășii săi o aveau în Cyrus Smith, inginerul reprezenta pentru ei un microcosm, o sinteză a întregii științe și înțelepciunii umane! Era totușă să te afli cu Cyrus pe o insulă pustie decât fără Cyrus în cel mai industrializat oraș al Statelor Unite. Împreună cu el nu puteai duce lipsă de nimic. Împreună cu el nu puteai deznașdăjdui. Dacă ar fi venit cineva și le-ar fi spus acestor oameni de treabă că o erupție vulcanică va distrugă acest pământ, că pământul acesta se va scufunda în abisul Pacificului, ei ar fi răspuns netulburați: Cyrus este aici! Îl avem pe Cyrus!

Între timp însă inginerul se afla într-o nouă stare de apatie, pe care i-o provocase transportul, și pe moment nu se putea apela la ingeniozitatea lui. Cina, implicit, a fost foarte redusă. Toată carnea de cocoș de munte fusese consumată și nu exista nicio posibilitate de a frige un alt vânat. De altfel, provizia lor de curucu dispăruse. Trebuiau deci să ia o hotărâre.

Înainte de toate, Cyrus Smith fu transportat în culoarul central. Acolo izbutiră să-i înjghebeze un pat din alge și din varec rămase aproape uscate. Somnul adânc care îl cuprinsese nu putea decât să-i refacă forțele, mai repede și, fără îndoială, mai bine decât ar fi făcut-o o hrană abundantă.

Venise noaptea și odată cu ea, din cauza schimbării vântului spre nord-est, temperatura coborî serios. Or, întrucât marea distrusese pereții despărțitori așezați de Pencroff în unele puncte ale culoarelor, se formară curenți de aer care făceau Șemineul de nelocuit. Condițiile ar fi fost deci destul de proaste pentru inginer, dacă tovarășii săi, dezbrăcându-se de haină sau de scurte, nu l-ar fi acoperit cu grija.

Cina fu alcătuită în seara aceea doar din inevitabilele scoici fosforescente, din care Harbert și Nab adunară o recoltă serioasă pe plajă. Totuși, la aceste moluște Tânărul adăugă o anumită cantitate de alge comestibile, pe care le strânsese de pe stâncile înalte unde marea nu ajungea să le ude pereții decât în perioada marilor maree. Aceste alge, aparținând familiei fucaceelor, erau din specia sargaselor care, uscate, dau o materie gelatinoasă destul de bogată

în elemente nutritive. Reporterul și tovarășii săi, după ce au înghițit o cantitate considerabilă de scoici fosforescente, au supt din aceste fucacee găsind că au un gust foarte acceptabil, și trebuie adăugat că, pe țărmurile asiatice, ele intră într-o proporție însemnată în alimentația băştinașilor.

— Nu-i nimic, spuse marinarul, e timpul ca domnul Cyrus să ne vină în ajutor.

Între timp frigul devenise foarte pătrunzător și din nefericire nu exista niciun mijloc de a-l combate.

Marinarul, foarte supărat, încercă prin toate mijloacele posibile să facă un foc. Nab îl ajută și el în această treabă. Găsise niște mușchi uscat, apoi lovind două pietre ieșiră scânteii; dar mușchiul, nefiind destul de inflamabil, nu luă foc, și, de altfel, aceste scânteii, care nu erau decât silex incandescent, n-aveau tăria acelora care se iscă lovind oțelul din bricheta obișnuită. Deci operația nu reuși.

Pencroff încercă apoi, cu toate că nu avea nicio incredere în acest procedeu, să frece două bucăți de lemn uscat unul de altul, cum fac sălbaticii. Cu siguranță că, după noile teorii, energia cheltuită de Nab și de el, dacă s-ar fi transformat în căldură, ar fi ajuns să facă să fierbă cazanul de la o navă cu aburi! Dar nici de astă dată, niciun rezultat. Bucățile de lemn se încălziseră și atâta tot, dar mult mai puțin decât autorii operației.

După o oră de muncă, Pencroff, ud leoarcă de transpirație, aruncă necăjit lemele.

— Niciodată nu voi putea fi convins că sălbaticii aprind focul în acest fel! spuse el. Mi-aș aprinde mai curând brațele frecându-le unul de altul!

Marinarul greșea negând procedeul. E sigur că sălbaticii aprind lemnul frecându-l iute. Dar în primul rând nu orice soi de lemn este potrivit pentru acest procedeu și apoi mai există «o șmecherie» pe care, probabil, Pencroff nu o cunoștea.

Proasta dispoziție a lui Pencroff nu fu de lungă durată. Harbert luase cele două bucăți de lemn aruncate de Pencroff și le freca de zor. Marinarul nu-și putu stăpâni un hohot de râs, văzând eforturile adolescentului pentru a reuși acolo unde el eșuase.

— Freacă, băiatule, freacă! spuse el.

— Frec, răspunse Harbert râzând, dar n-am altă pretenție decât să mă încălzesc în loc să dârdâi, și în curând îmi va fi la fel de cald ca și ție, Pencroff!

Ceea ce se și întâmplă. Oricum, în această noapte trebuiră să renunțe să-și procure foc. Gedeon Spilett repeta pentru a douăzecea oară că Cyrus Smith nu și-ar fi scos sufletul pentru un asemenea fleac. Dar, până una-alta, se întinse într-unul din culoare, pe patul de nisip. Harbert, Nab și Pencroff îl imitară, în timp ce Top dormea la picioarele stăpânului său.

În ziua următoare, la 28 martie, când inginerul se trezi, în jurul orei opt dimineața, îi văzu lângă el pe tovarășii săi care pândeau deșteptarea sa și, ca în ajun, primele sale cuvinte fură următoarele:

— Insulă sau continent?

După cum se vede, asta era ideea lui fixă.

— Zău, răsunse Pencroff, nu știm nimic, domnule Smith!

— Nu știți încă?...

— O să știm însă, adăugă Pencroff, când ne veți conduce dumneavoastră prin acest ținut.

— Cred că sunt în stare să încerc, răsunse inginerul care, fără prea mari eforturi, se ridică și se ținu drept.

— E în regulă! strigă marinarul.

— Eram frânt de oboseală și de foame, răsunse Cyrus Smith. Prietenii, puțină hrană, și nu se va mai repeta. Aveți foc, nu-i aşa?

Câteva clipe această întrebare rămase fără răspuns.

— Din păcate,. N-avem foc, spuse Pencroff, sau, mai exact, domnule Cyrus, nu mai avem!

Și marinarul povesti ce se întâmplase în ajun. Îl înveseli pe inginer relatându-i istoria unicului lor chibrit, apoi încercarea sa eșuată de a face rost de foc ca sălbaticii.

— O să chibzuim, răsunse inginerul, și dacă nu găsim o substanță asemănătoare cu iasca...

— Atunci? întrebă marinarul.

— Atunci vom face chibrituri.

— Chimice?

— Chimice!

— Nimic mai ușor, strigă reporterul, bătându-l pe umăr pe marină.

Marinarul nu credea însă că treaba e atât de simplă, dar nu protestă.

Ieșiră cu toții. Vremea redevenise frumoasă. Un soare puternic se înălța la orizontul mării, tivind cu paie aurii asperitațile prismatice ale uriașului zid.

După ce aruncă o privire rapidă în jurul lui, inginerul se aşeză pe un colț de stâncă. Harbert îi oferi câțiva pumni de scoici și de sargase, spunând:

— E tot ce avem, domnule Cyrus!

— Mulțumesc, băiete, răsunse Cyrus, îmi va ajunge cel puțin pentru dimineața asta.

Și mâncă cu poftă hrana insuficientă pe care o udă cu puțină apă rece, scoasă din pârâu într-o cochilie mare.

Tovarășii săi îl priveau fără să vorbească. Apoi, după ce, de bine de rău, se sătură, Cyrus Smith, încrucișându-și brațele, spuse:

— Deci, prieteni, nu știți încă dacă soarta ne-a aruncat pe un continent sau pe o insulă?

— Nu, domnule Cyrus, răsunse Tânărul.

— Vom ști mâine, continuă inginerul. Până atunci nu e nimic de făcut.

— Ba da, replică Pencroff.

— Ce anume?

— Foc, spuse marinarul, care avea și el o idee fixă.

— Îl vom obține, Pencroff, răsunse Cyrus Smith. Ieri, în timp ce mă transportați, n-am zărit, oare, spre vest, un munte care domină acest ținut?

— Da, răsunse Gedeon Spilett, un munte care trebuie să fie destul de înalt...

— Bun, continuă inginerul. Mâine o să urcăm până în vârful lui și de acolo vom vedea dacă acest pământ este o insulă sau un continent. Până atunci, repet, nimic de făcut.

— Ba da, foc! spuse iarăși încăpățânatul marină.

— Vom face noi rost și de foc! replică Gedeon Spilett. Puțină răbdare, Pencroff!

Marinarul îl privi pe Gedeon Spilett cu o mutră care ar fi vrut să zică: «Dacă de dumneata depinde să facem rost, nu gustăm noi prea curând dintr-o friptură!» însă tăcu din gură.

Totuși Cyrus Smith nu răspunse. Părea prea puțin preocupat de această problemă a focului. Timp de câteva clipe rămase absorbit de gânduri. Apoi reluă discuția.

— Prieteni, spuse el, situația noastră este poate vrednică de plâns, însă, în orice caz, e și foarte simplă. Sau ne aflăm pe un continent și atunci, cu prețul unor eforturi mai mici sau mai mari, vom ajunge într-un ținut locuit, sau ne aflăm pe o insulă. În acest ultim caz, din două una: dacă insula e

locuită, vom încerca să ne descurcăm împreună cu locitorii ei, dacă e pustie, vom încerca să ne descurcăm singuri.

— Sigur, nimic mai simplu, răsunse Pencroff.

— Dar, fie că e continent sau insulă, întrebă Gedeon Spilett, unde crezi dumneata, Cyrus, că ne-a aruncat uraganul?

— N-am de unde să ştiu, răsunse inginerul, însă e de presupus că e vorba de un pământ din Pacific. Într-adevăr, când am plecat din Richmond, vântul sufla dinspre nord-est și însăși violența lui dovedește că direcția nu s-a putut schimba. Dacă această direcție de la nord-est la sud-vest s-a menținut, am străbătut statele Carolina de Nord, Carolina de Sud, Georgia, Golful Mexicului, Mexicul însuși în partea sa îngustă, apoi o porțiune din Oceanul Pacific. Nu cred că balonul a parcurs o distanță mai mică de șase până la șapte mii de mile și admitând că vântul și-a schimbat direcția cu o jumătate de cart, el trebuia să ne fi împins fie spre arhipelagul Mendana, fie spre Pomotu, fie chiar, dacă avea o viteză mai mare decât presupun, până spre pământurile Noii Zeelande. Dacă această ultimă ipoteză se adverește, repatrierea noastră va fi ușoară. Englezi sau maori⁹, o să găsim pe cineva cu care să ne înțelegem. Dacă, dimpotrivă, această coastă aparține vreunei insule pustii din arhipelagul micronezian, poate ne vom da seama de asta din înaltul muntelui care domină ținutul și atunci vom hotărî să ne stabilim aici, ca și cum n-ar trebui să mai plecăm niciodată!

— Niciodată! strigă reporterul. Spui: niciodată, dragul meu Cyrus?

— E preferabil să ne gândim mai întâi la ce e mai rău, răsunse inginerul, și să ne rezervăm surprizele plăcute pentru viitor.

— Bine zis! replică Pencroff. Și trebuie să sperăm de asemenea că această insulă, dacă e insulă, nu e așezată în afara rutei vapoarelor! Ar însemna să avem într-adevăr ghinion!

— Nu vom ști cum stăm decât după ce vom fi făcut, înainte de orice, ascensiunea muntelui, răsunse inginerul.

— Dar mâine, domnule Cyrus, întrebă Harbert, veți fi în stare să suportați oboseala acestei ascensiuni?

— Sper, răsunse inginerul, dar cu condiția ca maistrul Pencroff și cu tine, băiatul meu, să vă dovediți vânători inteligenți și dibaci.

— Domnule Cyrus, răsunse marinoul, pentru că vorbiți de vânat, dacă, la întoarcerea mea, aş fi la fel de sigur că-l voi putea frige după cum sunt de

sigur că-l voi aduce...

— Dumneata adu-l, Pencroff, răspunse inginerul.

Se înțeleseră deci ca inginerul și reporterul să petreacă ziua la řemineu pentru a cerceta litoralul și platoul de sus. În acest timp Nab, Harbert și marinari se vor întoarce în pădure, vor reîmprospăta provizia de lemn și vor încerca să pună mâna pe orice vîtă cu pene sau cu blană care va trece prin fața lor.

Plecără deci în jurul orei zece dimineață, Harbert încrezător, Nab vesel, Pencroff bombânind în surdină: «Dacă la întoarcerea mea găsesc foc în casă, înseamnă că trăsnetul însuși a venit să-l aprindă!»

Toți trei urcară din nou malul râpos și, ajunși la cotul pe care îl forma râul, marinari se opri și le spuse celor doi tovarăși ai săi:

— Ce să fim mai întâi; vânători, sau tăietori de lemn?

— Vânători, răspunse Harbert. Uitați-vă la Top care a și început să caute.

— Să vânăm deci, continuă marinari; apoi o să revenim aici ca să ne facem provizia de lemn.

Acestea fiind zise, Harbert, Nab și Pencroff, după ce își smulseră trei bâte din trunchiul unui brad Tânăr, îl urmară pe Top, care sărea prin ierburile înalte.

De data asta, vânătorii, în loc să ia de-a lungul albiei râului, pătrunseră mai direct în inima pădurii. Erau tot aceiași copaci, aparținând în majoritatea lor familiei pinilor. Prin unele locuri, crescând mai izolat, în pâlcuri, acești pini aveau dimensiuni considerabile și păreau să indice, prin dezvoltarea lor, că ținutul se află la o latitudine mai ridicată decât presupunea inginerul. Câteva poieni, presărate de cioturi roase de vreme, erau pline de lemn uscate, formând astfel inepuizabile rezerve de combustibil. Apoi, după ce treceai de luminiș, pădurea se îndesea și devinea aproape de nepătruns.

Să te călăuzești în mijlocul acestor arbori masivi, fără poteci croite printre ei, era un lucru destul de greu. Marinari, din când în când, își fixa pe drum puncte de reper, făcând un marcap din crengi rupte care putea fi ușor recunoscut. Poate însă că greșiseră neurmând cursul apei, cum au făcut-o el și Harbert în timpul primei excursii, căci, după o oră de mers, nu se arătase încă niciun vânător. Top, alergând pe sub ramurile aplecate, stârnise doar niște păsări de care nu se puteau apropia. Până și curucurii erau invizibili și se

putea ca marinarul să fie silit să se întoarcă în partea mlăştinoasă a pădurii unde reușise cu atâta succes să prindă cu undița cocoșii de munte.

— Ei, Pencroff, spuse Nab pe un ton nițel batjocoritor, dacă ăsta e tot vânatul pe care ai făgăduit să-l aduci stăpânului meu, n-o să ai nevoie de un foc mare ca să-l frigi!

— Răbdare, Nab, răsunse marinarul, nu vânatul ne va lipsi la întoarcere!

— N-ai deci încredere în domnul Smith?

— Ba da.

— Dar nu crezi că va face foc?

— Îl voi crede când lemnile vor arde în vatră.

— Vor arde, pentru că stăpânul meu a zis-o!

— Vom vedea!

Între timp soarele nu atinsese încă punctul cel mai înalt al drumului său deasupra orizontului. Explorarea continua deci și nu fără folos, datorită descoperirii de către Harbert a unui copac cu fructe comestibile. Era «pinul pinion», care produce un soi de migdale excelente, foarte prețuite în regiunile temperate ale Americii și Europei. Aceste migdale erau pe deplin coapte și Harbert le semnală celor doi tovarăși ai săi, care se delectară cu ele.

— Careva săzică, replică Pencroff, alge în loc de pâine, scoici crude în loc de carne și migdale ca desert, asta e cina unor oameni care nu mai au niciun chibrit în buzunar!

— Nu trebuie să ne plângem, răsunse Harbert.

— Nu mă plâng, băiete, zise Pencroff. Repet numai că n-avem prea multă carne la mesele noastre!

— Top a văzut ceva!... strigă Nab, care alergă spre un desis unde câinele dispăruse lătrând.

Lătrăturile lui Top se amestecau cu grohăituri ciudate.

Marinarul și Harbert îl urmară pe Nab. Dacă exista acolo vânat, nu era acum momentul potrivit să discute cum ar putea să-l frigă, ci cum vor pune mâna pe el.

Vânătorii, abia intrați în desis, îl văzură pe Top luptându-se cu un animal pe care îl ținea de o ureche. Acest patruped era un soi de porc lung de aproximativ două picioare și jumătate, de culoare cafeniu-închis, însă mai puțin întunecată pe burtă, cu părul aspru și rar, și ale cărui degete, înfipite puternic în pământ, păreau unite prin membrane.

Harbert crezu că recunoaște un «cobiai», adică unul dintre cele mai mari exemplare din specia rozătoarelor.

Totuși, rozătorul nu se zbătea să scape de câine. Își rotea prostește ochii mari, adânciți într-un strat gros de grăsime. Poate că vedea oameni pentru prima oară.

În timp ce Nab, strângând tare în mâna bățul, se pregătea să doboare rozătorul, acesta scoase un grohăit puternic smulgându-se dintre dinții lui Top, care nu mai păstră decât o bucată din ureche, se repezi spre Harbert, gata să-l răstoarne, și dispără în pădure.

— Ah! Nemernicul! strigă Pencroff.

Imediat, toți trei se năpustiră pe urmele lui Top și, în clipa când erau gata să-l ajungă, animalul dispără în apele unei mlaștini ce se întindea în umbra unor pini seculari.

Nab, Harbert, Pencroff se opriră și rămăseră nemîșcați. Top se aruncase în apă, dar rozătorul, ascuns în fundul mlaștinii, nu se mai ieva.

— Să aşteptăm, spuse Tânărul, va apărea curând la suprafață ca să respire.

— Nu se va îneca? întrebă Nab.

— Nu, răspunse Harbert, pentru că are labele palmate și e aproape o amfibie. Să-l pândim însă.

Top rămăsese în apă. Pencroff și cei doi tovarăși ai săi se duseră să ocupe fiecare un loc pe mal, pentru a tăia orice retragere rozătorului, pe care câinele îl căuta înnotând la suprafața mlaștinii.

Harbert nu se înșelase. După câteva minute animalul se ridică la suprafața apei. Dintr-o săritură Top se afla deasupra lui și îl împiedică să se scufunde din nou. O clipă mai târziu, rozătorul, târât până la mal, era doborât de Nab cu o lovitură de băț.

— Ura! țipă Pencroff, care folosea bucuros acest strigăt de triumf. Nu ne mai lipsește decât un tăciune și vom roade rozătorul până la os!

Pencroff aruncă animalul pe umăr și, socotind după înălțimea soarelui că trebuie să fie în jurul orei două, dădu semnalul de întoarcere.

Instinctul lui Top îi ajută mult pe vânători care, grație intelligentului animal, regăsiră ușor drumul parcurs. O jumătate de oră după aceea ajungeau la cotul râului.

La fel ca și prima oară, Pencroff făcu imediat o plută de bușteni, cu toate că, neavând foc, i se părea o muncă inutilă, și, în timp ce pluta urma firul apei, se înapoia către Semineu.

Marinarul nu se afla nici la cincizeci de pași de locuință când se opri, scoase din nou un ura formidabil și, întinzând mâna spre unghiul falezei, izbucnii:

— Harbert! Nab! Priviți!

Un fum gros se înălța învolburându-se deasupra stâncilor!

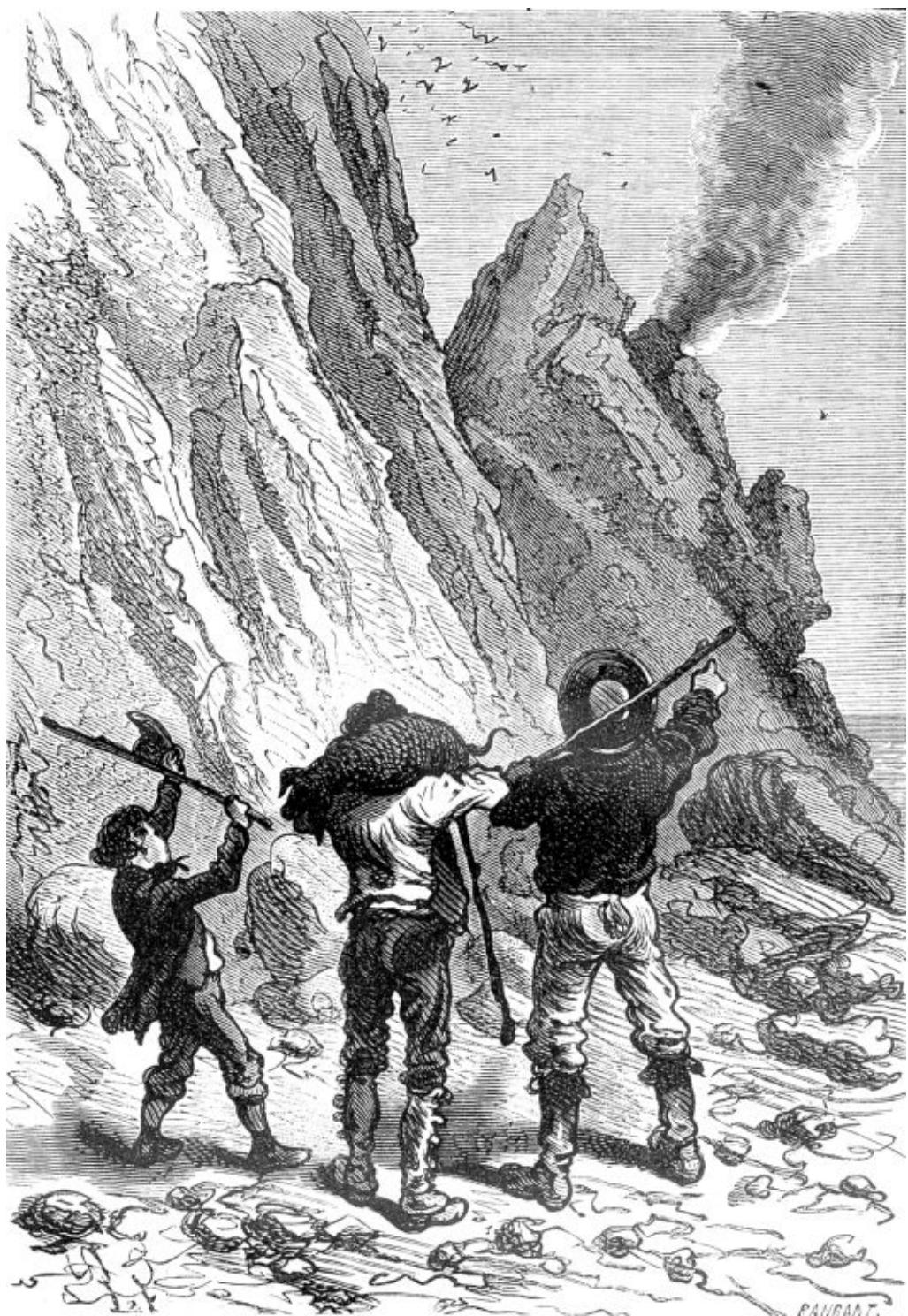
Capitolul X

O invenție a inginerului. Problema care îl preocupa pe Cyrus Smith.

Plecarea spre munte. Pădurea. Pământ vulcanic. Tragopanii. Muflonii.

Primul platou. Așezarea pentru noapte. Vârful conului

Câteva clipe mai târziu, cei trei vânători se găseau în fața unei vetre în care ardea focul. Cyrus Smith și

reporterul erau acolo. Pencroff se uita ba la unul, ba la altul, fără să scoată o vorbă, cu rozătorul în mână.

— Ei bine, dragul meu, strigă reporterul, e foc, un foc adevărat, care va frige perfect acest vânat splendid cu care ne vom delecta!

— Dar cine l-a aprins?... întrebă Pencroff.

— Soarele!

Răspunsul lui Gedeon Spilett era exact. Soarele furnizase această căldură de care se minuna Pencroff. Marinarului nu-i venea să-și credă ochilor și era atât de uluit încât nu se mai gândeau să-i pună întrebări inginerului.

— Aveați deci o lentilă, domnule? îl întrebă Harbert pe Cyrus Smith.

— Nu, băiatule, răspunse acesta, dar am fabricat una.

Și arăta «aparatul» care îi slujise drept lentilă. Erau pur și simplu sticlele pe care le luase de la ceasul reporterului și al lui. După ce turnase apă între ele și le lipise marginile cu puțină humă, obținuse o lentilă adevărată care, concentrând razele solare pe un mușchi bine uscat, aprinsese flacăra.

Marinarul examină «aparatul», apoi îl privi pe inginer fără să scoată o vorbă. Privirea lui spunea multe! Dacă, pentru dânsul, Cyrus Smith nu era chiar un zeu, era cu siguranță mai mult decât un om. În sfârșit își recăpătă glasul și strigă:

— Notați asta, domnule Spilett, notați asta în carnetul dumneavoastră!

— S-a notat, răspunse reporterul.

Apoi, cu ajutorul lui Nab, marinarul ținu frigarea deasupra unei flăcări strălucitoare și rozătorul, curățat bine, fu frit repede.

Şemineul devenise din nou locuibil nu numai datorită focului care încălzea culoarele, ci și pentru că pereții despărțitori din pietre și nisip fuseseră refăcuți. După cum se vede, inginerul și tovarășul său își folosiseră bine ziua. Cyrus Smith își recăpătase aproape în întregime puterile și le pusese la încercare urcând pe platoul superior. Din acest loc, ochii săi, obișnuiți să aprecieze înălțimile și distanțele, priviră mult timp conul pe al cărui vârf voia să ajungă la doua zi. Muntele, aflat la aproximativ șase mile spre nord-vest, i se părea că măsoară trei mii cinci sute de picioare deasupra nivelului mării, în consecință, privirea unui observator, plasat în vârful lui, putea parurge zarea pe o rază de cel puțin cincizeci de mile. Era deci de presupus că Cyrus Smith va soluționa cu ușurință problema «continent, sau insulă» căreia, din motive îndreptățite, îi dădea întâietate față de toate celealte.

Cinară mulțumitor. Carnea de rozător fu declarată excelentă. Sargasele și migdalele de pin completară masa, în timpul căreia inginerul vorbi puțin. Era preocupat de proiectele pentru a doua zi.

O dată sau de două ori Pencroff dădu câteva sugestii despre ceea ce ar trebui să facă, dar Cyrus Smith, care era evident un spirit metodic, se mulțumi să dea din cap.

— Mâine, repetă el, vom ști cum stăm și vom acționa în consecință.

După ce terminară masa, câteva grămezi de lemn fură aruncate în vatră și oaspeții Șemineului, inclusiv credinciosul Top, căzură într-un somn adânc. Niciun incident nu tulbură această noapte liniștită și a doua zi, la 29 martie, se treziră, vioi și bine dispuși, gata să pornească în excursia care urma să le hotărască soarta.

Total era pregătit pentru drum. Resturile rozătorului îi puteau hrăni încă douăzeci și patru de ore pe Cyrus Smith și pe tovarășii săi. De altfel, sperau să se aprovizioneze și pe parcurs. Deoarece sticlele de la ceasul inginerului și al reporterului fuseseră puse la loc, Pencroff arse o bucată de pânză care trebuia să slujească drept iască. Cremenea, desigur, nu putea lipsi pe aceste terenuri de origine vulcanică.

Era ora șapte și jumătate dimineața când exploratorii, înarmați cu bâte, părăsiră Șemineul. Urmând sfatul lui Pencroff, o luară pe drumul străbătut mai înainte prin pădure, chiar dacă urmau să se întoarcă prin altă parte. Era și calea cea mai directă pentru a ajunge pe munte. Înconjurară deci unghiul sudic și urmară malul stâng al râului pe care îl părăsiră în punctul unde cotea spre sud-vest. Cărarea, deja croită mai înainte sub copacii veșnic verzi, fu regăsită și la ora nouă Cyrus Smith cu tovarășii săi ajunseră la liziera apuseană a pădurii.

Solul, până aici puțin accidentat, mai întâi mlăștinos, apoi uscat și nisipos, prezenta acum o pantă ușoară, care urca de la litoral către interiorul ținutului. Zăriră câteva animale, gonind printre copaci bătrâni. Top le stârnea fugăriindu-le, dar stăpânul său îl chema imediat înapoi, căci nu era acum momentul potrivit să le urmărească. Poate, mai târziu. Inginerul nu era omul care să se lase abătut de la țintă. N-am greși afirmând că el nu cerceta ținutul, nici relieful lui, nici produsele sale naturale. Singurul său obiectiv era muntele pe care voia să-l urce, și mergea întins într-acolo. La ora zece făcură un popas de câteva minute. La ieșirea din pădure li se înfățișă în fața ochilor sistemul orografic al ținutului. Muntele era alcătuit

din două conuri. Primul, retezat la o înălțime de aproximativ două mii cinci sute de picioare, era susținut de contraforturi ciudat ramificate, ca ghearele unei uriașe păsări de pradă, înfipte în pământ. Între aceste contraforturi se scobiseră văi strâmte, unde erau împrăștiate pâlcuri de arbori ce se înălțau până la partea retezată a primului con. Vegetația părea mai rară în partea nord-estică a muntelui și se observau acolo dârile destul de adânci, care erau probabil surgeri de lavă.

Pe primul con era aşezat un al doilea con, ușor rotunjit la vârf și care stătea nițel înclinat. Semăna cu o uriașă pălărie rotundă, pusă pe o ureche. Părea alcătuit dintr-un sol golaș, străpuns în nenumărate locuri de stânci roșietice.

Trebua să ajungă în vârful celui de-al doilea con și creasta contraforturilor oferea cel mai bun drum pentru a lui părea acolo.

— Ne aflăm pe un teren vulcanic, spuse Cyrus Smith, și tovarășii săi, urmându-l, porniră să urce, încetul cu încetul, pe coasta unui contrafort care, având un relief mai sinuos și deci mai ușor de parcurs, ducea până la primul platou.

Ridicăturile de pământ erau numeroase în acest loc, pe care în mod evident forțele vulcanice îl zguduise să puternic. Ici și colo se vedea blocuri de stâncă neregulate, numeroase sfărâmături de bazalt, piatră ponce, obsidiene. Aici se înălțau, în pâlcuri izolate, aceleși conifere care, câteva sute de pași mai jos, în adâncul trecătorilor strâmte, formau zone dese, aproape de nepătruns pentru razele soarelui.

În timpul primei părți a urcușului pe povârnișurile inferioare, Harbert atrase atenția asupra urmelor care indicau trecerea recentă a unor animale mari, poate chiar fiare sălbaticice.

— Aceste animale ne vor ceda, oare, de bună voie, domeniul lor? spuse Pencroff.

— Lasă, răspunse reporterul, care vânase tigri în India și lei în Africa, vom vedea noi cum să ne descotorosim de ele. Până atunci, însă, să fim în gardă!

Între timp continuau să urce încetul cu încetul. Drumul era lung și plin de cotituri și obstacole ce trebuiau ocolite. De asemenea, pe alocuri, pământul dispărea brusc și exploratorii se trezeau la marginea unor prăpăstii adânci pe care trebuiau să le înconjoare.

Făceau cale întoarsă pentru a găsi o cărare accesibilă, și asta le cerea timp și eforturi în plus. La amiază, când micul grup făcu popasul pentru prânz la poalele unui pâlc mare de brazi, lângă un pârâiaș care curgea în cascade, se aflau abia la jumătatea drumului față de primul platou, unde aveau să ajungă, după toate probabilitățile, abia la căderea nopții.

Din acest punct, orizontul mării se lărgea mult; dar, pe dreapta privirea fiind oprită de promontoriul ascuțit din sud-est, nu puteau aprecia dacă nu cumva coasta se legă printr-o cotitură bruscă de vreun pământ depărtat. La stânga, raza vizuală cuprindea câteva mile în plus, către nord; totuși, ținutul din nord-vest, din punctul pe care îl ocupau exploratorii, era tăiat brusc de muchia unui contrafortizar cioplit, care lua forma unei puternice arcade a conului central. Deci nu se putea afla încă nimic în legătură cu problema care îl preocupa pe Cyrus Smith.

La ora unu continuără urcușul. Trebuiau să meargă de-a curmezișul către sud-vest și să pătrundă din nou în crângurile destul de dese. Acolo, la adăpostul copacilor, zburau de colo-colo mai multe perechi de galinacee din familia fazanilor. Erau «tragopani», împodobiți cu o gușă cărnoasă care le atârna în dreptul gâtellejului și cu două moțuri subțiri, cilindrice, înfipte deasupra ochilor. La aceste păsări, de mărimea unui cocoș, femela avea penele de culoare uniformă, brună, în timp ce masculul își lua ochii cu penajul său cu pete mici, albe. Gedeon Spilett răpuse cu o piatră, aruncată cu putere și dibăcie, pe unul din acești tragopani, pe care Pencroff, flămând din cauza aerului tare, îl privi cu poftă.

Părăsind desisul, alpinistii noștri, ajutându-se unul pe altul, urcară pe o întindere de o sută de picioare un povârniș foarte abrupt și ajunseră la un etaj superior, acoperit cu puțini arbori, al cărui sol avea o infățișare vulcanică. Erau nevoie să revină acum spre est, urmându-și drumul în serpentină pentru a lui mai ușor pantele foarte abrupte, încât trebuia să-ți alegi cu grijă locul înainte de a pune piciorul. Nab și Hârbert mergeau în frunte, iar Pencroff încheia sirul; între ei se aflau Cyrus Smith și reporterul. Animalele care hălduiau pe aceste înălțimi – și urme erau berechet – trebuie să fi făcut parte din rasa celor cu picioare iuți și spinarea mlădioasă – a caprei negre sau a unei familii înrudite. Se zăriră câteva, dar nu erau cele la care se aştepta Pencroff, care la un moment dat exclamă:

— Sunt oi!

Se opriră cu toții la cincizeci de pași de o jumătate de duzină de animale înalte, cu coarne puternice arcuite spre spate și teșite la vârf, cu blana lânoasă ascunsă sub niște peri lungi, mătăsoși, de culoare roșcată.

Nu erau oi obișnuite, ci un soi răspândit mai ales în regiunile muntoase ale zonelor temperate, pe care Harbert le numi mufloni¹⁰.

— Au ciozvărte și cotlete? întrebă marinarul.

— Da, răsunse Harbert.

— Ei bine, atunci sunt oi! făcu Pencroff.

Stând nemișcați între pietroaiele de bazalt, muflonii îi priveau uimiți, de parcă ar fi văzut pentru prima oară bipezi umani. Apoi, sperîndu-se brusc, dispărură sărind peste stânci.

— La revedere, le strigă Pencroff, pe un ton atât de comic încât Cyrus Smith, Gedeon Spilett, Harbert și Nab nu se putură stăpâni să nu râdă.

Urcușul continua. Pe unele pante se observau deseori urme de lavă, brăzdate foarte neregulat. Mici solfatare¹¹ tăiau câteodată drumul urmat de alpiniști, de aceea erau nevoiți să le ocotească, în câteva puncte sulful se depusese sub formă de cristale solidificate în mijlocul materiilor care preced în general scurgerea lavei, granule silicioase cu forme neregulate, puternic calcinate, și o cenușă albicioasă alcătuită dintr-o infinitate de cristale mici de feldspat¹².

În apropierea primului platou format din trunchiul retezat al conului inferior, urcușul deveni mai greu. În jurul orei patru trecură de ultimii copaci. Ici-colo mai rămăseseră doar câțiva pini strâmbi și sfrijiți, care trebuiau să treacă prin aspre încercări pentru a rezista, la o asemenea înălțime, vijeliilor din larg. Din fericire pentru inginer și tovarășii săi, timpul era frumos, atmosfera liniștită, căci un vânt puternic, la o înălțime de trei mii de picioare, le-ar fi îngreunat înaintarea. Prin transparența aerului se zărea limpezimea cerului la zenith. O liniște desăvârșită domnea în jurul lor. Nu mai vedea soarele, ascuns de vastul ecran al conului superior care acoperea pe jumătate orizontul spre vest și a cărui umbră uriașă, întinzându-se până la litoral, creștea pe măsură ce astrul luminos cobora pe făgașul său zilnic. Niște aburi, mai curând ceață decât nori, începeau să se arate la răsărit și, sub acțiunea razelor soarelui, se colorau în toate nuanțele spectrului.

Numai cinci sute de picioare îi mai despărțeau pe exploratori de platoul la care voiau să ajungă, pentru a-și încropi acolo un adăpost de noapte, însă aceste cinci sute de picioare crescură la mai mult de două mile din pricina ocolișurilor pe care trebuie să le facă. Parcă nici nu mai călcau pe pământ. Pantele aveau adesea un unghi atât de mare încât alunecau pe cărări de lavă atunci când brazdele, surpate de acțiunea atmosferei, nu ofereau un punct de sprijin destul de sigur. În plus, se însera treptat, și atunci când Cyrus Smith și tovarășii săi, foarte obosiți după un urcuș de șapte ore, ajunseră pe platoul primului con, era aproape noapte.

Trebua să-și găsească un adăpost și să-și refacă puterile, mai întâi cinând, apoi dormind. A doua terasă a muntelui se ridica pe o temelie de stânci, în mijlocul căror găsiră cu ușurință un refugiu. Combustibilul nu era prea abundant. Totuși, puteau face foc din mușchi și mărăcini uscați ce acopereau unele porțiuni ale platoului, în timp ce marinarii pregătea vatra cu ajutorul unor pietre anume aşezate în acest scop, Nab și Harbert se îngrijiră de aprovizionarea cu combustibil. Se întoarseră curând cu un braț de mărăcini. Scăpărără amnarul, scânteile cremenei atinseră cărpa arsă și, ațățat de Nab, un foc viu se înfiripă în câteva clipe la adăpostul stâncilor.

Focul acesta, aprins doar pentru ca să-i apere de răcoarea nopții, nu-l folosiră la frigerea fazanului pe care Nab îl păstra pentru a doua zi. Resturile rozătorului și câteva duzini de migdale de pin alcătuiră cina. Nu era nici șase și jumătate când isprăviseră de cinat.

Cyrus Smith avu atunci ideea să exploreze în semiobscuritate largul fundament circular care susținea conul superior al muntelui. Înainte de a se odihni, voia să știe dacă puteau ocoli conul la bază, în cazul când coastele sale, prea abrupte, l-ar face inaccesibil până în vârf. Această problemă îl preocupa tot timpul, căci era cu puțință ca pe partea unde pălăria se înclina, adică spre nord, platoul să nu fie practicabil. Or, dacă dintr-o parte piscul muntelui nu putea fi atins, iar prin cealaltă parte nu puteau ocoli baza conului, le-ar fi fost cu neputință să mai cerceteze porțiunea apuseană a ținutului, și ascensiunea, parțial, nu și-ar fi atins scopul.

Deci inginerul, fără a ține seama de oboseală, lăsându-i pe Pencroff și Nab să încropească locul de dormit, iar pe Gedeon Spilett să noteze întâmplările zilei, merse de-a lungul marginii circulare a platoului, îndreptându-se spre nord. Harbert îl însoțea.

Noaptea era frumoasă și liniștită, nu se lăsase încă întunericul adânc. Cyrus Smith și Tânărul mergeau unul lângă altul, fără să-și vorbească. În unele locuri, platoul se deschidea larg în fața lor și treceau fără greutate. În alte locuri însă, astupat de grohotiș, nu era decât o potecă strâmtă pe care nu puteau păsi alături două persoane. Ba chiar, după un marș de douăzeci de minute, Cyrus Smith și Harbert fură siliți să se oprească. Din acest punct povârnișurile celor două conuri se uneau. Nicio despărțitură între cele două părți ale muntelui. Era imposibil să fie ocolit pe o asemenea pantă, înclinată la aproape șaptezeci de grade.

Dar dacă inginerul și Tânărul erau nevoiți să renunțe la mai înconjura conul, în schimb aveau posibilitatea de a continua direct urcușul.

Într-adevăr, în fața lor se deschidea o despicătură adâncă a masivului. Era o deschidere a craterului superior, gâtul, dacă se poate numi astfel, prin care se surgeau materiile eruptive lichide în vremea când vulcanul era încă activ. Lava întărită și pietrele vulcanice formau un soi de scară naturală, cu trepte largi care ușurau accesul spre vârf.

O singură privire îi fu de ajuns lui Cyrus Smith ca să se dumirească și, fără să șovăie, urmat de Tânăr, pătrunse în uriașa crăpătură, unde era din ce în ce mai întuneric.

Mai aveau de străbătut o înălțime de o mie de picioare. Pantele dinăuntru craterului vor fi oare practicabile? Rămânea de văzut. Inginerul își va continua urcușul cât timp nu-l va opri vreun obstacol. Din fericire, aceste pante, foarte lungi și întortocheate, formau un soi de spirală înăuntru vulcanului și îňlesneau ascensiunea.

În privința vulcanului însuși, nu încăpea nicio îndoială că era complet stins. Nicio șuviță de fum nu se strecu din coastele sale. Nicio flacără nu ieșea la iveală din adâncul crăpăturilor sale. Niciun bubuit îndepărtat, niciun murmur, niciun freamăt nu se auzea în această fântână întunecoasă, scobită adânc poate până în măruntaiele pământului. Nici măcar atmosfera dinăuntru craterului nu era încărcată de aburi de sulf. Vulcanul era mai mult decât adormit, era cu desăvârșire stins.

Încercarea lui Cyrus Smith trebuia să izbutească. El și Harbert, urcând pe pereții dinăuntru, văzură cum, încetul cu încetul, craterul se lărgește deasupra capului lor. Raza acestei părți circulare a cerului, încadrată de marginile conului, se lărgea în mod vădit. La fiecare pas pe care îl făceau Cyrus Smith și Harbert, noi stele intrau în câmpul lor vizual. Se vedea

strălucind superbele constelații ale cerului austral. La zenit scliceau cu o luceară pură splendidele Antaree din constelația Scorpionului și, nu departe, Beta din constelația Centaurului, considerată a fi steaua cea mai apropiată de globul terestru. Apoi, pe măsură ce craterul se lărgea, apărură steaua Fomalhaut din constelația Peștilor, Triunghiul Austral și, în sfârșit, aproape la polul antarctic al lumii, strălucitoarea Cruce a Sudului, care înlocuiește Steaua Polară a emisferei boreale.

Era aproape ora opt când Cyrus Smith și Harbert atinseră cu piciorul creasta superioară a muntelui, chiar vârful conului.

Întunericul era total și privirea abia putea cuprinde o rază de două mile. Oare acest pământ necunoscut era încunjurat de mare sau era legat spre apus de vreun continent al Pacificului? Nu se putea distinge. Către apus, o fâșie de nori se desena la orizont, sporind întunericul, iar ochiul nu mai deslușea dacă nu cumva apa și cerul se contopeau acolo pe o aceeași linie circulară.

Într-un punct al orizontului apără deodată o licărire vagă care cobora încet, pe măsură ce norul urca spre zenith. Era cornul lunii, pe cale să dispară. Însă lumina ei fu de ajuns pentru a contura clar linia orizontului, desprinsă din nori și inginerul văzu imaginea ei tremurătoare reflectându-se o clipă pe suprafața apei.

Cyrus Smith apucă mâna Tânărului:

— E o insulă! rosti el, în clipa când cornul subțire al lunii pierdea în valuri.

Capitolul XI

În vârful conului. Interiorul craterului. De jur-împrejur, marea. În zare, niciun pământ. Litoralul în linie dreaptă. Hidrografie și orografie. Insula e locuită? Botezul golfulețelor, golfurilor, promontoriilor, râurilor etc. Insula Lincoln

O jumătate de oră mai târziu, Cyrus Smith și Harbert se înapoiau la locul popasului. Inginerul se mulțumi să le spună tovarășilor săi că pământul unde întâmplarea îi aruncase era o insulă și că se vor sfătuia două zi. Apoi, fiecare se descurcă cum putu mai bine pentru a-și aranja un culcuș și, în această vizuină de bazalt, la o înălțime de două mii cinci sute de picioare deasupra nivelului mării, pe o noapte liniștită, «insularii» avură parte de un somn profund.

A doua zi, la 30 martie, după un mic dejun frugal în care friptura de fazan albastru a fost unicul fel de mâncare, inginerul vră să urce din nou în vârful

vulcanului, pentru a cerceta cu atenție insula unde el și ai săi erau poate întemnițați pe viață, dacă era situată la o mare distanță de orice fel de pământ sau dacă nu se afla în drumul vapoarelor care vizitează arhipelagurile Oceanului Pacific. De data asta tovarășii săi îl însoțiră în noua explorare. Și ei voiau să vadă insula care urma să le asigure cele necesare vieții.

Să fi fost șapte dimineață când Cyrus Smith, Harbert, Pencroff, Gedeon Spilett și Nab părăsiră tabăra. Niciunul nu părea neliniștit de situația în care se aflau. Aveau încredere în ei, fără îndoială, însă trebuie să remarcăm că punctul de sprijin al acestei încrederi era altul la Cyrus Smith decât la tovarășii săi. Inginerul era încrezător pentru că se simțea în stare să smulgă acestei naturi sălbaticice tot ce va fi necesar existenței lor, pe când ceilalți nu se temeau de nimic tocmai pentru că Cyrus Smith se afla împreună cu ei. Nuanță ușor de înțeles. Pencroff mai ales, de la incidentul cu focul reaprins, n-ar fi deznađdăjduit nicio clipă, chiar dacă s-ar fi aflat pe o stâncă golașă, cu condiția ca inginerul să fie împreună cu el pe această stâncă.

— Aș, spuse el, am plecat din Richmond fără permisiunea autorităților! Al naibii să fiu dacă n-o să izbutim într-o bună zi să plecăm dintr-un loc unde cu siguranță că nu ne va reține nimeni!

Cyrus Smith străbătu același drum ca în ajun. Înconjurară conul prin platoul care forma meterezul, până la gura uriașei falii. Vremea era superbă. Soarele urca pe un cer senin și învăluia în razele sale peretele de răsărit al muntelui.

Pătrunseră în crater. Arăta aşa cum bănuise inginerul în întuneric, adică o pâlnie uriașă care se lărgea până la o înălțime de o mie de picioare deasupra platoului. La baza crăpăturii surgeri de lavă largi și compacte șerpuiau pe pereții muntelui, marcând astfel drumul materiei eruptive până la văile inferioare care brăzdau partea de miazănoapte a insulei.

Interiorul craterului, a cărui înclinare nu depășea treizeci și cinci până la patruzeci de grade, nu prezenta nici dificultăți, nici obstacole la urcuș. Se observau acolo urme foarte vechi de lavă care se scurteseră probabil prin vârful conului înainte ca această crăpătură laterală să le fi deschis o cale nouă.

Cât privește coșul vulcanic, care stabilea legătura dintre păturile subterane și crater, nu-i putea fi apreciată adâncimea doar din priviri, căci se

pierdea în întuneric. Dar stingerea completă a vulcanului nu mai putea fi pusă la îndoială.

Înainte de ora opt, Cyrus Smith și tovarășii săi se găseau în vârful craterului pe o excrescență conică ce înălța marginea de miazănoapte.

— Marea, pretutindeni marea! strigări ei, de parcă buzele n-ar mai fi putut reține cuvântul care făcea din ei niște insulari.

Era într-adevăr marea, o uriașă întindere circulară de apă în jurul lor! Poate că, urcând din nou în vârful conului, Cyrus Smith sperase să descopere vreo coastă: vreo insulă apropiată, pe care n-o putuse observa în ajun din cauza întunericului. Dar nimic nu se ivi până la marginile orizontului, adică pe o rază de mai mult de cincizeci de mile. Niciun fel de pământ în zare. Nicio pânză de corabie. Toată această imensitate era pustie, iar insula ocupa centrul unei circumferințe care părea nesfârșită.

Inginerul și tovarășii săi, muți, nemișcați, străbătură cu privirea, timp de câteva minute, toate punctele oceanului. Ochii lor îl scotociră până la marginile lui cele mai depărtate. Dar nici Pencroff, care avea o privire atât de ageră, nu văzu nimic, și cu siguranță că dacă pământul ar fi existat undeva la orizont, apărând doar ca un abur imperceptibil, marinarii tot l-ar fi recunoscut fără umbră de îndoială, căci sub arcada sprâncenelor sale natura fixase două veritabile telescoape.

De la ocean privirile lor se întoarseră la insulă, pe care o dominau în întregime, și Gedeon Spilett fu cel care puse prima întrebare în următorii termeni:

— Oare cât de mare poate fi insula?

Într-adevăr, ea nu părea prea întinsă în mijlocul imensului ocean.

Cyrus Smith chibzui câteva clipe; examină atent perimetru insulei, ținând seama de înălțimea unde era.

— Prietenii, spuse el, cred că nu mă însel dacă spun că litoralul are o întindere de peste o sută de mile¹³.

— Și, deci, suprafață?

— E greu de apreciat, răspunse inginerul, pentru că are un contur foarte neregulat.

Dacă Cyrus Smith nu se însela în aprecierea sa, insula avea aproximativ întinderea Maltei sau Zantei din Mediterana; dar ea era, totodată, mult mai neregulată și mai puțin bogată în capuri, promontorii, golfuri, anse sau

limanuri. Forma ei, într-adevăr ciudată, surprindea privirea și când Gedeon Spilett, la sfatul inginerului, îi desenă conturul, găsiră că semăna cu un animal fantastic, un soi de moluscă monstruoasă, care ar fi adormit la suprafața Pacificului.

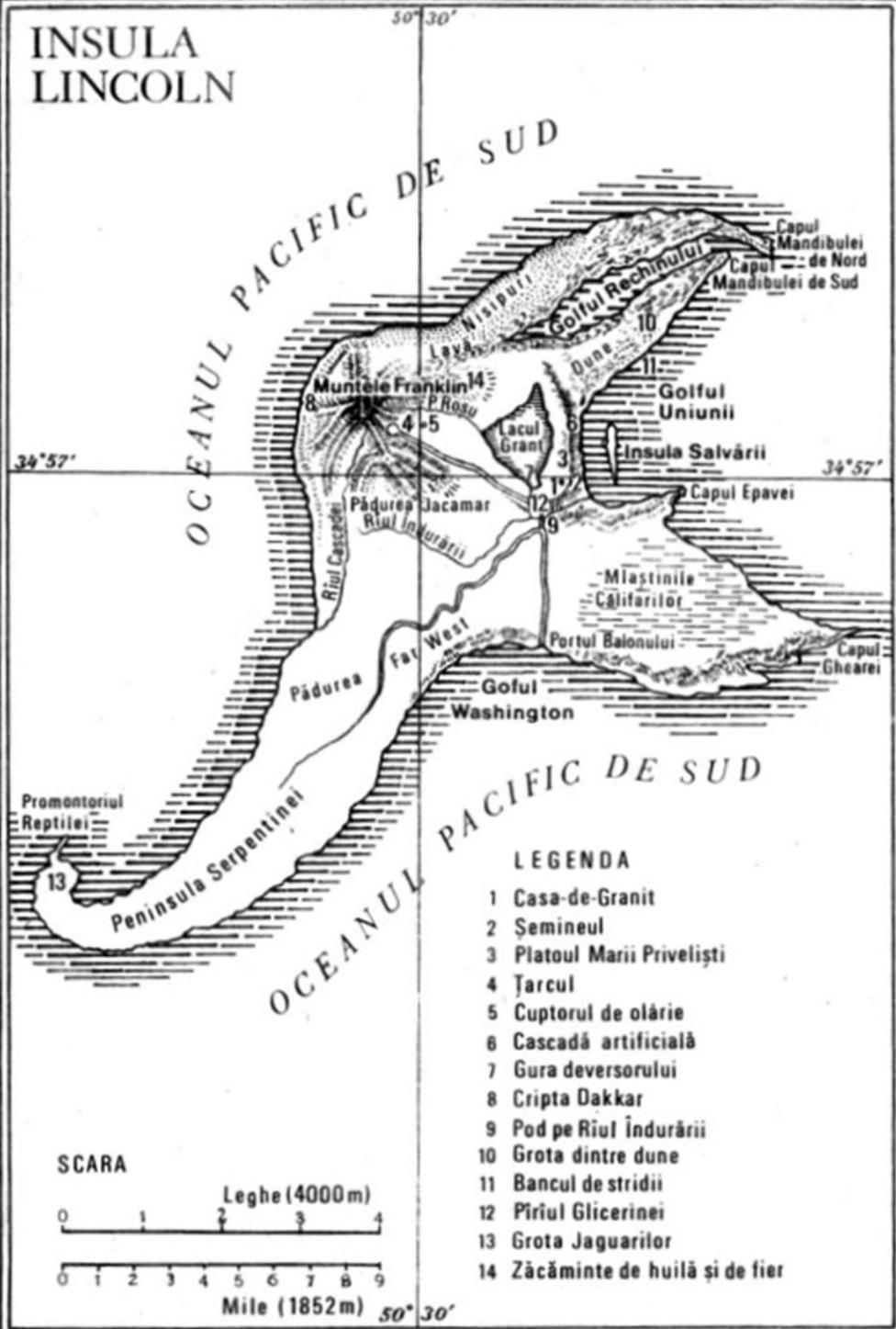
Iată configurația exactă a acestei insule, atât de necesar să le fie cunoscută, și a cărei hartă reporterul o desenase imediat, cu destulă precizie.

Partea de răsărit a litoralului, aceea pe care aterizaseră naufragiații, era larg deschisă și mărginea un golf întins ce se termina la sud-est printr-un promontoriu ascuțit, pe care o ridicătură de pământ îl ascunsese lui Pencroff la prima sa explorare. Spre nord-est, alte două promontorii închideau golful și între ele se săpa un golful îngust, care semăna cu maxilarele întredeschise ale unui rechin formidabil.

De la nord-est la nord-vest, coasta se rotunjea ca un craniu de fieră turtit, pentru a se înălța apoi, formând un soi de cocoașă care dădea un contur foarte neprecis acestei părți a insulei, în centrul căruia se afla muntele vulcanic.

Din acest loc litoralul se îndrepta destul de regulat spre nord și spre sud, scobit doar pe două treimi din perimetru său de un golful îngust, după care se termina cu un apendice lung, asemănător cu coada unui gigantic aligator.

INSULA LINCOLN

Această coadă alcătuia o veritabilă peninsulă care se prelungea cu mai mult de treizeci de mile în mare, începând de la capul sud-estic al insulei, despre care s-a mai amintit, și se rotunjea formând o neobișnuită radă, deschisă vânturilor și valurilor, conturată de litoralul inferior al acestui pământ atât de ciudat crestat.

Acolo unde insula era mai îngustă, adică între Șemineu și golful de la observat pe coasta occidentală, care se aflau la aceeași latitudine, ea măsura numai două mile; însă lungimea cea mai mare de la maxilarul din nord-est până la capătul cozii din sud-vest, măsura cel puțin treizeci de mile.

Interiorul insulei avea următoarea înfățișare de ansamblu: foarte împădurită pe toată partea meridională de la munte până la litoral, devinea aridă și nisipoasă în partea sa nordică. Cyrus Smith și tovarășii săi rămaseră foarte surprinși văzând între vulcan și coasta de răsărit un lac, înconjurat pe marginea lui de copaci verzi și a cărui existență nu bănuiau. Privit de la această înălțime, lacul parea să fie la același nivel cu marea, dar, după ce chibzui, inginerul explică tovarășilor săi că altitudinea acestei mici întinderi de apă trebuia să fie de trei sute de picioare deasupra nivelului mării, căci podișul care forma bazinul său nu era decât prelungirea celui de pe coastă.

— E deci un lac cu apă dulce? întrebă Pencroff.

— Negreșit, răspunse inginerul, căci nu poate fi alimentat decât de apele care se scurg de pe munte.

— Zăresc un râuleț care se varsă în el, spuse Harbert arătând un pârâu îngust, al cărui izvor trebuia să fi fost între contraforturile din vest.

— Într-adevăr, răspunse Cyrus Smith, și pentru că acest pârâu alimentează lacul, e probabil că aproape de mare există un deversor prin care se scurge surplusul de apă. O să vedem asta la întoarcere.

Acest pârâu mic, destul de întortocheat, și râul, a cărui recunoaștere o făcuseră, formau întreg sistemul hidrografic, cel puțin aşa cum apărea el în fața exploratorilor. Totuși era posibil ca, sub întinderile de arbori care formau din două treimi ale insulei o pădure imensă, alte râulete să se scurgă către mare. Era mai mult decât o simplă presupunere, într-atât de roditoare și bogată în cele mai admirabile exemplare ale florei din zonele temperate era această regiune. Cât privește partea nordică, niciun semn de apă curgătoare; poate, doar, niște ape stătătoare în zona mlăștinoasă din nord-est, dar atâtă tot; deci dune, nisipuri, o ariditate foarte pronunțată, care contrasta puternic cu belșugul solului pe cea mai mare parte a insulei.

Vulcanul nu se afla chiar în centru. El se înălța în regiunea din nord-vest și părea să marcheze hotarul dintre cele două zone. Spre sud-vest, sud și sud-est primele terase ale contraforturilor dispăreau sub întinderea de verdeață. Spre nord, dimpotrivă, ramificațiile lor puteau fi văzute până se nivelau cu dunele de nisip. Tot în această parte, în timpul eruptiilor, scurgerile de lavă își croiseră drum, astfel încât o șosea largă de materii eruptive se prelungea până la golful din nord-est ce semăna cu maxilarele unui rechin.

Cyrus Smith și ai săi rămăseră o oră pe vârful muntelui. Insula se desfășura sub privirile lor ca o hartă desenată în relief, în culori variate: verde pentru păduri, galben pentru nisipuri, albastru pentru ape. Aveau o vedere generală asupra ei; scăpau investigației lor doar pământul ascuns sub uriașă întindere de verdeață, albia văilor umbroase, interiorul trecătorilor înguste, săpate la poalele vulcanului.

Rămânea de soluționat o problemă gravă și care avea să influențeze în mod deosebit viitorul naufragiaților.

Insula era locuită?

Reporterul puse această întrebare, la care, după examenul amănunțit făcut diferitelor regiuni ale insulei, răspunsul părea de pe acum a fi negativ.

Nicăieri nu se observa intervenția mâinii omenești. Nicio îngrămadire de colibe, nicio cabană izolată, nicio pescărie pe litoral, în văzduh nu se înălța niciun fum care să trădeze prezența omului. E adevărat, o distanță de treizeci de mile îi despărțea pe observatori de punctele cele mai depărtate, adică de coada care se proiecta la sud-vest, și ar fi fost greu, chiar pentru ochii lui Pencroff, să descopere acolo o aşezare omenească. De asemenea, nici cortina de verdeață ce acoperea trei sferturi din insulă nu putea fi ridicată pentru a se vedea dacă adăpostește sau nu vreun sătuc. În general, în asemenea spații strâmte ieșite la iveală din valurile Pacificului, insularii locuiesc mai curând pe litoral, or litoralul părea pustiu.

Până la o explorare completă se putea deci presupune că insula era nelocuită. Dar era ea oare frecventată, cel puțin temporar, de băstinași din insulele vecine? La această întrebare era greu de răspuns. Niciun petic de pământ nu apărea pe o rază de aproximativ cincizeci de mile. Cincizeci de mile pot fi însă ușor străbătute, fie de bărci malaieze, fie de pirogi mari polineziene. Totul depindea deci de poziția insulei, de izolarea sa în Pacific sau de vecinătatea ei față de arhipelaguri. Va izbuti oare Cyrus Smith, fără

instrumente, să stabilească mai târziu latitudinea și longitudinea ei? Va fi greu. Nesiguranța le impunea deci să ia unele măsuri de prevedere împotriva unei debarcări posibile a indigenilor vecini.

Explorarea insulei era terminată, configurația determinată, relieful stabilit, întinderea calculată, hidrografia și orografia ei cunoscute. Așezarea pădurilor și a câmpilor fusese reconstituită în linii mari pe planul reporterului. Nu le mai rămânea decât să coboare din nou pantele muntelui și să exploreze solul din trei puncte de vedere: al resurselor minerale, vegetale și animale.

Dar, înainte de a da tovarășilor săi semnalul de plecare, Cyrus Smith le spuse cu vocea sa calmă și gravă:

— Iată, prieteni, strâmtul colț de pământ pe care ne-a aruncat providența. Aici vom locui, poate mult timp. S-ar putea, totuși, să primim un ajutor neașteptat, dacă din întâmplare ar trece vreun vapor... Zic «din întâmplare», pentru că această insulă e puțin importantă: ea nu oferă nici măcar un port care să servească de escală pentru nave mari și, din păcate, se pare că e așezată în afara rutelor obișnuite, adică prea la sud pentru vapoarele care frecventează arhipelagurile Pacificului, prea la nord pentru cele care se duc în Australia depășind Capul Horn. Nu vreau să vă ascund nimic din situația în care ne aflăm.

— Ai dreptate, dragul meu Cyrus, răsunse cu promptitudine reporterul. Ai de-a face cu niște bărbați. Ei au încredere în tine și tu poți conta pe ei. Nu-i aşa, prieteni?

— Vă voi asculta în toate, domnule Cyrus, spuse Harbert apucând mâna inginerului.

— Întotdeauna și pretutindeni veți fi stăpânul meu! strigă Nab.

— În ce mă privește, spuse marinoul, afurisit să-mi fie numele dacă voi da înapoi de la vreo treabă; și dacă dumneavoastră o să vreți, domnule Smith, vom face din această insulă o mică Americă! Vom construi aici orașe, vom face căi ferate, vom instala telegraf și, într-o bună zi, când totul va fi complet transformat, amenajat, civilizat, ne vom duce s-o oferim guvernului Statelor Unite. Cer numai un lucru.

— Care? întrebă reporterul.

— Să nu ne mai considerăm naufragiați, ci niște coloniști care au venit aici să colonizeze!

Cyrus Smith nu-și putu reține un surâs și moțiunea marinarului fu adoptată. Apoi mulțumi tovarășilor săi și adăugă că se bizuia pe energia lor și pe ajutorul Cerului.

— Ei bine, la drum spre Şemineu! strigă Pencroff.

— O clipă, prietenii, răspunse inginerul, mi se pare că ar fi bine să dăm un nume insulei, precum și capurilor, promontoriilor, cursurilor de apă din fața ochilor noștri.

— Foarte bine, încuviință reporterul. Asta va simplifica în viitor instrucțiunile pe care le vom da sau le vom avea de îndeplinit.

— Într-adevăr, confirmă marinarul, e ceva să poți spune unde mergi și de unde vii. Ai cel puțin senzația că te află într-un loc anume.

— Şemineul, de exemplu, spuse Harbert.

— Exact! răspunse Pencroff. Numele asta e la îndemână și mi-a venit de la sine. Păstrăm pentru prima noastră tabără numele de Şemineu, domnule Cyrus?

— Da, Pencroff, pentru că tu ai botezat-o aşa.

— Bun, iar cu celealte va fi ușor, continuă marinarul, care era în vervă. Să le dăm nume cum proceda Robinson, a cărui poveste mi-a citit-o de multe ori Harbert: «Golful Proidenței», «Capul Cașaloților», «Capul Speranței înșelate»!...

— Sau mai curând numele domnilor Smith, Spilett și Nab! propuse Harbert.

— Numele meu! strigă Nab, arătându-și dinții strălucind de albeață.

— De ce nu? replică Pencroff. «Portul Nab» ar suna foarte bine! și «Capul Gedeon»...

— Aș prefera nume din țara noastră, răspunse reporterul, care ne-ar aminti de America.

— Da, pentru locurile principale, spuse atunci Cyrus Smith, pentru golfuri sau mări sunt de acord. Acestui întins golf de la răsărit să-i dăm, de exemplu, numele de «Golful Uniunii», acestei scobituri mari de la sud. «Golful Washington», muntelui pe care ne aflăm în această clipă, «Muntele Franklin», lacului care se întinde în fața noastră, «Lacul Grant»; e bine aşa, prietenii? Numele acestea ne vor aminti de țara noastră și de marii cetățeni care au onorat-o; iar pentru râurile, golfurile, capurile, promontoriile pe care le zărim de la înălțimea acestui munte, să alegem denumiri care amintesc mai ales configurația lor particulară. Ele se vor întipări mai bine în mintea

noastră și vor fi în același timp mai practice. Forma insulei este destul de ciudată, încât nu vom avea dificultăți în alegerea unor nume reprezentative. Cursurile de apă pe care nu le cunoaștem încă, diversele părți ale pădurii pe care o vom explora mai târziu, golfurile care vor fi descoperite în continuare le vom boteza pe măsură ce le vom găsi. Ce credeți, prieteni?

Propunerea inginerului fu acceptată de toți tovarășii săi. Insula se afla sub ochii lor ca o hartă desfășurată și trebuiau doar să dea denumiri tuturor adânciturilor sau ieșiturilor țărmului, ca și tuturor formelor sale de relief. Gedeon Spilett le va înscrie treptat și nomenclatura geografică a insulei va fi definitiv adoptată.

Întâi și întâi consemnară Golful Uniunii, Golful Washington și Muntele Franklin, – cele două golfuri și muntele – aşa cum propusese inginerul.

— Acum, spuse reporterul, peninsulei care se proiectează la sud-vestul insulei, eu aş propune să-i dăm numele de «Peninsula Serpentinei», iar cozii încovioate cu care se termină și care seamănă într-adevăr cu o coadă de reptilă, «Promontoriul Reptilei».

— S-a adoptat, spuse inginerul.

— Iar acum, interveni Harbert, în capătul celălalt al insulei, golful care seamănă atât de ciudat cu niște maxilare de rechin deschise, propun să-l numim «Golful Rechinului».

— Bine găsit! strigă Pencroff, și vom completa imaginea numind cele două maxilare «Capul Mandibulei».

— Sunt însă două capuri, ii atrase atenția reporterul.

— Ei bine! răspunse Pencroff, vom avea Capul Mandibulei-de-Nord și Capul Mandibulei-de-Sud.

— Le-am înscris, răspunse Gedeon Spilett.

— Rămâne să dăm un nume limbii de pământ de la capătul de sud-est al insulei, spuse Pencroff.

— Adică extremitatea golfului Uniunii? întrebă Harbert.

— «Capul Ghearei» strigă imediat Nab, care voia și el să fie nașul unei bucăți oarecare din domeniul său.

Și, într-adevăr, Nab găsise o denumire excelentă, căci acest cap amintea bine o gheară puternică a animalului fantastic cu care semăna conturul atât de ciudat al insulei.

Pencroff era încântat de rezolvările găsite și imaginația lor, nițel supraexcitată, dădu curând următoarele nume:

Râului care le furnizase apa potabilă și lângă care îi aruncase balonul, numele de «Râul Îndurării», drept mulțumire adusă Proviției, insuliței pe care naufragiații fuseseră aruncați la început, numele de «Insula Salvării».

Platoului care încorona zidul înalt de granit, deasupra Șemineului, și de unde privirea putea cuprinde toată întinderea golfului, numele de «Platoul Marii Privelisti».

În sfârșit, întregul masiv de păduri de nepătruns care acopereau Peninsula Serpentinei, numele de «Far-West».

Nomenclatura părților vizibile și cunoscute ale insulei era astfel terminată, urmând să fie completată mai târziu, odată cu noile descoperiri.

Inginerul determinase aproximativ orientarea insulei, prin înălțimea și poziția soarelui; Golful Uniunii și tot Platoul Marii Privelisti se aflau la răsărit. A doua zi, notând ora exactă a răsăritului și apusului soarelui și stabilind poziția sa la jumătatea timpului scurs între aceste două momente, el spera să fixeze exact nordul insulei, căci în emisfera australă, exact în momentul apogeului său, soarele trece la punctul nord și nu sud, aşa cum în mișcarea sa aparentă pare să facă în emisfera boreală.

Terminaseră deci totul și erau gata să coboare din nou muntele Franklin pentru a se întoarce la Șemineu, când Pencroff strigă:

— Ei bine, suntem niște zăpăciți fără pereche!

— De ce? întrebă Gedeon Spilett, care își închise carnetul și se ridicase să plece.

— Dar insula noastră? Se poate? Am uitat să-o botezăm!

Harbert era gata să propună numele inginerului, și toti tovarășii săi ar fi aplaudat, când Cyrus Smith spuse cu simplitate:

— Prieteni, să-i dăm numele unui mare cetățean, al aceluia care luptă acum pentru a apăra unitatea republicii americane! S-o numim «insula Lincoln»!

Urale prelungite ținură loc de răspuns, dat propunerii inginerului.

Și în seara aceea, înainte de a adormi, noii coloniști vorbiră despre patria lor; discută despre războiul îngrozitor care o făcea să sângereze; erau convinși că Sudul va fi în curând învins, iar cauza Nordului, cauza dreptății, va triumfa, datorită lui Grant, datorită lui Lincoln!

Or, acestea se întâmplau la 30 martie 1865 și ei n-aveau cum să știe că, săisprezece zile mai târziu, o crimă înfiorătoare va fi comisă la Washington și, în Vinerea Mare, Abraham Lincoln va cădea sub glonțul unui fanatic.

Capitolul XII

Potrivirea ceasurilor. Pencroff este mulțumit. Un fum suspect. Cursul Pârâului Roșu. Flora insulei Lincoln. Fauna. Fazanii de munte. Urmărirea cangurilor. Aguti. Lacul Grant. Înapoi la řemineu

Coloniștii insulei Lincoln aruncără o ultimă privire în jurul lor, ocoliră craterul pe la muchia lui îngustă și după o jumătate de oră se aflau pe primul platou, la tabăra lor din timpul nopții.

Pencroff socotî că sosise ora prânzului și cu acest prilej le atrase atenția să regleze cele două ceasuri, al lui Cyrus Smith și al reporterului.

Se știe că ceasul lui Gedeon Spilett nu fusese udat de apa mării, încrucât reporterul fusese aruncat de-a dreptul pe nisip, departe de valuri. Era un ceas excelent, un veritabil cronometru de buzunar, pe care Gedeon Spilett nu uitase să-l învârtească zilnic cu regularitate.

Ceasul inginerului se oprișe, fără îndoială atunci când Cyrus Smith trecuse printre dune.

Inginerul îl învârti deci și, socotind după înălțimea soarelui că trebuie să fie în jur de ora nouă dimineața, îl puse la această oră.

Gedeon Spilett era gata să-l imite, când inginerul, oprindu-l cu un gest, spuse:

— Nu, dragul meu Spilett, așteaptă. A rămas ora din Richmond, nu-i aşa?

— Da, Cyrus.

— În consecință ceasul e reglat după meridianul acestui oraș, meridian care e aproximativ și al Washington-ului?

— Fără îndoială.

— Ei bine, lasă-l aşa. Ai grija să-l învârți foarte regulat, dar nu muta acele. Asta ne va folosi.

«La ce bun?» gândi în sinea lui marinarul.

Mâncără cu atâta poftă încât terminară toată provizia de vânat și de migdale. Dar Pencroff nu se neliniști deloc. Se vor reaproviziona pe drum. Top, a cărui porție fusese foarte mică, va izbuti să descopere un vânat nou în desis. De altfel, marinarul avea de gând, nici mai mult nici mai puțin, decât să-i ceară inginerului să fabrice praf de pușcă, una sau două puști de vânătoare, și era convins că acest lucru nu va întâmpina nicio dificultate.

Părăsind platoul, Cyrus Smith propuse tovarășilor să-i ia pe un nou drum pentru a se întoarce la řemineu. Dorea să cerceteze lacul Grant,

splendid încadrat la mal de arbori. Urmără deci creasta unuia dintre contraforturi între care «creek»¹⁴-ul care alimenta lacul își avea probabil izvorul. Coloniștii foloseau numai numele proprii pe care le dăduseră și acestea le ușurau considerabil schimbul de idei. Harbert și Pencroff – unul Tânăr, celălalt copilăros – erau încântați și, tot mergând, marinarul zicea:

— Ei, Harbert! Cât e de bine! E imposibil să ne rătăcim, băiatule, căci fie că vom urma malul lacului Grant, fie că vom întâlni Râul Îndurării luând-o prin pădurile Far-West, vom ajunge negreșit la Platoul Marii Privelisti și, deci, la Golful Uniunii.

Se înțeleseră ca, fără a alcătui un grup compact, coloniștii să nu se depărteze prea mult unii de alții. Era absolut sigur că animale primejdioase populau pădurile dese ale insulei și era mai bine să fie prudenti. Pencroff, Harbert și Nab mergeau de obicei în frunte, precedați de Top, care scotocea orice colțisor. Reporterul și inginerul păseau împreună, Gedeon Spilett gata să noteze orice incident, inginerul tăcut mai tot timpul și neabătându-se din drumul său decât pentru a aduna ba una, ba alta din substanțele minerale sau vegetale pe care le băga în buzunar, fără niciun comentariu.

— Ce naiba strânge el acolo? murmură Pencroff. Mă tot uit și nu văd nimic care să merite să te apleci!

În jurul orei zece micul grup cobora ultimele terase ale muntelui Franklin. Pământul era presărat doar cu tufișuri și ici, colo, cu câțiva copaci. Păseau pe un pământ gălbui, calcinat, formând o câmpie lungă de aproximativ o milă, care precedea liziera pădurilor. Blocuri mari de bazalt care, potrivit concluziilor lui Bischof, au avut nevoie de trei sute cincizeci de milioane de ani pentru a se răci, erau aşternute pe câmpia foarte accidentată pe alocuri. Totuși, nu erau urme de lavă, care se scurseau mai cu seamă pe pantele nordice.

Cyrus Smith credea că vor ajunge fără incidente la cursul pârâului care, după părerea lui, trebuia să curgă pe sub copacii de la marginea câmpiei, când îl văzu pe Harbert întorcându-se în mare grabă, în timp ce Nab și marinarul se ascundeau după stânci.

— Ce se întâmplă, băiatule? întrebă Gedeon Spilett.

— Am văzut un fum înălțându-se printre stânci la o sută de pași de noi, răsunse Harbert.

— Să fie oameni aici? strigă reporterul.

— Să ne ferim să ne arătăm înainte de-a ști cu cine avem de-a face, răspunse Cyrus Smith. Mi-e teamă în special de indigeni, dacă există pe această insulă, pe care n-aș vrea să-i întâlnesc. Unde-i Top?

— Top e în față.

— Și nu latră?

— Nu.

— E ciudat. Totuși, să încercăm să-l chemăm înapoi.

În câteva clipe, inginerul, Gedeon Spilett și Harbert se alăturară celor doi tovarăși ai lor și, ca și ei, se retraseră în spatele grămezilor de bazalt.

De acolo zăriră foarte deslușit un fum care se învolbura înălțându-se în văzduh, fum a cărui culoare gălbuiie era foarte caracteristică.

Top, rechemat de o fluierătură a stăpânului său, se întoarse și inginerul, făcând semn tovarășilor săi să-l aștepte, se strecură printre stânci.

Coloniștii, nemișcați, așteptau cu o anumită neliniște rezultatul acestei cercetări, când un apel al lui Cyrus Smith îi făcu să alerge. Îl ajunseră imediat și fură izbiți de mirosul neplăcut care îmbiba atmosfera.

Doar după miros, ușor de recunoscut, inginerul ghicise de unde era fumul care îl neliniștise în primul moment, și nu fără motiv.

— Focul, spuse el, sau mai degrabă fumul acesta natura singură s-a ostenit să-l iște. Aici nu se află decât un izvor sulfuros, care ne va ajuta să ne tratăm laringele.

— Ce bine! strigă Pencroff. Păcat că n-am guturai!

Coloniștii se îndreptară apoi spre locul de unde se înălța fumul.

Acolo văzură un izvor de sulfură sodică, curgând destul de abundant printre stânci și ale cărui ape răspândeau un miros pătrunzător de acid sulfhidric, după ce absorbiseră oxigenul din aer.

Cyrus Smith, muind mâna în apă, găsi că era unsuroasă. Gustă și simți că are un gust nițel dulceag. Temperatura o aprecie la 95 grade Fahrenheit (35° centigrade deasupra lui zero). Iar Harbert îl întrebă pe ce își baza această apreciere.

— Foarte simplu, drăguțule, spuse el, căci, cufundându-mi mâna în apă, n-am avut niciun fel de senzație de rece sau de cald. Deci, are aceeași temperatură ca și corpul omenesc, care e de aproximativ 95 de grade Fahrenheit.

Apoi, izvorul sulfuros nefiind deocamdată util, coloniștii se îndreptară spre liziera deasă a pădurii, care se întindea la o distanță de câteva sute de

pași.

Acolo, după cum au presupus, apele repezi și limpezi ale pârâului curgeau între maluri înalte și râpoase de pământ roșu, a cărui culoare dovedea prezența oxidului de fier. Această culoare îi determină pe coloniști să-l boteze cu numele de «Pârâul Roșu».

Nu era decât un pârâu lat, adânc și limpede, format din ape venite de pe munte, având când cursul unui râu, când al unui torrent – ici purtându-și liniștit apele printre nisipuri, colo învolturându-se peste creste de stânci sau repezindu-se în cascadă; gonea astfel spre lac pe o lungime de o milă și jumătate și pe o lățime variind între treizeci și patruzeci de pași. Apele sale erau dulci, ceea ce adeverea presupunerea că și apele lacului erau la fel. Împrejurare fericită, dacă s-ar găsi pe malurile sale o locuință mai potrivită decât řemineul.

Iar copacii care, câteva sute de pași în aval, umbrau malurile pârâului, aparțineau în majoritatea lor speciilor ce abundă în zona moderată a Australiei sau a Tasmaniei și nu speciilor de conifere din partea cercetată a insulei, la câteva mile de Platoul Marii Prveliști, în această perioadă a anului, la începutul lui aprilie, care în emisfera aceasta corespunde cu luna octombrie, adică cu începutul toamnei, copacii erau încă înfrunziți. Puteau fi întâlniți îndeosebi casuarini și eucalipti, dintre care unii aveau să dăruiască primăvara viitoare o mană dulce, exact la fel ca mana din Orient. Pălcuri de cedri australieni se înălțau în poiene acoperite cu gazonul înalt numit «tussac» în Noua-Olandă; dar cocotierul, atât de frecvent în arhipelagurile Pacificului, nu se găsea pe insulă, a cărei latitudine era fără îndoială prea joasă.

— Ce nenorocire, spuse Harbert, un arbore atât de folositor și cu nuci atât de frumoase!

Cât privește păsările, ele mișunau printre ramurile cam uscate ale eucaliptilor și casuarinilor, care nu le stinghereau zborul. Papagali negri, albi sau gri, papagali cu penajul nuanțat în toate culorile, «suverani» de un verde strălucitor încoronați cu un moț roșu, mici papagali albaștri, într-o bogătie de culori ce-ți furau ochii, zburau cârâind asurzitor.

Deodată, un concert ciudat de glasuri discordante răsună din mijlocul unui hătiș. Coloniștii auziră rând pe rând cântecul păsărilor, strigătul patrupedelor și un soi de plescăit ce părea să fi ieșit dintre buzele unui băstinaș. Nab și Harbert se avântaseră spre tufăriș, uitând de cea mai

elementară prudență. Din fericire nu se afla acolo nicio fiară periculoasă, niciun băştinaș primejdios, ci pur și simplu o jumătate de duzină din acele păsări cu glas cântător și batjocoritor pe care le recunoscură a fi fazani de munte. Câteva lovituri de băț date cu dibăcie puseră capăt spectacolului și își procurară astfel un excelent vânat pentru cină.

Harbert semnală de asemenea niște magnifici porumbei, cu aripile de culoarea bronzului, unii având deasupra o creastă superbă, alții acoperiți cu pene verzi, ca frații lor din Port-Macquarie; dar nu izbutiră să-i atingă, cu atât mai puțin corpii și coțofenele care fugeau zburând în cârduri. O alică ar fi făcut o adevărată hecatombă printre aceste zburătoare, dar vânătorii noștri aveau ca arme de aruncare doar pietrele, iar ca armă de lovire, bâtele; aceste unelte primitive erau insuficiente.

Ineficacitatea lor fu și mai evidentă când o turmă de patrupede, țopăind, făcând salturi de treizeci de picioare, adevărate mamifere zburătoare, fugiră peste hătișuri, atât de iute și sărind la o asemenea înălțime încât puteai crede că treceau dintr-un copac în altul ca veveritele.

— Canguri! strigă Harbert.

— Și ăștia se mănâncă? replică Pencroff.

— Preparați la foc înăbușit, răsunse reporterul, sunt la fel de buni ca vânătorul cel mai de soi!...

Gedeon Spilett nici nu sfârșise această frază excitantă că marinarii, urmat de Nab și Harbert, se și avântase pe urmele cangurilor. În zadar îi chemă Cyrus Smith să se întoarcă. Dar tot în zadar urmăriră vânătorii aceste animale atât de sprintene, care săreau ca niște mingi. După cinci minute de alergătură gâfâiau, în timp ce turma dispăruse în desîș. Top nu avusese mai mult succes decât stăpânii săi.

— Domnule Cyrus, spuse Pencroff, când inginerul și reporterul îl ajunseră din urmă, domnule Cyrus, vedeți bine că e absolut necesar să ne facem puști. Oare va fi cu putință?

— Poate, răsunse inginerul, însă vom face mai întâi arcuri și săgeți, și nu mă îndoiesc că veți fi tot atât de îndemânatici în mânuirea lor ca și vânătorii australieni.

— Sägeți, arcuri! spuse Pencroff cu o mutră disprețuitoare. Sunt bune pentru copii!

— N-o face pe grozavul, prietene Pencroff, răsunse reporterul. Arcurile și săgețile au fost suficiente, timp de secole, pentru a însângera omenirea.

Praful de pușcă nu e decât de ieri, pe când războiul există de când lumea, din nefericire!

— Pe cuvânt că aveți dreptate, domnule Spilett, replică marinarul, și întotdeauna mă ia gura pe dinainte. Vă rog să mă scuzați!

Între timp, Harbert, absorbit de preocuparea lui preferată, științele naturii, aduse din nou vorba despre canguri:

— De altfel, am avut de-a face cu o specie foarte greu de prins. Erau niște uriași cu o blană deasă, cenușie; însă, dacă nu mă înșel, există canguri negri și roșii, cangurii stâncilor, cangurii-șoareci, pe care e mai ușor să pui mâna. Sunt vreo douăsprezece specii...

— Harbert, replică sentențios marinarul, pentru mine nu există decât un singur soi de cangur, «cangurul la frigare», și este exact cel care ne va lipsi în seara asta!

Auzind de noua clasificare a maistrului Pencroff, râseră cu toții. Bravul marinar nu-și ascunse regretul de-a nu avea la cină decât fazani-cântători, dar norocul avea să se arate din nou îngăduitor cu el.

Într-adevăr, Top, care simțea că interesul său era în joc, scormonea pretutindeni cu un instinct dublat de o poftă cumplită. Dacă apuca să-și îngăduie colții în vreun vânat, probabil că n-ar mai fi rămas nicio bucătică vânătorilor, căci Top vâna în clipa aceea pentru sine; dar Nab îl supraveghează, și bine făcu.

Către ora trei câinele dispăru printre mărăcini și niște mărâituri înăbușite indică că se încăierase cu un animal.

Nab se repezi într-acolo și, într-adevăr, îl zări pe Top devorând cu aviditate un patruped care, zece secunde mai târziu, ar fi fost cu neputință să mai fie identificat în stomacul lui Top. Din fericire însă, câinele dăduse peste o vizuină; atacase trei exemplare deodată, și alți doi rozători – animalele respective aparțineau acestei specii – zăcea sugrumăți pe pământ.

Nab reapăru deci triumfător, ținând în fiecare mâna câte un rozător, a căror mărime depășea pe cea a unui iepure. Aveau blana galbenă, cu pete verzui, iar codița abia se vedea.

Cetățenii Uniunii nu șovăiră să dea acestui vânat numele care i se potrivea. Erau «maras», un soi de «aguti» din America de Sud, puțin mai mari decât frații lor din ținuturile tropicale, adevărați iepuri americani, cu urechile lungi, cu maxilarele înarmate cu cinci molari de fiecare parte, ceea ce îi deosebește de aguti propriu-zis.

— Ura! strigă Pencroft. A sosit friptura! Acum putem să ne întoarcem acasă!

Marșul, întrerupt o clipă, fu reluat. Pârâul Roșu își rostogolea necontentit apele limpezi sub coroana casuarinilor, a banksiilor și a gigantilor arbori de cauciuc. Liliacee superbe creșteau până la o înălțime de douăzeci de picioare. Alte specii arborescente, necunoscute Tânărului naturalist, se apleau peste pârâul al cărui susur se auzea sub aceste bolți de verdeață.

Între timp pârâul se largise simțitor și Cyrus Smith era îndemnat să credă că în curând vor ajunge la gurile lui. Într-adevăr, la ieșirea dintr-un desis masiv de arbori frumoși, ele apărură dintr-odată.

Exploratorii ajunseră pe malul apusean al lacului Grant. Lacul merita să fie privit. Întinderea de apă, având o circumferință de aproximativ șapte mile și o suprafață de două sute cincizeci de acri¹⁵, se odihnea între malurile ei mărginite de arbori de toate soiurile. Spre răsărit, printr-o cortină de verdeață, pitoresc ridicată în unele locuri, apărea strălucitorul orizont al mării. La nord lacul avea o curbură ușor concavă, care contrasta cu conturul ascuțit al părții inferioare. Numeroase păsări acvatice se foiau pe malurile acestui mic Ontario, iar cele «o mie de insule» ale lacului american erau reprezentate aici de o stâncă ce ieșea la suprafață, la câteva sute de pași de malul meridional. Acolo își duceau traiul în comun, cocoțați pe pietre, câteva perechi de pescăruși verzi; gravi, nemîșcați, ei pândeau trecerea peștilor, apoi, repezindu-se, se cufundau cu un tipă ascuțit și reapăreau cu prada în cioc. În alte părți, pe maluri și pe insuliță, își înfoiau penele rațe sălbaticice, pelicanii, găinușe de baltă, ciocuri-roșii, filedoni, înzestrăți cu o limbă în formă de pensulă, și unul sau două exemplare din acele păsări-liră splendide, a căror coadă desfășurată capătă forma grațioasă a unei lire.

Apele lacului erau dulci, limpezi, cam închise la culoare și, după clipocitul cercurilor concentrice care se încrucișau la suprafață, nu încăpea nicio îndoială că erau bogate în pește.

— E într-adevăr frumos acest lac! spuse Gedeon Spilett. Să tot trăiești pe malurile lui!

— Aici vom locui! răspunse Cyrus Smith.

Coloniștii, voind să se întoarcă la Șemineu pe drumul cel mai scurt, coborâră până la unghiul format la sud de malurile lacului, își croiră, nu fără greutate, un drum printre tufe și mărăcini, pe care mâna omului nu le

atinsese vreodată, și se îndreptară spre litoral, astfel încât să ajungă la nordul Platoului Marii Priveliști. Străbătură două mile în direcția aceasta, apoi, după ultima perdea de arbori, se ivi înaintea ochilor platoul, acoperit cu un covor de iarbă deasă, și mai departe, nemărginită mare.

Pentru a se întoarce la Șemineu era de ajuns să străbată oblic platoul pe o distanță de o milă și să coboare iar până la prima cotitură a Râului Îndurării. Dar inginerul voia să-și dea seama cum și pe unde se scurgea surplusul apelor lacului, astfel încât își prelungiră explorarea mergând sub copaci o milă și jumătate spre nord. Într-adevăr, probabil că exista undeva un deversor, fără îndoială într-o fisură a granitului. La urma urmei, acest lac nu era decât un uriaș bazin care se umpluse, încetul cu încetul, prin debitul pârâului, și ar fi fost firesc ca surplusul apelor să se scurgă în mare printr-o cascadă. Dacă așa stăteau lucrurile, inginerul se gândeau că ar fi putut profita de acea cascadă folosind energia ei irosită inutil. Continuară deci să meargă pe malurile lacului Grant urcând platoul, dar după un marș de încă o milă în această direcție Cyrus Smith nu descoperise încă deversorul care trebuia totuși să fie undeva.

Era ora patru și jumătate. Pentru a avea timp să pregătească cina, coloniștii trebuiau să se înapoieze la locuința lor. Micul grup făcu cale întoarsă și, luând-o pe malul stâng al Râului Îndurării, Cyrus Smith și tovarășii săi ajunseră la Șemineu.

Focul fu aprins, iar Nab și Pencroff, cărora le revenea rolul de bucătari, preparară la iuțeală friptură de aguti, mâncare căreia îi acordară cinstea cuvenită.

După masă, în clipa când fiecare se ducea la culcare, Cyrus Smith scoase din buzunar micile eșantioane de minerale diferite și spuse doar atât:

— Prieteni, ăsta e minereu de fier, asta e pirită, asta argilă, ăstălalt var, ăsta e cărbune. Iată ce ne oferă natura, iată contribuția ei la munca pe care o începem! De mâine e rândul nostru!

Capitolul XIII

Ce se poate găsi la Top. Confecționarea de arcuri și săgeți. O cărămidărie. Cuptorul de olărie. Diferite obiecte pentru bucătărie. Prima oală cu supă.

Pelinul. Crucea Sudului. O importantă observație astronomică

— Ei, domnule Cyrus, cu ce începem? îl întrebă a doua zi dimineață Pencroff pe inginer.

— Cu începutul, răspunse Cyrus Smith.

Și într-adevăr, coloniștii erau siliți să înceapă cu «începutul». Nu aveau nici măcar instalațiile necesare cu care să facă unelte și nici nu beneficiau de avantajele naturii care «având timp, economisește efortul». Ei n-aveau timp, pentru că trebuiau să-și satisfacă nevoile existenței și dacă, profitând de experiența câștigată, nu aveau nimic de inventat, în schimb trebuiau să fabrice totul. Fierul și oțelul lor se aflau în stare de minereu, oalele în stare de argilă, rufăria și îmbrăcămintea în starea de materie textilă neprelucrată.

Trebuie spus, de altfel, că acești coloniști erau «bărbați» în accepția frumoasă și puternică a cuvântului. Inginerul n-ar fi putut avea tovarăși mai inteligenți, mai devotați și mai destoinici. Stătuse de vorbă cu toți și aprecia însușirile fiecăruia.

Gedeon Spilett, reporter de mare talent, având destule cunoștințe pentru a participa la orice discuție, putea să contribuie mult cu idei, dar și cu fapte la colonizarea insulei. El nu refuza nicio sarcină și, vânător pasionat, își făcu o îndeletnicire din ceea ce nu fusese până atunci decât o distracție.

Harbert, băiat curajos, remarcabil instruit de pe acum în științele naturii, urma să aducă un sprijin serios la cauza comună.

Nab era devotamentul personificat. Îndemânațic, intelligent, neobosit, robust, cu o sănătate de fier, se pricepea întrucâtva la fierărie și putea fi foarte folositor coloniei.

Cât despre Pencroff, fusese marinar pe toate oceanele, dulgher pe șantierele de construcții din Brooklyn, calfă de croitor pe navele statului, grădinar, cultivator în timpul vacanțelor sale etc. și, ca orice om al mării, priceput la toate.

Ar fi fost într-adevăr greu să aduni cinci oameni mai potriviti să lupte împotriva sorții, mai hotărâți s-o învingă.

«Cu începutul», spusese Cyrus Smith. Or, acest început, de care vorbea inginerul, era construirea unui aparat care să poată sluji la transformarea materiei prime. Se știe ce rol are căldura în toate aceste transformări. Combustibilul, lemn sau cărbune de pământ, îl puteau folosi imediat. Trebuia deci clădit un cuptor.

— La ce va sluji cupotorul? întrebă Pencroff.

— Să fabrice oalele de care avem nevoie, răspunse Cyrus Smith.

— Și din ce-o să facem cupotorul?

— Din cărămizi.

— Dar cărămizile?

— Din argilă. La drum, prieteni. Ca să evităm transportul, o să ridicăm atelierul chiar la locul de producție. Nab ne va aduce proviziile, iar pentru prepararea alimentelor focul nu va lipsi.

— Așa-i, replică reporterul, dar ce te faci dacă ne vor lipsi alimentele, întrucât n-avem arme de vânătoare?

— Ah, dacă aveam măcar un cuțit! strigă marinarul.

— Ce-ai face? întrebă Cyrus Smith.

— Ce-aș face? Mi-aș fabrica la iuteală un arc cu săgeți și vânatul ar umple cămara!

— Da, un cuțit, o lamă care să taie... rosti inginerul ca un ecou.

În aceeași clipă ochii săi se îndreptară spre Top, care umbla de colo-colo pe țarm.

Deodată privirea lui Cyrus Smith se însuflețî.

— Top, la mine! strigă el.

Câinele alergă la chemarea stăpânului. Acesta îi luă capul între mâini și desprinzând zgarda metalică de la gâtul lui, o rupse în două, spunând:

— Iată două cuțite, Pencroff!

Două urale îi răspunseră. Zgarda lui Top era făcută dintr-o lamă subțire de otel călit. Era deci de ajuns să fie ascuțită pe o piatră de gresie, astfel încât muchia să devină mai tăioasă, apoi să fie netezită cu o gresie mai fină. Or, acest soi de rocă nisipoasă se găsea din belșug pe plajă și, două ore după aceea, utilajul coloniei era alcătuit din două lame tăioase care fură montate cu ușurință în mâner solide.

Cucerirea acestei unelte fu salutată ca o victorie. Cucerire prețioasă, într-adevăr, și care venea la timp.

Porniră la drum. Intenția lui Cyrus Smith era să se întoarcă pe malul apusean al lacului, acolo unde remarcase în ajun pământul argilos din care avea un eșantion. O luară deci pe malul râpos al Râului Îndurării, străbătură Platoul Marii Priveliști și, după un drum de maximum cinci mile, ajunseră la o poiană așezată la două sute de pași de lacul Grant.

Pe drum Harbert descoperi un arbore, din crengile căruia indienii din America de Sud își fac arcuri. Era «crejimba», din familia palmierilor, care nu dă fructe comestibile. Crengi lungi și drepte fură tăiate, desfrunzite, cioplite, mai groase la mijloc și mai subțiri la capete; nu le mai rămânea decât să găsească o plantă pentru coarda arcului. Găsiră un «hibiscus

heterophyllus», plantă aparținând familiei malvaceelor, care conține fibre de o tărie remarcabilă, comparabile cu tendoanele animalelor. Pencroff obținu astfel arcuri destul de puternice, cărora nu le lipseau acum decât săgețile. Acestea erau ușor de cioplit din crengi drepte și rigide, fără noduri, dar vârful, pentru care era necesară o materie menită să înlocuiască fierul, nu era ușor de găsit. Pencroff își zise, însă, terminându-și treaba, că se va rezolva și problema vârfurilor.

Coloniștii ajunseseră pe terenul explorat în ajun. Era alcătuit din argilă roșie care se folosește la fabricarea cărămizilor și oanelor, deci o argilă foarte potrivită pentru nevoie lor. Prelucrarea ei nu prezenta nicio dificultate. Era de ajuns ca argila să fie degresată cu nisip, să li se dea formă cărămizilor și să fie arse la căldura unui foc de lemne.

În mod obișnuit, cărămizile sunt modelate în tipare anumite, dar inginerul se mulțumi să le dea forma cu mâna. Întreaga zi ca și ziua următoare fură folosite pentru munca aceasta. Argila, muiată cu apă, frământată apoi cu picioarele și cu pumnii, era împărțită în prisme de mărime egală. Un muncitor experimentat poate confecționa, fără mașină, până la zece mii de cărămizi în douăsprezece ore; însă cei cinci cărămidari din insula Lincoln, în cele două zile de lucru, nu făcuseră mai mult de trei mii, pe care le aşezară unele lângă altele, până în momentul când se vor usca complet și vor putea fi arse, adică peste trei sau patru zile.

În ziua de 2 aprilie Cyrus Smith se ocupă cu stabilirea coordonatelor insulei.

În ajun notase cu exactitate ora când soarele dispăruse la orizont, ținând seama de refracție. Dimineața notă cu aceeași exactitate ora la care soarele reapăru. Între apusul și răsăritul soarelui se scurceseră douăsprezece ore și douăzeci și patru de minute. Deci la șase ore și douăsprezece minute după ce-a răsărit, soarele, în ziua aceea, va trece exact la meridian, și punctul de pe cer pe care îl va ocupa în acel moment va fi nordul¹⁶.

La ora fixată Cyrus stabili acest punct, luând ca reper poziția față de soare a doi arbori apropiati, pe care de acum încolo îi putea recunoaște, obținând astfel un meridian invariabil pentru calculele sale ulterioare.

După modelarea cărămizilor, timp de două zile se ocupă de aprovizionarea cu combustibil. Tăiară crăci din jurul poienii și strânseră toate vreascurile de sub copaci. Făcuseră toate astea și, printre picături, mai

vânără prin împrejurimi, cu atât mai mult cu cât Pencroff avea acum câteva duzini de săgeți cu vârfuri foarte ascuțite. Top le furnizase aceste vârfuri, aducând un porc țepos, destul de mediocre ca vânat, dar de o incontestabilă valoare datorită țepilor cu care era acoperit. Țepii fură fixați la capătul săgețiilor a căror direcție era asigurată de un ampenaj din pene de cacadu. Reporterul și Harbert deveniră repede arcași foarte îndemâncători. Mai ales că vânatul cu blană și pene se găsea din belșug la Șemineu – cabiai, porumbei, aguti, cocoși de munte etc. Majoritatea acestor animale fură ucise în pădurea aşezată pe malul stâng al Râului Îndurării, căreia îi dădură numele de Pădurea Jacamar, în amintirea zburătoarei pe care Pencroff și Harbert o urmăriseră la prima lor explorare.

Vânatul acesta îl mâncăra rece, păstrând însă jamboanele de cabiai, pe care le afumară deasupra unui foc de lemn verzi, după ce le aromară cu frunze plăcut mirositoare. Dar această hrana, deși cât se poate de consistentă, era totuși mereu aceeași friptură, și comesenii ar fi fost fericiți să audă clocoțind în vatră o simplă oală cu supă; dar trebuiau să aștepte ca oala să fie fabricată, și în primul rând să fie clădit cuptorul.

În timpul excursiilor, pe care le făcură pe o rază foarte restrânsă împrejurul cărămidăriei, constatarea trecerea recentă a unor animale mari, înarmate cu gheare puternice; nu-și putură însă da seama din ce specie erau. Cyrus Smith le recomandă deci tovarășilor săi cea mai mare prudență, căci era probabil ca pădurea să ascundă câteva fiare primejdioase.

Și bine făcu. Într-adevăr, Gedeon Spilett și Harbert zăriră într-o zi un animal ce semăna cu un jaguar. Fiara nu-i atacă, din fericire, altminteri n-ar fi scăpat fără o rană gravă. Îndată însă ce avea să aibă o armă serioasă, adică una din puștile pe care le jinduia Pencroff, Gedeon Spilett își făgădui să ducă împotriva fiarelor săngeroase un război înversunat și să curețe insula de ele.

La Șemineu, în timpul acestor câteva zile, nu se făcură noi amenajări căci inginerul speră să descopere sau să clădească, la nevoie, o locuință mai potrivită. Se mulțumiră să aștearnă pe nisipul din coridoare un strat proaspăt de mușchi și frunze uscate și, pe paturile astăzi nițel cam primitive, muncitorii istoviți dormeau un somn adânc.

Reconstituirea de asemenea timpul petrecut pe insula Lincoln de când aterizaseră acolo, și de atunci ținură regulat socoteala zilelor. La 5 aprilie,

într-o miercuri, constatară că trecuseră douăsprezece zile de când furtuna îi aruncase pe naufragiați pe țărm.

La 6 aprilie, încă din zori, inginerul și tovarășii săi erau adunați în poiană, locul unde urmău să ardă cărămizile. Firește, această operație urma să fie făcută în aer liber, nu în cuptoare, sau, mai bine zis, stiva de cărămizi trebuia să alcătuiască ea însăși un cuptor uriaș care avea să se ardă pe sine. Combustibilul, alcătuit din vreascuri aranjate cu șicură, fu aşezat pe pământ și împrejmuit de mai multe rânduri de cărămizi uscate, care formară un cub mare, în exteriorul căruia amenajără câteva guri de aerisire. Treaba ținu toată ziua și numai seara dădură foc vreascurilor.

În noaptea aceea nimeni nu se culcă și veghează cu grija ca focul să nu se micșoreze.

Operația dură patruzeci și opt de ore și reuși foarte bine. Acum trebuia să se răcească masa fumegândă, și în timpul acesta Nab și Pencroff, îndrumați de Cyrus Smith, transportară pe o targă din nuiele împletite mai multe încărcături de carbonat de calciu, pietre din cele obișnuite care se găseau din belșug la nordul lacului. Aceste pietre, descompuse de căldură, dădură un var foarte gras, ce-și mărea volumul prin stingere, dar la fel de curat ca acela obținut prin calcinarea cretei sau a marmorei. Amestecat cu nisip, al cărui efect este de a atenua contractia pastei atunci când se solidifică, varul acesta le furniză un mortar excelent.

Toată această muncă avu drept rezultat faptul că la 9 aprilie inginerul avea la dispoziția sa o anumită cantitate de var complet preparat și câteva mii de cărămizi.

Începură deci, fără a pierde o clipă, clădirea unui cuptor care trebuia să slujească la arderea diferitelor oale absolut necesare pentru îndeletnicirile casnice. Izbutiră acest lucru fără vreo greutate. Cinci zile după aceea cuptorul fu încărcat cu huilă, al cărei zăcământ inginerul îl descoperise în aer liber la gura Pârâului Roșu, iar primele fuioare de fum ieșiră dintr-un horn înalt de douăzeci de picioare. Poiana devenise o adevărată uzină și lui Pencroff nu-i trebuia mult ca să credă că din cuptorul lor vor ieși toate produsele industriei moderne.

Până una-alta coloniștii fabricară niște oale obișnuite, însă foarte potrivite pentru prepararea alimentelor. Materia primă era chiar pământul argilos, la care Cyrus Smith adăugă puțin var și cuart. În realitate, acest amestec constituia adevăratul «pământ de pipă», din care se făcuse oale și cești,

modelate pe pietre de forme potrivite, farfurii, urcioare mari și vase pentru apă etc. Forma acestor obiecte era stângace, departe de a fi perfectă; dar, după ce au fost arse la o temperatură înaltă, bucătăria řemineului se pomeni înzestrată cu un număr de obiecte tot atât de prețioase ca acelea fabricate din cel mai fin caolin.

Mentionăm aici că Pencroff, dornic să-și dea seama dacă argila astfel preparată își justifica numele de «pământ de pipă», își făcu câteva pipe destul de grosolane, pe care el le găsea superbe, dar cărora, vai! le lipsea tutunul. Și, trebuie s-o spunem, era o renunțare chinuitoare pentru Pencroff.

— O să avem și tutun, cum o să avem de toate! repeta el într-o pornire de încredere nețărmurită.

Aceste lucrări durară până la 15 aprilie și e de la sine înțeles că timpul fusese folosit în mod conștiincios. Coloniștii, deveniți olari, nu făcură altceva decât olărie. Când va crede de cuviință domnul Cyrus Smith că trebuie să devină fierari, vor fi fierari. Dar a doua zi fiind duminică, duminica paștilor, toți căzură de acord să sărbătorescă această zi prin odihnă.

În seara de 15 aprilie reveniră deci definitiv la řemineu. Luară cu ei restul oalelor, iar cuptorul îl stinseră în aşteptarea unei noi destinații. Înapoierea fu marcată de un eveniment fericit, descoperirea de către inginer a unei substanțe menită să înlocuiască iasca. Se știe că această materie spongiosă și catifelată aparține unei anumite ciuperci din familia poliporeelor. Preparată într-un anume fel devine deosebit de inflamabilă, mai ales când a fost mai înainte îmbibată cu praf de pușcă sau fiartă într-o soluție de nitrat sau clorat de potasiu. Până atunci nu găsiseră niciun burete de iască, nici măcar un zbârciog care-l putea înlocui. În acea zi însă inginerul, recunoscând o plantă din familia pelinului, care numără printre speciile ei principale absintul, lămâia, tarhonul, gepiul etc., smulse mai multe smocuri și, arătându-le marinaru lui, spuse:

— Poftim, Pencroff, ceva care-ți va face placere.

Pencroff privi atent planta îmbrăcată de peri mătăsoși și lungi, ale cărei frunze erau acoperite de un puf moale.

— Ce-i asta, domnule Cyrus? întrebă el. Dumnezeule! N-o fi tutun?

— Nu, răspunse Smith, e artemiza, pelinul chinezesc pentru savanți, iar pentru noi va fi iască.

Și într-adevăr, acest pelin, uscat cum se cuvine, le oferi o substanță foarte inflamabilă, mai ales mai târziu, când inginerul îl impregnă cu nitrat de potasiu, care se găsea în mai multe straturi pe insulă, și care nu e altceva decât salpetru.

Seara, toți coloniștii, adunați în camera centrală, cinară mai bine. Nab pregătise o oală cu supă din aguti, un jambon de cabiai aromat, la care adăugară tubercule fierte de «*caladium macrorhizum*», un soi de plantă erbacee din familia araceelor și care, în zona tropicală, are o formă arborescentă. Rizomii ei aveau un gust excelent, erau foarte hrănitori, fiind oarecum asemănători cu substanța ce se vinde în Anglia sub denumirea de «*sagu de Portland*», și puteau astfel, într-o oarecare măsură, să înlătărească pâinea, care le lipsea deocamdată coloniștilor din insula Lincoln.

După terminarea cinei, înainte de culcare, Cyrus Smith și tovarășii săi ieșiră să ia aer pe plajă. Era ora opt seara. Noaptea se anunța frumoasă. Luna, care fusese plină cu cinci zile mai înainte, nu răsărise încă, dar orizontul începea să se coloreze în nuanțe argintii, blânde și palide, pe care le puteai numi «zorii lunari». La zenitul austral constelațiile circumpolare străluceau, și cel mai puternic dintre toate, Crucea Sudului, pe care inginerul, cu câteva zile înainte, o admirase de pe vârful muntelui Franklin.

Cyrus Smith privi o vreme această splendidă constelație, care are în vîrf și la bază două stele de mărimea întâi, la brațul stâng o stea de mărimea a doua, iar la brațul drept o stea de mărimea a treia.

Apoi, după ce chibzui, întrebă:

— Harbert, nu e astăzi 15 aprilie?

— Da, domnule Cyrus, răspunse Harbert.

— Ei bine, dacă nu mă înșel, mâine va fi una din cele patru zile ale anului în care timpul adevărat se confundă cu timpul mijlociu, adică, mâine, cu o diferență doar de câteva secunde, soarele va trece în dreptul meridianului exact când ceasul va arăta ora douăsprezece. Deci, dacă timpul este frumos, cred că voi putea obține longitudinea insulei cu o aproximație de câteva grade.

— Fără instrumente, fără sextant? întrebă Gedeon Spilett.

— Da, continuă inginerul. Și, noaptea fiind senină, voi încerca încă din seara astă să aflu latitudinea la care ne aflăm, calculând înălțimea Crucii Sudului, adică a polului austral, deasupra orizontului. Înțelegeți, prieteni, că, înainte de a întreprinde lucrări serioase de instalare, nu e suficient să știm că

acest pământ e o insulă, e nevoie, pe cât posibil, să ne dăm seama la ce depărtare este situată, fie de continentul american, fie de continentul australian, fie de principalele arhipelaguri ale Pacificului.

— Într-adevăr, spuse reporterul, în loc să ne construim o casă, s-ar putea să fie mai necesar să ne construim o navă, dacă din întâmplare ne aflăm la o distanță de o sută de mile de o coastă locuită.

— Iată de ce, continuă Cyrus Smith, voi încerca în seara astă să afli latitudinea insulei Lincoln, și mâine, la amiază, să-i calculez longitudinea.

Dacă inginerul ar fi avut un sextant, aparat de mare precizie care măsoară prin reflectare distanța unghiulară a obiectelor, operația n-ar fi prezentat nicio greutate. Obținând în seara aceea înălțimea polului, iar a doua zi punctul de trecere al soarelui la meridian, ar fi aflat coordonatele insulei. Lipsindu-i însă sextantul, era silit să-l înlocuiască.

Cyrus Smith se înapoie deci la Șemineu. La lumina focului tăie două rigle mici, plate, pe care le uni la una din extremități, astfel încât să formeze un soi de compas ale cărui brațe puteau fi îndepărtațe sau apropiate. Punctul de legătură era fixat cu ajutorul unui ghimpe rezistent de salcâm, smuls de pe un buștean destinat focului.

După ce instrumentul fu gata, inginerul se întoarse pe plajă; cum însă pentru măsurarea înălțimii solului îi trebuia un orizont liber, adică orizontul mării, iar Capul Ghearei îi ascundea orizontul spre sud, trebui să caute o poziție mai potrivită. Cea mai bună ar fi fost litoralul expus direct către sud, dar pentru asta ar fi trebuit să traverseze Râul Îndurării, la ora aceea foarte adânc, ceea ce era dificil.

Cyrus Smith hotărî, în consecință, să efectueze cercetarea pe Platoul Marii Priveliști, ținând seama în calculele sale de înălțimea lui deasupra nivelului mării, înălțime pe care avea de gând s-o obțină, a doua zi, printr-un procedeu simplu de geometrie elementară.

Coloniștii urcară deci pe platou, mergând pe malul stâng al Râului Îndurării, și se așezară pe marginea orientată spre nord-vest și spre sud-est, adică lângă șirul stâncilor cu contururi capricioase, care împrejmuiau malul râului.

Această parte a platoului domina cu vreo cincizeci de pași înălțimile malului drept, care coborau printr-o pantă dublă, una spre extremitatea Capului Ghearei, cealaltă spre coasta meridională a insulei. Niciun obstacol nu oprea deci privirea, care îmbrățișa orizontul pe un semicerc, de la Capul

Ghearei până la Promontoriul Reptilei. La sud, acest orizont, luminat de jos de primele raze ale lunii, se contura puternic și putea fi vizat cu oarecare precizie.

În acel moment Crucea Sudului se înfățișa observatorului într-o poziție răsturnată, astfel încât steaua Alfa devinea baza ei și deci punctul cel mai apropiat de polul austral.

Această constelație nu e situată la fel de aproape de polul antarctic cum e Steaua Polară de polul arctic. Steaua Alfa se află cu aproximativ 27° mai departe de pol, dar Cyrus Smith știa acest lucru și avea să țină seama de această distanță în calculele sale. Avu grijă s-o observe și în clipa când trecea la meridianul inferior, ceea ce urma să-i ușureze observațiile.

Cyrus Smith îndreptă aşadar un braț al compasului de lemn în direcția orizontului mării, celălalt spre Alfa, aşa cum ar fi orientat lentilele unui sextant, și deschiderea compasului îi dădu distanța unghiulară care despărțea Alfa de orizont. Pentru ca unghiul să rămână fix, el prinse cu niște spini cele două scândurele ale aparatului său pe o a treia scândurică așezată transversal, astfel încât distanța dintre ele să fie temeinic păstrată.

Îi mai rămânea acum să calculeze unghiul obținut prin corelarea lui cu nivelul mării, ținând seama de depresiunea orizontului, ceea ce presupunea măsurarea înălțimii platoului. Mărimea unghiului dădea înălțimea stelei Alfa și, în consecință, cea a polului deasupra orizontului, adică latitudinea insulei, întrucât latitudinea unui punct al globului e întotdeauna egală cu înălțimea polului deasupra orizontului acestui punct.

Acste calcule fură amâname pentru a doua zi și, la ora zece, toată lumea dormea adânc.

Capitolul XIV

Cât măsoară zidul de granit. O aplicație a Teoremei triunghiurilor asemenea. Latitudinea insulei. O excursie spre nord. Un banc de stridii. Proiecte de viitor. Trecerea soarelui la meridian. Coordonatele Insulei Lincoln

A doua zi, 16 aprilie – Duminica Paștilor – coloniștii ieșeau din Șemineu când abia mijea de ziua, pentru a-și spăla rufe, și a-și curăța îmbrăcămintea. Inginerul avea de gând să fabrice săpun îndată ce va procura materiile prime necesare saponificării, sodă sau potasă, seu sau ulei. Problema atât de importantă a reînnoirii hainelor avea să fie rezolvată și ea

la timpul potrivit. În orice caz costumele ar mai fi ținut șase luni, căci erau trainice și puteau rezista la eforturile muncii manuale. Totul însă depindea de poziția insulei față de pământurile locuite. Asta trebuia lămurit chiar în ziua aceea, dacă timpul le îngăduia.

Soarele, înălțându-se pe un orizont senin, anunța o zi splendidă, una din acele frumoase zile de toamnă care sunt ca un ultim rămas bun al anotimpului cald.

Era deci vorba de a completa datele din ajun, măsurând înălțimea Platoului Marii Priveliști față de nivelul mării.

— N-aveți nevoie de un instrument asemănător cu cel pe care l-ați folosit ieri? îl întrebă Harbert pe inginer.

— Nu, băiatule, răsunse acesta, o să procedăm altfel, dar într-un mod tot atât de precis.

Harbert, dornic să învețe de toate, îl urmă pe inginer care se îndepărta de la poalele zidului de granit, coborând până la marginea plajei. În acest timp Pencroff, Nab și reporterul se îndeletniceau cu diverse treburi.

Cyrus Smith se înarmase cu un soi de prăjină dreaptă, lungă de vreo douăsprezece picioare, pe care o măsurase pe cât putea mai exact comparând-o cu statura sa, a cărei înălțime o cunoștea. Harbert ținea un fir cu plumb pe care i-l dăduse Cyrus Smith, de fapt o simplă piatră legată la capătul unei fibre flexibile.

Ajuns la vreo douăzeci de picioare de marginea plajei, și aproximativ la cinci sute de picioare de zidul de granit, care se înălța perpendicular, Cyrus Smith înfipse prăjina la vreo două picioare adâncime în nisip și, proptind-o cu grijă, izbuti, cu ajutorul firului cu plumb, s-o fixeze perpendicular pe planul orizontului. Apoi se îndepărta la o asemenea distanță încât, culcându-se pe nisip, raza lui vizuală să cuprindă în același timp și capătul prăjinei, și creasta zidului. Marcă cu grijă acest punct cu un țăruș.

Atunci, adresându-se lui Harbert, îl întrebă:

— Cunoști principiile de bază ale geometriei?

— Oarecum, domnule Cyrus, răsunse Harbert, care se temea să se avânte prea tare.

— Îți amintești care sunt însușirile a două triunghiuri asemenea?

— Da, răsunse Harbert. Laturile lor omoloage sunt proporționale.

— Ei bine, băiatule, tocmai am construit două triunghiuri dreptunghice asemenea; primul, cel mai mic, are ca laturi prăjina perpendiculară și

distanța care desparte țărușul de partea de jos a prăjinei, iar raza mea vizuală ca ipotenuză; al doilea are ca laturi zidul perpendicular, a cărui înălțime trebuie măsurată, și distanța care desparte țărușul de baza zidului, raza mea vizuală formând și la aceasta ipotenuza, ea fiind prelungirea aceleia din primul triunghi.

— Ah, domnule Cyrus, am înțeles! strigă Harbert. Așa cum distanța de la țăruș la prăjină este proporțională cu distanța de la țăruș la baza zidului, la fel înălțimea prăjinei este proporțională cu înălțimea zidului.

— Exact asta e, Harbert, răspunse inginerul, și când vom măsura primele două distanțe, cunoscând înălțimea prăjinii, va fi nevoie să facem doar un calcul de proporții și vom obține astfel înălțimea zidului, fără să ne mai obosim s-o măsurăm direct.

Stabiliră ambele distanțe orizontale chiar cu ajutorul prăjinii care avea o lungime de zece picioare.

Prima distanță, între țăruș și punctul unde prăjina fusese înfiptă în nisip, era de cincisprezece picioare.

A doua distanță, între țăruș și baza zidului, era de cinci sute de picioare.

Terminând măsurătorile, Cyrus Smith și Tânărul Harbert se întoarseră la Șemineu.

Acolo, inginerul luă o piatră netedă pe care o aduse din excursiile precedente, un soi de șist de ardezie pe care era ușor să scrie cifre cu ajutorul unei scoici ascuțite. Stabili deci următoarea proporție:

$$\frac{15}{500} = \frac{10}{x}$$
$$x = \frac{500 \times 10}{15} = \frac{5000}{15} = 333,33$$

De unde reiese că zidul de granit măsura ceva mai mult de trei sute treizeci și trei picioare înălțime.

Cyrus Smith luă din nou instrumentul pe care-l făcuse în ajun și ale cărui scândurele, prin deschiderea lor, îi dădeau distanța unghiulară dintre steaua Alfa și orizont. Măsură foarte exact deschiderea acestui unghi pe un cerc pe care-l împărți în trei sute șaizeci de părți egale. Or, acest unghi era de 10° . De aici, calculând distanța unghiulară totală între pol și orizont, prin adăugarea celor 27° care despart Alfa de polul antarctic, și reducând la nivelul mării înălțimea platoului pe care fusese făcută observația, rezultă cifra de 37° . Cyrus Smith conchise deci că insula Lincoln era situată la 37°

latitudine australă sau, mai corect, ținând seama de imperfecțiunea acestor operațiilor, deci admitând o abatere probabilă de 5° , ea trebuia să fie situată între paralela 35 și paralela 40.

Rămânea să afle longitudinea pentru a completa coordonatele insulei. Ceea ce inginerul va încerca să stabilească în aceeași zi, la amiază, adică în clipa când soarele va trece la meridian.

Hotărâră ca restul zilei să fie folosit pentru o plimbare sau mai degrabă pentru o explorare a acelei părți a insulei situată între nordul lacului și Golful Rechinului și, dacă le mai rămânea vreme, să continue cercetarea până la limita septentrională a Capului Mandibulei-de-Sud. Trebuiau să ia prânzul pe dune și să nu se întoarcă decât seara.

La ora opt și jumătate dimineața micul grup păsea pe marginea canalului. De cealaltă parte, pe Insula Salvării, numeroase păsări se plimbau cu gravitate. Erau cufundari din specia pinguinilor imperiali, foarte ușor de recunoscut după tipătul lor neplăcut, care amintește de răgetul măgarului. Pencroff nu-i luă în seamă decât din punct de vedere comestibil și află, nu fără o anume satisfacție, că, deși negocioasă, carnea lor e foarte bună de mâncat.

Se mai vedea, tărându-se pe nisip, amfibii mari, fără îndoială foci, care păreau să fi ales insulița ca refugiu. Era inutil să privești aceste animale din punct de vedere alimentar, căci carnea lor uleioasă e detestabilă; totuși, Cyrus Smith le observă cu atenție și, fără a-și dezvălui ideea, îi anunță pe tovarășii săi că foarte curând vor vizita insulița.

Țărmul pe care mergeau coloniștii era acoperit cu nenumărate scoici, dintre care unele ar fi trezit bucuria unui malacolog¹⁷. Se găseau, printre altele, fasianele, terebratule, trigonii etc. Dar cel mai folositor lucru a fost descoperirea unui banc mare de stridii, rămas de pe urma refluxului, pe care Nab îl semnală printre stânci, la o distanță de aproximativ patru mile de Semineu.

— Nab nu și-a pierdut ziua de pomană, strigă Pencroff privind bancul de stridii care se întindea în largul mării.

— E, într-adevăr, o descoperire binevenită, spuse reporterul, și dacă, aşa cum se zice, fiecare stridie produce anual cel puțin cincizeci-șaizeci de mii de ouă, avem aici o rezervă inepuizabilă.

— Dar eu cred că stridia nu e foarte hrănitoare, spuse Harbert.

— Aşa e, răspunse Cyrus Smith. Stridia conține foarte puțină materie azotoasă, iar unui om care s-ar hrăni exclusiv cu stridii i-ar trebui cel puțin cincisprezece până la șaisprezece duzini pe zi.

— Bun! răspunse Pencroff. Putem înghiți duzini după duzini până să se epuizeze bancul de stridii. Dar ce-ați zice dacă am lua câteva pentru prânz?

Şi fără a aştepta răspuns la propunerea sa, știind că era dinainte aprobată, marinoul și Nab strânsereă o anumită cantitate din aceste moluște. Fură puse într-un soi de plasă din fibre de hibiscus, confecționată de Nab, în care se găsea și mâncarea pentru prânz, apoi continuă să urce pe coastă între dune și mare.

Din când în când Cyrus Smith se uita la ceas dorind să se pregătească din vreme pentru observația solară care trebuia făcută la ora douăsprezece precis.

Toată această parte a insulei era foarte aridă până la limba de pământ cu care se termina Golful Uniunii și care fusese botezată Capul Mandibulei-de-Sud. Nu se zărea acolo decât nisip și scoici, amestecate cu fragmente de lavă. Câteva păsări de mare zburau pe deasupra coastei pustii – goelanzi, albatroși mari, precum și rațe sălbatrice, care stârniră, pe bună dreptate, pofta lui Pencroff. El încercă să le doboare cu săgeți, dar fără rezultat, căci nu coborau deloc și ar fi trebuit lovite din zbor.

Ceea ce îl făcu pe marină să-i repete inginerului:

— Vedeți, domnule Cyrus, cât timp nu vom avea una sau două puști de vânătoare, hrana noastră va lăsa de dorit.

— Fără îndoială, Pencroff, răspunse reporterul, dar asta nu depinde decât de dumneata! Procură fier pentru țevi, oțel pentru magazie, salpetru, cărbune și sulf pentru pulbere, mercur și acid azotic pentru detonant, în sfârșit plumb pentru gloanțe și Cyrus ne va face niște puști de mâna întâi.

— Oh, răspunse inginerul, nu încape îndoială că vom găsi în insulă toate aceste substanțe, dar o armă de foc este un instrument delicat care necesită unelte de mare precizie. În fine, o să vedem mai târziu.

— De ce oare, se plânse Pencroff, de ce oare a fost nevoie să aruncăm din nacelă toate armele pe care le aveam cu noi, toate uneltele noastre, până și bricegele?

— Dacă nu le-am fi aruncat, Pencroff, balonul ne-ar fi aruncat pe noi în fundul mării, spuse Harbert.

— Aşa e, băiatule! răspunse marinoul.

Apoi, trecând la o altă idee:

— Mă gândesc însă, adăugă el, cât de uluiți trebuie să fi fost Jonathan Foster și tovarășii săi când, a doua zi dimineața, au găsit locul gol și balonul dispărut.

— Altă grija n-am decât să știu la ce s-au gândit ei! făcu reporterul.

— Totuși, eu am fost cu ideea! rosti Pencroff cu un aer satisfăcut.

— Frumoasă idee, Pencroff, răsunse Gedeon Spilett râzând, dar ea ne-a adus aici!

— Prefer să fiu aici decât în mâinile sudiștilor, exclamă marinarul, mai ales de când domnul Cyrus a avut bunătatea să revină printre noi!

— Adevărat, și eu prefer, replică reporterul. De altfel, ce ne lipsește aici? Nimic!

— Dacă nu cumva... totul! răsunse Pencroff, râzând cu atâta poftă că i se scutură umerii largi. Dar într-una din zile o să găsim noi mijloacele să plecăm de aici.

— Poate mai curând decât vă închipuiți, prieteni, spuse inginerul, dacă insula Lincoln se găsește la o distanță nu prea mare de un arhipelag locuit sau de un continent. În mai puțin de un ceas o să știm. N-am harta Pacificului, însă memoria mea a păstrat o amintire foarte limpede a părții sale meridionale. Latitudinea pe care am obținut-o ieri arată că insula se află pe o linie oblică, având Noua Zeelandă la vest și coasta statului Chile la est. Însă între aceste două pământuri distanța este de cel puțin șase mii de mile. Rămâne deci de stabilit în ce punct e așezată insula noastră pe acest spațiu larg al mării și sper că o vom ști de îndată, cu o anumită aproximativă mulțumitoare, după ce găsim longitudinea.

— Nu-i aşa, întrebă Harbert, că arhipelagul Pomotu este cel mai apropiat de noi ca latitudine?

— Da, răsunse inginerul, dar distanța care ne desparte de el este mai mare de o mie două sute de mile.

— Dar acolo? zise Nab, care urmărea conversația cu mult interes și care arăta cu mâna spre sud.

— Acolo nu-i nimic, răsunse Pencroff.

— Într-adevăr, nimic, adăugă inginerul.

— Ei bine, Cyrus, întrebă reporterul, dar dacă insula Lincoln nu se află decât la două sau trei sute de mile de Noua-Zeelandă sau de Chile?...

— De va fi aşa, răspunse inginerul, în loc să construim o casă, o să ne construim o navă, iar maistrul Pencroff își va asuma misiunea s-o conduce.

— Sigur, domnule Cyrus, strigă marinarul, sunt gata să devin și căpitan de îndată ce veți putea construi o ambarcațiune în stare să înfrunte marea!

— O s-o construim, dacă va fi nevoie! răspunse Cyrus Smith.

Dar în timp ce acești oameni, încrezători în viitorul lor, stăteau de vorbă, se aprobia ora la care trebuia făcută observația solară. Cum va izbuti Cyrus Smith să constate trecerea soarelui la meridianul insulei, fără niciun instrument? Harbert nu-și putea imagina.

Observatorii se aflau atunci la o distanță de șase mile de Șemineu, nu departe de dunele unde fusese găsit inginerul după enigmatica sa salvare. Se opriră în acel loc și pregătiră prânzul, căci era ora unsprezece și jumătate. Harbert se duse la pârâul ce curgea prin apropiere și aduse apă în ulciorul pe care-l luase cu sine Nab.

În timpul acestor pregătiri, Cyrus Smith aranjă totul pentru observația sa astronomică. Alese pe plajă un loc neted pe care marea, retrăgându-se, îl nivelase perfect. Acest strat de nisip foarte fin era întins ca o oglindă, fără ca un grăunte de nisip să fie mai mare decât celălalt. De altfel, n-avea importanță dacă stratul era sau nu orizontal, după cum n-avea importanță faptul că bățul, înalt de șase picioare, care fusese înfipt acolo, stătea perpendicular sau nu. Dimpotrivă, inginerul îl înclină chiar spre sud, adică spre partea opusă soarelui, căci nu trebuie să uităm că insula Lincoln, fiind situată în emisfera australă, coloniștii vedeau astrul luminos descriindu-și arcul diurn deasupra orizontului nordic și nu deasupra celui sudic.

Harbert înțelegea atunci cum avea de gând să procedeze inginerul pentru a constata trecerea soarelui la meridianul insulei sau, în alți termeni, amiaza locului. Cu ajutorul umbrei proiectată de băț pe nisip, metodă folosită în lipsa unui instrument, avea să obțină cu o aproximare acceptabilă rezultatul așteptat.

Momentul când umbra va atinge minimum de lungime va fi exact amiaza și va fi suficient să urmărești extremitatea acestei umbre ca să sesizezi clipa când, după ce s-a micșorat succesiv, ea va începe din nou să se lungească. Cyrus Smith, înclinând bățul spre partea opusă soarelui, făcu umbra mai lungă și, în consecință, modificările ei erau mai leșne de constatat. Întradevăr, cu cât acul unui cadran e mai mare, cu atât mai ușor poate fi

urmărită deplasarea vârfului său. Umbra bățului nu era acum altceva decât acul unui cadran.

Când socoti că sosise momentul, Cyrus Smith îngenunche pe nisip și, cu ajutorul unor mici jaloane din lemn pe care le înfipse în nisip, începu să însemne descreșterile successive ale umbrei bățului. Tovarășii săi, aplecați deasupra lui, urmăreau operația cu un interes deosebit.

Reporterul ținea cronometrul în mâna, gata să marcheze ora când umbra va atinge minimum de lungime. Fiind 16 aprilie, zi în care timpul adevărat și timpul mijlociu se confundă, ora dată de Gedeon Spilett va fi identică cu ora din acea clipă a Washington-ului, fapt ce va simplifica calculul.

Între timp soarele avansa încet; umbra bățului se micșora puțin câte puțin și când lui Cyrus Smith i se păru că începe din nou să se mărească, întrebă:

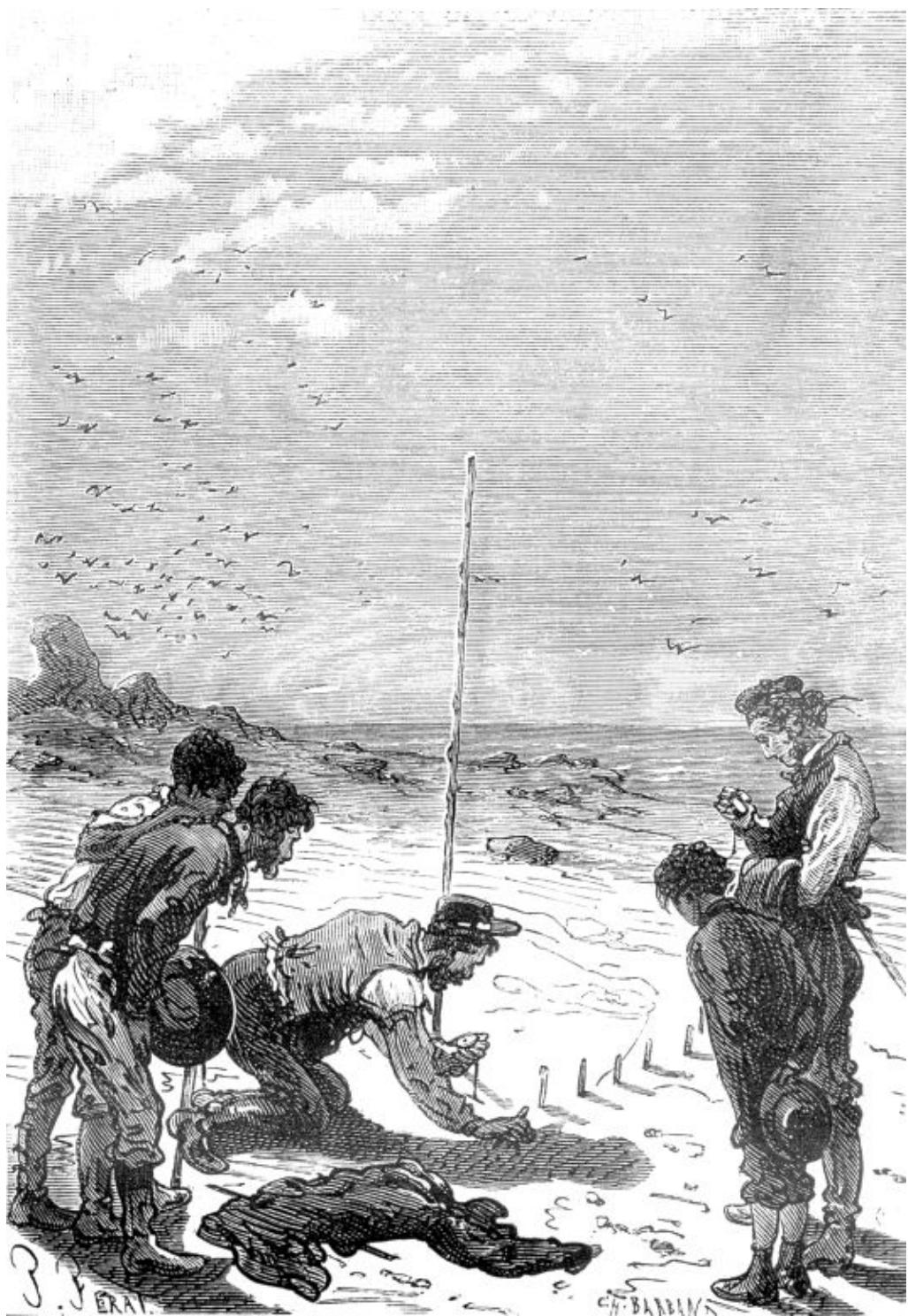
— Cât e ceasul?

— Cinci și un minut, răsunse imediat Gedeon Spilett.

Nu mai rămânea decât transcrierea în cifre a operației. Nimic mai ușor. După cum se vedea, între meridianul Washington-ului și al insulei Lincoln, în cifre rotunde, exista o diferență de cinci ore, cu alte cuvinte, când era amiază în insula Lincoln, la Washington era ora cinci seara. Or, soarele, în mișcarea sa aparentă în jurul Pământului, parurge un grad în patru minute, adică 15° pe oră. 15° înmulțite cu cinci ore dădeau 75° .

Deci, întrucât Washington-ul se află la $77^{\circ}03'11''$ longitudine, adică la 77° după meridianul Greenwich – pe care americanii ca și englezii îl iau ca punct de plecare în măsurarea longitudinilor – rezultă că insula era situată la 77° plus 75° la vest de meridianul Greenwich, adică la 152° longitudine vestică.

Cyrus Smith anunță rezultatul tovarășilor săi și,

ținând seama de greșelile posibile în timpul observației, aşa cum procedase și cu latitudinea, crezut că e mai corect să afirme că insula Lincoln se află între paralelele 35 și 37, între meridianele 150 și 155 la vest de Greenwich.

Abaterea posibilă pe care o atribuia erorilor de observație era, după cum se vede, de 5° , în ambele sensuri, ceea ce, dacă socotim șaizeci de mile pentru fiecare grad, putea duce la o diferență de trei sute de mile latitudine sau longitudine în calculul rezultat.

Însă această posibilă eroare nu trebuia să influențeze asupra hotărârii ce urma să fie luată. Era destul de limpede că insula Lincoln se afla la o asemenea distanță de orice pământ sau arhipelag, încât nu se puteau hazarda să străbată o asemenea distanță cu o barcă primitivă și fragilă.

Într-adevăr, după calculele obținute rezulta că insula este la cel puțin o mie două sute de mile de Tahiti și de insulele arhipelagului Pomotu, la mai mult de o mie opt sute de mile de Noua-Zeelandă, la mai mult de patru mii cinci sute de mile de coasta americană!

Dar, oricât se chinuia Cyrus Smith, nu-și aducea aminte în niciun chip ca în această parte a Pacificului vreo insulă să ocupe locul atribuit insulei Lincoln.

Capitolul XV

Iernatul este hotărât în mod sigur. Probleme de metalurgie. Explorarea Insulei Salvării. Vânătoarea de foci. Capturarea unei echidnee. Kula. Ce se înțelege prin metoda catalană. Fabricarea fierului. Cum se obține oțelul

A doua zi, la 17 aprilie, primul cuvânt al marinarului fu adresat lui Gedeon Spilett:

— Ei bine, domnule, ce vom fi azi?

— Ce va crede de cuviință Cyrus, răspunse reporterul.

Din cărămidari și olari, cum fuseseră până atunci, tovarășii inginerului urmau să devină metalurgiști.

În ajun, după ce prânziseră, exploraseră insula până la Capurile Mandibulei, la o depărtare de șapte mile de Șemineu. Acolo se sfârșea sirul lung de dune, iar solul căpăta o infățișare vulcanică. Nu mai erau ziduri înalte, ca pe Platoul Marii Privelisti, ci o bordură bizară și capricioasă care încadra golful strâmt cuprins între cele două capuri, formate din materii minerale vulcanice. Din acest loc coloniștii făcuseră calea-ntoarsă și la

căderea nopții intrau în Șemineu, dar nu adormiseră încă de a hotărî definitiv dacă trebuiau să părăsească sau nu insula Lincoln.

Cele o mie două sute de mile care despărțeau insula de arhipelagul Pomotu erau o distanță apreciabilă. O barcă n-ar fi fost în stare să-o străbată, mai ales în anotimpul nefavorabil ce se apropia. Pencroff o declarase categoric. Să construiesti o simplă barcă, având chiar uneltele necesare, era o treabă grea, iar coloniștii, neavând niciun fel de unelte, trebuiau să înceapă prin a fabrica ciocane, topoare, tesle, fierăstraie, burghiuri, rindele etc., ceea ce le-ar fi cerut un oarecare timp. Hotărâră deci că vor ierna pe insula Lincoln și vor căuta o locuință mai confortabilă decât Șemineul, pentru a face față lunilor de iarnă.

Încă de orice era necesar să folosească minereul de fier, din care inginerul observase câteva zăcăminte în partea de nord-vest a insulei, și să obțină fie fier, fie oțel.

Solul, în general, nu conține metalele în stare pură. În majoritatea lor ele se găsesc combinate cu oxigen sau cu sulf. La fel erau și cele două eșantioane aduse de Cyrus Smith, unul fier magnetic necarbonat, celălalt pirita, cu alte cuvinte, sulfură de fier. Primul, fiind oxid de fier, trebuia dezoxidat cu ajutorul cărbunelui pentru a-l obține în stare pură. Dezoxidarea se face supunând minereul, amestecat cu cărbune, la o temperatură înaltă, fie prin rapida și ușoara «metodă catalană», care are avantajul că transformă minereul direct în fier printr-o singură operație, fie prin metoda furnalelor înalte, care schimbă mai întâi minereul în fontă, apoi fonta în fier, scoțându-i totodată cele trei-patru lăsă procente de carbon cu care se află combinat.

Or, Cyrus Smith avea nevoie de fier și nu de fontă, de aceea el trebuia să caute cea mai rapidă metodă de reducție. De altfel, minereul pe care îl adunase era foarte pur și foarte bogat. Era un minereu oxidat, întâlnit în suprafețe compacte de un cenușiu închis, care dă o pulbere neagră, cristalizează în octaedre regulate, furnizează magneții naturali și slujește la fabricarea în Europa a fierului de cea mai bună calitate; Suedia și Norvegia au asemenea zăcăminte din belșug. Pe insulă, nu departe de acest zăcământ, se găseau zăcăminte de cărbune de pământ deja exploatați de coloniști. Ceea ce le ușura mult munca era faptul că materiile prime necesare se găseau prin apropiere. Este exact situația care explică prodigioasa bogăție a exploatarilor din Regatul Unit, unde huila ce slujește la fabricarea metalului se extrage din același sol și în același timp cu el.

— Atunci, domnule Cyrus, spuse Pencroff, o să prelucrăm minereul de fier?

— Da, prietene, răspunse inginerul, și pentru asta – ceea ce nu vă va displace – o să începem prin a vâna foci pe insuliță.

— Vânătoare de foci! strigă marinarul întorcându-se spre Gedeon Spilett. E nevoie deci de foci pentru a fabrica fier?

— Dacă zice Cyrus! răspunse reporterul.

Dar inginerul părăsise Șemineul și Pencroff începu pregătirile pentru vânătoarea de foci, fără să fi obținut vreo explicație.

Curând Cyrus Smith, Harbert, Gedeon Spilett, Nab și marinarul se reuniră pe plajă într-un loc unde canalul făcea un soi de vad ce putea fi trecut cu piciorul când marea se retrăgea. Marea era în momentul cel mai scăzut al refluxului, aşa încât vânătorii putură trece canalul fără a se uda mai sus de genunchi.

Cyrus Smith punea deci pentru prima oară piciorul pe insuliță, iar tovarășii săi pentru a doua oară, pentru că aici îi aruncase balonul.

La sosirea lor, câteva sute de pinguini îi priviră cu ochi nevinovați. Coloniștii, înarmați cu bâte, ar fi putut să-i ucidă ușor, dar se gândiră să nu facă un masacru de două ori inutil; căci nu voiau să însăşimânte amfibii culcate pe nisip, la câteva cabluri distanță. În același timp cruțără și câțiva pinguini imperiali foarte blânzi, ale căror aripi erau reduse la niște cioturi, turtite în formă de înotătoare și ornate cu niște pene în formă de solzi.

Coloniștii înaintară deci cu prudență spre nord, mergând pe un sol ciuruit de mici gropi care formau tot atâtea cuiburi de păsări acvatice. Către extremitatea insuliței apărură mari puncte negre care pluteau la suprafața apei. Păreau niște recife în mișcare.

Erau amfibii de care aveau nevoie. Trebuiau lăsate să iasă pe uscat căci, cu bazinul lor strâmt, cu blana lor scurtă și deasă, cu conformația lor fusiformă, aceste foci, înotătoare excelente, sunt greu de prins în mare, în timp ce pe uscat picioarele lor scurte și palmate nu le îngăduie să se târască.

Pencroff cunoștea obiceiurile acestor amfibii și îi sfătuia să aștepte ca focile să se întindă pe nisip la soare, după care nu vor întârzia să cadă într-un somn profund. Vor acționa atunci astfel încât să le taie retragerea și să le poată lovi peste nări. Vânătorii se ascunseră deci în spatele stâncilor de pe litoral și așteptară tăcuți.

Trecu o oră până ce focile veniră să se zbengue pe nisip. Erau în total şase. Pencroff şi Harbert se desprinseră atunci pentru a ocoli limba de pământ, astfel încât să le ia pe la spate şi să le taie retragerea, în timp ce Cyrus Smith, Gedeon Spilett şi Nab, cătărându-se de-a lungul stâncilor, se strecurau spre viitorul teatru de luptă.

Deodată ieşi la iveală statura înaltă a marinarului. Pencroff scoase un strigăt. Inginerul şi cei doi tovarăşi ai săi se aruncără cu toată graba între mare şi foci. Două din aceste animale, puternic lovite, rămaseră moarte pe nisip, dar celelalte reuşiră să se întoarcă în mare şi să fugă în larg.

— Poftim focile, domnule Cyrus! spuse marinarul înaintând spre inginer.

— Bine, răspunse Cyrus Smith. O să facem din ele foale de fierărie!

— Foale de fierărie! exclamă Pencroff. Ei bine! Iată nişte foci norocoase!

Într-adevăr, inginerul se gândeau să fabrice din pielea acestor amfibii un aparat de suflat aerul, necesar pentru prelucrarea minereului. Focile erau de talie mijlocie, căci lungimea lor nu depăşa şase picioare, iar la cap semănau cu nişte câini.

Întrucât era inutil să se încarce cu o greutate atât de mare, Nab şi Pencroff hotărâră să le jupoie pe loc, în timp ce Cyrus Smith şi reporterul vor termina explorarea insuliței.

Marinarul şi negrul se descurcară cu îndemânare în treaba lor şi, după trei ore, Cyrus Smith avea la dispoziţia sa două piei de focă, pe care avea de gând să le folosească aşa cum erau, fără a le tăbăci.

Coloniştii trebuiră să aştepte ca marea să scadă din nou şi, străbătând canalul, se înapoiară la Şemineu.

N-a fost o treabă uşoară întinderea pieilor pe nişte rame de lemn, menite să le ţină distanţate, şi coaserea lor una de alta, cu ajutorul fibrelor, astfel încât să poată fi umflate cu aer fără să răsuflă prea tare. De câteva ori o luară de la capăt. Cyrus Smith nu avea la dispoziţia sa decât cele două lame de oțel făcute din zgarda lui Top, şi totuşi fu atât de îndemânic, iar tovarăşii săi îl ajutări cu atâta inteligenţă, încât, în trei zile, utilajul micii colonii sporise cu un aparat de suflat, menit să injecteze aer în masa de minereu, atunci când va fi prelucrat prin căldură – condiţie indispensabilă pentru reuşita operaţiei.

La 20 aprilie, de dimineaţă, începu «perioada metalurgică», aşa cum o numi reporterul în însemnările sale. Se ştie că inginerul era hotărât să realizeze operaţia pe locul unde erau zăcăminte de huilă şi minereu. După

observațiile sale, aceste zăcăminte se aflau la poalele contraforturilor din nord-est ale muntelui Franklin, adică la o distanță de șase mile. Deci nu se puteau gândi să se întoarcă zilnic la Șemineu și stabiliră ca mica lor colonie să se instaleze într-o colibă înjghebată din ramuri, astfel încât importanta operațiune să fie urmărită ziua și noaptea.

Hotărând acest lucru, plecară de dimineață. Nab și Pencroff trăgeau pe o împletitură de nuiele aparatul de suflat aer, împreună cu o anumită cantitate de provizii vegetale și animale pe care, de altfel, aveau de gând să o împrospăteze pe drum.

Calea pe care o urmau străbătea pădurea Jacamar, pe care o traversară oblic de la sud-est la nord-vest prin partea ei cea mai deasă. Era necesar să-și croiască un drum care avea să devină mai târziu artera cea mai directă între Platoul Marii Privelisti și Muntele Franklin. Arborii, aparținând speciilor cunoscute dinainte, erau magnifici. Harbert semnală arbori noi, printre alții dragonierul pe care Pencroff îl poreclii «praz pretențios» – căci, în ciuda înălțimii sale, făcea parte din aceeași familie a liliaceelor împreună cu ceapa, arpagicul, hașma sau sparanghelul. Acești dragonieri au rădăcini lemnoase care, fierte, sunt foarte gustoase, iar supuse unei anumite fermentații dau o licoare foarte plăcută. Își făcură deci provizii.

Înaintarea prin pădure fu lungă. Dură o zi întreagă, dar acest lucru le îngădui să observe fauna și flora. Top, însărcinat în mod special cu fauna, alerga printre ierburi și mărcăcini, stârnind astfel vânatul, oricare ar fi fost el. Harbert și Gedeon Spilett doborără cu săgeți doi canguri precum și un animal care semăna foarte mult cu ariciul și cu furnicarul: cu primul pentru că se rostogolea ca o mingă și își zbârlea țepii, cu al doilea pentru că avea gheare de scurmat, un bot lung și subțire care se termina cu un plisc de pasăre și o limbă ce se prelungea, înzestrată cu mici ghimpi care îi slujeau să prindă insectele.

— Și când va fi în oala de supă, interveni firește Pencroff, cu ce-o să mai semene?

— Cu o bucată excelentă de carne de vită, răsunse Harbert.

— Nici n-o să-i cerem mai mult, zise marinuarul.

În timpul excursiei zăriră câțiva mistreți care nu încercară în niciun fel să atace micul grup și se părea că nu vor mai întâlni fiare periculoase, când, într-un hățîș des, reporterul văzu la câțiva pași de el, printre primele ramuri ale unui copac, un animal pe care îl luă drept un urs și începu să-l deseneze

liniștit. Din fericire pentru Gedeon Spilett, animalul respectiv nu aparținea familiei plantigradelor. Nu era decât un «kula», mai cunoscut sub numele de «leneș», de mărimea unui câine voinic, cu perii zbârliți de culoare cafeniu-murdară, cu labele înarmate cu gheare puternice care îi îngăduiau să se cațăre în copaci și să se hrănească cu frunze. După ce identificăra animalul, pe care nu-l deranjăra din occupațiile lui, Gedeon Spilett șterse cuvântul «urs» din legenda schiței sale, puse cuvântul «kula» și-și continuă drumul.

La ora cinci seara Cyrus Smith dădu semnalul de oprire. Se aflau în afara pădurii, acolo unde începeau puternicele contraforturi care sprijineau Muntele Franklin spre est.

La câteva sute de pași curgea Pârâul Roșu; prin urmare apa bună de băut nu era departe.

Organizări îndată tabăra. În mai puțin de o oră, la liziera pădurii, între arbori, o colibă din împletituri de nuiele și liane, tencuite cu humă, oferi un adăpost mulțumitor. Amânări pentru a doua zi cercetările geologice. Pregătiră cina; un foc zdravăn ardea în fața colibei, frigarea se învârtea și la ora opt, în timp ce unul din coloniști întreținea focul și stătea de veghe pentru cazul când vreo fiară primejdioasă ar fi dat Tâncoale prin împrejurimi, ceilalți dormeau duși.

A doua zi, la 21 aprilie, Cyrus Smith, însorit de Harbert, se duse să caute terenurile de formătie veche, unde găsise mai înainte un eşantion de minereu. Dădu de zăcământ la suprafața pământului, chiar aproape de izvorul pârâului, la poalele unuia din contraforturile din nord-est. Acest minereu, foarte bogat în fier, închis în învelișul său fuzibil, se potrivea perfect modului de reducție pe care avea de gând inginerul să-l folosească, adică metodei catalane, simplificată însă, aşa cum e folosită în Corsica.

Într-adevăr, metoda catalană propriu-zisă presupune construirea de cuptoare și de creuzete, în care minereul și cărbunele, așezate în straturi alternative, se transformă și se reduc. Dar Cyrus Smith nu-și putea permite asemenea construcții, ci voia pur și simplu să formeze cu minereul și cu cărbunele o masă cubică în centrul căreia să introducă aer cu foalele din piele de focă. Era procedeul folosit de Tubal Caïn și de primii metalurgiști ai pământurilor locuite. Ceea ce reușiseră nepoții lui Adam, și dădea încă bune rezultate în ținuturi bogate în minereu și combustibil, putea să reușească și în împrejurările în care se găseau coloniștii insulei Lincoln.

La fel ca și minereul, huila se afla la suprafața solului, prin apropiere, și fu strânsă fără greutate. Mai întâi, minereul fu spart în bucăți mici și impuritățile de pe suprafața lui fură îndepărtate cu mâna. Apoi cărbunele și minereul fură aşezate în straturi succesive – cum face cărbunarul cu lemnul pe care vrea să-l prefacă în cărbune. În acest fel, sub influența aerului introdus cu ajutorul foalelor, cărbunele trebuia să se transforme în acid carbonic, apoi în oxid de carbon, menit să reducă oxidul de fier, adică să degajeze oxigenul, lăsând fierul curat.

Așa procedă inginerul. Foalele din piele de focă, prevăzute la capete cu o țeavă din pământ refractar, care fusese fabricată mai înainte în cuptorul de olărie, fură aşezate aproape de grămada de minereu. Mișcate de un mecanism alcătuit din rame de lemn, funii din fibre și contragreutăți, ele suflau în grămada de minereu o cantitate de aer care, ridicând temperatura, contribuia totodată la transformarea chimică menită să dea fier pur.

Operația era dificilă. A fost nevoie de multă răbdare, de o mare ingeniozitate pentru a o duce la bun sfârșit; dar până la urmă reuși și rezultatul definitiv fu o turtă de fier spongios care a trebuit să fie bătută și modelată, adică forjată, pentru a îndepărta încelisul de impurități lichefiat. Era limpede că acestor fierari improvizati le lipsea în primul rând ciocanul; dar, la urma urmei, se găseau în aceleași condiții în care fusese primul metalurgist și făcură ce făcuse și el.

Prima lipie de fier, prinsă de un băt, sluji de ciocan pentru a forja o a doua pe o nicovală de granit, și izbutiră să obțină un metal grosolan, dar utilizabil.

În sfârșit, după multe strădanii, după multă trudă, la 25 aprilie erau forjate mai multe bare de fier și transformate în unelte – clești, târnăcoape, cazuale etc. pe care Pencroff și Nab le apreciară ca fiind adevărate bijuterii.

Dar acest metal nu le putea aduce mari foloase în starea lui de fier pur, ci prefăcut în oțel. Or, oțelul este o combinație între fier și cărbune care se obține fie din fontă, scoțând surplusul de cărbune, fie din fier, adăugându-i-se cărbunele care-i lipsește. Primul, obținut prin decarburarea fontei, dă oțelul natural; al doilea, produs prin carburarea fierului, dă oțelul de cementare.

Pe acesta din urmă trebuia Cyrus Smith să-l fabrice cu precădere, pentru că avea fierul în stare pură. Izbuti, încălzind metalul cu cărbune pisat într-un creuzet făcut din pământ refractar.

Apoi modelă cu ciocanul acest oțel maleabil, la cald și la rece. Nab și Pencroff, îndrumați cu pricepere, făcuse fier pentru topoare care, încălzit la roșu și cufundat brusc în apă rece, se căli foarte bine. Multe alte unelte, firește modelate grosolan, fură fabricate astfel: cuțite de rindea, securi, toporiști, fâșii de oțel care trebuiau transformate în ferăstraie, dălti de dulgher, cazmale, lopeți, târnăcoape, ciocane, cuie etc.

În sfârșit, la 5 mai se termină prima perioadă metalurgică; fierarii se întorceau la Șemineu și noi lucrări aveau să-i îndreptățească să capete curând o nouă calificare.

Capitolul XVI

Problema locuinței discutată din nou. Fanteziile lui Pencroff. O explorare la nordul lacului. Marginea nordică a platoului. Șerpii. Extremitatea lacului. Tulburarea lui Top. Top înnotând. O luptă sub apă. Vaca-de-mare

Erau în 6 mai, zi care corespunde cu 6 noiembrie în ținuturile emisferei boreale. De câteva zile ceața învăluia cerul și era necesar să ia unele măsuri în vederea iernării. Totuși temperatura nu scăzuse încă simțitor, iar un termometru centigrad, adus pe insula Lincoln, ar fi arătat, în medie, zece până la douăsprezece grade deasupra lui zero. Această temperatură medie nu avea nimic surprinzător, întrucât insula Lincoln, situată după toate aparențele între paralelele 35 și 40, se afla supusă, în emisfera de sud, acelorași condiții climaterice ca Sicilia sau Grecia în emisfera de nord. Dar, la fel cum Grecia și Sicilia sunt bântuite de vânturi reci aducătoare de zăpadă și îngheț, tot aşa insula Lincoln va avea de suportat, fără îndoială, în toiul iernii, unele scăderi de temperatură împotriva căror se cuvenea să ia măsuri preventive.

În orice caz, dacă frigul nu-i amenință încă, anotimpul ploios era apropiat; pe această insulă izolată, expusă tuturor intemperiilor din largul mării, în plin ocean Pacific, vremea se înrăutățea des și devinea probabil îngrozitoare.

Problema unei locuințe mai confortabile decât Șemineul urma deci să fie serios gândită și rezolvată în grabă.

Firește, Pencroff avea o anumită preferință pentru acest refugiu pe care el îl descoperise, dar înțelese că trebuia căutat altul. Șemineul fusese inundat de mare, în împrejurările amintite, și nu se puteau expune din nou unui asemenea accident.

— De altfel, adăugă Cyrus Smith care în acea zi stătea de vorbă cu tovarășii săi despre aceste lucruri, sunt necesare și alte măsuri de precauție.

— De ce? Insula nu e locuită, spuse reporterul.

— Probabil, răsunse inginerul, cu toate că n-am explorat-o încă în întregime; dar dacă nicio ființă omenească nu se află pe aici, mi-e teamă că animale primejdioase sunt din belșug. Se cuvine deci să ne punem la adăpost de un posibil atac, fără să fim obligați ca unul din noi să vegheze în fiecare noapte pentru întreținerea focului. Și, apoi, prietenii, trebuie să prevedem totul. Ne găsim aici într-o parte a Pacificului frecventată deseori de pirații malaezi.

— Cum, se miră Harbert, la o asemenea distanță de orice palmă de pământ?

— Da, băiatule, răsunse inginerul. Acești pirați sunt marinari îndrăzneți, dar și răufăcători de temut, și ca atare trebuie să fim prevăzători.

— Ei bine, răsunse Pencroff, ne vom lua măsuri de apărare împotriva sălbaticilor cu două picioare și a acelora cu patru picioare. Dar, domnule Cyrus, n-ar fi cazul să explorăm insula în toate colțurile ei înainte de a întreprinde ceva?

— Ar fi mai bine, adăugă Gedeon Spilett. Cine știe dacă nu vom găsi pe coasta opusă una din acele caverne pe care le-am căutat zadarnic pe aici?

— E adevărat, răsunse inginerul, dar uitați, prietenii, că e necesar să ne stabilim în vecinătatea unui curs de apă și că, din vârful Muntelui Franklin, n-am zărit spre vest niciun pârâu, niciun râu. Aici, dimpotrivă, ne aflăm așezăți între Râul Îndurări și Lacul Grant, avantaj considerabil, care nu trebuie neglijat. Pe deasupra, această coastă, orientată spre est, nu este expusă vânturilor alizee, care suflă de la nord-vest în această emisferă.

— Atunci, domnule Cyrus, răsunse marinarul, să ne construim o casă pe malurile lacului. Acum avem cărămizi și unelte. După ce-am fost cărămidari, olari, muncitori turnători, fierari, vom ști să fim și zidari, ce naiba!

— Da, prietene, însă, înainte de a lua o decizie, să mai căutăm. O locuință creată de natură ne-ar scuti de multă muncă și ne-ar oferi, fără îndoială, un refugiu mai sigur, căci ar fi mai bine apărat împotriva dușmanilor de pe insulă ca și împotriva celor din afară.

— E adevărat, Cyrus, răsunse reporterul, dar noi am examinat tot masivul de granit de pe coastă și n-am găsit nicio cavernă, nici măcar o

crăpătură!

— Nu, niciuna! adăugă Pencroff. Ah, dacă am putea săpa o locuință în zidul acesta, la o anumită înălțime, astfel încât să fie de neatins, ar fi grozav! O și văd cu fațada spre mare, cu cinci sau șase camere...

— Cu ferestre, ca să fie luminoasă! spuse Harbert râzând.

— Și cu scară pentru a urca acolo! adăugă Nab.

— Râdeți, strigă marinarul, și de ce mă rog? Ce este atât de imposibil în propunerea mea? N-avem târnăcoape și cazmale? N-o să se priceapă oare domnul Cyrus să fabrice praf de pușcă și să aruncăm stânca în aer? Nu-i aşa, domnule Cyrus, că veți face praf de pușcă în ziua când vom avea nevoie?

Cyrus Smith îl ascultase pe entuziastul Pencroff dezvăluindu-și proiectele ușor fanteziste. Să atace masa asta de granit, fie și prin explozia unei mine, era o muncă herculeană și era într-adevăr supărător că natura nu făcuse partea mai grea a acestei munci. Dar inginerul nu-i răspunse altceva marinului decât propunând să se cerceteze mai atent zidul, de la gurile râului până la unghiul cu care se termina la nord.

Ieșiră deci și examinară cu cea mai mare grijă zidul de granit pe o întindere de aproximativ două mile. Dar în niciun loc peretele neted și drept nu lăsa să se vadă vreo scobitură oarecare. Cuiburile de porumbei de stâncă ce zburătăceau la înălțimea lui nu erau, în realitate, decât niște găuri săpate chiar pe culme și pe marginea neregulat decupată a granitului.

Situația îi necăji, căci nu se puteau gândi la posibilitatea de-a ataca acest masiv, fie cu târnăcopul, fie cu praful de pușcă pentru a obține o cavitate suficient de mare. Doar întâmplarea făcuse ca pe toată această porțiune a litoralului Pencroff să fi descoperit singurul adăpost provizoriu locuibil,adică Șemineul, pe care plănuiau acum să-l părăsească.

Când terminară explorarea, coloniștii se găseau la colțul nordic al zidului, acolo unde începeau pantele alungite care se pierdeau pe plajă. Din locul acesta până la limita extremă din vest, zidul forma un soi de taluz, o aglomerare deasă de pietre, pământ și nisip, legate între ele prin plante, arbuști și ierburi, având o înclinare de patruzeci și cinci de grade. Ici, colo, granitul mai răzbătea prin vegetație ieșind sub forma unor vârfuri ascuțite pe această aşa-zisă faleză. Pâlcuri de arbori creșteau în terase pe povârnișurile sale și o iarba destul de deasă o acoperea. Însă vegetația nu

ajungea mai departe, și o lungă câmpie de nisip, care începea de la poalele taluzului, se întindea până la litoral.

Cyrus Smith se gândise, pe drept cuvânt, că pe partea aceasta surplusul de apă al lacului cădea sub formă de cascadă. Într-adevăr, trebuia neapărat ca prisosul de apă furnizat de Pârâul Roșu să se scurgă într-un punct oarecare. Or, acest punct inginerul nu-l găsise nicăieri pe malurile explorate de la gura pârâului, spre vest, până la Platoul Marii Priveliști.

Inginerul propuse deci tovarășilor săi să urce taluzul pe care îl cercetau atunci și să se întoarcă la Șemineu pe înălțimi, explorând malurile nordice și estice ale lacului.

Propunerea fiind acceptată, în câteva minute Harbert și Nab ajunseră pe platoul de sus. Cyrus Smith, Gedeon Spilett și Pencroff îi urmară mergând mai prudent.

La două sute de picioare, în mijlocul frunzișului strălucea sub razele soarelui frumoasa întindere de apă. Peisajul era fermecător în acest loc. Arborii, în tonuri diferite de galben, se grupau admirabil, spre desfătarea ochiului. Câteva uriașe trunchiuri bătrâne, doborâte de vîrstă, contrastau prin scoarța lor negricioasă cu covorul verde ce acoperea pământul. Acolo sporovăia o întreagă lume de papagali moțați, care săreau de pe o ramură pe alta. Ai fi zis că lumina se descompune în toate culorile străbătând acest încântător rămuriș.

Coloniștii, în loc să ajungă direct la malul nordic al lacului, încurajără marginea platoului, astfel încât să întâlnească gurile pârâului pe malul său stâng. Era un ocol de cel mult o milă și jumătate. Plimbarea era ușoară, căci arborii, distanțați, lăsau între ei trecere liberă, îți dădeai ușor seama că la această limită se oprea zona fertilă, și vegetația se infățișa aici mai puțin robustă decât în toată partea cuprinsă între pârâu și Râul Îndurării.

Cyrus Smith și tovarășii săi păseau cu o oarecare precauție pe solul nou pentru ei.

Arcuri, săgeți, bâte cu vîrfuri ascuțite de fier erau singurele lor arme. Între timp nu se arăta nicio fiară, căci probabil că animalele sălbaticice populau mai curând pădurile dese din sud; dar coloniștii avură neplăcută surpriză de a-l zări pe Top oprindu-se în fața unui șarpe enorm măsurând între patru și cincisprezece picioare lungime. Nab îl doborî cu o lovitură de băt. Cyrus Smith examină reptila și declară că nu era veninoasă; aparținea speciei numită «șarpele-diamant», cu care se hrănesc indigenii în

New South Wales din Australia. Era însă posibil să mai existe și alți șerpi, a căror mușcătură să fie mortală, ca a viperelor surde cu coada despicate, care se înalță brusc când le calcă, sau ca a șerpilor înaripați, înzestrați cu două auricule care le îngăduie să se avânte cu o rapiditate extrem de mare. Top, după prima clipă de surpriză, vâna reptilele cu o îndărjire îngrijorătoare pentru soarta lui. De aceea stăpânul său îl chema mereu înapoi.

Ajunsă repede la gurile Pârâului Roșu, la locul unde se vărsa în lac. Exploratorii recunoscură pe malul opus terenul pe care îl mai vizitaseră, atunci când coborâseră de pe Muntele Franklin. Cyrus Smith constată că debitul de apă al pârâului era destul de mare; deci, în mod sigur, într-un loc oarecare exista un deversor natural, pe unde se scurgea surplusul de apă. Tocmai acest deversor trebuia descoperit căci, fără îndoială, forma o cădere de apă a cărei energie mecanică putea fi folosită.

Coloniștii, mergând în pas de voie, dar fără să se depărteze prea mult unii de alții, începură să înconjoare malul lacului, foarte abrupt. Apele păreau pline de pești și Pencroff își făgădui să fabrice câteva unelte de pescuit pentru a exploata această bogătie.

Trebuiră mai întâi să treacă de capul ascuțit din nord-est. Se putea presupune că descărcarea apelor se producea în acest loc, căci extremitatea lacului era aici aproape la același nivel cu marginea platoului. Dar nu se vedea nimic și coloniștii continuă să cerceteze malul care, după o ușoară curbură, cobora din nou, paralel cu litoralul.

Pe partea aceasta malul râpos era mai puțin împădurit; doar câteva pâlcuri de arbori, împrăștiate ici și colo, îmbogățeau pitorescul peisajului. Lacul Grant le apărea în toată întinderea sa și nicio adiere nu încrețea suprafața apei. Top, străbătând mărăcinii, făcu să se înalte cârduri de păsări diferite, salutate de Gideon Spilett și Harbert cu săgețile lor. Una din zburătoare, nimerită cu îndemânare de Tânăr, căzu în mijlocul ierburilor de mlaștină. Top se repezi spre ea și aduse o frumoasă pasăre înnotătoare de culoarea ardeziei, cu ciocul scurt, cu osul frontal foarte dezvoltat, cu degetele depărtate de o pieliță cu marginea festonată, cu aripile garnisite cu alb. Era o lișită, de dimensiunile unei potârnichi mari, aparținând grupului de macro-dactyle, care fac tranziția între familia piciorongatelor și cea a palmipedelor. La drept vorbind, săracăios vânăt, iar gustul cărnii lăsa de dorit. Dar Top se va arăta, fără îndoială, mai puțin pretențios decât stăpânii săi, astfel că luară lișita pentru cina câinelui.

Coloniștii se aflau atunci pe malul răsăritean al lacului și nu mai aveau mult până să ajungă la porțiunea cunoscută dinainte. Inginerul era foarte surprins că nu vede niciun indiciu de scurgere a apelor. Vorbind cu reporterul și cu marinarul, nu le ascunse uimirea sa.

În acel moment, Top, care fusese foarte liniștit până atunci, dădu semne de agitație. Inteligentul animal umbla de colo-colo pe malul râpos, se oprea brusc și privea apele cu laba ridicată, de parcă ar fi simțit un vânăt invizibil; apoi lătra cu furie, adulmecând, ca să zicem aşa, și tăcea la fel de brusc.

Nici Cyrus Smith, nici tovarășii săi nu dădură la început atenție comportării lui Top; dar lătrăturile deveniră curând atât de dese încât inginerul începu să fie preocupat.

— Ce se întâmplă, Top? întrebă el.

Câinele sări de câteva ori spre stăpânul său, dând semne de adevărată neliniște, și se avântă din nou spre malul râpos. Apoi, dintr-o dată, se aruncă în lac.

— Aici, Top! strigă Cyrus Smith, care nu voia să-și lase câinele să se aventureze în apele suspecte.

— Ce s-o fi întâmplând acolo dedesubt? întrebă Pencroff cercetând suprafața lacului.

— O fi simțit Top vreo amfibie, răspunse Harbert.

— Un aligator, fără îndoială! presupuse reporterul.

— Nu cred, răspunse Cyrus Smith. Aligatorii nu pot fi întâlniți decât în regiunile cu o latitudine mai mică.

Top se întorsese la chemarea stăpânului său și ajunsese la mal, dar nu stătea liniștit; sărea în mijlocul ierburilor înalte și, călăuzit de instinct, părea să urmărească o ființă nevăzută care s-ar fi strecurat în apele lacului atingând în treacăt malurile. De mai multe ori coloniștii se opriră pe malul râpos și cercetară cu atenție. Nu apăru nimic. Există acolo un mister.

Inginerul era foarte intrigat.

— Să ne continuăm explorarea până la capăt, spuse el.

Jumătate de oră după aceea ajunseră cu toții la colțul de sud-est al lacului și se pomeniră din nou pe Platoul Marii Priveliști. Examinarea malurilor lacului era de fapt terminată, dar inginerul nu descoperise unde și cum se petreceea scurgerea apelor.

— Și totuși, acest devesor există undeva, repeta el, și, întrucât nu este exterior, trebuie să fie săpat în interiorul masivului de granit al coastei!

— Dar e oare atât de important să știi acest lucru, dragul meu Cyrus? întrebă Gedeon Spilett.

— E foarte important, răsunse inginerul, căci, dacă scurgerea se face prin masiv, e posibil să existe acolo vreo cavitate, pe care am putea-o face bună de locuit, după ce am devia cursul apelor.

— Nu e însă posibil, domnule Cyrus, ca apele să se scurgă chiar prin fundul lacului, întrebă Harbert, și să se îndrepte spre mare printr-un canal subteran?

— E posibil, într-adevăr, răsunse inginerul, și dacă e aşa, vom fi obligați să ne clădim casa noi însine, încăcă natura n-a făcut pentru noi primele investiții în construcție.

Coloniștii se pregăteau să străbată platoul pentru a ajunge la Șemineu, căci era ora cinci seara, când Top dădu din nou semne de agitație. Lătra cu furie și, înainte ca stăpânul său să-l poată opri, se aruncă a doua oară în lac.

Alergară cu toții spre mal. Câinele ajunsese la o distanță mai mare de douăzeci de picioare și Cyrus Smith îl chema stăruitor înapoi, când un cap uriaș țășni la suprafața apei, care nu părea adâncă în acel loc.

Harbert recunoscu îndată specia de amfibii din care făcea parte animalul acesta cu capul conic, cu ochii mari, și împodobit cu mustați lungi, mătăsoase.

— Un lamantin! strigă el.

Nu era un lamantin, ci un alt specimen din familia cetaceelor, botezat «vaca-de-mare», având nările în partea de sus a botului.

Enormul animal se năpusti asupra câinelui, care încercă în zadar să-l evite înotând spre malul râpos. Stăpânul său nu putea face nimic pentru a-l salva, și înainte ca măcar să le poată trece prin gând lui Gedeon Spilett sau lui Harbert să-și folosească arcurile, Top, înămat de vaca-de-mare, dispăruse sub apă.

Nab, ținând în mâini bâta lui cu vîrf de fier, vru să se arunce în ajutorul câinelui, hotărât să atace fiorosul animal chiar în elementul său.

— Nu, Nab, spuse inginerul, oprindu-l pe curajosul său slujitor.

Între timp, în apă avea loc o luptă inexplicabilă, căci în aceste condiții Top, în mod evident, nu putea rezista, o încăierare care trebuie să fi fost îngrozitoare, asta se vedea după agitația de la suprafața apei, în sfârșit o înfruntare ce nu se putea sfârși decât prin moartea câinelui! Dar, deodată, în mijlocul unui cerc de spume, reapăru Top. Aruncat în aer de o forță

necunoscută, se înălță la zece picioare deasupra lacului, căzu înapoi în mijlocul apelor tulburate la mare adâncime și curând se întoarse pe malul râpos fără răni grave, salvat în mod miraculos.

Cyrus Smith și tovarășii săi priveau fără să înțeleagă. Iată o împrejurare și mai inexplicabilă! Părea că lupta mai continuă sub apă. Fără îndoială, vaca-de-mare, atacată de un alt animal puternic, după ce-i dăduse drumul câinelui, se bătea acum pentru propria-i viață.

Dar lupta nu dură mult timp. Apele se înroșiră de sânge și trupul uriașului animal țâșni pe o suprafață stacojie, care se lătea mereu, și eșuă curând pe o mică plajă din partea de sud a lacului.

Coloniștii alergară către acest loc. Vaca-de-mare era moartă. Era un animal de o mărime impresionantă, lung de cincisprezece, șaisprezece picioare, care trebuia să cântăreasă vreo trei-patru mii de livre. Pe gâtul ei se deschidea o rană care părea să fi fost făcută cu o lamă tăioasă.

Ce amfibie era în stare, cu o lovitură teribilă, să ucidă gigantica vacă-de-mare? Nimeni n-ar fi putut s-o spună și, destul de preocupată de acest incident, Cyrus Smith și tovarășii săi se întoarseră la Șemineu.

Capitolul XVII

Vizită la lac. Curentul indicator. Proiectile lui Cyrus Smith. Grăsimea vacii-de-mare. Folosirea piritelor șistoase. Sulfatul de fier. Cum se fabrică glicerina. Săpunul. Salpetrul. Acidul sulfuric. Acidul azotic. Noua cădere de apă

A doua zi, 7 mai, Cyrus Smith și Gedeon Spilett, lăsându-l pe Nab să pregătească prânzul, urcară pe Platoul Marii Priveliști, în timp ce Harbert și Pencroff merseră până la râu pentru a reînnoi provizia de lemn.

Inginerul și reporterul ajunseră curând la mica plajă, situată în unghiul din partea de sud a lacului, unde eșuase amfibie. Cârduri de păsări se și repezeau asupra masei de carne și au fost nevoiți să le alunge cu pietre, căci Cyrus Smith voia să ia grăsimea animalului și să o folosească pentru nevoie coloniei. Carnea urma să le ofere o hrană excelentă; în unele regiuni din Malaezia ea este special rezervată pentru masa prinților indigeni. Dar asta era treaba lui Nab.

În clipa aceea, prin mintea lui Cyrus Smith treceau alte gânduri. Nu uitase incidentul din ajun, care continua să-l preocupe. Ar fi vrut să

pătrundă misterul luptei subacvatice și să afle ce geamăn al mastodontilor sau ce altă dihanie marină făcuse o rană atât de ciudată vacii-de-mare.

Se afla deci pe malul lacului, privind, observând, dar nimic nu se întâmpla sub apele liniștite care scânteiau sub primele raze ale soarelui.

Lângă mica plajă pe care se găsea trupul vacii-de-mare apele nu erau prea adânci; dar începând de aici fundul lacului cobora încetul cu încetul și, în centrul său, adâncimea era probabil foarte mare. Lacul putea fi considerat un bazin întins care fusese umplut de apele Pârâului Roșu.

— Ei bine, Cyrus, întrebă reporterul, mi se pare că nu se vede nimic suspect în apă?

— Nu, dragul meu Spilett, răspunse inginerul, și zău că nu știu cum să explic incidentul de ieri!

— Mărturisesc, continuă Gedeon Spilett, că rana provocată acestei amfibii este gel puțin ciudată și n-aș ști să explic nici cum a fost azvârlit Top afară din apă! Îți vine să crezi că un braț puternic l-a aruncat astfel și că același braț, înarmat cu un pumnal, a ucis după aceea vaca-de-mare!

— Da, răspunse inginerul, care căzuse pe gânduri. E ceva ce nu pot înțelege. Însă poate că tu pricepi mai bine, dragul meu Spilett, cum am fost salvat eu însumi, cum am putut fi smuls din valuri și adus pe dune? Nu-i curios? Presimt aici un anumit mister, pe care îl vom descoperi negreșit într-o zi. Să cercetăm, dar să nu insistăm în fața tovarășilor noștri asupra acestor ciudate întâmplări. Să ne păstrăm observațiile pentru noi și să ne continuăm treaba.

Se știe că inginerul nu descoperise încă pe unde se scurgea surplusul de apă a lacului, dar cum nu văzuse niciun indiciu că s-a revărsat vreodată, trebuia neapărat să existe undeva un devorsor. Or, Cyrus Smith fu destul de mirat observând un curent destul de puternic în acest loc. Azvârli câteva bucațele de lemn în apă și văzu că se îndreptau spre sud. Însoți curentul mergând pe mal și ajunse la extremitatea meridională a lacului.

Acolo se producea un fel de depresiune a apelor, de parcă s-ar fi pierdut brusc în vreo fisură a solului.

Cyrus Smith asculta, lipindu-și urechea de pământ aproape de nivelul lacului și auzi foarte deslușit zgromotul unei cascade subterane.

— Aici, spuse el ridicându-se, aici se realizează descărcarea surplusului, de aici, în mod sigur, printr-un canal săpat în masivul de granit, apele

pornesc să întâlnească marea, străbătând câteva scobituri pe care vom ști să le utilizăm în folosul nostru! Ei bine, voi afla asta!

Inginerul tăie o creangă lungă, o curăță de frunze și, cufundând-o în dreptul unghiului dintre cele două maluri, își dădu seama că există o groapă larg deschisă la o distanță de numai un picior sub suprafața apei. Această groapă era orificiul deversorului, zadarnic căutat până atunci, și forța curentului era aici atât de puternică încât creanga fu smulsă din mâinile inginerului și dispărută.

— Nu mai începe îndoială, repetă Cyrus Smith. Aici este orificiul deversorului și-l voi scoate la iveală.

— Cum? întrebă Gedeon Spilett.

— Scăzând cu trei picioare nivelul apelor lacului.

— Și cum poate fi scăzut nivelul lor?

— Deschizând apelor o altă ieșire, mai mare decât aceasta.

— În ce loc, Cyrus?

— În partea unde malul lacului e mai apropiat de coastă.

— Dar e un mal de granit! observă reporterul.

— Ei bine, răspunse Cyrus Smith, voi face ca granitul să sară în aer și apele, eliberându-se, vor scădea scoțând la iveală groapa!

— Și vor forma o cascadă pe plajă, adăugă reporterul.

— O cascadă pe care o vom folosi! răspunse Cyrus. Vino, vino!

Inginerul îl trase după sine pe tovarășul său, a cărui încredere în Cyrus Smith era atât de mare încât nu se îndoia că acțiunea va reuși. Și totuși, cum să despici malul acesta de granit, cum poți, fără praf de pușcă și cu instrumente imperfecte, să dezagregi aceste roci? Oare o asemenea treabă, la care era gata să se înhame inginerul, nu-i depășea forțele?

Când Cyrus Smith și reporterul se înapoiau la Șemineu, îi găsiră acolo pe Harbert și pe Pencroff descărcând lemnele de pe plută.

— Tăietorii de lemn își termină treaba, domnule Cyrus, spuse marinarul râzând, și când veți avea nevoie de zidari...

— Nu de zidari, ci de chimisti, răspunse inginerul.

— Da, adăugă reporterul, ca să aruncăm insula în aer...

— Să aruncăm în aer insula! exclamă Pencroff.

— Cel puțin în parte! replică Gedeon Spilett.

— Ascultați-mă, prietenii... spuse inginerul.

Și le comunică rezultatul observațiilor sale. După opinia sa, o cavitate mai mică sau mai mare trebuia să existe în masa de granit pe care se sprijinea Platoul Marii Privelîști și inginerul avea de gând să pătrundă până la ea. Pentru a izbuti acest lucru trebuia mai întâi degajată deschiderea prin care se precipitau apele, adică să scadă nivelul lor, oferindu-le o ieșire mai largă. De aici nevoie de a fabrica o substanță explozivă, în stare să provoace o puternică dislocare într-un alt punct al malului. Tocmai această substanță voia s-o obțină Cyrus Smith cu ajutorul mineralelor pe care natura i le punea la dispoziție.

Inutil să mai spunem cu ce entuziasm primiră toți, și în special Pencroff, acest proiect. Folosirea unor mijloace de mare anvergură, cum era despicarea granitului sau crearea unei cascade, era pe măsura marinaru lui! Și va putea fi tot atât de bun chimist cum a fost zidar sau cizmar, de vreme ce inginerul avea nevoie de chimiști. Va deveni chiar «profesor de dans și de ținută», îi spuse el lui Nab, dacă va fi necesar.

Nab și Pencroff fură însărcinați în primul rând să separe grăsimea vacii-de-mare și să conserve carnea destinată hranei. Plecară îndată, fără a mai cere vreo explicație. Încrederea pe care o aveau în inginer era totală.

La o mică distanță în urma lor, Cyrus Smith, Harbert și Gedeon Spilett, tărând după ei targa de nuiele și mergând în susul râului, se îndreptară către zăcământul de huilă unde se aflau din belșug piritele șistoase care pot fi întâlnite în terenurile de tranziție cele mai recente și din care Cyrus Smith adusese un eșantion.

Folosiră întreaga zi pentru a căra la Șemineu piritele. Până se făcu seară, adunaseră acolo mai multe tone.

A doua zi, la 8 mai, inginerul își începu treaba. Piritele șistoase erau compuse în principal din carbon, siliciu, aluminiu și sulfură de fier, aceasta din urmă în cantitate foarte mare. Trebuia deci izolată sulfura de fier și transformată cât mai repede posibil în sulfat. Odată obținut sulfatul, avea să fie extras acidul sulfuric.

Acesta era scopul ce trebuia atins. Acidul sulfuric se bucură de o largă folosință, și importanța industrială a unei națiuni se poate măsura după cantitatea consumată. El avea să fie mai târziu de o excepțională utilitate coloniștilor la fabricarea de lumânări, la argăsirea pieilor etc., dar în acest moment inginerul îl păstra pentru o altă întrebuițare.

Cyrus Smith alese, în spatele řemineului, un loc pe care-l neteziră cu grija. Aici el aşeză un morman de vreascuri și lemne tăiate, peste care stivui bucătile de pirită ſistoasă proptite una de alta; apoi totul fu acoperit cu un strat subțire de pirite, ſferâmate în prealabil până la mărimea unei nuci.

Dădură foc lemnelor, și când flacăra ajunse la ſisturi, ele se aprinseră datorită carbonului și ſulfului pe care-l conțineau. Atunci aşezară noi ſtraturi de pirită măruntită ca să formeze o grămadă foarte mare pe care o acoperiră cu pământ și ierburi, după ce avură grija să lase câteva răſuflători, de parcă ar fi fost vorba să carbonizeze o ſtvă de lemn pentru a obține cărbune.

Apoi lăsară să se săvârſească transformarea, operație ce avea să dureze cel puțin zece până la douăsprezece zile, pentru ca ſulfura de fier să devină ſulfat de fier, iar alumina ſulfat de aluminiu, două ſubtanțe la fel de ſolubile, celelalte, adică siliciul, carbonul ars și cenușa fiind insolubile.

În timpul cât dură acest proces chimic, Cyrus Smith se apucă de alte treburi. Aici nu era vorba numai de zel. Era și multă îndârjire.

Nab și Pencroff ſcoſeră grăſimea vacii-de-mare și o puſeră în urcioare mari de pământ. Din grăſime trebuiau să izoleze glicerina prin ſaponificare. Pentru a obține ſăpun era de ajuns să trateze grăſimea cu ſodă sau var. Într-adevăr, una sau alta din ſubtanțele acestea, atacând grăſimea, forma ſăpunul, izolând glicerina, or exact de glicerină avea nevoie inginerul. După cum ſtim, varul nu-i lipsea; numai că tratarea cu var dă un ſăpun calcaros insolubil și deci nefolositor, în timp ce prin tratarea cu ſodă se obține, dimpotrivă, un ſăpun ſolubil, care ar fi fost atât de util în treburile casnice. Ca om practic ce era, Cyrus Smith încercă imediat să obțină ſodă. Era greu? Nu, căci pe țărm se aflau din belșug ſalicorna, fucusul și toate fucaceele care formează varecul.

Culeſeră deci o mare cantitate din aceste plante, le uſcară mai întâi, apoi le arſeră în aer liber în niște gropi. Arderea plantelor fu întreținută timp de câteva zile, pentru ca temperatura să se ridice până la punctul de topire a cenușii, iar rezultatul fu o grămadă compactă fumurie, care e demult cunoscută sub numele de «ſodă naturală».

După aceea, inginerul, tratând grăſimea cu ſoda obținută, separă ſăpunul ſolubil de ſubtanță neutră, glicerina. Dar asta nu era tot. Lui Cyrus Smith îi mai trebuia și o altă ſubtanță, azotatul de potasiu, cunoscut sub numele de ſalpetru.

Inginerul ar fi putut fabrica această substanță tratând cu acid azotic carbonatul de potasiu care se extrage ușor din cenușa vegetalelor. Dar îi lipsea acidul azotic și voia să obțină, la urma urmelor, tocmai acest acid. Se învârtea deci într-un cerc vicios. Din fericire, însă, de data aceasta, natura însăși avea să-i furnizeze salpetrul, fără să-i lase altă grijă decât să-l adune. Harbert descoperi un zăcământ în nordul insulei la poalele muntelui Franklin și trebui doar să purifice această sare.

Diferitele operații durară vreo opt zile. Ele se terminară înainte de-a fi fost gata transformarea sulfurii în sulfat de fier. În zilele următoare coloniștii avură timp să fabrice olărie refractară din argilă plastică și să construiască un cuptor de cărămidă, aşezat într-un fel anume, care trebuia să servească la distilarea sulfatului de fier când acesta va fi fost obținut. Sfârșiră totul în jurul datei de 18 mai, aproximativ în momentul când era gata și transformarea chimică. Gedeon Spilett, Harbert, Nab și Pencroff, îndrumați cu pricepere de inginer, deveniseră cei mai îndemânatici muncitori din lume. De altfel, nevoia este cel mai bun profesor și cel mai ascultat.

Când grămada de pirite fu arsă în întregime, substanțele rezultate, sulfat de fier, sulfat de aluminiu, siliciu, rămășițe de cărbune și cenușă, fură depuse într-un bazin cu apă. Amestecul fu agitat, lăsat să se așeze, apoi decantat, și obținură astfel un lichid limpede, în care sulfatul de fier și sulfatul de aluminiu erau dizolvate, celelalte materii rămânând solide, fiind insolubile. În sfârșit, lichidul evaporându-se în parte, se depuseră cristalele de sulfat de fier, iar lichidul neevaporat, care conținea sulfat de aluminiu, fu aruncat.

Cyrus Smith avea deci la dispoziție o cantitate destul de mare din aceste cristale de sulfat de fier din care urma să extragă acidul sulfuric.

În practica industrială, fabricarea acidului sulfuric presupune o instalație costisitoare. E nevoie, într-adevăr, de uzine de proporții considerabile, cu utilaj special, cu aparate de platină, camere de plumb, inatacabile la acid, în care se operează transformarea etc. Inginerul nu avea la dispoziție un asemenea utilaj. Știa însă că în Boemia, în special, acidul sulfuric se obține prin mijloace mai simple, care au chiar avantajul de a-l produce mai concentrat. Așa se fabrică acidul cunoscut sub numele de acidul de Nordhausen.

Pentru a obține acidul sulfuric, Cyrus Smith nu mai avea de făcut decât o singură operație: să calcineze în vase închise cristalele de sulfat de fier,

astfel încât acidul sulfuric să se distileze în vapori care vor produce apoi acidul, prin condensare.

La această operație serviră oalele refractare, în care tură aşezate cristalele, și cuptorul, a cărui căldură trebuia să distileze acidul sulfuric. Totul se desfășură perfect, și la 20 mai, deci după douăsprezece zile, inginerul era posesorul substanței pe care urma să-o folosească mai târziu în diferite moduri.

De ce voia oare inginerul să aibă acest acid? Foarte simplu, pentru a produce acid azotic, lucru ușor de făcut, întrucât salpetrul, atacat de acidul sulfuric, dă, prin distilare, tocmai acest acid.

Dar, la urma urmei, la ce avea de gând să folosească acidul azotic?

Asta nu știau nici tovarășii lui, căci inginerul nu le împărtășise toate intențiile sale.

Și iată că Cyrus Smith se apropia de țelul său, și o ultimă operație îi procură substanța care ceruse atâtea osteneli.

După ce obținu acidul azotic, îl puse în contact cu glicerina, care fusese în prealabil concentrată în «bain-marie», și căpătă, fără să mai folosească un amestec refrigerent, mai multe ocale de lichid uleios și gălbui.

Ultima operație Cyrus Smith o făcuse singur, departe de Șemineu, căci era pericol de explozie, și când aduse într-un vas acest lichid prietenilor săi, se mulțumi să le spună:

— Iată nitroglicerina!

Era într-adevăr primejdioasa substanță, a cărei putere de explozie este poate înzecită față de praful de pușcă obișnuit și care a provocat atâtea accidente! Totuși, de când s-a descoperit mijlocul de a o transforma în dinamită, adică de a o amesteca cu o substanță solidă destul de poroasă pentru a se îmbiba cu ea, cum sunt argila sau zahărul, primejdiosul lichid a putut fi folosit cu mai multă siguranță. Dar dinamita nu era încă cunoscută pe vremea când coloniștii acționau pe insula Lincoln.

— Și care licoarea asta va face ca stâncile noastre să explodeze? întrebă Pencroff, cu o mutră destul de neîncrezătoare.

— Da, prietene, răspunse inginerul, nitroglycerina va avea un efect cu atât mai puternic cu cât granitul este mai dur și cu cât va opune o rezistență mai mare la explozie.

— Și când vom vedea asta, domnule Cyrus?

— Mâine, îndată ce vom săpa o gaură pentru mină, răspunse inginerul.

A doua zi, la 21 mai, încă din zori, minerii se îndreptară spre unghiul pe care-l forma malul de est al lacului Grant, la numai cinci sute de metri de coastă. În locul acela platoul se afla sub nivelul apelor, care nu erau reținute în bazin decât de bordura lor de granit. Era deci evident că, sfărâmând bordura, apele vor săvăli prin noua deschizătură și se va forma un pârâu care, după ce va curge pe suprafața înclinată a platoului, se va repezi pe plajă. Urmarea va fi o scădere generală a nivelului apei lacului și ieșirea la iveală a orificiului deversorului, ceea ce reprezenta țelul lucrării.

Trebuia deci sfărâmată bordura. Sub îndrumarea inginerului, Pencroff, înarmat cu un târnăcop pe care îl mănuia cu îndemânare și putere, atacă granitul pe partea sa exterioară. Gaura care trebuia săpată începea pe o creastă orizontală a malului și trebuia să-o străpungă oblic, în aşa fel încât să ajungă la un nivel mult inferior apelor lacului. În acest mod, forța explozivă, îndepărtând stâncile, va îngădui apelor să se verse și, ca urmare, nivelul lacului să scadă apreciabil.

Treaba dură mult, căci inginerul, vrând să obțină un efect spectaculos, socotea necesar să sacrifice cel puțin zece litri de nitroglicerină. Dar Pencroff și Nab lucrând cu schimbul, totul merse atât de repede încât spre orele patru după-masă săpătura era terminată.

Rămânea de rezolvat problema aprinderii substanței explozive. În mod obișnuit nitroglycerina se aprinde prin amorsarea fulminatului care, sărind în bucăți, determină explozia. Într-adevăr, e nevoie de un soc pentru a provoca explozia; aprinsă doar, această substanță ar arde fără să explodeze.

Desigur că Cyrus Smith ar fi putut fabrica o capsă detonantă. În lipsa fulminatului putea să obțină ușor o substanță analoagă fulmicotonului, deoarece dispunea de acid azotic. Această substanță, comprimată într-un cartuș și introdusă în nitroglycerină, ar fi sărit în aer cu ajutorul unei feștile, determinând explozia.

Dar Cyrus Smith știa că nitroglycerina are însușirea de a detona la un soc. Hotărî deci să folosească această însușire, și dacă încercarea nu-i reușea, avea să recurgă la o altă metodă.

Izbitura unui ciocan pe câteva picături de nitroglycerină, răspândite pe suprafața unei pietre dure, e suficientă pentru a provoca explozia. Dar operatorul care se află acolo pentru a da lovitura de ciocan devine în mod sigur victimă operației. Cyrus Smith se gândi atunci să atârne de o bară verticală, așezată deasupra găurii de mină, o masă de fier cântărind mai

multe livre și legată cu ajutorul unei fibre vegetale. O altă fibră lungă, unsă mai întâi cu sulf, fu prinsă la mijlocul celei dintâi cu unul din capetele ei, în timp ce celălalt capăt se târa pe pământ până la o distanță de mai multe picioare. Aprinzând această a doua fibră, ea va arde toată și focul va atinge prima fibră. Aceasta, aprinzându-se la rândul ei, se va rupe și masa de fier va cădea peste nitroglicerină.

Aparatul fu instalat; apoi, inginerul, după ce îi îndepărta pe ceilalți, umplu gaura de mină astfel încât nitroglycerina să ajungă până la marginile ei, apoi stropi câteva picături și pe suprafața stâncii, dedesubtul bucătii de fier care atârna.

După care luă capătul fibrei unsă cu sulf, îl aprinse și, părăsind locul, se întoarse la tovarășii săi, la Șemineu.

Fibra trebuia să ardă timp de douăzeci și cinci de minute și, într-adevăr, la douăzeci și cinci de minute după aceea răsună o explozie greu de descris. Părea că întreaga insulă se zguduie din temelii. O jerbă de pietre fu proiectată în văzduh, de parcă ar fi fost împroșcate de un vulcan. Zguduirea produsă de aerul deplasat fu atât de puternică, încât stâncile Șemineului se clătină. Coloniștii, cu toate că se aflau la o distanță mai mare de două mile, fură trântiți la pământ.

Se ridică, urcă din nou pe platou și alergă către locul unde malul râpos al lacului trebuia să fi fost spintecat de explozie.

Trei urale puternice ieșiră din piepturile lor. Bordura de granit fusese despicate pe un spațiu larg. Țășneau pe acolo ape repezi, ce alergau spumegând de-a curmezișul platoului și cădeau pe plajă de la o înălțime de trei sute de picioare!

Capitolul XVIII

Pencroff nu mai are niciun fel de îndoieri. Vechiul deversor al lacului. O pantă subterană. Drumul prin masivul de granit. Top a dispărut. Grota centrală. Puțul inferior. Mister. Cu lovitură de târnăcop. Întoarcerea

Proiectul lui Cyrus Smith se realizase dar, după obiceiul său, fără a manifesta vreo satisfacție, cu buzele strânse, cu privirea fixă, inginerul rămase nemîșcat. Harbert era entuziasmat, Nab sărea de bucurie; Pencroff, legănându-și capul mare, murmură:

— Lucrează tare inginerul nostru!

Într-adevăr, nitroglicerina acționase puternic. Spărtura provocată era atât de importantă, încât volumul apelor care se eliberau prin acest nou deversor era pe puțin de trei ori mai mare decât al apelor ce se scurgeau mai înainte prin cel vechi. Rezulta deci că, puțin timp după explozie, nivelul lacului avea să scadă cu cel puțin două picioare.

Coloniștii reveniră la Șemineu pentru a lua de-acolo târnăcoape, bâte cu vârf de fier, funii din fibre, o scăpărătoare și iască; apoi se întoarseră pe platou. Top îi însoțea.

Pe drum marinarul nu se putu opri să nu-i spună inginerului:

— Știți, domnule Cyrus, că delicioasa licoare pe care ați fabricat-o ar putea arunca în aer întreaga insulă?

— Fără nicio îndoială, insula, continentele, ba chiar întreg Pământul, răsunse Cyrus Smith. Nu e decât o problemă de cantitate.

— N-ați putea, prin urmare, folosi această nitroglycerină la încărcarea armelor de foc? întrebă marinarul.

— Nu, Pencroff, căci este o substanță prea explozivă. Dar vom încerca să fabricăm fulmicoton sau praf de pușcă obișnuit, pentru că avem acid azotic, salpetru, sulf și carbon. Din păcate, tocmai armele ne lipsesc.

— Oh, domnule Cyrus, răsunse marinarul, cu puțină bunăvoie... .

În mod sigur, Pencroff stersese din dicționarul insulei Lincoln cuvântul «imposibil».

Coloniștii, ajunși pe Platoul Marii Priveliști, se îndreptară imediat către unghiul lacului, lângă care se găsea orificiul vechiului deversor, care acum trebuia să fi ieșit la iveală. Canalul devenind practicabil pentru că apele nu se mai scurgeau prin el, negreșit că le va fi ușor să cerceteze și aşezarea interioară.

În câteva clipe coloniștii atinseseră unghiul inferior al lacului, și doar o singură privire le fu de ajuns ca să-și dea seama că țelul fusese atins.

Într-adevăr, în peretele de granit al lacului, și de astă dată deasupra nivelului apelor, apăruse orificiul atât de căutat. Un pasaj strâmt, ieșit la iveală prin retragerea apelor, îngăduia să se ajungă la el. Acest orificiu măsura în lățime aproximativ douăzeci de picioare, dar înălțimea nu o avea decât de două picioare. Era ca o gură de canal la marginea unui trotuar. Deschiderea nu oferea deci o trecere ușoară; dar Nab și Pencroff puseră mâna pe târnăcop și, în mai puțin de o oră, îi dădură o mărime satisfăcătoare.

Inginerul se apropie atunci și își dădu seama că pereții deversorului, în partea sa superioară, nu aveau o pantă mai mare de 30° până la 35° . Era deci accesibil și, cu condiția ca înclinarea să nu crească, le-ar fi fost ușor să coboare chiar până la nivelul mării. Dacă vreo cavitate mare exista în interiorul masivului de granit, ceea ce era foarte probabil, vor găsi, poate, mijlocul de a o folosi.

— Ei bine, domnule Cyrus, ce ne mai oprește? întrebă marinul, nerăbdător să se aventureze în strâmtul culoar. Vedeți, Top ne-a și luat-o înainte!

— Bine, răspunse inginerul. Dar, acolo, trebuie să vedem pe unde mergem. Nab, du-te și taie câteva crengi rășinoase.

Nab și Herbert alergară către malurile lacului, umbrite de pini și alte conifere, și se întoarseră curând cu crengi, pe care le legară în formă de torțe. Odată torțele aprinse cu o scânteie de amnar, coloniștii, în frunte cu Cyrus Smith, porniră pe canalul îngust și întunecos, pe care preaplinul apelor îl umplea nu de mult timp.

Contrașteptărilor, diametrul acestui culoar se lărgea, astfel încât exploratorii, aproape imediat, se putură sănești la coborâș. Pereții de granit, roși de ape din vremuri imemoriale, erau alunecoși și trebuieau să fie atenți să nu cadă. Coloniștii se legaseră unii de alții cu ajutorul unei funii, cum fac cei ce se cățără pe munți. Din fericire, câteva ieșituri de granit, formând adevărate trepte, făceau coborârea mai puțin primejdioasă. Picuri de apă, atârnând încă pe stânci, se irizau ici-colo în lumina torțelor și apăreau ca niște stalactite. Inginerul examină granitul negru. Nu văzu niciun strat, nicio falie. Masa era compactă și de o densitate maximă. Acest canal strâmt era, deci, de o vîrstă cu insula. Nu apele îl săpaseră, încetul cu încetul. Pluton, nu Neptun, îl forase cu propriile sale mâini, și se mai puteau distinge pe zid urmele unei erupții vulcanice, pe care apele nu reușiseră să le spele în întregime.

Coloniștii coborau foarte încet. Nu erau scutiți de o anumită emoție aventurându-se astfel în adâncurile masivului pe care niște ființe omenești îl vizitau, fără îndoială, pentru întâia oară. Nu vorbeau dar se gândeau, și nu doar unuia îi trecu prin minte că vreo caracatiță sau un alt cefalopod gigantic putea să-lășui în cavitatele interioare, care comunicau cu marea. Trebuiau deci să nu se aventureze decât cu o anumită prudență.

Top o luase înaintea micii trupe și se puteau încrănește în inteligență câinelui care, dacă va fi cazul, nu va întârzia să dea alarmă.

După ce-au coborât vreo sută de picioare, mergând pe un drum destul de întortocheat, Cyrus Smith, care se afla în frunte, se opri și tovarășii săi îl ajunseră. Locul unde se opriseră era scobit, formând o grotă de mărime mijlocie. Din bolta ei cădeau picături de apă, dar ele nu provineau dintr-o prelungere prin masiv. Erau pur și simplu ultimele urme lăsate de torrentul care vuise atâta amar de vreme în această cavitate și aerul, ușor umed, nu avea emanații nesănătoase.

— Ei bine, dragul meu Cyrus? spuse atunci Gedeon Spilett. Iată un refugiu, neștiut de nimeni, bine ascuns în adâncuri, dar, în fond, de nelocuit.

— De ce de nelocuit? întrebă marinarul.

— Pentru că e prea mic și prea întunecos.

— Nu putem să-l mărim, să-l adâncim, să-i facem niște deschizături prin care să intre lumina zilei și aerul? întrebă Pencroff, care nu mai punea nimic la îndoială.

— Să mergem mai departe, răsunse Cyrus Smith, să ne continuăm explorarea. Poate că, mai jos, natura ne va scuti de această muncă.

— Am parcurs abia a treia parte din drum, observă Harbert.

— Aproximativ a treia parte, răsunse Cyrus Smith, căci am coborât vreo sută de picioare de la orificiu și nu e imposibil ca la o sută de picioare mai jos...

— Unde-o fi Top?... întrebă Nab întrerupându-și stăpânul.

Căutară în grotă. Câinele nu se afla acolo.

— Și-a continuat probabil drumul, spuse Pencroff.

— Să-l ajungem din urmă, răsunse Cyrus Smith.

Continuară coborâșul. Inginerul observă cu grija devierile canalului și, în pofida atâtore ocolișuri, își dădea destul de ușor seama de direcția pe care o urma spre mare.

Coloniștii înaintară, perpendicular, încă vreo cincizeci de picioare, când atenția lor fu atrasă de niște sunete îndepărtate care veneau din adâncurile masivului. Se opriră și ascultară. Sunetele, răspândite de-a lungul culoarului ca vocea printr-un tub acustic, ajungeau deslușit până la ei.

— Sunt lătrăturile lui Top! strigă Harbert.

— Da, răsunse Pencroff, iar viteazul nostru câine latră cu furie!

— Avem la noi bâtele cu vârfuri de fier, spuse Cyrus Smith. Să fim în gardă, și înainte!

— E din ce în ce mai interesant, șopti Gedeon Spilett la urechea marinului, care făcu un semn afirmativ.

Cyrus Smith și tovarășii săi se grăbiră să sară în ajutorul câinelui. Lătrăturile lui Top se auzeau din ce în ce mai tare. Se simțea în glasul său sacadat o furie ciudată. Se lupta oare cu vreun animal căruia îi tulburase refugiul? Putem afirma că, fără să se gândească la ce pericol se expuneau, coloniștii se simțeau acum cuprinși de o mare curiozitate. Nu mai coborau culoarul, ci lunecau, ca să ne exprimăm astfel, pe peretele său și în câteva minute, cu șaizeci de picioare mai jos, îl regăsiră pe Top.

Acolo culoarul devenise o vastă și splendidă grotă. Top, fugind de colocolo, lătra cu furie. Pencroff și Nab, agitând torțele, luminară toate asperitatele granitului, în timp ce Cyrus Smith, Gedeon Spilett, Harbert, cu bâtele ridicate, erau pregătiți pentru orice atac.

Uriașa grotă era goală. Coloniștii o străbătuță în toate direcțiile. Nu se afla acolo niciun animal, nicio ființă vie! și totuși, Top continua să latre. Nici mânăgâierile, nici amenințările n-au fost în stare să-l potolească.

— Trebuie să fie undeva o ieșire prin care apele lacului se vărsau în mare, spuse inginerul.

— Adevărat, răspunse Pencroff, și să fim atenți să nu cădem într-o groapă.

— Haide, Top, haide! strigă Cyrus Smith.

Câinele, ațâțat de vorbele stăpânului său, alergă spre capătul grotelui și acolo lătrăturile sale se întețiră.

Îl urmară și, la lumina torțelor, apăru orificiul unui adevărat puț care se deschidea în granit. Deci pe acolo ieșeau apele care pătrunseseră odinioară în masiv și, de data asta, nu mai era un canal oblic și accesibil, ci un puț perpendicular, în care ar fi fost imposibil să se aventureze.

Aplecară torțele deasupra deschizăturii. Nu văzură nimic. Cyrus Smith desprinse o creangă aprinsă și o aruncă în această prăpastie. Rășina arzândă, a cărei flacără deveni și mai puternică din pricina vitezei de cădere, lumină interiorul puțului, dar nu se văzu nimic. Apoi flacără se stinse cu un ușor fâșăit, semn că atinsese stratul de apă, adică nivelul mării.

Inginerul, urmărind durata căderii ramurii, putu aprecia adâncimea puțului, aproximativ nouăzeci de picioare. Solul grotelui se afla deci la nouăzeci de picioare deasupra nivelului mării.

— Iată locuința noastră, spuse Cyrus Smith.

— Dar era ocupată de o ființă oarecare, răspunse Gedeon Spilett, a cărui curiozitate rămăsese nesatisfăcută.

— Ei bine, acea ființă, amfibie sau altceva, a fugit prin puț, răspunse inginerul, și ne-a cedat locul.

— Oricum, adăugă marinarul; tare aș fi vrut să fiu Top acum un sfert de oră, căci n-o fi lătrat el fără motiv!

Cyrus Smith își privea câinele, și dacă vreunul dintre tovarășii săi s-ar fi apropiat de el, l-ar fi auzit șoptind aceste cuvinte:

— Da, sunt convins că Top știe mai multe decât noi!

Totuși, dorințele coloniștilor erau în mare parte realizate. Întâmplarea, ajutată de minunata perspicacitate a conducătorului lor, îi ajutase în mod fericit. Aveau aici la dispoziție o întinsă grotă, de a cărei capacitate nu-și puteau încă da seama la lumina neîndestulătoare a torțelor, dar pe care cu siguranță le va fi ușor să-o împartă în mai multe încăperi, prin pereți despărțitori din cărămidă, și să-o amenajeze dacă nu ca o casă, cel puțin ca un apartament spațios. Apele o părăsiseră și nu mai puteau reveni. Locul era liber.

Rămâneau două dificultăți: în primul rând, posibilitatea de a lumina această grotă săpată într-un bloc compact; în al doilea rând, necesitatea de a face intrarea mai lesnioioasă. În privința luminatului, nici vorbă să-l poală obține de sus, căci grosimea granitului deasupra grotei era foarte mare; poate vor reuși însă să străpungă peretele anterior care se afla în fața mării. Cyrus Smith, care în timpul coborîșului apreciașe cu o anumită aproximație înclinarea și, în consecință, lungimea canalului, era îndreptățit să credă că partea dinspre mare a zidului nu putea fi prea groasă. Dacă luminatul va fi astfel obținut, la fel va face și cu intrarea, căci era tot atât de ușor să perforezi o ușă ca și ferestrele, și să faci o scară exterioară.

Cyrus Smith împărtăși aceste idei tovarășilor săi.

— Atunci, domnule Cyrus, la treabă! răspunse Pencroff. Am Tânărcopul cu mine și o să știu să-mi croiesc drum prin zidul acesta. Unde trebuie să izbesc?

— Aici, răspunse inginerul, arătându-i vigurosului marinăru o scobitură adâncă a peretelui, care în acel loc trebuia să fie mai subțire.

Pencroff atacă granitul și timp de o jumătate de oră, la lumina torțelor, zburără țăndări în jurul lui. Stâncă scăpăra sub Tânărcop. Nab îl înlocui, apoi

Gedeon Spilett.

Munceau de două ore și începuseră să se teamă că în acel loc grosimea zidului depășește lungimea târnăcopului, când, la o ultimă izbitură dată de Gedeon Spilett, trecând prin zid, unealta căzu afară.

— Ura, și iar ura! strigă Pencroff.

Cyrus Smith veni să arunce o privire prin deschizătura care domina solul de la o înălțime de optzeci de picioare. În fața lui se întindea marginea țărmului, insuliță și, dincolo de ele, marea imensă.

Prin gaura destul de largă, căci stânca se sfărâmase mult, valuri de lumină inundară minunata grotă, producând un efect magic! Dacă în partea stângă, pe o lungime de o sută de picioare, ea nu măsura mai mult de treizeci de picioare în înălțime și în lățime, în partea dreaptă, dimpotrivă, era enormă și bolta ei se rotunjea la mai mult de optzeci de picioare. În câteva locuri, stâlpi de granit, aşezăți neregulat, susțineau bolțarii inferiori, ca în naosul unei catedrale. Sprijinită pe un soi de pereți laterali, aci rotunjindu-se ca niște arcade, colo înălțându-se pe nervuri ogivale, pierzându-se pe travee întunecoase ale căror arcuri capricioase se întrezăreau în întuneric, această boltă, împodobită din belșug cu proeminențe ce alcătuiau parcă niște pandantine, oferea un amestec pitoresc din tot ceea ce arhitecturile bizantină, romană și gotică au creat cu mâna omului. Si totuși, nu era decât opera naturii! Numai ea săpase această feerică Alhambră într-un masiv de granit!

Coloniștii erau muți de admirație. Credeau că vor găsi doar o cavitate strâmtă și se trezeau într-un palat de vrajă, și Nab se descoperi, de parcă s-ar fi aflat într-un templu!

Scoteau cu toții strigăte de admirație. Răsunau urale al căror ecou se reverbera stingându-se în adâncul întunecoaselor naosuri.

— Ah, prieteni, strigă Cyrus Smith, după ce vom lumina din belșug interiorul acestui masiv, după ce vom aranja în partea stângă odăile, magaziile, cămările, ne va mai rămâne această splendidă grotă, din care ne vom face sală de studii și muzeu!

— Și cum o s-o numim?... întrebă Harbert.

— Casa-de-Granit, răspunse Cyrus Smith, nume pe care tovarășii săi îl salutară cu urale.

Torțele erau aproape în întregime consumate și, întrucât pentru a se reîntoarce trebuiau să ajungă în vârful platoului urcând culoarul, hotărâră să

amâne pentru a doua zi discuțiile privitoare la amenajarea noii locuințe.

Înainte de a păși spre ieșire, Cyrus Smith se aplecă încă o dată peste puțul întunecos care cobora perpendicular până la nivelul mării. Ascultă cu atenție. Nu se auzi niciun zgomot, nici măcar plescăitul apelor, pe care ondulațiile hulei le agitau câteodată la aceste adâncimi. Mai aruncă o ramură aprinsă. Pereții puțului se luminară o clipă, dar nici acum, ca și prima oară, nu ieși la iveală nimic suspect. Chiar dacă vreun monstru marin ar fi fost surprins acolo de neașteptata retragere a apelor, el ajunsese acum în largul mării prin canalul subteran care se prelungea pe sub plajă și prin care se scurgea înainte preaplinul lacului. Cu toate acestea inginerul, nemîșcat, cu urechea atentă, cu privirea cufundată în prăpastie, nu scotea o vorbă.

Atunci marinarul se apropie de el și, atingându-i brațul, spuse:

— Domnule Smith...

— Ce vrei, prietene? răspunse inginerul, de parcă s-ar fi întors dintr-o țară a viselor.

— În curând se vor stinge torțele.

— La drum! răspunse Cyrus Smith.

Micul grup părăsi grota urcând prin întunecosul canal. Top încheia șirul, dar încă mai scotea mărăituri ciudate. Drumul fu destul de anevoios. Coloniștii se opriră câteva clipe la grota superioară, care forma un soi de palier, la jumătatea acestei lungi scări de granit. Apoi începură să urce din nou.

Imediat simțiră un aer mai proaspăt. Picăturile de apă, uscate prin evaporare, nu mai străluceau pe pereți. Lumina fumegândă a torțelor pălea din ce în ce. Torța lui Nab se stinse și, pentru a nu se aventura într-o beznă totală, trebuiau să se grăbească.

Așa făcură și, cu puțin înainte de ora patru, în momentul când torța marinarului se stingea, și ea, Cyrus Smith și tovarășii săi ieșeau afară prin orificiul vechiului deversor.

Capitolul XIX

Planul lui Cyrus Smith. Fațada Casei-de-granit. Scara de funie. Visele lui

Pencroff. Ierburile aromatice. O rezervație naturală. Devierea apelor pentru nevoie noii locuințe. Priveliștea din fața ferestelor Casei-de-Granit

A doua zi, la 22 mai, începură lucrările de amenajare specială a noii locuințe. Într-adevăr, coloniștii erau nerăbdători să schimbe nesatisfăcătorul

lor adăpost cu unul spațios și sănătos, ferit de apele mării și ale cerului. Șemineul nu trebuia însă părăsit cu totul, iar inginerul proiecta să facă din el un atelier pentru lucrările mari.

Prima grijă a lui Cyrus Smith fu să-și dea seama spre ce punct al țărmului răspunde fațada Casei-de-Granit. Se duse pe plajă, la poalele uriașului zid, și deoarece Tânăcopul scăpat din mâinile reporterului trebuia să fi căzut perpendicular, era de ajuns să-l găsească pentru a afla locul unde fusese spart granitul.

Tânăcopul fu descoperit ușor și, într-adevăr, o gaură se deschidea în linie perpendiculară deasupra punctului unde se înfipsese unealta în nisipul plajei, la o înălțime de aproximativ optzeci de picioare. Câțiva porumbei de stâncă intrau și ieșeau prin această deschizătură strâmtă. S-ar fi zis că anume pentru ei fusese descoperită Casa-de-Granit.

Intenția inginerului era să împartă porțiunea din dreapta a grotei în mai multe încăperi, precedate de un culoar la intrare, și să le lumineze prin cinci ferestre și o ușă, scobite în peretele dinspre mare. Pencroff era de acord cu cele cinci ferestre dar nu înțelegea utilitatea ușii, deoarece vechiul deversor oferea o scară naturală prin care întotdeauna se putea intra ușor.

— Prietene, îi răspunse Cyrus Smith, dacă nouă ne este ușor să ajungem la locuință pe această cale, le va fi la fel de ușor și altora s-o facă. Am de gând, dimpotrivă, să astup gura deversorului, s-o închid ermetic, și la nevoie s-o ascund complet, provocând cu ajutorul unui baraj ridicarea nivelului apelor lacului.

— Și cum vom intra? întrebă marinarul.

— Pe o scară exterioară, răspunse Cyrus Smith, o scară de funie, care, odată retrasă, va face imposibil accesul altora la locuința noastră.

— Dar de ce atâtea precauții? spuse Pencroff. Până acum animalele nu ni s-au părut atât de însăpămantătoare; cât despre indigeni, insula noastră nu e locuită.

— Ești sigur, Pencroff? întrebă inginerul, privindu-l pe marinar.

— Bineînțeles că nu vom fi siguri decât după ce vom fi cercetat toate colțurile insulei, răspunse Pencroff.

— Da, spuse Cyrus Smith, căci nu cunoaștem decât o mică porțiune. Dar, în orice caz, dacă nu avem dușmani în interiorul insulei, pot veni din afară, căci meleagurile Pacificului sunt nesigure. Să ne luăm deci măsurile noastre de precauție împotriva oricărei eventualități.

Vorbele lui Cyrus Smith erau înțelepte și, fără a face vreo obiecție, Pencroff se pregăti să-i execute ordinele.

Fațada Casei-de-Granit urma deci să lumineze, cu ajutorul a cinci ferestre și a unei uși, partea care constituia «apartamentul» propriu-zis, iar printr-o largă deschidere și câteva ferestruici ovale lumina va intra din plin și în minunatul naos, care trebuia să slujească drept sală mare. Fațada, situată la o înălțime de optzeci de picioare deasupra solului, era orientată spre est și răsăritul soarelui o saluta cu primele sale raze. Ea se întindea pe porțiunea zidului de granit cuprinsă între ieșitura de la gurile Râului Îndurării și o linie perpendiculară trasă deasupra îngrămădirii de stânci care formau Șemineul. Astfel încât vânturile puternice dinspre nord-est o loveau doar oblic, căci era apărată de orientarea ieșindului. De altfel, până când tocurile de la ferestre vor fi gata, inginerul avea intenția să le astupe cu obloane groase care nu vor lăsa să treacă nici vântul, nici ploaia și pe care la nevoie le vor putea camufla.

Deci prima treabă era să scobească deschizătorile. Acțiunea târnăcopului asupra acestei stânci dure ar fi fost prea înceată, și se știe că Cyrus Smith era omul metodelor de anvergură. Mai avea la dispoziție o anumită cantitate de nitroglicerină, pe care o întrebuiuță cu folos. Efectul substanței explozive fu atât de precis localizat, încât granitul se spintecă exact în locurile alese de inginer. Apoi târnăcopul și cazmaua finisără cadrul ogival al celor cinci ferestre de pe fațadă, al deschizăturii largi, al lucarnelor și al ușii, neteziră cadrele, ale căror forme erau destul de capricioase, și, câteva zile după începutul lucrărilor, Casa-de-Granit era luminată din plin de soarele care pătrundea până în cotloanele cele mai tainice.

După planul hotărât de Cyrus Smith, apartamentul trebuia să fie împărțit în cinci încăperi cu vedere la mare: la dreapta, un mic antreu cu o ușă în dreptul căreia se va fixa scara, apoi o bucătărie, lată de treizeci de picioare, o sufragerie măsurând patruzeci de picioare, un dormitor, de aceeași lățime, și în sfârșit o «cameră de oaspeți» cerută de Pencroff și care se învecina cu sala cea mare.

Camerele, sau mai degrabă sirul de camere care alcătuiau apartamentul Casei-de-Granit nu trebuiau să ocupe toată adâncimea cavității. Ele trebuiau să comunice cu un corridor și cu o lungă magazie care va oferi loc suficient pentru unelte, provizii, rezerve. Toate produsele florei și ale faunei vor găsi acolo condiții excelente de conservare și vor fi bine ferite de umezeală.

Spațiul nu lipsea și fiecare obiect va putea fi așezat metodic. De altfel, coloniștii mai aveau la dispoziția lor și mica grotă situată deasupra celei mari și care va fi un fel de hambar al noii locuințe.

Odată planul fixat, nu rămânea decât să fie executat. Minerii redeveniră deci cărămidari; apoi cărămizile fură aduse și așezate la poalele Casei-de-Granit.

Până atunci Cyrus Smith și tovarășii săi nu avuseseră acces în grotă decât prin vechiul deversor. Acest mod de comunicare îi obliga mai întâi să urce pe Platoul Marii Priveliști făcând un ocol pe malul stâncos al râului, să coboare două sute de picioare prin canal, apoi să urce tot atât, când voiau să se întoarcă. De aici, pierdere de vreme și oboseală. Cyrus Smith hotărî deci să facă fără întârziere o scară solidă din funii care, odată ridicată, făcea intrarea în Casa-de-Granit absolut inaccesibilă.

Scara fu confecționată cu o grijă deosebită și laturile ei, întocmite din fibre de trestie numită «curry-jonc» împletită cu ajutorul unei vârtelnițe, erau tot atât de solide ca un cablu gros. Cât privește treptele, ele au fost confecționate de mâna măiastră a lui Pencroff dintr-un soi de cedru roșu cu ramurile usoare și rezistente. Făcură și alte funii tot din fibre vegetale și un soi de macara rudimentară, care fu instalată la ușă. În acest fel cărămizile au putut fi ușor ridicate până la nivelul Casei-de-Granit. Transportul materialelor era astfel mult simplificat, și amenajarea interioară propriu-zisă începu pe dată. Nu duceau lipsă de var și câteva mii de cărămizi se aflau acolo gata pregătite, înălțără ușor schelăria pereților despărțitori, de altfel foarte rudimentară, și în timp foarte scurt apartamentul fu împărțit în camere și magazie, după planul stabilit.

Aceste lucrări diverse se executau rapid, sub conducerea inginerului care mânuia el însuși ciocanul și mistria. Nicio îndeletnicire nu-i era străină lui Cyrus Smith, care dădea astfel și un exemplu inteligenților și sărguincioșilor săi tovarăși. Lucrau cu încredere, chiar cu voioșie, Pencroff când dulgher, când frânghier, când zidar, găsind întotdeauna câte o vorbă de duh și molipsind de bună dispoziție pe toți ceilalți. Încrederea lui în inginer era absolută. Nimic nu i-o putea clinti. El credea în stare să întreprindă totul și să izbutească în toate. Problema îmbrăcăminții și a încălțăminte – desigur o problemă gravă – a iluminării în timpul noptilor de iarnă, punerea în valoare a suprafețelor roditoare ale insulei, transformarea florei sălbaticice într-o floră de cultură, totul îi părea ușor cu ajutorul lui Cyrus Smith și totul se putea

face la vremea potrivită. Visa râuri canalizate ușurând transportul bogățiilor solului, inițierea unor exploatari de carieră și de mină, mașini potrivite tuturor procedeelor industriale, căi ferate, da, căi ferate! a căror rețea ar acoperi cu siguranță într-o zi insula Lincoln.

Inginerul îl lăsa pe Pencroff să vorbească. Nu-i tăia vorba când acest om inimios și curajos exagera. Știa cât este de molipsitoare încrederea. Zâmbea doar auzindu-l vorbind și nu spunea nimic despre neliniștile pe care i le inspira câteodată viitorul. Într-adevăr, în această parte a Pacificului, departe de ruta vaselor, era îndreptățit să se teamă că nu vor fi niciodată salvați. Coloniștii trebuiau deci să se bizuie pe ei însiși, numai pe ei, căci distanța dintre insula Lincoln și orice alt pământ era atât de mare, încât a te hazarda cu o barcă, de o construcție inevitabil mediocră, ar fi fost o încercare gravă și primejdioasă.

«Dar, cum zicea marinarul, ei îi depășeau cu o sută de coți pe Robinsonii de altădată, care se bizuiau doar pe minuni».

Și într-adevăr, ei știau multe, și omul care «știe» reușește chiar și acolo unde alții ar vegeta și ar pieri.

În timpul acestor lucrări Harbert se remarcă în mod deosebit. Era inteligent și activ, pricepea repede, muncea bine și Cyrus Smith se atașă din ce în ce mai mult de băiat. Harbert îi purta inginerului o puternică și respectuoasă prietenie. Pencroff vedea bine simpatia care se înfiripa între aceste două ființe, dar nu era deloc gelos.

Nab rămăsese Nab. Era aşa cum avea să fie întotdeauna, curajul, zelul, devotamentul, abnegația personificată. Avea aceeași încredere în stăpânul său ca și Pencroff, dar o manifesta mai puțin zgomotos. Când marinarul se entuziasma, Nab avea întotdeauna aerul de a-i răspunde: «Dar nu-i nimic mai firesc». Pencroff și el țineau mult unul la altul și începuseră să se tutuiască.

În ce-l privește pe Gedeon Spilett, lua parte și el la muncile comune și nu era dintre cei mai neîndemâncători – fapt de care se mira mereu marinarul. Un «ziarist dibaci» care nu numai că înțelege tot, dar și execută tot!

Scara fu definitiv instalată la 28 mai. O sută de trepte se înșiruiau pe această înălțime perpendiculară care măsura optzeci de picioare. Din fericire, Cyrus Smith o putuse împărți în două părți, profitând de o ieșitură a zidului care se afla la vreo patruzeci de picioare deasupra solului. Această proeminență, nivelată bine cu târnăcopul, deveni un soi de palier de care

fixară prima scară, micșorând balansarea ei la jumătate cu ajutorul unei funii pe care o puteau ridica până la Casa-de-Granit. A doua scară fu fixată cu extremitatea inferioară de ieșitură, iar cu cea superioară chiar de pragul ușii. Astfel urcușul deveni cu mult mai ușor. De

altfel, Cyrus Smith avea de gând să instaleze mai târziu un ascensor hidraulic ca să evite oboseala și pierderea de timp pentru locitorii Casei-de-Granit.

Coloniștii se obișnuiră repede să se servească de această scară. Erau sprinteni și îndemânatici, și Pencroff, ca marinări obișnuit să se cățăre pe catarguri, le putea da lecții. Dar trebuia învățat și Top. Bietul câine, cu cele patru labe ale sale, nu era făcut pentru un asemenea exercițiu. Dar Pencroff era un profesor atât de sărguincios încât Top sfârși prin a executa mulțumitor urcușul pe scară, cum fac în mod obișnuit cainii la circ. Nu se poate spune dacă marinărul era mândru de elevul său. Însă, de nenumărate ori, Pencroff urcă scara ducându-l în cărcă, iar Top nu se plânse niciodată de acest lucru.

Va trebui să remarcăm aici că, în perioada acestor lucrări, care fuseseră efectuate repede căci se apropiă anotimpul ploios, problema hranei n-a fost deloc neglijată. În fiecare zi, reporterul și Harbert, deveniți în mod definitiv furnizorii coloniei, petreceau câteva ore la vânătoare. Nu exploatau deocamdată decât pădurea Jacamar, pe stânga râului, căci, neavând nici pod și nici barcă, nu putuseră încă traversa Râul Îndurării. Uriașele păduri căror le-au dat numele de Far-West nu erau deci încă exploataate. Își rezervau această importantă excursie pentru primele zile frumoase ale primăverii viitoare. Dar pădurea Jacamar era destul de bogată în vânat; se aflau aici din belșug canguri și mistreți, iar bâtele cu vârf de fier, arcurile și săgetile vânătorilor făceau minuni. În plus, Harbert descoperi, către unghiul dinspre sud-vest al lagunei, o rezervație naturală, un soi de pajistă ușor umedă, acoperită de sălcii și de ierburi aromate care parfumau aerul, precum cimbrisorul, sponelul, busuiocul, cimbrul, toate soiuri din familia labiatelor, pentru care iepurii se dau în vînt.

La observația reporterului că, masa fiind servită pentru iepuri, ar fi de mirare ca iepurii să lipsească, cei doi vânători cercetări cu atenție rezervația. În orice caz ea producea din belșug plante folositoare și un naturalist ar fi avut ocazia să studieze destule specimene din regnul vegetal. Harbert culese astfel o anumită cantitate de busuioc, rosmarin, melisă, vindecea etc., care posedă însușiri terapeutice diferite, expectorante, astringente, febrifuge, antispasmodice sau antireumatice. și când, mai târziu, Pencroff întrebă la ce va sluji toată această recoltă de ierburi, Tânărul îi răspunse:

— Să ne îngrijim, să ne tratăm când vom fi bolnavi.

— Cum să fim bolnavi, de vreme ce nu există medici pe insulă? răspunse foarte serios Pencroff.

La aceste cuvinte nu puteai replica, dar Tânărul își văzu de culesul plantelor, treabă care fu foarte bine primită la Casa-de-Granit. Cu atât mai mult cu cât pe lângă plantele medicinale se adăuga și o cantitate însemnată de «monarde didyme», cunoscute în America de Nord sub numele de «ceai de Oswego» și care dău o băutură excelentă.

În sfârșit, în acea zi, căutând atent, cei doi vânători ajunseră să descopere o adevărată rezervație de iepuri. Pământul era perforat ca un ciur.

— Vizuini! strigă Harbert.

— Da, răspunse reporterul, văd bine.

— Dar sunt oare locuite?

— Astă-i întrebarea.

Întrebarea își găsi repede răspunsul. Aproape imediat sute de animale mici, asemănătoare cu iepurii, se împrăștiară în toate direcțiile cu o asemenea iuțeală încât nici Top nu le-ar fi putut întrece. Vânători și câine fugiră mult și bine, căci rozătoarele le scăpară ușor. Dar reporterul era foarte hotărât să nu părăsească locul înainte de a fi prins cel puțin o jumătate de duzină din aceste patrupede. Voia mai întâi să umple cămara, și abia apoi să le domesticească pe cele ce vor fi prinse mai târziu. Cu câteva lațuri întinse la gura vizuinilor, operația ar fi reușit. Dar în acel moment n-aveau la îndemână lațuri și nici cu ce să le facă. Trebuiră deci să se resemneze și să se înarmeze cu răbdare, controlând deocamdată fiecare vizuină, scotocindu-le cu bățul, căci altceva tot nu puteau face.

În sfârșit, după o oră de scormoneală, patru rozătoare fură prinse în culcuș. Erau iepuri, destul de asemănători cu frații lor din Europa, cunoscuți în mod obișnuit sub numele de «iepuri de America».

Vânatul fu adus la Casa-de-Granit și folosit pentru cină. Oaspeții rezervației nu erau de disprețuit, erau chiar delicioși. Deveniră astfel o sursă de hrană prețioasă pentru colonie, mai ales că părea să fie inepuizabilă.

La 31 mai pereții despărțitori erau gata. Mai rămânea doar mobilarea camerelor, amânată pentru lungile zile de iarnă. Clădiră o vatră în prima încăpere care slujea de bucătărie. Coșul pentru fum le dădu nițică bătaie de cap homarilor improvizați. Lui Cyrus Smith i se păru mai simplu să-l fabrice din cărămizi; cum nu avea rost să-i facă deschiderea prin platoul

superior, săpară o gaură în granit deasupra ferestrei de la bucătărie, și către această gaură instalară oblic coșul, ca burlanul la o sobă din tablă. Era probabil, sau chiar sigur, că vatra va scoate fum datorită marilor vânturi din est care izbeau fațada, dar asemenea vânturi se stârneau rar și, de altfel, meșterul Nab, bucătarul, nu le acorda chiar atâtă atenție.

Când terminară amenajările interioare, inginerul se ocupă cu astuparea orificiului de la vechiul deversor, în aşa fel încât să opreasă orice fel de acces pe această cale. Bolovanii fură rostogoliți spre deschizătură și cimentați solid. Cyrus Smith nu-și realiză încă proiectul de a cufunda orificiul în apele lacului readucându-le la nivelul lor inițial printr-un baraj. Se mulțumi să mascheze locul astupat, plantând în spațiile dintre bolovani ierburi, arbuști și mărăcini care până în primăvara viitoare urmau să crească din belșug.

Folosi astfel deversorul, încât un fir din apele dulci ale lacului să ajungă până la noua locuință. Un mic sănț, săpat sub nivelul apelor, dădu acest rezultat și un izvor limpede și nesecat le oferea zilnic douăzeci și cinci până la treizeci de galoni¹⁸ de apă. Deci niciodată apa nu va lipsi la Casa-de-Granit.

În sfârșit terminară totul. Era și vremea, căci sosea anotimpul ploios. Obloane groase închideau ferestrele fațadei – până când inginerul va fabrica sticla pentru geamuri.

În ieșindurile stâncii din jurul ferestrelor, Gedeon Spilett aranjase foarte artistic plante de soiuri diferite, precum și lungi ierburi unduitoare, astfel că deschizăturile erau încadrate de o vegetație pitorească de un efect placut.

Locatarii locuinței solide, sănătoase și sigure erau încântați de munca lor. Ferestrele îngăduiau privirii să cuprindă orizontul nesfârșit pe care Capurile Mandibulei îl închideau la nord și Capul Ghearei la sud. Întregul Golf al Uniunii se desfășura mareț în fața lor. Da, curajoșii coloniști aveau de ce să fie mulțumiți și Pencroff nu-și precupea laudele pentru ceea ce numea el cu umor «apartamentul său de la etajul cinci!»

Capitolul XX

Sezonul ploilor. Problema îmbrăcăminții. O vânătoare de foci. Fabricarea lumânărilor. Lucrări interioare în Casa-de-Granit. Cele două podețe.

Înapoierea dintr-o vizită la banchul de stridii. Ce găsește Harbert în buzunarul lui

Iarna începu cu adevărat din primele zile ale lunii iunie, care corespunde lunii decembrie în emisfera boreală. Se porni cu ploi torențiale și rafale de vânt care se succedă neîncetat. Oaspeții din Casa-de-Granit putură aprecia avantajele unei locuințe rezistente la intemperii. Șemineul ar fi fost într-adevăr nesatisfăcător împotriva asprimilor iernii și marilor maree, împinse de vânturile din larg, care-i puteau expune unor noi inundații. Prevăzând această eventualitate. Cyrus Smith luă câteva măsuri de precauție, pentru a feri, pe cât posibil, fierăria și cupoarele instalate acolo.

Luna iunie o folosiră pentru diverse lucrări care nu excludeau nici vânătoarea, nici pescuitul, astfel încât rezervele din cămară erau mereu îmbelșugate. Pencroff își propunea ca, îndată ce va avea un răgaz, să așeze capcane care, socotea el, aveau să-i aducă bune rezultate. Confeționase lațuri din fibre lemnoase și nu era zi în care rezervația naturală să nu furnizeze contingentul său de rozătoare. Nab își folosea aproape tot timpul pentru sărarea sau afumarea cărnii, ceea ce îi asigura conserve excelente.

Atunci fu discutată foarte serios problema îmbrăcăminții. Coloniștii nu aveau alte haine decât cele pe care le purtau când balonul i-a aruncat pe insuliță.

Hainele erau călduroase și trainice, avuseseră cea mai mare grijă de ele ca și de lenjeria lor, și le păstrau în perfectă stare de curățenie, dar în curând vor trebui înlocuite toate. Iar dacă iarna va fi aspră, coloniștii vor avea de suferit din cauza frigului.

În privința aceasta ingeniozitatea lui Cyrus Smith nu fusese la înălțime. Trebuise să ia măsuri pentru nevoile cele mai urgente, să creeze locuință, să asigure alimentația, încât se putea ca frigul să-i surprindă înainte ca problema îmbrăcăminții să fie rezolvată. Urmau deci să se resemneze și să treacă de această primă iarnă, fără să se plângă prea mult. Când va veni anotimpul cald vor vâna mufloni, a căror prezență fusese semnalată cu ocazia explorării muntelui Franklin, și, după ce vor tunde lâna, inginerul va ști să fabrice stofe călduroase și trainice. Cum? Se va gândi el...

— Ei bine, vom scăpa de frig încălzindu-ne picioarele la vatra Casei-de-Granit! spuse Pencroff. Combustibil există din belșug, n-avem niciun motiv să-l economism.

— De altfel, răsunse Gedeon Spilett, insula Lincoln nu e aşezată la o latitudine foarte înaltă și se prea poate ca aici iernile să nu fie aspre. Nu neai spus dumneata, Cyrus, că paralela 35 corespunde cu aceea a Spaniei în cealaltă emisferă?

— Fără îndoială, răsunse inginerul, dar unele ierni sunt foarte reci și în Spania. Zăpadă și îngheț, nimic nu lipsește acolo, iar insula Lincoln poate trece și ea prin asemenea încercări. Totuși, este o insulă și, ca atare, sper că temperatura va fi aici mai moderată.

— De ce, domnule Cyrus? întrebă Harbert.

— Pentru că marea, băiatule, poate fi considerată un imens rezervor în care se înmagazinează căldura verii. Odată cu venirea iernii, ea restituie această căldură, ceea ce asigură ținuturilor vecine cu oceanele o temperatură moderată, mai puțin ridicată vara, dar și mai puțin coborâtă iarna.

— Vedem noi, răsunse Pencroff. Vreau, de altminteri, să nu mă îngrijorez dacă va fi sau nu frig. Un lucru e sigur: zilele sunt de pe acum scurte și serile lungi. Dacă am discuta nițel problema iluminatului...

— Nimic mai ușor, răsunse Cyrus Smith.

— De discutat? întrebă marinarul.

— De rezolvat.

— Când vom începe?

— Mâine, organizând o vânătoare de foci.

— Ca să ne facem opaițe?

— Da' de unde, Pencroff, lumânări!

Acesta era, într-adevăr, proiectul inginerului; proiect realizabil, pentru că avea var și acid sulfuric, iar amfibiile insuliței îi furnizau grăsimea necesară fabricării lumânărilor.

Era 4 iunie, duminica Rusaliilor, și căzură de acord în unanimitate să se odihnească în această zi. Toate lucrările fură întrerupte. Coloniștii insulei Lincoln nu mai erau nefericiții naufragiați azvârliți pe insuliță. Ei nu mai cereau nimic Provinției, ci îi mulțumeau.

A doua zi, la 5 iunie, pe o vreme destul de schimbătoare, plecară spre mica insulă. Voiau să mai profite de reflux pentru a trece prin vad canalul și, în legătură cu asta, stabiliră că-și vor construi de bine de rău o luntre care va

ușura comunicațiile și le va îngădui de asemenea să urce pe Râul Îndurării atunci când vor face marea explorare a sud-vestului insulei, amânată pentru primele zile frumoase.

Focile erau numeroase și vânătorii, înarmați cu bâtele lor cu vârfuri de fier, uciseră ușor vreo șase. Nab și Pencroff le jupuiră și nu aduseră acasă decât grăsimea și pielea, din piele urmând să-și facă încăltăminte trainică.

Rezultatul vânătorii fu următorul: aproximativ trei sute de livre de grăsime, care urma să fie întrebuițată în întregime la fabricarea lumânărilor.

Operația fu extrem de simplă și, chiar dacă nu obținură produse perfecte, cel puțin puteau fi folosite. Cyrus Smith nu avea la dispoziție decât acid sulfuric pe care, încălzindu-l laolaltă cu corpuri grase neutre – respectiv grăsimea de focă – putea izola glicerina; apoi, din noua combinație separă ușor oleina, margarina și stearina, folosind apă cloicotită. Dar, pentru a simplifica operația, preferă să saponifice grăsimea cu ajutorul varului. Obținu astfel un săpun calcaros, ușor de descompus cu ajutorul acidului sulfuric, care precipită varul în starea de sulfat și eliberează acizii grași.

Din acești trei acizi, oleic, margaric și stearic, primul, fiind lichid, fu eliminat prin presiunea necesară. Cât privește ceilalți doi, ei alcătuiau substanța care urma să servească la turnarea lumânărilor.

Operația nu dură mai mult de douăzeci și patru de ore. După mai multe încercări, feștilele fură făcute din fibre vegetale și, muiate în substanță lichefiată, deveniră adevărate lumânări de stearină modelate cu mâna, cărora nu le lipsea decât albirea și lustruirea. Desigur că ele nu ofereau avantajul pe care-l au feștilele impregnate cu acid boric, de a se consuma în întregime odată cu arderea; dar Cyrus Smith fabricând un clește pentru tăiat mucul, lumânările fură apreciate foarte mult în timpul serilor la Casa-de-Granit.

În lunile de iarnă nu se plânseră de lipsă de muncă în interiorul noii locuințe. Tânările avură de lucru. Perfecționară uneltele, care erau foarte rudimentare, și le completară.

Între altele, fabricară niște foarfeci, și în sfârșit coloniștii își tunseră părul; și dacă nu se puteau rade, își puteau măcar tăia barba după fantezia lor. Harbert nu se rădea, lui Nab nu-i creștea barba deloc; dar tovarășii lor erau de-a dreptul năpădiți de păr, încât confecționarea foarfecilor se dovedi necesară.

Fabricarea unui ferăstrău de mâna îi supuse la cazne nesfârșite, dar obținură în cele din urmă un instrument care, mânuit cu putere, putea tăia lemnul. Lucrară deci mese, scaune, dulapuri cu care mobilară camerele principale, paturi în care aşezară saltele din iarbă de mare. Bucătăria, cu rafturile pe care erau aşezate vasele din lut ars, cu plita din cărămizi, cu spălătorul din piatră, avea o înfațișare plăcută și Nab își îndeplinea funcția cu gravitate, de parcă s-ar fi aflat într-un laborator de chimie.

Dar tâmplarii trebuiră să fie curând înlocuiți de dulgheri. Într-adevăr, noul deversor, creat prin explozie, impunea construirea a două podețe; unul pe Platoul Marii Priveliști, al doilea chiar pe plajă. Căci acum platoul și plaja erau tăiate de-a curmezișul de un curs de apă, care trebuia neapărat trecut dacă ar fi vrut să ajungă la nordul insulei. Pentru a-l evita, coloniștii ar fi fost obligați să facă un ocol considerabil și să urce înapoi spre vest până dincolo de izvoarele Pârâului Roșu. Cel mai simplu lucru era deci să instaleze două podețe, lungi de douăzeci până la douăzeci și cinci de picioare, alcătuite din câțiva copaci ciopliți cu securea. Treaba dură câteva zile. După ce instalară podurile, Nab și Pencroff profitară de prilej pentru a se duce la bancul de stridii descoperit lângă dune. Căraseră cu ei un soi de cărucior rudimentar, care înlocuia vechea targă de nuiele, ce-i drept foarte incomodă, și aduseră câteva mii de stridii iar acestea se aclimatizară repede în mijlocul stâncilor care formară numeroase crescătorii naturale la gurile Râului Îndurării. Moluștele erau de o excelentă calitate și coloniștii mâncau din ele aproape zilnic.

După cum se vede, insula Lincoln, cu toate că locuitorii ei nu exploraseră decât o foarte mică porțiune a ei, satisfăcea de pe acum aproape toate nevoile lor. și probabil că, scotocită până în cele mai tainice unghere, întreaga suprafață împădurită, ce se întindea de la Râul Îndurării până la Promontoriul Reptilei, avea să scoată la iveală, cu dănicie, noi comori.

De un singur lucru duceau lipsă coloniștii din insula Lincoln. Aveau hrană azotată precum și produsele vegetale care să echilibreze folosirea acesteia; din rădăcinile lemoase ale dragonierilor, supuse fermentației, obțineau o băutură acidulată, un soi de bere, mult mai plăcută decât apa; fabricaseră chiar și zahăr, fără trestie de zahăr și fără sfeclă, strângând licoarea distilată de «acer saccharinum», un soi de arțar din familia acerineelor, care crește în toate ținuturile temperate și care se găsea în mare număr pe insulă; își preparau un ceai foarte bun la gust folosind monardele

aduse din rezervație; în sfârșit, aveau din belșug sare, singurul dintre produsele minerale care intră în alimentație, dar... le lipsea pâinea.

Poate că mai târziu vor putea înlocui acest aliment prin vreun echivalent, făină de «sagutier» sau feculă din «arborele de pâine», căci era posibil ca pădurile din sud să aibă printre esențele lor acești arbori prețioși; până acum însă nu-i întâlniseră.

În această privință, Providența avea să le vină direct în ajutor, ce-i drept, într-o măsură infinitezimală, dar, oricum, Cyrus Smith, cu toată inteligența și ingeniozitatea sa, n-ar fi putut produce niciodată ceea ce, datorită întâmplării, Harbert găsi, într-o bună zi, în căptușeala vestei sale, pe care tocmai o cărpea.

În acea zi – ploua cu găleata – coloniștii erau adunați în sala cea mare, când Tânărul strigă deodată:

— Poftim, domnule Cyrus. Un bob de grâu!

Și arătă tovarășilor săi un bob, unicul bob care se strecuase din buzunarul găurit în căptușeala vestei sale.

Prezența bobului se explica prin faptul că, la Richmond, Harbert hrănea cu grâu câțiva porumbei gulerați, dăruiați lui de Pencroff.

— Un bob de grâu? întrebă cu însuflețire inginerul.

— Da, domnule Cyrus, dar unul, numai unul!

— Ei, băiatule, rosti Pencroff zâmbind, iată-ne ajunși departe, zău aşa! Ce putem face doar cu un singur bob de grâu?

— O să facem pâine, răsunse Cyrus Smith.

— Pâine, prăjituri, tarte! replică marinul. Haida-de! Pâinea pe care ne-o va da bobul de grâu nu ne va sătura prea curând!

Harbert, neacordând importanță descoperirii sale, era gata să arunce bobul, dar Cyrus Smith îl luă, îl examină, își dădu seama că era în stare bună și, privindu-l pe marină drept în ochi, îl întrebă liniștit:

— Pencroff, știi câte spice poate da un bob de grâu?

— Unul, presupun! răsunse marinul surprins de întrebare.

— Zece, Pencroff. Știi câte boabe sunt pe un spic?

— Pe cuvânt că nu știu.

— În medie, optzeci, spuse Cyrus Smith. Dacă semănăm bobul asta, la prima recoltă vom avea opt sute de boabe, care vor produce la a doua recoltă patruzeci de mii șase sute, la a treia o sută douăsprezece milioane, la a patra mai mult de patru sute de milioane de boabe. Iată proporția.

Tovarășii lui Cyrus Smith îl ascultau fără să scoată o vorbă. Cifrele îi uluiau. Și totuși, erau exacte.

— Da, prieteni, continuă inginerul. Acestea sunt progresiile aritmetice ale naturii roditoare. Și această înmulțire a bobului de grâu, al cărui spic nu are decât opt sute de boabe, nu înseamnă încă nimic în comparație cu macul, care poartă în măciulia lui treizeci și două de mii de boabe, cu tutunul care produce trei sute șaizeci de mii. În câțiva ani, dacă n-ar exista numeroasele distrugeri care opresc fertilitatea, aceste plante ar invada tot pământul.

Dar inginerul nu-și sfârșise micul interogatoriu.

— Și acum, Pencroff, continuă el, știi câte obroace¹⁹ reprezintă patru sute de milioane de boabe?

— Nu, răspunse marinarul, știu însă că nu-s decât un prost!

— Ei bine, Pencroff, ar fi cam trei milioane o sută treizeci de mii de obroace.

— Trei milioane! exclamă Pencroff.

— Trei milioane.

— În patru ani?

— În patru ani, răspunse Cyrus Smith, ba chiar în doi ani, căci, dacă va fi aşa cum sper eu, am putea obține două recolte pe an la această latitudine.

Auzind acestea, Pencroff, după obiceiul lui, replică prin urale formidabile.

— Așa încât, Harbert, adăugă inginerul, ai făcut o descoperire de o excepțională importanță pentru noi. Totul, prieteni, totul ne poate servi în împrejurările în care ne aflăm. Vă rog să nu uitați asta.

— Nu, domnule Cyrus, n-o să uităm, răspunse Pencroff, și dacă vreodată voi găsi o sămânță de tutun, care se înmulțește cu trei sute șaizeci de mii, vă asigur că n-o voi arunca în vânt! Și acum știți ce ne rămâne de făcut?

— Să semănăm bobul de grâu, răspunse Harbert.

— Da, adăugă Gedeon Spilett, și cu toată atenția pe care i-o datorăm, căci poartă în el recoltele noastre viitoare.

— Numai să crească! exclamă marinarul.

— Va crește, răspunse Cyrus Smith.

Era în 20 iunie. Momentul era deci potrivit pentru a semăna unicul și prețiosul bob. La început fu vorba să-l sădească într-un vas; dar, după ce chibzuiră, hotărâră să se bizuie mai mult pe natură și să-l încredințeze

pământului. Ceea ce și făcură în aceeași zi; și e inutil să mai adăugăm că au fost luate toate măsurile de prevedere pentru ca operația să reușească.

Cerul înseninându-se puțin, coloniștii urcară pe înălțimile Casei-de-Granit. Acolo, pe platou, aleseră un loc ferit de vânt și încălzit din plin de soarele amiezii. Locul fu curățat, plivit cu grijă, chiar scormonit pentru a se goni insectele sau viermii; asternură apoi un strat de pământ gros, ameliorat cu un pic de var; înconjurară locul cu un gard de uluci, apoi bobul fu înfipt în pământul reavăn.

Nu era oare ca și cum coloniștii ar fi așezat piatra de temelie a unei clădiri? Asta îi aminti lui Pencroff de ziua când aprinsese singurul lor chibrit și de grija cu care o făcuse. Dar de data aceasta problema era mai gravă. Într-adevăr, naufragiații ar fi izbutit oricând să-și procure foc, printr-un procedeu sau altul, dar nicio putere omenească nu le-ar fi dat un alt bob de grâu, dacă, din nefericire, acesta ar fi pierit!

Capitolul XXI

Câteva grade sub zero. Explorarea regiunii mlăștinoase din sud-est. Vulpile.

Priveliștea mării. O discuție despre viitorul oceanului Pacific. Munca neobosită a infuzorilor. Ce va deveni globul pământesc. Vânătoarea.

Mlaștinile călifarilor

Din acea clipă nu trecu nicio zi fără ca Pencroff să nu se ducă să viziteze ceea ce numea el cu seriozitate «lanul de grâu». Și vai de insectele care se aventurau pe acolo! Nu se puteau aștepta la milă din partea lui.

Spre sfârșitul lunii, după ploi ce nu se mai terminau, vremea deveni simțitor mai rece și în ziua de 29 un termometru Fahrenheit ar fi arătat cu certitudine doar 20° deasupra lui zero (adică $-6,6^{\circ}$ Celsius).

A doua zi, în 30 iunie, zi care corespundeau cu 31 decembrie în emisfera boreală, era într-o vineri. Nab atrase atenția că anul se sfârșea printr-o zi urâtă, dar Pencroff îi răspunse că, în mod firesc, celălalt an va începe printr-o zi frumoasă – ceea ce era de preferat.

În orice caz anul debută cu un frig foarte puternic. Sloiuri de gheăță se îngrămadiră la gurile Râului Îndurării și lacul nu întârzie să prindă pojghiță pe toată întinderea sa.

Trebuiră în mai multe rânduri să reînnoiască provizia de combustibil. Pencroff, înainte ca râul să înghețe de-a binelea, trimise uriașe plute cu lemn spre destinație. Curentul apei era un motor neobosit și îl folosiră

pentru a transporta buștenii, până în clipa când gerul îl încătușă. La combustibilul oferit din belșug de pădure adăugară mai multe încărcături de huilă, pe care le aduseră de la poalele contraforturilor muntelui Franklin. Căldura puternică a cărbunelui de pământ fu mult apreciată atunci când, în ziua de 4 iulie, temperatura coborî la 8° Fahrenheit (13° centigrade sub zero). A doua vatră fu instalată în sufragerie și acolo lucrau toți împreună.

În timpul acestei perioade friguroase, Cyrus Smith avu motive să se felicite că deviase până la Casa-de-Granit un fir din apele lacului Grant. Curgând sub suprafața înghețată, trecând prin vechiul devursor, apa își păstra fluiditatea și ajungea la un rezervor interior, care fusese săpat în spatele magaziei, iar prisosul se scurgea prin puț în mare.

Timpul fiind extrem de uscat, coloniștii, îmbrăcați pe cât se putea de bine, hotărâră să consacre o zi explorării porțiunii din insulă cuprinsă, la sud-est, între Râul Îndurării și Capul Ghearei. Era un vast teren mlăștinos unde probabil că se putea vâna mult, căci păsările de apă trebuiau să mișune pe-acolo.

Aveau de străbătut opt până la nouă mile la dus, tot atâtea la întors și, prin urmare, ziua avea să fie folosită în întregime. Cum era vorba și de explorarea unei porțiuni necunoscute a insulei, toată colonia trebuia să participe la ea. Iată de ce, pe 5 iulie, la ora șase dimineață, Cyrus Smith, Gideon Spilett, Harbert, Nab și Pencroff, înarmați cu bâte, lațuri, arcuri cu săgeți și încărcați cu provizii suficiente, părăsiră Casa-de-Granit însotiti de Top, care sărea înaintea lor.

O luară pe drumul cel mai scurt, iar cel mai scurt era traversarea Râului Îndurării pe sloiurile de gheață care îl acopereau atunci.

— Dar, atrase atenția pe bună dreptate reporterul, sloiurile asta nu pot înlocui un pod ca lumea!

Prin urmare, construirea unui pod «ca lumea» fu notată în seria lucrărilor de executat în viitor.

Pentru prima oară coloniștii puneau piciorul pe malul drept al Râului Îndurării și se aventurau printre uriașele și superbele conifere, acoperite acum de brumă.

Dar nu făcuseră nicio jumătate de milă când, dintr-un desis, o întreagă familie de patrupede, care își alesese acolo domiciliul, țâșni gonită de lătrăturile lui Top.

— Ah! Parcă ar fi niște vulpi! strigă Harbert, văzând toată haita luând-o la sănătoasa.

Erau într-adevăr vulpi, dar niște vulpi foarte mari ce scoteau un fel de lătrat de care chiar Top păru uimit, căci se opri din urmărire dându-le răgazul să dispară.

Câinele avea dreptate să fie surprins, căci nu era inițiat în științele naturii. Dar, prin lătrăturile lor, vulpile acestea, cu blana cenușiu-roșcată, cu cozi negre cu un smoc în vârf, își dădură în vîleag originea. Căci Harbert, fără să șovăie, le numi pe adevăratul lor nume, acela de «culpeux». Asemenea vulpi pot fi frecvent întâlnite în Chile, în insulele Maluine și pe toate meleagurile americane străbătute de paralelele 30 și 40. Harbert regretă mult că Top nu înhățase una din aceste carnivore.

— Sunt bune de mâncat? întrebă Pencroff care nu aprecia fauna insulei decât dintr-un punct de vedere anume.

— Nu, răspunse Harbert, dar zoologii nu și-au dat încă seama dacă pupila acestor vulpi este diurnă sau nocturnă, și dacă n-ar fi mai potrivit să le clasifice în familia câinelui propriu-zis.

Cyrus Smith zâmbi auzind reflecția Tânărului, care vădea seriozitate, în ce-l privește pe marină, de vreme ce vulpile astea nu puteau fi clasate în «specia comestibilă», nu-l mai interesau. Totuși, atrase atenția că atunci când vor avea o curte cu păsări la Casa-de-Granit ar fi bine să se ia măsuri de prevedere împotriva unei vizite probabile a acestor hoți cu patru labe. Nimeni nu se opuse.

După ce înconjurără Capul Epavei, coloniștii descoperiră o plajă lungă scăldată de apele mării. Era ora opt dimineață. Cerul era foarte senin, aşa cum se întâmplă în timpul gerurilor prelungite; dar, încălzit de drum, Cyrus Smith și tovarășii săi nu simțeau prea tare întepăturile frigului. De altfel, nu era vânt, împrejurare care face infinit mai suportabilă scăderea temperaturii. Un soare strălucitor, însă fără acțiune calorică, ieșea din ocean, iar discul său uriaș se legăna la orizont. Marea era liniștită și albastră ca un golf mediteranean pe cer senin. Capul Ghearei, încovoiat ca un iatagan, se subția vizibil, până la aproximativ patru mile spre sud-est. La stânga mlaștina era stăvilită brusc de o mică limbă de pământ pe care razele soarelui o desenau în clipa aceea cu o dungă de foc. E de la sine înțeles că în această parte a Golfului Uniunii, prin nimic apărată de valurile din larg, nici măcar de un

banc de nisip, vasele, izbite de vânturile din est, nu și-ar fi putut găsi un refugiu.

După liniștea mării, cu apele netulburate de niciun curent din adâncuri, după culoarea ei uniformă, nepătăță de vreo nuanță galbuie, în sfârșit, după absența oricărui recif, îți dădeai seama că această coastă era abruptă și că oceanul acoperea acolo prăpăstii adânci. În spate, spre vest, se desfășurau, dar la o depărtare de patru mile, primele șiruri de copaci ai pădurilor Far-West. Îți se năzărea, ca să zicem aşa, că te află pe coasta dezolantă a vreunei din insulele ținuturilor antarctice, invadată de sloiuri de gheăță. Coloniștii făcură aici un popas pentru a lua prânzul. Fu aprins un foc din mărăcini și din ierburi de mare uscate și Nab pregăti dejunul din carne rece, la care adăugă câteva cești de ceai de Oswego.

În timp ce mâncau, priveau în jur. Această parte a insulei Lincoln era într-adevăr stearpă și contrasta cu întreaga regiune occidentală. Ceea ce îl făcu pe reporter să presupună că dacă din întâmplare ar fi fost aruncați, de la început, pe această plajă, ei ar fi căpătat despre viitorul lor domeniu o idee jalnică.

— Cred că nici n-am fi putut ajunge la țărm, adăugă inginerul, căci marea e adâncă și nu ne oferea nicio stâncă pe care să ne fi putut refugia. În fața Casei-de-Granit erau, cel puțin, bancuri de nisip, o insuliță, care ne măreau sănsele de salvare. Aici, însă, nimic altceva decât hăul!

— E destul de ciudat, observă Gedeon Spilett, că insula, relativ mică, are un sol atât de variat. Diversitatea reliefului e caracteristică de regulă continentelor cu o anumită întindere. Pe drept cuvânt s-ar putea spune că partea occidentală a insulei Lincoln, atât de bogată și atât de rodnică, e scăldată de apele calde ale Golfului Mexic, în timp ce țărmurile sale dinspre nord și sud-est se întind parcă de-a lungul unei mari arctice.

— Ai dreptate, dragul meu Spilett, răspunse Cyrus Smith, și eu m-am gândit la asta. Insula e ciudată, atât prin forma cât și prin natura ei. Pare un rezumat al tuturor aspectelor pe care le prezintă un continent și n-aș fi surprins să fi fost cândva un continent.

— Un continent în mijlocul Pacificului? exclamă Pencroff.

— De ce nu? răspunse Cyrus Smith. De ce Australia, Noua-Irlandă tot ceea ce geografi englezi numesc Australasia, unite cu arhipelagurile Pacificului, n-ar fi format odinioară a șasea parte a lumii, tot atât de importantă ca și Europa sau Asia, ca Africa sau cele două Americi? Mintea

mea nu refuză să admită că toate aceste insule de pe întinsul ocean nu sunt decât vârfurile unui continent acum acoperit de valuri, dar care domina apele în epocile preistorice.

— Cum a fost odinioară Atlantida, răsunse Harbert.

— Da, băiatule... dacă totuși a existat.

— Și insula Lincoln o fi făcut parte dintr-un asemenea continent? întrebă Pencroff.

— Probabil, răsunse Cyrus Smith, și asta ar explica destul de bine diversitatea de produse ce se văd la suprafața ei.

— Și numărul considerabil de animale ce-o locuiesc încă, adăugă Harbert.

— Da, băiatule, răsunse inginerul, tu îmi oferi un nou argument în sprijinul tezei mele. E sigur, după cele ce-am văzut, că animalele sunt numeroase pe insulă și, ceea ce e mai bizar, ele fac parte din specii extrem de variate. Există o explicație și, după mine, ea constă în faptul că insula Lincoln a făcut parte cândva dintr-un mare continent care s-a scufundat încetul cu încetul în apele Pacificului.

— Atunci, într-o bună zi, replică Pencroff, care nu părea convins cu totul, ceea ce a rămas din acest fost continent ar putea dispărea la rândul său, și n-ar mai exista nimic între America și Asia?

— Da, răsunse Cyrus Smith, dar vor exista noile continente, la care miliarde de animale microscopice trudesc în acest moment să le clădească.

— Și cine sunt zidarii acestia? întrebă Pencroff.

— Infuzorii coralilor, răsunse Cyrus Smith. Ei sunt cei care au construit printr-o muncă continuă insula Clermont-Tonnerre, atolii, și alte numeroase insule de coral ale Oceanului Pacific. Patruzeci și șapte de milioane din acești infuzori cântăresc cât un bob²⁰ și totuși, datorită sărurilor marine absorbite și elementelor solide din apă pe care le asimilează, aceste animale microscopice produc calcar, iar calcarul formează enorme straturi submarine, având o duritate și soliditate egale cu ale granitului. Demult, în primele epoci ale creației, natura, folosind focul, a produs uscatul prin ridicarea vulcanică a scoarței, dar acum animalele microscopice trebuie să înlătărească acest agent, a cărui putere dinamică în interiorul globului s-a micșorat în mod vădit – doavadă marele număr de vulcani actualmente stinși pe suprafața Pământului. Și sunt convins că, trecând secole după secole și

succedându-se infuzori după infuzori, Pacificul ar putea, într-o bună zi, să se transforme într-un vast continent, pe care generații noi îl vor locui și îl vor civiliza la rândul lor.

— Va dura mult! spuse Pencroff.

— Natura are timp, răsunse inginerul.

— La ce bun noi continente? întrebă Harbert. Mi se pare că întinderea actuală a ținuturilor locuibile este îndestulătoare pentru omenire. Or, natura nu face nimic inutil.

— Nimic inutil, ce-i drept, continuă inginerul, dar iată cum s-ar putea explica în viitor necesitatea unor continente noi, tocmai în această zonă tropicală ocupată de insulele de coral. Mie, cel puțin, această explicație mi se pare plauzibilă.

— Vă ascultăm, domnule Cyrus, răsunse Harbert.

— Iată raționamentul meu: savanții admit, în general, că într-o zi globul nostru va pieri sau mai curând că viața animală și vegetală nu vor mai fi posibile, ca urmare a răciri puternice a Pământului. Ei nu sunt de acord în privința cauzei acestei răciri; unii gândesc că ea se va datora scăderii de temperatură a Soarelui, după milioane de ani; alții, stingerii treptate a focurilor din interiorul globului nostru, a căror influență e mult mai mare decât se presupune în general. Eu susțin această ultimă ipoteză, bazuindu-mă pe faptul că Luna este într-adevăr un astru răcit, care nu mai poate fi locuit, cu toate că Soarele continuă să reverse pe suprafața ei aceeași cantitate de căldură. Dacă Luna s-a răcit, e din pricina că s-au stins focurile interioare, din care, ca și toate astrele lumii stelare, își trage obârșia. În sfârșit, oricare ar fi cauza, globul nostru se va răci într-o zi, dar această răcire nu se va săvârși decât încetul cu încetul. Ce se va întâmpla atunci? Zonele temperate, într-o perspectivă mai mult sau mai puțin îndepărtată, nu vor mai fi bune de locuit, după cum nu sunt astăzi locuibile ținuturile polare. Deci populațiile umane, ca și aglomerările de animale, se vor îndrepta spre latitudinile mai direct supuse influenței Soarelui. Se va efectua o uriașă emigrare. Europa, Asia, America de Nord vor fi abandonate încetul cu încetul, la fel ca și Australasia sau părțile joase ale Americii de Sud. Vegetația va urma emigrația umană. Flora va da înapoi către Ecuator, în același timp cu fauna. Părțile centrale ale Americii meridionale și ale Africii ar putea deveni regiunile cele mai populate. Laponii și samoiezii vor regăsi condițiile climaterice ale mării polare pe țărmurile Mediteranei. Cine ne poate spune

că atunci regiunile ecuatoriale nu vor fi prea mici pentru a cuprinde întreaga omenire și a o hrăni? De ce oare, prevăzătoarea natură, pentru a oferi un refugiu întregii emigrații vegetale și animale, n-ar pune, de pe acum, sub Ecuator, bazele unui nou continent, însărcinând infuzorii să-l construiască? M-am gândit deseori la toate acestea, prietenii, și cred în mod serios că înfățișarea globului nostru va fi într-o bună zi cu totul alta, că, drept urmare a apariției de noi continente, mările vor acoperi continentele vechi și că, în secolele viitoare, noi Columbi vor descoperi insulele Chimboraço, Himalaya sau Mont Blanc, rămășițe ale Americii, Asiei și ale Europei înghițite de valuri. În sfârșit, aceste noi continente vor deveni apoi ele înelele de nelocuit; căldura lor se va stinge ca și căldura unui trup în care inima a încetat să bată și viața va dispare de pe glob, dacă nu definitiv, cel puțin momentan. Poate că atunci sferoidul nostru se va odihni, va recurge la moarte pentru a înlătura într-o zi în condiții superioare! Dar toate acestea, prietenii, sunt un secret de nepătruns și, vorbind despre munca infuzorilor, poate că m-am lăsat antrenat puțin cam prea departe în scrutarea tainelor viitorului.

— Dragul meu Cyrus, răspunse Gedeon Spilett, aceste teorii sunt pentru mine profeții și ele se vor îndeplini odată și odată.

— E secretul Creatorului, spuse inginerul.

— Toate-s bune și frumoase, interveni Pencroff care ascultase cu cea mai mare atenție, dar spuneți-mi, domnule Cyrus, insula Lincoln a fost și ea construită de infuzorii dumneavoastră?

— Nu, răspunse Cyrus Smith, ea este exclusiv de origine vulcanică.

— Așadar, va dispare într-o zi?

— Probabil.

— Sper să nu mai fim aici.

— Nu, liniștește-te, Pencroff, nu vom mai fi, căci n-avem niciun chef să murim aici și poate că vom izbuti până la urmă să plecăm.

— Până atunci, răspunse Gedeon Spilett, să ne instalăm ca pentru eternitate. Nimic nu trebuie făcut pe jumătate.

Cu asta se termină conversația. Prânzul se sfârșise. Coloniștii reluară explorarea și ajunseră la limita unde începea regiunea mlăștinoasă.

Era într-adevăr o mlăștină, a cărei întindere, până la coasta rotunjită care termina insula la sud-est, putea fi de douăzeci de mii de metri pătrați. Solul era format dintr-un mîl argilos-silicos, amestecat cu rămășițe vegetale. Era acoperit de alge verzi, stuf, rogoz, ici-colo câteva straturi de ierburi, dese ca

o mochetă groasă. Din loc în loc, câte o băltoacă înghețată scânteia sub razele soarelui. Nici ploile, nici vreun râu umflat de o creștere subită a apelor nu putuseră forma aceste rezerve de apă. Se impunea în mod firesc concluzia că mlaștina era alimentată de infiltrăriile solului, și aşa și era. Aveau motive să se teamă că aerul s-ar putea încărca în timpul căldurilor cu miasme generatoare de friguri palustre.

Deasupra ierburilor acvatice de pe suprafața apelor stătătoare zburătăcea o întreagă lume de păsări. Vânătorii ocazionali sau de profesie n-ar fi pierdut aici în zadar nicio singură împușcătură. Rațe sălbaticice, lișițe, becaține trăiau acolo în stoluri; nefiind fricoase, te lăsau să te apropii nestingherit.

Un singur foc de pușcă ar fi atins cu siguranță câteva duzini de păsări, atât de dese erau șirurile lor. Trebuiră să le ochească cu săgeți. Rezultatul fu mai modest, dar săgeata silențioasă avu avantajul de a nu speria zburătoarele, pe care împușcătura unei arme le-ar fi risipit în toate colțurile mlaștinii. Vânătorii se mulțumiră de astă dată cu vreo duzină de rațe, cu penajul corpului alb, guler cenușiu, cu capul verde, aripile cu negru, alb și roșu și cu ciocul turtit, pe care Harbert le recunoscu a fi «călifari». Top contribui cu dibăcie la prinderea acestor zburătoare, al căror nume fu dat acestei părți mlaștinoase a insulei. Coloniștii aveau deci aici o îmbelșugată rezervă de vânăt acvatic. La vremea potrivită urmau să o folosească aşa cum se cuvine, și probabil că mai multe specii din aceste păsări vor putea fi domesticite, sau cel puțin aclimatizate pe malurile lacului, avându-le astfel mai la îndemână.

În jurul orei cinci seara Cyrus Smith și tovarășii săi, traversând mlaștinile Călifarilor și trecând Râul Îndurării pe un pod de gheață, își reluară drumul spre locuința lor.

La ora opt seara erau cu toții la Casa-de-Granit.

Capitolul XXII

Capcanele. Vulpile. Porcii sălbatici. Schimbarea bruscă a vântului dinspre nord-vest. Viscolul. Împletitorii de coșuri. Gerurile mari ale iernii.

Cristalizarea zahărului din arțar. Puțul misterios. Cercetarea proiectată.

Alica

Frigul puternic ținu până la 15 august, fără a depăși totuși maximum de grade Fahrenheit atins până atunci. Când atmosfera era calmă, temperatura scăzută se suporta mai ușor; dar când sufla vântul rece din nord, situația

acestor oameni, destul de sumar îmbrăcați, nu era de invidiat. Pencroff regreta că insula Lincoln nu oferea mai degrabă azil câtorva familii de urși decât vulpilor și focilor a căror blană lăsa de dorit.

— Urșii, în general, sunt bine îmbrăcați, zise el, și nu le-aș cere nimic altceva decât să-mi împrumute iarna mantaua lor călduroasă.

— Pencroff, îi răspunse Nab râzând, poate că urșii nu vor consuma să-ți dea mantaua lor. Animalele asta nu sunt generoase ca sfântul Martin!

— O să-i obligăm să fie, Nab, o să-i obligăm, replică Pencroff pe un ton de-a dreptul autoritar.

Dar acești carnivori temuți nu existau deloc pe insulă sau, cel puțin, nu se arătaseră până atunci.

Totuși, Harbert, Pencroff și reporterul instalară capcane pe Platoul Marii Priveliști și în jurul pădurii. După părerea marinului, orice animal, oricare ar fi el, va fi o captură bună, și rozătoarele sau carnivorele care vor inaugura noile capcane vor fi binevenite la Casa-de-Granit.

Capcanele erau, de altfel, foarte simple: gropi săpate în pământ, deasupra un strat de crengi și ierburi care mascau gaura, la fund o momeală, al cărei miros să atragă animalele, asta era tot. Trebuie spus că ele n-au fost săpate la întâmplare, ci în anumite locuri unde urme mai numeroase indicau trecerea mai frecventă a patrupedelor. Le controlau în fiecare zi și, în trei rânduri. Găsiră acolo câteva vulpi din acelea întâlnite pe malul drept al Râului Îndurării.

— Poftim, nu există decât vulpi în ținutul ăsta! strigă Pencroff, care rămase tare plouat, după ce scosese a treia oară din groapă tot un asemenea animal. Nu sunt bune la nimic!

— Ba da, spuse Gedeon Spilett. Sunt bune la ceva!

— La ce anume?

— Să devină momeală pentru alte animale!

Reporterul avea dreptate și de atunci puseră în capcană, ca momeală, leșurile acestor vulpi.

Marinarul făcuse și lațuri folosind fibre de «curry», care dădură rezultate mai bune decât capcanele. Rar trecea o zi fără ca vreun iepure din rezervație să nu se prindă. La masă aveau mereu iepure, dar Nab știa să varieze sosurile și comesenii n-aveau de ce se plângă.

Totuși, o dată sau de două ori, în a doua săptămână a lui august, capcanele au furnizat vânătorilor și alte animale decât vulpi, și mai utile. Erau câțiva

mistreți, care mai fuseseră semnalati la nordul lacului. Pencroff nu avea nevoie să întrebe dacă erau comestibili. Era lesne de văzut după asemănarea lor cu porcul din America sau Europa.

— Dar nu sunt nicidcum porci, îi spuse Harbert, te previn, Pencroff.

— Băiatule, răspunse marinarul aplecându-se spre capcană și trăgând de micul apendice, ce sluiea drept coadă, pe unul din acești reprezentanți ai familiei suilienilor, lasă-mă să cred că sunt porci!

— De ce?

— Pentru că îmi face plăcere!

— Îți place deci atât de mult carne de porc, Pencroff?

— Îmi place foarte mult, răspunse marinarul, mai ales picioarele, și dacă ar avea opt în loc de patru, mi-ar plăcea de două ori mai mult!

Cât privește animalele cu pricina, ele erau pecari, aparținând uneia dintre cele patru specii pe care le numără familia lor, specia «tajasu», ce pot fi recunoscuți după culoarea lor închisă și după lipsa caninilor lunghi cu care e înarmat botul semenilor lor. Pecarii trăiesc de obicei în cete și probabil că se aflau în număr mare în părțile împădurite ale insulei. În orice caz erau buni de mâncat de la cap până la picioare, iar Pencroff nu le cerea mai mult.

Pe la 15 august, vremea se schimbă subit printr-o deviere bruscă a vântului dinspre nord-est. Temperatura urcă cu câteva grade și vaporii adunați în aer nu întârziară să se prefacă în zăpadă. Întreaga insulă se acoperi cu un strat alb și se arăta locuitorilor sub o nouă infățișare. Zăpada căzu din belșug timp de mai multe zile și grosimea ei atinse curând două picioare.

Vântul rece bătea cu rară violentă, iar de sus, din Casa-de-Granit, se auzea marea vuind peste recife. La unele colțuri ale stâncilor se stârneau vârtejuri iuți de aer, și zăpada, luând forma unor coloane înalte rotitoare, semăna cu trombele de apă care se învârtesc în jurul proprietiei lor baze, până când navele mari le atacă cu lovitură de tun. Totuși, uraganul dinspre nord-vest lovind insula dintr-o parte, Casa-de-Granit, prin orientarea sa, era ferită de un asalt direct. În mijlocul acestui vârtej de zăpadă, la fel de îngrozitor ca acelea ce bântuie ținuturile polare, nici Cyrus Smith, nici tovarășii săi nu putură, deși ar fi dorit, să se aventureze afară, și rămaseră închiși în casă timp de cinci zile, de la 20 la 25 august. Furtuna se auzea vuind în pădurile Jacamar care desigur pătimeau mult. Destui copaci aveau să fie, fără

îndoială, deținătorul său, dar Pencroff se consola la gândul că nu va trebui să se mai căznească să-i doboare.

— Vântul s-a făcut tăietor de lemn, să-l lăsăm să lucreze, repeta el.

De altfel, nici nu exista vreun mijloc de a-l împiedica.

Cât de recunoscători erau oaspeții Casei-de-Granit naturii care le pregătise acest refugiu trainic și de neclintit! Îi erau recunoscători și lui Cyrus Smith, dar, totuși, natura fusese aceea care săpase această vastă cavernă, iar el nu făcuse altceva decât să-o descopere. Aici totuși se aflau în siguranță și rafalele furtunii nu puteau să-i atingă. Dacă ar fi construit pe Platoul Marii Priveșteu o casă din cărămizi și lemn, cu siguranță că ea nu-ar fi rezistat acestui uragan turbat. Cât privește Șemineul, dacă nu-ar fi fost decât vuietul asurzitor al valurilor ce se făcea auzit, îți dădeai seama că era cu totul de nelocuit, căci marea, trecând pe deasupra insulitei, probabil că-l izbea cu furie. Dar aici, la Casa-de-Granit, în mijlocul acestui masiv, împotriva căruia nici apa, nici vântul nu puteau face nimic, nu aveau de ce să se teamă.

În timpul acestor câteva zile de sechestrare, coloniștii nu rămaseră inactivi. Lemnul, tăiat în scânduri, nu lipsea în magazie și, încetul cu încetul, mobilierul fu completat cu mese și scaune trainice, căci nu făcură economie de material. Mobilele, nițel cam greoaie, nu-și justificau numele, căci mobilitatea lor era o condiție esențială, dar erau mândria lui Nab și Pencroff, ce nu le-ar fi schimbat nici cu mobila de Boule.

Apoi tâmplarii deveniră împletitori de coșuri și se descurcară destul de bine în această treabă. Descoperiseră, înspre capătul de nord al lacului, un răchitiș bogat, unde creștea un număr mare de răchite-roșii. Înainte de anotimpul ploilor, Pencroff și Herbert tăiaseră acești arbuști utili, și crengile lor, bine păstrate, puteau fi întrebuițate cu folos. Primele probe ieșiră urâte dar, datorită îndemânării și inteligenței lucrătorilor, care se consultau amintindu-și modelele văzute, luându-se la întrecere, panere și coșuri de diverse mărimi sporiră curând zestrea coloniei. Magazia fu amenajată și Nab puse în coșuri speciale recoltele sale de rizomi, de migdale de pin și rădăcini de dragonier.

În ultima săptămână din luna august vremea se schimbă încă o dată. Temperatura scăzu puțin și furtuna se potoli. Coloniștii se avântară afară. Pe plajă, zăpada era de două picioare, dar era întărită și se putea merge fără greutate. Cyrus Smith și tovarășii săi urcară pe Platoul Marii Priveșteu.

Ce schimbare! Pădurile pe care le lăsaseră înverzite, mai ales cele din apropiere unde dominau coniferele, dispăruseră parcă sub culoarea uniformă. Totul era alb, de la vârful muntelui Franklin până la litoral, copacii, pajiștea, lacul, râul, plajele. Apa Râului Îndurării alerga sub o crustă de gheață care, la fiecare flux și reflux, se scufunda și se spărgea troznind. Numeroase păsări zburau de colo-colo la suprafața înghețată a lacului; rațe obișnuite, becaține, rațe cu coadă și garii. Erau cu miile. Stâncile, printre care se rostogolea cascada de la marginea platoului, erau acoperite de gheață. Apa scăpa ca dintr-un monstruos burlan sculptat de fantzia unui artist al Renașterii. Cu privire la pagubele provocate de uragan pădurii, ele nu puteau fi încă evaluate și trebuiau să aștepte topirea uriașului strat alb.

Gedeon Spilett, Pencroff și Harbert nu pierduse ocazia de a se duce să controleze capcanele. Nu le găsiră ușor sub zăpada care le acoperea. Trebuie să bage de seamă să nu cadă în vreo groapă, ceea ce ar fi fost și primejdios și umilitor: să se lase prinși în propria lor capcană! Reușiră să scape de un asemenea ponos și găsiră capcanele perfect intacte. Niciun animal nu căzuse în ele, și totuși urmele erau numeroase prin preajmă, printre altele, semne de gheare foarte clar conturate. Harbert afirmă că un carnivor din specia felinelor trecuse pe acolo, ceea ce justifica părerea inginerului despre prezența fiarelor primejdioase pe insula Lincoln. Fără îndoială, aceste fiare trăiau în mod obișnuit în pădurile dese ale Far-West-ului, dar, împinse de foame, se aventuraseră până la Platoul Marii Priveliști. Poate că simțiseră prezența oaspeților Casei-de-Granit?

— În fond, ce sunt felinele astea? întrebă Pencroff.

— Tigri, răspunse Harbert.

— Credeam că asemenea lighioane se găsesc doar în țările calde!

— Pe Noul Continent, răspunse Tânărul, pot fi observați din Mexic până în pampas-urile din Buenos Aires. Or, cum insula Lincoln se află la aproximativ aceeași latitudine ca și provinciile din La Plata, nu e de mirare că întâlnim aici câțiva tigri.

— Bine, o să fim prevăzători, răspunse Pencroff.

Între timp zăpada se topită, ca urmare a creșterii temperaturii. Căzu ploaia și, datorită acțiunii ei dizolvante, stratul alb dispără. În pofida vremii proaste, coloniștii își împrospătară rezervele în toate domeniile: migdale de pin, rădăcini de dragonier, rizomi, suc de arțar, dintre vegetale; iepuri din rezervație, aguti și canguri, dintre animale. Pentru asta făcuse cîteva excursii

în pădure și constata că un număr mare de copaci fuseseră doborâți de ultimul uragan. Marinarul și Nab ajunseră cu căruciorul chiar și până la zăcământul de huilă, pentru a aduce de-acolo câteva tone de combustibil. În trecere văzură că hornul cupitorului de olărie fusese stricat de vânt și că partea lui superioară, de cel puțin șase picioare, era dărâmată.

Odată cu provizia de cărbune, fu reînnoită la Casa-de-Granit și provizia de lemn, și profitând de curentul Râului Îndurării, redevenit practicabil, aduseră mai multe plute încărcate, căci se putea ca perioada gerurilor mari să nu se fi terminat.

Făcură o vizită și la Șemineu și se felicită că nu rămăseseră acolo în timpul furtunii. Marea lăsase semne de netăgăduit ale ravagiilor sale. Ridicată de vânturile din larg și azvârlită până dincolo de insuliță, ea se năpustise cu violență în coridoarele pe jumătate nisipoase, și acum straturi groase de varec acopereau stâncile. În timp ce Nab, Harbert și Pencroff vânau sau împrospătau proviziile de combustibil, Cyrus Smith și Gedeon Spilett curățau Șemineul; regăsiră fierăria și cupoarele aproape intacte, apărate în primul rând de stratul gros de nisip îngrămadit peste ele.

Rezerva de combustibil nu fusese refăcută în zadar. Nu se terminaseră încă frigurile aspre. Se știe că în emisfera boreală luna februarie se remarcă în primul rând prin temperaturi foarte coborâte. La fel trebuie să fie și în emisfera australă, astfel că sfârșitul lunii august, care e un soi de februarie al Americii de Nord, fu supus aceleiași legi climaterice.

Către 25 august, după ce fu pe rând ba ploaie, ba ninsoare, vântul își schimbă direcția bătând dinspre sud-est și, brusc, frigul deveni extrem de puternic. După socoteala inginerului, coloana de mercur a unui termometru Fahrenheit ar fi arătat nu mai puțin de -8° ($-22,22^{\circ}$ Celsius) și acest ger, resimțit mai dureros din cauza vântului puternic, ținu câteva zile. Coloniștii fură din nou siliți să se închidă la Casa-de-Granit, și deoarece trebuiau astupate ermetic toate deschiderile fațadei, nelăsând decât o trecere strict necesară pentru împrospătarea aerului, consumul de lumânări fu destul de mare. Pentru a face economii, coloniștii se mulțumeau deseori cu lumina focului din vatră. Când unii, când alții coborâră de mai multe ori pe plajă, în mijlocul ghețurilor pe care fluxul le îngrămădea la fiecare maree, dar urcau imediat înapoi la Casa-de-Granit, cu destulă caznă și dureri, căci, pe un asemenea ger cumplit, funiile scării le ardeau degetele.

Trebuia folosit timpul liber pe care-l aveau datorită șederii forțate în casă. Cyrus Smith se gândi atunci să întreprindă o operație care putea fi făcută în interior.

Coloniștii, după cum se știe, întrebuițau în loc de zahăr lichidul pe care-l extrageau din arțar, făcând în trunchiul acestui arbore tăieturi adânci. Adunau licoarea în vase și-o foloseau în stare naturală la felurite preparate culinare, cu atât mai mult, cu cât, învechindu-se, ea tindea să devină albă și să capete o consistență siropoasă.

Dar treaba se putea face mai bine și într-o zi Cyrus Smith își anunță tovarășii că vor deveni rafinatori.

— Rafinatori, se miră Pencroff. O meserie cam călduroasă, nu-i aşa?

— Foarte călduroasă! răspunse inginerul.

— Atunci va fi pe potriva anotimpului! replică marinarul.

Cuvântul «rafinare» să nu ne ducă cu gândul la uzine cu utilaj complicat și muncitori calificați. Nici vorbă de aşa ceva! Pentru a cristaliza acest lichior era suficient să-l purifice printr-o operație extrem de simplă. Așezat pe foc în vase mari de pământ, el fu supus la o ușoară evaporare și imediat o spumă se ridică la suprafața lui. Îndată ce începu să se îngroașe, Nab avu grija să-l mestece cu o lopătică de lemn, pentru a-i grăbi evaporarea și a-l împiedica să capete un gust afumat, acru.

După ce clocoți câteva ore la un foc bun, ceea ce făcu bine atât operatorilor cât și substanței, aceasta se transformase într-un sirop gros. Siropul îl turnară în niște tipare de argilă, fabricate mai înainte în cuptorul bucătăriei și cărora le dăduseră forme variate. A doua zi siropul răcit era transformat în căpățâni și tablete. Era zahăr, de o culoare cam roșcată, dar aproape transparent și foarte bun la gust.

Până la jumătatea lui septembrie continuă să fie frig și prizonierii Casei-de-Granit începeau să considere captivitatea lor cam prea lungă. Aproape în fiecare zi încercau să mai iasă pe afară, dar nu puteau rămâne mult timp. Lucrau deci fără întrerupere la amenajarea locuinței. Muncind, mai stăteau de vorbă. Cyrus Smith își instruia tovarășii în toate domeniile și le explica în primul rând aplicațiile practice ale științei. Coloniștii n-aveau bibliotecă la dispoziție; dar inginerul era ca o carte întotdeauna pregătită, întotdeauna deschisă la pagina de care avea nevoie fiecare, o carte care le rezolva toate problemele și la care apelau des. Așa trecea vremea și acești oameni de treabă nu păreau să se teamă de viitor.

Totuși, era timpul să se sfârșească această sechestrare. Toți erau nerăbdători să vină odată vara, sau cel puțin să înceteze frigul insuportabil. Dacă ar fi fost îmbrăcați astfel încât să-l poată înfrunta, câte excursii n-ar fi încercat, fie la dune, fie la mlaștinile Călifarilor. Ar fi fost ușor să se apropie de vânat și cu siguranță că s-ar fi întors cu tolba plină. Însă Cyrus Smith ținea ca nimeni să nu-și primejduiască sănătatea, căci avea nevoie de brațele tuturor, și sfaturile lui fură urmate.

Dar, trebuie spus, cel mai nerăbdător dintre «întemnițați», după Pencroff, era Top. Credinciosul câine nu se simtea în largul lui în Casa-de-Granit. Alerga încocoace și încolo, dintr-o cameră într-alta, și își arăta în felul său supărarea că e ținut încis.

Cyrus Smith băgă de seamă că deseori Top scotea niște mărâituri ciudate ori de câte ori se aprobia de puțul întunecos ce avea legătură cu marea și a cărui gură se afla în fundul magaziei. Top se învârtea în jurul deschizăturii ce fusese acoperită cu un panou de lemn. Ba câteodată încerca să-și strecoare labele sub panou, de parcă ar fi vrut să-l ridice. Atunci schelălia într-un fel anume, care trăda furie și în același timp neliniște.

Inginerul observă în mai multe rânduri această manevră. Ce putea fi acolo, în această prăpastie, încât să-l tulbere atât de tare pe intelligentul animal? Puțul dădea spre mare, asta era sigur. Se ramifica deci în mai multe canale strâmte de-a curmezișul țărmului? Sau era în legătură cu alte cavități subterane? Nu venea oare din când în când vreun monstru marin să respire în fundul puțului? Inginerul nu știa ce să mai credă și îi treceau prin gând tot felul de presupuneri bizare. Obișnuit să aprofundeze realitateile științifice, nu-și ierta că se lasă antrenat pe tărâmul straniului și aproape al supranaturalului. Dar cum să-și explice faptul că Top, un câine cu bun-simț, ce nu și-a pierdut niciodată timpul ca să latre la lună, se încăpățâna să cerceteze prin miros și auz prăpastia asta, dacă nu s-ar întâmpla acolo nimic care să-i trezească neliniștea? Comportarea lui Top îl intrigă pe Cyrus mai mult decât s-ar fi părut rezonabil să și-o mărturisească lui însuși.

În orice caz inginerul nu comunică impresiile sale decât lui Gedeon Spilett, socotind că n-are rost să împărtășească tovarășilor gândurile ce se iscau în el fără voia sa și care se bizuiau poate doar pe o toană a lui Top.

În sfârșit frigul încetă. Mai cădeau ploi și lapoviță, mai răpăia grindina și sufla vântul, dar vremea rea nu dură mult. Gheata și zăpada se topiseră; plaja, platoul, malurile Râului Îndurării, pădurea puteau fi din nou

străbătute. Întoarcerea primăverii îi încântă pe oaspeții Casei-de-Granit și în curând nu mai dădeau pe acolo decât pentru masă și somn.

Vânară mult în a doua jumătate a lui septembrie, ceea ce îl determină pe Pencroff să ceară mai stăruitor puștile pe care susținea el că i le făgăduise Cyrus Smith. Aceasta, știind prea bine că fără un utilaj special îi va fi aproape imposibil să fabrice o armă cât de cât folositoare, dădea mereu înapoi și amâna operația pentru mai târziu. De altfel, el observase că Harbert și Gedeon Spilett deveniseră arcași îndemânicici, că tot soiul de animale excelente la gust, ca aguti, canguri, cabiai, porumbei, dropii, rațe sălbaticice, într-un cuvânt, toate soiurile de vânat cu păr sau cu pene, erau doborâte de săgețile lor și, prin urmare, se mai putea aștepta. Dar îndărătnicul marină se făcea că nu pricepe și nu avea de gând să-l lase în pace pe inginer până când nu-i va satisface dorința. Dealtminteri, Gedeon Spilett îl susținea pe Pencroff.

— Dacă pe insulă, după cum se pare, argumenta el, se găsesc animale fioroase, trebuie să ne gândim să le înfruntăm și să le nimicim. Poate veni momentul când prima noastră datorie să fie tocmai asta.

Dar, în zilele acelea, nu problema armelor de foc îl preocupa pe Cyrus Smith, ci a îmbrăcăminții. Hainele purtate de coloniști rezistaseră peste iarnă, dar nu mai puteau ține până la iarna viitoare. Trebuiau să-și procure cu orice preț sau lână de rumegătoare, sau piei de animale, și întrucât se găseau pe insulă mufloni, era cazul să stablească mijloacele de a alcătui o turmă ce urma să fie crescută pentru nevoile coloniei. Un țarc pentru animale domestice, o curte amenajată pentru păsări, pe scurt, întemeierea unui soi de fermă în vreun colț al insulei, acestea erau cele două proiecte importante de îndeplinit în anotimpul cald.

În consecință, în vederea viitoarelor aşezări, devinea urgentă extinderea cercetărilor pe porțiunea necunoscută a insulei Lincoln, adică a pădurilor înalte care se întindeau pe malul drept al Râului Îndurării, de la vărsare până la capătul Peninsulei Serpentinei, ca și pe toată coasta occidentală. Dar era nevoie de o vreme stabilă și abia după o lună această explorare putea fi făcută cu folos.

Așteptau deci cu o anumită nerăbdare, când se produse un incident ce trezi și mai mult dorința coloniștilor de a-și vizita în întregime domeniul.

Era în 24 octombrie. În acea zi Pencroff se dusese să controleze capcanele, îngrijindu-se totdeauna să pună momeala potrivită. Într-o din

ele găsi trei animale ce aveau să fie binevenite în magazia lor. Era o femelă de pecari cu doi pui.

Pencroff se înapoie deci la Casa-de-Granit, încântat de captură și făcând, ca de obicei, mare caz de vânatul său.

— Ei, o să avem o masă pe cinstă, domnule Cyrus! strigă el. Și dumneavoastră, domnule Spilett, o să mâncați!

— Vreau să mănânc, răspunse reporterul, dar ce anume?

— Purcel de lapte.

— Ah, purcel de lapte? Auzindu-te, credeam că ai adus o potârniche împănată!

— Cum? exclamă Pencroff. Nu cumva disprețuiți purcelul de lapte?

— Nu, răspunse Gedeon Spilett, fără a arăta niciun entuziasm, numai să nu abuzăm...

— Bine, bine, domnule ziarist, ripostă marinarul, căruia nu-i plăcea să-i fie subapreciat vânatul, o faceți pe mofturosul? Acumșapte luni, când am debărcat pe insulă, ati fi fost peste măsură de fericit să întâlniți o asemenea plească!...

— Așa e, așa e! răspunse reporterul. Omul nu e niciodată nici perfect, nici pe deplin mulțumit.

— În fine, continuă Pencroff, nădăjduiesc că Nab se va întrece pe sine. O să vedeti! Acești pui de pecari n-au nici trei luni! Vor fi fragezi ca prepelițele! Hai, Nab, vino! Voi supraveghea eu însumi friptura.

Și marinarul, urmat de Nab, se duse la bucătărie și se îndeletnici cu treburile culinare.

Îl lăsară să facă după cum îl tăia capul. Nab împreună cu el pregătiră o masă excelentă, purcei fripti, supă de cangur, jambon afumat, migdale de pin, băutură de dragonier, ceai de Oswego – în sfârșit, tot ce aveau mai bun; însă, dintre toate felurile, la loc de cinstă figurau savuroșii purcei fripti înăbușit.

La ora cinci masa fu servită în sufrageria Casei-de-Granit. Supa de cangur aburea. O găsiră excelentă.

După supă urmară purceii fripti, pe care Pencroff îi tăie cu propria lui mâna, servind porții pantagruelice fiecăruia.

Purceii de lapte erau într-adevăr delicioși și Pencroff își devora friptura cu o poftă nemăipomenită, când deodată scoase un strigăt și o înjurătură.

— Ce e? întrebă Cyrus Smith.

— E... e... că mi-am rupt un dint! răsunse marinarul.

— Astă-i bună! N-or fi pietricele în friptura dumitale! se miră Gedeon Spilett.

— Aşa s-ar părea, răsunse Pencroff culegând de pe buze obiectul care îl costase o măsea!...

Nu era pietricică... Era o alică de plumb.

PARTEA A DOUA

ABANDONATUL

Capitolul I

Apropo de alică. Construirea unei pirogi. Vânătorile. Pe vârful unui «kauri». Nimic care să dovedească prezența omului. Nab și Harbert la pescuit. O broască țestoasă întoarsă pe spate. Broasca țestoasă dispare.

Explicația lui Cyrus Smith

Se împliniseră şapte luni de când pasagerii balonului fuseseră aruncați pe insula Lincoln. De atunci, cu toate cercetările făcute, nu întâlniseră nicio ființă omenească. Niciun fum nu trădase vreodată prezența omului pe suprafața insulei. Nicio urmă de muncă manuală nu dovedea trecerea lui pe acolo, odinioară sau de curând. Deci nu numai că insula părea nelocuită, dar totul te lăsa să crezi că nici nu fusese vreodată. Și acum, iată că toată această construcție logică se prăbușea în fața unei simple fărâme de metal găsită în trupul unui rozător inofensiv!

Era limpede că plumbul ieșise dintr-o armă de foc, și cine altcineva decât o ființă omenească s-ar fi putut sluji de această armă?

Când Pencroff puse alica pe masă, tovarășii săi o priviră cu adâncă uimire. Pricepură pe loc toate consecințele acestei întâmplări importante, deși la prima vedere părea neînsemnată. Apariția subită a unei ființe supranaturale nu i-ar fi impresionat mai puternic.

Cyrus Smith nu șovăi să formuleze în primul rând ipotezele pe care acest fapt, pe cât de surprinzător pe atât de neașteptat, i le sugera. Luă plumbul, îl sucă, îl răsuci, îl frecă între degetul arătător și degetul mare. Apoi îl întrebă pe Pencroff:

— Ești absolut sigur că purcelul rănit de acest plumb avea numai trei luni?

— Cel mult, domnule Cyrus, răspunse Pencroff. Sugea încă de la maică-sa când l-am găsit în groapă.

— Ei bine, spuse inginerul, asta dovedește că, de cel mult trei luni, o împușcătură a fost trăsă pe insula Lincoln.

— Și că o alică de plumb, adăugă Gedeon Spilett, a atins, dar nu mortal, micul animal.

— Asta e sigur, continuă Cyrus Smith, și iată ce concluzii se cuvine să tragem din acest incident: sau insula era locuită înainte de sosirea noastră, sau, de cel mult trei luni, au debarcat aici niște oameni. Oamenii aceştia au venit de bună voie, sau siliți de împrejurări ca urmare a unei aterizări sau a

unui naufragiu? Această problemă nu va putea fi lămurită decât mai târziu. Cine sunt ei, europeni sau malaezi, dușmani sau prieteni, nimic nu ne îngăduie să ghicim, și nici nu știm măcar dacă mai locuiesc în insulă sau au părăsit-o. Însă aceste întrebări ne interesează prea direct ca să ne permitem să bâjbâim prea mult timp în nesiguranță.

— Nu, de o sută de ori nu! De o mie de ori nu! strigă marinarul ridicându-se de la masă. Nu există alți oameni afară de noi pe insula Lincoln! Ce naiba! Insula nu e mare și, dacă ar fi fost locuită, am fi zărit până acum câțiva dintre locuitorii săi!

— Ce-i drept, e de necrezut să fie altfel, spuse Harbert.

— Bănuiesc că e și mai de necrezut, remarcă reporterul, ca purcelul să se fi născut cu o alică în trup!

— Numai dacă, rosti cu seriozitate Nab, Pencroff n-o avea...

— Poftim, uită-te bine, Nab, ripostă Pencroff. Crezi că fără să-mi fi dat seama aş fi putut purta în gură o alică timp de cinci sau şase luni? Unde să fi fost ascunsă? adăugă el deschizând gura pentru a-și arăta cei treizeci și doi de dinți minunați care o împodobeau. Uită-te bine, Nab, și dacă găsești un singur dintă găunos, îți dau voie să-mi smulgi şase!

— Ipoteza lui Nab e într-adevăr de neconceput, răspunse Cyrus Smith care, cu toate că era frământat de gânduri, nu-și putu reține un zâmbet. Sigur e că pe insulă s-a tras cu pușca în urmă cu cel mult trei luni. Dar aş fi înclinat să cred că ființele care au aterizat pe coastă fie că se află aici de foarte puțin timp, fie că au trecut doar pe aici; altminteri, dacă insula ar fi fost locuită pe vremea când cercetam sus pe creasta muntelui Franklin, i-am fi văzut sau am fi fost văzuți. E deci probabil că numai de câteva săptămâni niște naufragiați au fost aruncați de o furtună într-un punct al coastei. Oricine ar fi ei, e bine să ne lămurim.

— Cred că trebuie să acționăm cu prudență, spuse reporterul.

— E și părerea mea, răspunse Cyrus Smith, căci, din nefericire, ne putem teme ca nu cumva niște pirați malaezi să fi debarcat pe insulă!

— Domnule Cyrus, întrebă marinarul, n-ar fi mai potrivit ca, înainte de a ne duce în căutarea lor, să ne construim o luntre care să ne îngăduie fie să mergem în susul râului. Fie, la nevoie, să ocolim coasta? Nu trebuie să ne lăsăm luați prin surprindere.

— Ideea dumitale e bună, Pencroff, răspunse inginerul, dar nu putem aștepta. Ar fi nevoie de cel puțin o lună pentru a ne construi o barcă...

— O adevărată barcă, da, răspunse marinarul, dar n-avem nevoie de o ambarcațiune care să țină piept mării, aşa încât, în cel mult cinci zile, îmi iau sarcina să construiesc o pirogă în stare să plutească pe Râul Îndurării.

— Să faci o barcă în cinci zile? strigă Nab.

— Da, Nab, o barcă după modelul indian.

— Din lemn? întrebă negrul, prea puțin convins.

— Din lemn, răspunse Pencroff, sau mai curând din scoarță de lemn. Vă repet, domnule Cyrus, că în cinci zile treaba e gata și piroga o putea lua din loc!

— În cinci zile, fie! încuviință inginerul.

— Dar până atunci am face bine să ne păzim cu strășnicie! spuse Harbert.

— Cu foarte multă strășnicie, prieteni, răspunse Cyrus Smith, și v-aș ruga să vă mărginiți excursiile de vânătoare doar prin împrejurimile Casei-de-Granit.

Cina se sfârși mai puțin vesel decât sperase Pencroff. Prin urmare insula era sau fusese locuită de alți oameni. De la întâmplarea cu alica faptul devenise incontestabil și o asemenea descoperire neașteptată nu putea decât să provoace o puternică îngrijorare coloniștilor.

Înainte de a se duce la culcare, Cyrus Smith și Gedeon Spilett discutără îndelung despre aceste lucruri. Ei se întrebară dacă, din întâmplare, acest incident n-ar avea vreo legătură cu împrejurările inexplicabile ale salvării inginerului și alte ciudătenii care îi uimiseră în mai multe rânduri. Totuși, Cyrus Smith, după ce întoarse și pe o față și pe alta faptele, sfârși prin a spune:

— În fond, vrei să știi părerea mea, dragul meu Spilett?

— Da, Cyrus.

— Ei bine, iat-o: oricât de amănunțit vom cerceta insula, n-o să găsim nimic!

Chiar a doua zi Pencroff se și puse pe lucru. Nu era vorba să construiască o ambarcațiune cu schelet și bordaj, ci una rudimentară, cu fundul plat, care va fi excelentă pentru navigația pe Râul Îndurării mai ales în apropierea izvoarelor lui, unde apa va fi mai puțin adâncă. Bucătile de scoarță, prinse una de alta, erau suficiente pentru a înjgheba ușoara ambarcațiune și, în cazul unor obstacole naturale, ea putea fi purtată pe umeri, nefiind nici grea, nici stânjenitoare. Pencroff plănuia să facă îmbinarea fâșilor de scoarță cu

ajutorul unor cuie bătute adânc și îndoite pe partea cealaltă, asigurând astfel perfecta etanșeitate a bărcii.

Trebua să aleagă copaci cu o scoarță suplă și rezistentă, ușor de lucrat. Or, în mod sigur, ultimul uragan doborâse un anumit număr de brazi, foarte potriviti acestui gen de construcție. Unii din acești brazi zăceau la pământ și trebuiau numai cojiți, muncă destul de grea, dat fiind uneltele primitive pe care le aveau coloniștii. Până la urmă însă, o scoaseră la capăt.

În timp ce marinarii, ajutat de inginer, își vedea de treabă fără a pierde o clipă, Gedeon Spilett și Harbert nu leneveau nici ei. Ei aveau grija de aprovizionarea coloniei. Reporterul avea numai cuvinte de laudă pentru Tânăr, care devenise deosebit de dibaci în mânuirea arcului și a bâtei. Harbert dădea dovadă și de o mare îndrăzneală însorită de mult sânge rece, care pe drept cuvânt se poate numi «viteză intelligentă». Amândoi tovarășii de vânătoare, ținând de altfel seama de recomandările lui Cyrus Smith, nu depășeau o rază mai mare de două mile în jurul Casei-de-Granit, dar și la liziera pădurii găseau destui aguti, cabiai, canguri, pecari etc., și dacă randamentul capcanelor era mic de când vremea se mai încălzise, în schimb rezervația naturală de iepuri își dădea obolul obișnuit, care ar fi putut hrăni toată colonia din insula Lincoln.

Adesea, în timp ce vânau, Harbert stătea de vorbă cu Gedeon Spilett despre întâmplarea cu alia și despre concluziile trase de inginer, iar într-o zi – era în 26 octombrie – îi spuse:

— Dar, domnule Spilett, nu găsiți ciudat faptul că niște naufragiați, care ar fi debarcat pe insulă, nu s-au arătat încă pe malul dinspre Casa-de-Granit?

— E cu totul de necrezut dacă se mai află încă aici, dar deloc uimitor dacă nu mai sunt!

— Vă gândiți că oamenii aceia au părăsit insula? continuă Harbert.

— E mai mult decât probabil, băiatule, căci dacă șederea lor s-ar fi prelungit și, mai ales, dacă ar mai fi fost aici, până la urmă vreo nouă întâmplare le-ar fi trădat prezența.

— Dar dacă au putut pleca, remarcă Tânărul, înseamnă că nu erau naufragiați?

— Nu, Harbert, sau cel puțin erau, ca să zic aşa, niște naufragiați provizorii. E foarte posibil, într-adevăr, ca o furtună să-i fi aruncat pe insulă, fără să le fi stricat ambarcațiunea, și, furtuna potolindu-se, să fi plecat din nou pe mare.

— Trebuie recunoscut un lucru, spuse Harbert, și anume că domnul Smith pare mai curând să se teamă de prezența unor ființe omenești pe insula noastră, decât s-o dorească.

— Așa e, răsunse reporterul, nu-i vede decât pe pirații malaezi în stare să cutreiere aceste mări, iar gentlemenii ăștia sunt niște oameni de care e bine să te ferești.

— Nu s-ar putea, domnule Spilett, continuă Harbert, ca într-o bună zi, să găsim urme ale debarcării lor și atunci să fim lămuriți?

— Nu zic nu, băiatule. Urmele unui popas, un foc stins ne pot duce pe drumul cel bun, și asta vom căuta în viitoarea noastră explorare.

În ziua când cei doi vânători vorbeau astfel, ei se găseau în acea parte a pădurii care se învecinează cu Râul Îndurării, remarcabilă prin copacii ei de toată frumusețea. Acolo, printre alți arbori, se ridicau, la o înălțime de aproape două sute de picioare deasupra solului, câteva din superbele conifere cărora indigenii din Noua Zeelandă le zic «kauri».

— Mi-a venit o idee, domnule Spilett, spuse Harbert. Dacă m-aș urca în vârful unuia din kauri, aş putea poate să observ ținutul pe o rază destul de mare.

— Ideea este bună, răsunse reporterul, dar vei putea să te cățări până în vârful unui asemenea uriaș?

— Oricum, voi încerca, răsunse Harbert.

Tânărul, sprinten și îndemânatic, se avântă pe primele crengi, astfel aşezate încât te puteai cățăra destul de ușor, și în câteva minute ajunse în vârful copacului care domina imensa întindere de verdeță formată din coroanele rotunjite ale arborilor.

De la această înălțime privirea putea cuprinde toată porțiunea meridională a insulei, de la Capul Ghearei spre sud-est, până la Promontoriul Reptilei spre sud-vest. La nord-vest se înălța muntele Franklin care acoperea o mare parte a orizontului.

Dar Harbert, din înaltul observatorului său, putea să cerceteze tocmai partea încă necunoscută a insulei, care ar fi putut oferi sau oferea încă refugiu străinilor, a căror prezență o bănuiau.

Tânărul privi cu atenție încordată. Înainte de toate, pe mare nu se zărea nimic. Nicio pânză, nici la orizont, nici în vecinătatea coastelor insulei. Totuși, întrucât masivul de arbori ascundea litoralul, era posibil ca o navă,

mai ales una cu catargul avariat, să fi acostat foarte aproape de uscat și în consecință să fie invizibilă pentru Harbert.

La fel, nimic în mijlocul pădurilor Far-West-ului. Pădurea forma o boltă de nepătruns, măsurând mai multe mile pătrate, fără nicio poiană, fără niciun luminiș. Era chiar cu neputință să urmărești cursul Râului Îndurării și să recunoști locul de pe munte unde se aflau izvoarele lui. Poate că și alte râuri curgeau spre vest, dar nimic nu-ți îngăduia să constați aceasta.

Dar dacă orice semn de popas îi scăpa lui Harbert, nu putea surprinde că și în văzduh vreun fum care să dea în vîleag prezența omului? Atmosfera era pură și cel mai mic abur s-ar fi detașat clar pe fondul cerului senin.

O clipă, lui Harbert i se păru că vede un fum ușor înălțându-se spre vest, dar, uitându-se mai atent, își dădu seama că se înșelase. Privi cu atenție sporită și vederea sa era excelentă... Nu, hotărât lucru, nu era nimic.

Harbert coborî din kauri și cei doi vânători se înapoiară la Casa-de-Granit. Acolo, Cyrus Smith ascultă relatarea Tânărului, dând din cap fără să zică nimic. Era foarte limpede că nu se vor putea pronunța asupra acestei probleme decât după cercetarea completă a insulei.

Peste două zile – la 28 octombrie – se întâmplă un alt incident tot atât de inexplicabil.

Dând târcoale pe plajă, la două mile de Casa-de-Granit, Harbert și Nab fură foarte bucuroși să pună mâna pe un superb exemplar din ordinul chelonienilor. Era o broască țestoasă foarte mare din familia mydaselor, a cărei carapace avea admirabile reflexe verzui.

Harbert zări broasca lunecând printre stânci pentru a ajunge la mare.

— Vino-ncoace, Nab, vino! strigă el.

Nab veni în fuga mare.

— Ce animal frumos! spuse Nab. Dar cum să-l prindem?

— Nimic mai ușor, Nab, răsunse Harbert. O să întoarcem broasca țestoasă pe spate și n-o să mai poată fugi. Ia-ți bâta și fă ca mine.

Simțind primejdia, broasca se retrase sub carapace. Nu i se mai vedea nici capul, nici labele și stătea nemîscată ca o stâncă.

Harbert și Nab vîrără atunci bâtele lor sub sternul animalului și, unindu-și eforturile, izbutiră, nu fără greutate, să-l întoarcă pe spate. Broasca țestoasă măsura în lungime trei picioare, și cântărea pe puțin patru sute de livre.

— Bun! strigă Nab. O să-i facem o bucurie prietenului Pencroff!

Într-adevăr, prietenul Pencroff avea de ce să se bucure, căci carnea acestor broaște țestoase, ce se hrănesc cu iarbă de mare, este deosebit de gustoasă. Acum î se vedea doar capul mic, turtit, dar foarte largit spre partea posterioară, datorită foselor temporale ascunse sub o boltă osoasă.

— Și ce-o să facem cu vânatul nostru? întrebă Nab. Nu-l putem târî până la Casa-de-Granit!

— Să-l lăsăm aici, pentru că nu se poate întoarce, spuse Harbert, și o să revenim să-l luăm cu căruciorul.

— Am înțeles.

Totuși, pentru mai multă siguranță, Harbert avu grijă, socotită de Nab de prisos, să imobilizeze animalul cu ajutorul unor pietroaie mari. După care cei doi vânători se înapoiară la Casa-de-Granit, mergând pe plaja pe care marea, în reflux, o descoperise cu dănicie. Harbert, vrând să-i facă o surpriză lui Pencroff, nu-i spuse nimic despre «superbul exemplar al chelonienilor» pe care îl răsturnaseră pe nisip; dar două ore mai târziu, când Nab și cu el veniră înapoi cu căruciorul, la locul unde îl lăsaseră, «superbul exemplar al chelonienilor» nu se mai afla acolo.

Nab și Harbert se uită unul la altul, apoi priviră în jurul lor. Totuși, aici lăsaseră broasca țestoasă. Tânărul regăsi chiar pietroaiele de care se folosise și prin urmare era sigur că nu se înșala.

— Poftim! spuse Nab, vasăzică animalele astea se pot întoarce și singure.

— Așa se pare, răspunse Harbert, care nu pricepea nimic și se uita la pietroaiele împrăștiate pe nisip.

— Fii sigur, Pencroff va fi cel mai nemulțumit!

«Și domnului Smith îi va veni poate destul de greu să explice această dispariție!» gândi Harbert.

— Bine, zise Nab, care voia să ascundă pățania, ce-ar fi să nu le mai povestim nimic?

— Dimpotrivă, Nab, trebuie să vorbim, răspunse Harbert.

Și amândoi, luând din nou căruciorul pe care îl aduseseră degeaba, se înapoiară la Casa-de-Granit.

Ajuns la șantier, unde inginerul și marinarii lucrau împreună, Harbert povesti ce se întâmplase.

— Ah, neîndemânicii! strigă marinarii. Să le scape din mâna cel puțin cincizeci de supe!

- Zău, Pencroff, replică Nab, nu e vina noastră dacă animalul a fugit, doar îți spun că l-am întors pe spate!
- Atunci nu l-ați întors destul! ripostă glumeț încăpățânatul marină.
- Nu l-am întors destul? strigă Harbert și adăugă că avusese grija să imobilizeze broasca țestoasă cu niște pietroaie.
- Așadar, e un miracol! replică Pencroff.
- Credeam, domnule Cyrus, spuse Harbert, că broaștele țestoase, odată așezate pe spate, nu se mai pot întoarce pe labă, mai ales când sunt foarte mari?
- Astă-i adevărat, dragul meu, răsunse Cyrus Smith.
- Atunci cum de s-a întâmplat?...
- La ce distanță de mare ați lăsat broasca țestoasă? întrebă inginerul care, întrerupând lucrul, se gădea la noul incident.
- La cincisprezece picioare, cel mult, răsunse Harbert.
- Și în acea clipă era reflux?
- Da, domnule Cyrus.
- Ei bine, răsunse inginerul, ceea ce broasca țestoasă nu era în stare să facă pe plajă, se poate s-o fi făcut în apă. Ea s-o fi întors atunci când fluxul a luat-o și o fi ajuns liniștită înapoi, în largul mării.
- Ah, neîndemânatici mai suntem! strigă Nab.
- E tocmai ceea ce am avut onoarea să vă comunic! răsunse marinarul.

Capitolul II

*Prima încercare a pirogii. O epavă pe coastă. Remorca. Capul epavei.
Inventarul lăzii: unelte, arme, instrumente, îmbrăcăminte, cărți, ustensile.*

Ce-i lipsește lui Pencroff. Evanghelia

La 29 octombrie, barca din scoarță de lemn era gata. Pencroff își tinuse promisiunea și în cinci zile construise un soi de pirogă, a cărei cocă era alcătuită din nuielușe flexibile de «crejimba». O bancă în spate, o a două bancă la mijloc pentru a asigura rezistență, o a treia în față, o bordură pentru a susține furcheții a două vâsle, o cârmă în spatele bărcii pentru a o conduce completau ambarcațiunea, lungă de douăsprezece picioare și care nu cântărea mai mult de două sute de livre. Operația de lansare fu extrem de simplă. Ușoara pirogă fu dusă pe nisip, la marginea litoralului din fața Casei-de-Granit, și valul o ridică. Pencroff, care sări îndată înăuntru, o manevră din cârmă și constată că era foarte potrivită pentru trebuințele lor.

— Ura! strigă marinarul, care nu se dădea în lături să celebreze astfel propriul său triumf. Cu asta o să facem încurajul...

— Lumii? întrebă Gedeon Spilett.

— Nu, al insulei. Câteva pietre ca leșt, un catarg în față și o bucată de pânză, pe care domnul Smith ne-o va fabrica într-o zi, și o să mergem departe cu ea! Ei bine, domnule Cyrus, și dumneata, domnule Spilett, și dumneata, Harbert, și tu, Nab, nu veniți să încercăm noua noastră barcă? Ce naiba, trebuie totuși să vedem dacă ne poate duce pe toți cinci!

Într-adevăr, experiența trebuie făcută. Pencroff, cărmind, aduse ambarcațiunea lângă plajă, printr-o trecere strâmtă dintre stânci, și se înteleseră să înceerce piroga navigând de-a lungul țărmului până la prima limbă de pământ unde se sfârșea lanțul de stânci din sud.

În momentul îmbarcării Nab strigă:

— Dar corabia ta ia o groază de apă, Pencroff!

— Nu-i nimic, Nab, răspunse marinarul. Lemnul trebuie să devină etanș! În două zile n-o să mai pătrundă nimic, și în piroga noastră nu va fi mai multă apă decât în stomacul unui bețiv! Îmbarcarea!

Așadar se îmbarcară și Pencroff îndreptă barca spre larg. Vremea era minunată, marea liniștită de parcă apele ei ar fi fost cuprinse între malurile strâmte ale unui lac, și piroga putea s-o înfrunte cu aceeași siguranță cu care ar fi urcat pe cursul liniștit al Râului Îndurării.

Din cele două vâsle Nab luă una, Harbert cealaltă, iar Pencroff rămase în spatele ambarcațiunii, pentru a manevra cărma.

Marinarul traversă mai întâi canalul și atinse în treacăt capătul sudic al insuliței. Dinspre miazați sufla o briză ușoară. Niciun fel de hulă, nici în canal, nici în largul mării. Câteva unduri largi, pe care piroga abia le simțea, căci era foarte încărcată, umflau cu regularitate suprafața mării. Se îndepărta la aproximativ jumătate de milă de coastă, în aşa fel încât să zărească întreaga înălțime a muntelui Franklin.

Apoi Pencroff, făcând volta, întoarse prova spre gurile râului. Piroga plutea acum de-a lungul malului care, arcuindu-se până la extremitatea de sud a insulei, ascundea toată câmpia mlăștinoasă a Călifarilor.

Locul acesta se afla la aproximativ trei mile de Râul Îndurării, distanță fiind mărită din pricina curburii coastei. Coloniștii se hotărără să meargă până la capătul lui și să nu-l depășească decât atât cât ar fi necesar pentru a arunca o privire rapidă asupra țărmului până la Capul Ghearei.

Barca pluti deci de-a lungul litoralului, la o distanță de cel mult două cabluri²¹, ferindu-se de stâncile submarine presărate în vecinătatea coastei și pe care fluxul începea să le acopere. Zidul de granit se micșora de la gurile râului până la limba de pământ. Devenise o aglomerare de granituri, distribuite capricios și de o înfățișare extrem de sălbatică, foarte diferită de straturile care formau Platoul Marii Prveliști. Ai fi zis că un uriaș tomberon cu stânci fusese răsturnat acolo. Niciun fel de vegetație pe acest ieșind ascuțit, care se prelungea la două mile în fața pădurii, iar limba de pământ semăna destul de bine cu brațul unui uriaș, ivindu-se dintr-o mâncă de verdeață.

Barca, împinsă de cele două vâsle, înainta fără greutate. Gedeon Spilett, cu creionul într-o mâna și carnetul în cealaltă, desena coasta în linii mari. Nab, Pencroff și Harbert discutau examinând această parte a domeniului lor, nevăzută până acum, și pe măsură ce piroga cobora spre sud, cele două Capuri ale Mandibulei păreau să se deplaseze închizând mai strâns Golful Uniunii.

Iar Cyrus Smith nu vorbea, se uita atent, și, după neîncrederea pe care o exprima privirea lui, părea că examinează un ținut ciudat.

Între timp, după trei sferturi de oră de navigație, piroga ajunsese aproape de extremitatea limbii de pământ și Pencroff se pregătea s-o ocolească, dar în clipa aceea, Harbert, ridicându-se, arăta o pată neagră spunând:

— Ce se vede acolo jos, pe plajă?

Toate privirile se îndreptară spre punctul indicat.

— Într-adevăr, spuse reporterul, e ceva acolo. Pare o epavă pe jumătate înfundată în nisip.

— Ah, strigă Pencroff, eu văd ce este!

— Ce anume? întrebă Nab.

— Butoiașe, butoiașe care pot fi pline! răspunse marinarul.

— Trage la mal, Pencroff! spuse Cyrus Smith.

După câteva lovitură de vâslă, piroga acostă în fundul unui mic golf și pasagerii sărără pe plajă.

Pencroff nu se înselase. Două butoiașe se aflau acolo, pe jumătate îngropate în nisip, dar încă solid legate de o ladă mare care, susținută de ele, plutise astfel până în clipa când eșuase pe țărm.

— S-a întâmplat deci un naufragiu pe meleagurile insulei? întrebă Harbert.

— Evident, răsunse Gedeon Spilett.

— Dar ce-o fi oare în lada asta? exclamă Pencroff cu o nerăbdare firească. Ce-o fi oare în ladă? E încisă și n-avem nimic ca să-i spargem capacul! Ei bine, o s-o izbim atunci cu pietre.

Și marinul, ridicând un pietru greu, era gata să spargă unul din pereții lăzii, când inginerul, oprindu-l, zise:

— Pencroff, ai putea să-ți potolești nerăbdarea numai o oră?

— Dar, domnule Cyrus, gândiți-vă! Poate că acolo vom găsi tot ce ne lipsește nouă!

— Vom afla, Pencroff, răsunse inginerul, dar, crede-mă, nu sparge lada asta, care poate să ne fie folositoare. S-o transportăm la Casa-de-Granit, unde o s-o deschidem mai ușor și fără s-o spargem. E pregătită pentru călătorie și, întrucât a plutit până aici, va pluti la fel de bine și până la gurile râului.

— Aveți dreptate, domnule Cyrus, am greșit, răsunse marinul, dar nu poți fi întotdeauna stăpân pe tine!

Părerea inginerului era înțeleaptă. Într-adevăr, în pirogă n-ar fi putut probabil încăpea această ladă, fără îndoială grea, dacă a fost nevoie să fie «ușurată» cu două butoiașe goale. Așadar era mai bine să o remorcheze până la malul Casei-de-Granit.

Și acum, de unde venea lada? Era o problemă importantă. Cyrus Smith și tovarășii săi se uită cu atenție în jurul lor și cercetă malul cu privirea, pe un spațiu de mai multe sute de pași. Nu văzură nici o altă rămășiță. Marea fu de asemenea cercetată. Harbert și Nab se urcă pe o stâncă înaltă, dar orizontul era pustiu. Nu se vedea nimic, nicio navă în derivă, nicio corabie cu pânze.

Totuși, avusese loc un naufragiu, nu încăpea nicio îndoială. Poate că asta se legă de întâmplarea cu alica de plumb? Poate că niște străini debarcaseră într-un alt punct al insulei? Poate se mai aflau încă acolo? În mod firesc, coloniștii se gândiră că acești străini nu puteau fi pirați malaezi, căci epava era, evident, de proveniență fie americană, fie europeană.

Cu toții se înapoiau lângă lada care măsura cinci picioare în lungime și trei în lățime. Era din lemn de stejar, încisă cu foarte multă grijă și acoperită cu o piele groasă bătută în cuie de aramă. Cele două butoaie mari,

astupate ermetic, dar care sunau a gol, stăteau lipite de laturile lăzii cu ajutorul unor frânghii rezistente, legate cu noduri, pe care Pencroff le recunoscu ușor a fi «noduri marinărești». Lada părea să fie în perfectă stare, ceea ce se explica prin faptul că eșuase pe o plajă de nisip și nu pe recife. Se putea chiar afirma, examinând-o cu atenție, că nu călătorise mult timp pe mare și că se afla de curând pe acest țărm. Părea că apa nu pătrunse înăuntru, și obiectele pe care le conținea erau desigur intacte.

Era limpede că această ladă fusese aruncată de pe bordul unui vas avariat, care mergea spre insulă și că, în speranța că va ajunge pe coastă, unde o vor regăsi mai târziu, pasagerii luaseră măsura de prevedere de a-i micșora greutatea cu ajutorul unor elemente plutitoare.

— O să remorcăm epava asta până la Casa-de-Granit, spuse inginerul, și o să-i facem inventarul; apoi, dacă vom descoperi pe insulă câțiva supraviețuitori ai acestui presupus naufragiu, o să-o restituim acelora cărora le aparține. Dacă însă nu găsim pe nimeni...

— O să-o păstrăm pentru noi! exclamă Pencroff. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce poate fi oare acolo înăuntru?

Marea începea de pe acum să atingă epava, care trebuia să plutească în mijlocul valurilor înalte; desfășurără în parte una din frânghiile care legau butoiașele, și ea servi de parămă pentru a lega obiectul plutitor de barcă. Apoi Pencroff și Nab săpară cu vâslele un șanț în nisip pentru a înlesni deplasarea lăzii, și în curând ambarcațiunea, remorcând lada, ocoli limba de pământ pe care o botezaseră Capul Epavei. Remorca era grea și butoiașele abia izbuteau să țină lada la suprafața apei. De aceea marinului îi era teamă în fiecare clipă ca lada să nu sedezlege și să se scufunde. Dar, din fericire, temerile sale se dovediră neîntemeiate și o oră și jumătate după plecare – timp necesar pentru a străbate distanța de trei mile – piroga acosta la țărmul din fața Casei-de-Granit.

Barca și epava fură trase pe nisip și, cum marea tocmai se retrăgea, rămaseră de îndată pe uscat. Nab adusese uneltele pentru a deschide lada, astfel încât să o deterioreze cât mai puțin, și făcând inventarul ei. Pencroff nu încercă să-și ascundă emoția.

Marinarul începu să dezlege cele două butoiașe care, fiind în foarte bună stare, bineînțeles că puteau fi folosite. Apoi forțără broaștele cu un clește și capacul cedă.

Un al doilea înveliș de zinc se afla în interiorul lăzii, care fusese în mod evident căptușită pentru ca obiectele să fie în orice împrejurări la adăpost de umezeală.

- Ah, exclamă Nab, poate că or fi conserve acolo!
- Nădăjduiesc că nu, răsunse reporterul.
- Numai dacă ar fi... spuse marinarul cu jumătate de glas.
- Ce anume? întrebă Nab care îl auzise.
- Nimic!

Apărătoarea de zinc fu desfăcută pe toată lățimea ei, apoi răsfrântă pe laturile lăzii, și încetul cu încetul scoaseră diferitele obiecte și le aşezară pe nisip. La fiecare obiect Pencroff izbucnea în urale, Harbert bătea din palme și Nab dansa... Erau acolo cărți care îl înnebuniră de bucurie pe Harbert și ustensile de bucătărie, pe care Nab le-ar fi acoperit cu sărutări!

De altfel, coloniștii avură motive să fie extrem de mulțumiți, căci această ladă conținea unelte, arme, instrumente, îmbrăcăminte, cărți. Iată lista lor exactă, aşa cum a fost ea transcrisă în carnetul lui Gedeon Spilett.

Unelte:

- 3 bricege cu mai multe lame
- 2 topoare de tăietor de lemn
- 2 topoare de dulgher
- 3 rindele
- 2 tesle
- 1 ciocan de dulgher
- 6 foarfeci
- 2 pile
- 3 ciocane
- 3 burghiuri mici
- 2 burghiuri mari de dulgher
- 10 saci cu cuie și suruburi
- 3 ferăstraie de diverse mărimi
- 2 cutii cu ace

Arme:

- 2 puști cu cremene
- 2 puști cu capse
- 2 carabine cu aprindere centrală
- 5 săbii scurte

- 4 săbii de abordaj
- 2 butoiașe cu praf de pușcă, conținând fiecare douăzeci și cinci de livre
- 12 cutii de capse explozive

Instrumente:

- 1 sextant
- 1 binoclu
- 1 oceaan
- 1 cutie de compas
- 1 busolă de buzunar
- 1 termometru Fahrenheit
- 1 barometru aneroid
- 1 cutie cuprinzând un aparat fotografic, obiectiv, plăci foto, produse chimice etc.

Îmbrăcăminte:

- 2 duzini de cămași dintr-o țesătură asemănătoare cu lâna, dar, vădit, de origine vegetală
- 3 duzini de ciorapi din aceeași țesătură

Ustensile:

- 1 ceainic cu toartă de fier
- 6 tingiri din aramă, cositorite
- 3 farfurii de fier
- 10 tacâmuri de aluminiu
- 2 ceainice obișnuite
- 1 mașină de gătit portativă
- 6 cuțite de masă

Cărți:

- 1 Biblie cuprinzând Vechiul și Noul Testament
- 1 atlas
- 1 dicționar de dialecte polineziene
- 1 dicționar de științe naturale, în şase volume
- 3 topuri de hârtie albă
- 2 registre cu pagini albe.

— Trebuie să recunoaștem, spuse reporterul, după ce terminară inventarul, că proprietarul acestei lăzi era un om practic. Unelte, arme,

instrumente, îmbrăcăminte, ustensile, cărți, nu lipsește nimic! Ai zice că se aștepta să naufragieze și că se pregătise dinainte pentru asta!

— Într-adevăr, nu lipsește nimic aici, murmură Cyrus Smith dus pe gânduri.

— Și cu siguranță, adăugă Harbert, că proprietarul navei care ducea această ladă nu era un pirat malaez!

— Numai, adăugă Pencroff, dacă proprietarul n-o fi fost făcut prizonier de pirați.

— N-aș crede, răspunse reporterul. E mai probabil ca o navă americană sau europeană să fi fost târâtă pe aceste meleaguri și că pasagerii, voind să salveze cel puțin strictul necesar, au pregătit această ladă și au aruncat-o în mare.

— E și părerea dumneavoastră, domnule Cyrus? întrebă Harbert.

— Da, băiatule, răspunse inginerul, se poate că aşa să se fi petrecut lucrurile. E posibil ca în momentul naufragiului, sau prevăzând posibilitatea unui naufragiu, cineva să fi adunat în ladă obiecte de primă necesitate, pentru a le regăsi undeva pe coastă...

— Până și aparatul de fotografiat! observă marinarii cu o mutră destul de neîncrezătoare.

— Nu înțeleg bine utilitatea acestui aparat, spuse Cyrus Smith, și ar fi fost de preferat, atât pentru noi, cât și pentru alții naufragiați, un sortiment mai complet de haine sau mai multe muniții!

— Oare nu se află pe instrumente, pe unelte, pe cărți, vreo marcă, vreo adresă care să ne ajute să le recunoaștem proveniența? întrebă Gideon Spilett.

Rămânea de văzut. Fiecare obiect fu aşadar examinat

cu atenție, în primul rând cărțile, instrumentele și armele. Nici armele, nici instrumentele, contrar obiceiului, nu purtau marca de fabricație; ele erau, de altfel, în perfectă stare și nu păreau să fi fost folosite. La fel și uneltele, și ustensilele; totul era nou, ceea ce dovedea, în fond, că obiectele n-au fost luate la întâmplare și aruncate în ladă ci, dimpotrivă, că alegerea lor a fost chibzuită, iar clasarea lor făcută cu grijă. Același lucru îl indică și a doua învelitoare de metal care le ferise de orice umezeală și care nu putuse fi sudată într-un moment de grabă.

Dicționarele de științe naturale și de dialecte polineziene erau amândouă englezesti, dar nu purtau niciun nume de editor, nicio dată a apariției.

La fel și Biblia, tipărită în limba engleză, un *in-quarto* remarcabil din punct de vedere tipografic, care părea să fi fost deseori răsfoită.

Atlasul era o lucrare deosebită, cuprinzând hărțile lumii întregi și mai multe planisfere alcătuite după proiectarea lui Mercator²², cu nomenclatura în franceză, dar care nu purta nici el data apariției și numele editorului.

Pe aceste obiecte diferite nu exista deci niciun semn care să le indice proveniența și nimic, prin urmare, de natură să te facă să ghicești naționalitatea vasului care trecuse de curând pe aceste meleaguri. Dar de oriunde ar fi venit lada, ea îi făcea bogați pe coloniștii de pe insula Lincoln. Până atunci, transformând produsele naturii, ei creaseră totul prin forță și inteligența lor și o scoseseră la capăt. Dar nu părea oare că Providența voise să-i răsplătească trimițându-le aceste produse ale industriei umane?

Totuși, unul din ei nu era foarte mulțumit. Și acela era Pencroff. Se părea că în ladă nu exista un lucru la care ținea enorm și, pe măsură ce erau scoase obiectele, uralele sale devineau mai potolite, iar după terminarea inventarului fu auzit murmurând aceste cuvinte:

— Toate bune și frumoase, dar o să vedeți că nu se găsește nimic pentru mine în lada asta!

Ceea ce îl făcu pe Nab să exclame:

— Astă-i bună, prietene Pencroff, dar ce aşteptai tu?

— O jumătate de livră de tutun, răspunse serios Pencroff, și nu mi-ar mai fi lipsit nimic ca să fiu fericit!

Râseră cu toții la gluma marinarului.

Dar după descoperirea epavei reieșea acum, mai mult ca niciodată, că era necesar să facă o explorare temeinică a insulei. Se înțeleseră deci că a doua

zi, în zori, vor porni la drum, urcând de-a lungul Râului Îndurării, astfel încât să ajungă la coasta occidentală. Dacă niște naufragiați debarcaseră într-un loc al acestei coaste, era de presupus că n-aveau mijloace de trai și că trebuiau să le vină fără întârziere în ajutor.

În timpul zilei, obiectele fură transportate la Casa-de-Granit și aşezate în ordine în sala mare.

În aceeași zi – era 29 octombrie și cădea într-o duminică – înainte de a se culca, Harbert îl întrebă pe inginer dacă n-ar vrea să-i citească un pasaj din Evanghelie.

— Cu placere, răspunse Cyrus Smith.

Luă cartea și era gata s-o deschidă, când Pencroff, oprindu-l, îi spuse:

— Domnule Cyrus, sunt superstițios. Deschideți la întâmplare și citiți-ne primul verset care să va cădea sub ochi. Vom vedea dacă se potrivește situației noastre.

Cyrus Smith zâmbi și, împlinindu-i dorința, deschise Evanghelia la pagina unde se afla un semn de carte.

Deodată, privirile sale se opriră pe o cruce roșie, desenată cu creionul înaintea unui verset.

Și citi acest verset, astfel conceput:

Oricine cere primește și cine caută găsește.

Capitolul III

Plecarea. Fluxul. Ulmi și micoculieri. Diverse plante. Jacamarul. Un aspect al pădurii. Eucaliptii uriași. De ce «arborii frigurilor» se numesc astfel.

Cete de maimuțe. Cădereea de apă. Un popas de noapte

A doua zi – 30 octombrie – totul era pregătit pentru cercetarea proiectată, pe care ultimele evenimente o impuneau cu atâta urgență, într-adevăr, împrejurările se schimbaseră astfel încât coloniștii insulei Lincoln aveau temeuri să credă că nu mai sunt în situația de a cere ajutor, ci, dimpotrivă, de a-l acorda.

Se înțeleseră deci că vor urca pe cursul Râului Îndurării până unde va fi practicabil. O mare parte a drumului o vor parcurge astfel, fără osteneală, și și vor putea transporta proviziile și armele până la un punct avansat în vestul insulei.

Trebuiau să se gândească, într-adevăr, nu numai la obiectele pe care le luau cu ei, dar și la cele pe care întâmplarea le-ar fi îngăduit, poate, să le

aducă la Casa-de-Granit. Dacă avusesese loc vreun naufragiu pe coastă, după cum era de presupus, vor găsi rămășițe care le vor prinde bine. În această eventualitate căruciorul ar fi fost, fără îndoială, mai potrivit decât fragila pirogă; dar căruciorul, greoi și grosolan, trebuia tras, făcând dificilă folosirea lui, ceea ce îl determină pe Pencroff să-și exprime părerea de rău că lada nu conținuse, pe lângă «jumătatea sa de livră de tutun», și o pereche din puternicii cai de New Jersey, care ar fi fost foarte folositori coloniei!

Proviziile pe care le îmbarcase Nab cuprindeau conserve de carne și câțiva galoni²³ de bere și suc fermentat – adică hrană pentru trei zile, maximumul de timp pe care Cyrus Smith îl stabilise pentru explorare. De altfel, la nevoie puteau să se reaprovizioneze pe drum și Nab avu grijă să nu uite mașina de gătit portativă.

Dintre unelte, coloniștii luară cele două topoare de tăiat lemne cu care aveau să-și croiască drum prin pădurea deasă, iar dintre instrumente, ocheanul și busola de buzunar.

Drept arme aleseră cele două puști cu cremene, mai folositoare în insula asta decât ar fi fost puștile cu capse, cremenea fiind ușor de înlocuit, pe când capsele, folosite frecvent, s-ar fi epuizat îndată. Totuși, luară cu ei și una din carabine, cu câteva cartușe. Din praful de pușcă, aflat în butoiașe într-o cantitate de aproximativ cincizeci de livre, luară cu ei o oarecare provizie, dar inginerul conta să fabrice o substanță explozivă care îi va îngădui să o cruce pe cea existentă. Pe lângă armele de foc adăugăra cele cinci săbii scurte băgăte în teaca lor de piele și, în aceste condiții, coloniștii puteau să se aventureze în pădurea vastă, cu oarecare șanse de a o scoate la capăt.

Inutil să mai adăugăm că Pencroff, Harbert și Nab, astfel înarmați, erau în culmea fericirii, cu toate că Cyrus Smith le ceru să-i promită că nu vor trage un foc de pușcă fără să fie nevoie.

La ora șase dimineață, piroga era împinsă în mare. Se îmbarcară toți, inclusiv Top, și se îndreptară spre gurile Râului Îndurării.

Marea era în creștere abia de o jumătate de oră. Deci le rămâneau câteva ceasuri bune de plutire, de care trebuiau să profite, căci, mai târziu, refluxul va face dificilă navigarea în susul râului. Fluxul era puternic de pe acum întrucât peste trei zile avea să fie lună plină, și piroga, profitând de curent, luncă iute între cele două maluri înalte, fără a fi nevoie să-i sporească viteza cu ajutorul vâslelor.

În câteva minute exploratorii ajunseseră la cotul format de Râul Îndurării, exact în locul unde, cu șapte luni în urmă, Pencroff își construise prima sa plută.

După acest cot destul de ascuțit, malul rotunjindu-se, râul își schimbă direcția spre sud-vest, curgând sub umbra marilor conifere, veșnic verzi.

Privelîștea oferită de maluri era splendidă; Cyrus Smith și tovarășii săi nu puteau decât să admire frumoasele efecte obținute atât de ușor de natură datorită apei și copacilor. Pe măsură ce înaintau, apăreau alte specii de arbori. Pe malul drept al râului se etajau exemplare magnifice din familia ulmaceelor, atât de căutați de constructori pentru însușirea lor de a rezista mult timp în apă. Se înșirau apoi pâlcuri de copaci aparținând aceleiași familii, printre alții și micoculierii care dau un soi de migdale din care se extrage un ulei foarte folositor. Mai departe Harbert desluși câteva exemplare de lardizabalee, ale căror ramuri flexibile, macerate în apă, furnizează funii excelente, și doi sau trei abanoși având o frumoasă culoare neagră, brăzdată de nervuri capicioase.

Din când în când, în locurile unde acostarea era ușoară, barca se oprea. Gedeon Spilett, Harbert, Pencroff, cu pușca în mâna și precedați de Top, cutreierau malul. În afara de vânat puteau întâlni vreo plantă folositoare ce nu trebuia deloc disprețuită, și Tânărul naturalist fu încântat să descopere un soi de spanac sălbatic din familia chenopodiaceelor și numeroase exemplare de crucifere, din genul verzelor, care, cu siguranță, puteau fi «civilizate» prin transplantare; erau cresoni, hrean, gulii și în sfârșit mici tulpi ramificate, acoperite cu peri fini și înalte de un metru, care produceau semințe aproape brune.

— Știi ce-i planta asta? îl întrebă Harbert pe marină.

— Tutun! strigă Pencroff, care, bineînțeles, nu-și văzuse planta preferată decât în pipă.

— Nu, Pencroff, răspunse Harbert, nu e tutun, e muștar!

— Fie și muștar, se resemnă marinarul, dar dacă din întâmplare se arată o plantație de tutun, te rog să n-o ocolești.

— O să găsim într-o zi și tutun! îl asigură Gedeon Spilett.

— Serios? exclamă Pencroff. Ei bine, în ziua aceea, zău că nu știu ce va mai lipsi insulei noastre!

Diversele plante fură dezrădăcinate cu grijă și transportate în pirogă, pe care Cyrus Smith n-o părăsea, mereu furat de gânduri.

Reporterul, Harbert și Pencroff debarcară astfel de mai multe ori, ba pe malul drept, ba pe malul stâng al râului. Primul era mai puțin abrupt, dar celălalt mai împădurit. Inginerul putu să-și dea seama, consultându-și busola de buzunar, că de la primul cot direcția râului se îndrepta în mod simțitor de la sud-vest la nord-est și era aproape rectilinie pe o lungime de aproximativ trei mile. Dar era de presupus că ea se va schimba mai departe când râul va urca din nou spre nord-vest, către contraforturile muntelui Franklin care-l alimentau cu apele lor.

În timpul uneia din aceste excursii, Gedeon Spilett izbuti să pună mâna pe două perechi de galinacee vii. Erau păsări cu ciocul lung și subțire, cu gâtul alungit, cu aripile scurte și parcă fără coadă. Harbert, pe bună dreptate, le atribui numele de «tinamus», și hotărâră să le poftească în calitate de primi oaspeți ai viitoarei curți de păsări.

Până atunci nu se auzise glasul puștilor și prima împușcătură ce răsună în pădurile Far-West-ului fu provocată de apariția unei păsări frumoase care semăna anatomic cu un pescăruș.

— Îl recunosc! strigă Pencroff, și se poate spune că împușcătura porni fără voia lui.

— Ce recunoști? îl întrebă reporterul.

— Zburătoarea care ne-a scăpat la prima noastră excursie și al cărei nume l-am dat pădurii din acea parte.

— Un jacamar! exclamă Harbert.

Era într-adevăr un jacamar, o pasare frumoasă, al cărei penaj destul de aspru avea un luciu metalic. Câteva alice îl doborâră și Top îl aduse în barcă împreună cu vreo doisprezece «turacas-loris», un soi de cățărători de mărimea unui porumbel, colorați tipător în verde, cu o parte a aripilor stacojie și cu un moț țeapăn, festonat cu alb. Onoarea acestei izbutite împușcături îi reveni Tânărului și el fu foarte mândru. «Loris»-ii reprezentau un vînat mai bun decât jacamarul, a cărui carne e nițel cam tare, dar cu greu ar fi putut fi convins Pencroff că nu-l împușcase chiar pe regele zburătoarelor comestibile.

Era ora 10 dimineața când piroga ajunse la al doilea cot al Râului Îndurării, la aproximativ cinci mile de gurile sale. Făcură acolo un popas pentru a mâncă la adăpostul copacilor înalți și frumoși, și acest popas se prelungi timp de o jumătate de oră.

Râul măsura și aici șaizeci până la șaptezeci de picioare în lățime, iar albia sa cinci până la șase picioare în adâncime. Inginerul observase că numeroși afluenți îi umflaseră cursul, dar nu erau decât simple pârâiașe nenavigabile. Atât pădurea, purtând numele de Jacamar, cât și pădurile Far-West se întindeau la nesfârșit. Nicăieri, nici sub bătrâni și uriașii arbori, nici sub copaci de pe malul râpos al râului, nu se întrezarea prezența omului. Exploratorii nu putură să găsească vreo urmă suspectă și era impede că niciodată un topor nu despăgubise copacii aceștia, că niciodată cuțitul vreunui explorator nu să fie lăsat în urmă de la un trunchi la celălalt în mijlocul mărăcinișului încâlcit al ierburilor înalte. Dacă debarcaseră pe insulă niște oameni, ei nu să răsărescă încă litoralul și nu sub adăpostul acestui desis trebuiau să căutați supraviețuitorii presupusului naufragiu.

De aceea inginerul manifestă o anumită grabă de-a ajunge pe coasta occidentală a insulei Lincoln, la o depărtare, după părerea lui, de cel puțin cinci mile. Navigația fu reluată, cu toate că direcția de acum a Râului Îndurării părea să se îndrepte spre litoral, ci mai curând spre muntele Franklin; hotărâră să se folosească de pirogă cât timp va fi destulă apă sub chilă pentru a pluti. În felul acesta cruțau destulă trudă câștigând și timp, căci altminteri ar fi trebuit să-și croiască drum cu toporul prin hătișul des.

Curând însă fluxul dispără complet, fie că mareea scădea – și într-adevăr ea trebuia să scadă la această oră – fie că nu se mai făcea simțită la o asemenea distanță de gurile râului. Trebuiră deci să pună în funcție vâslele. Nab și Harbert se aşeză pe banca lor, Pencroff la cârmă și urcușul continuă.

Părea că pădurea tinde să se lumineze în partea dinspre Far-West. Arborii erau mai rari și deseori apăreau izolați. Dar tocmai pentru că erau mai răzleți, profitau mai din plin de aerul liber și curat care circula în jurul lor și se înălțau maiestuoși.

Ce minunate exemplare ale florei de pe această latitudine! Desigur, prezența lor ar fi fost suficientă unui botanist pentru a indica, fără șovăire, paralela care străbatea insula Lincoln!

— Eucalipti! strigă Harbert.

Erau într-adevăr superbele vegetale, ultimii uriași ai zonei subtropicale, din aceeași familie cu eucaliptii din Australia și Noua Zeelandă, amândouă situate pe aceeași latitudine cu insula Lincoln. Cățiva se ridicau la o înălțime de două sute de picioare. Trunchiul lor măsura douăzeci de

picioare în jurul bazei, iar scoarța, brăzdată de rețelele unei rășini parfumate, avea o grosime cam de cinci degete. Nimic mai minunat, dar în același timp nimic mai ciudat decât aceste exemplare din familia mirtaceelor, ale căror frunze se îndreptau spre soare pieziș, lăsând astfel razele lui să ajungă până la pământ!

Sub eucalipti solul era acoperit cu o iarbă proaspătă și din mijlocul tufelor își luau zborul stoluri de păsărele, care străluceau în jeturile luminoase ca niște pietre prețioase înaripate, de-un roșu închis.

— Aștia zic și eu că-s arbori! exclamă Nab. Dar sunt oare buni la ceva?

— Ei aş! răspunse Pencroff. Aşa cum există pe lume oameni uriași, trebuie să existe și vegetale uriașe. Nu sunt buni decât să fie arătați la bâlcii!

— Cred că greșești, Pencroff, răspunse Gedeon Spilett, lemnul de eucalipt începe să fie folosit cu multe avantaje în industria de mobilă.

— Și voi adăuga, spuse Tânărul, că acești eucalipti aparțin unei familii care cuprinde destui membri folositori; goyavierul, care dă goyavele, arbustul de cuișoare care produce fructul cu același nume, grenadierul care poartă grenate; «eugenia cauliflora» din fructele căruia se fabrică un vin acceptabil; mirtul «ugni» care conține o excelentă licoare alcoolizată; mirtul «caryophillus», din a cărui scoarță se face o scorțisoară apreciată; «eugenia pimenta» din care se face piperul roșu de Jamaica; mirtul obișnuit, ale cărui boabe pot înlocui piperul; «eucalyptus robusta» care produce un soi de mană²⁴ excelentă; «eucalyptus Gunei» a cărui sevă, prin fermentație, se transformă în bere; în sfârșit, toți acei arbori cunoscuți sub numele de «arbori ai vieții» sau «lemn de fier», care aparțin familiei mirtaceelor și care numără patruzeci și șase de genuri și o mie trei sute de specii!

Tânărul, lăsat să vorbească, își rostea cu mult avânt mica sa lecție de botanică. Cyrus Smith îl asculta zâmbind, iar Pencroff, cu un sentiment de mândrie cu neputință de redat, spuse:

— Bine, Harbert, dar aş îndrăzni să jur că toate aceste exemplare folositoare pe care le-ai amintit nu sunt uriașe ca aceștia!

— Aşa e, Pencroff.

— Asta vine deci în sprijinul celor ce am spus, replică marinoul, și anume: uriașii nu sunt buni de nimic!

— Exact aici te înseli, Pencroff, se amestecă inginerul, acești gigantici eucalipti care ne adăpostesc sunt buni la ceva.

— Și la ce anume?

— Să însănătoșească ținutul pe care îl locuiesc. Știi cum sunt numiți în Australia și Noua Zeelandă?

— Nu, domnule Cyrus.

— Sunt numiți «arbori ai frigurilor».

— Pentru că le provoacă?

— Nu, pentru că le împiedică!

— Bine. O să-mi notez asta, spuse reporterul.

— Notează, dragul meu Spilett, căci se pare că s-a dovedit faptul că prezența eucaliptului e suficientă pentru a neutraliza miasmele frigurilor de baltă. Acest ocrotitor natural a fost aclimatizat în unele ținuturi din sudul Europei și din nordul Africii, al căror sol era vătămător, și s-a văzut că starea sănătății locuitorilor se îmbunătățea treptat. În regiunile acoperite cu păduri de mirtacee frigurile au dispărut. Acest fapt e în afara oricărei îndoieri și e o împrejurare fericită pentru noi, coloniști ai insulei Lincoln.

— Ah, ce insulă! Ce insulă binecuvântată! exclamă Pencroff. Ascultați-mă pe mine: nu-i lipsește nimic... în afară de...

— O să-i vină și lui rândul, îl vom găsi. Dar să ne continuăm navigația și să ajungem cât de departe va fi în stare râul să mai ducă piroga!

Așadar explorarea continuă pe parcursul a cel puțin două mile, în mijlocul unui ținut acoperit de eucalipti, care dominau toate pădurile acestei părți a insulei. Spațiul pe care îl acopereau se întindea în afara limitelor privirii de fiecare parte a Râului Îndurării a cărui albie, destul de întortocheată, era săpată între maluri înalte, înverzite. Curgerea apei era deseori stăvilită de ierburi înalte și chiar de stânci ascuțite care făceau navigația destul de dificilă. Nu se mai putea vâsli și Pencroff trebui să împingă cu o prăjină. De asemenea simțeau că încetul cu încetul dau de fundul albiei și că nu era departe momentul când barca, din lipsă de apă, va fi silită să se opreasă. Soarele apunea la orizont și așternea asupra pământului umbrele nesfârșite ale copacilor. Cyrus Smith, văzând că nu va putea ajunge în această zi la coasta occidentală a insulei, hotărî să înnopteze chiar în locul unde, din lipsă de apă, navigația va fi oprită prin forța împrejurărilor. El aprecia că se mai aflau încă la vreo cinci sau șase mile depărtare de coastă, și distanța era prea mare pentru ca să încerce să-o străbată în timpul nopții, în mijlocul acestor păduri necunoscute.

Ambarcațiunea fu deci împinsă, fără o clipă de răgaz, prin pădure, care devinea din ce în ce mai deasă și părea tot mai populată, căci, dacă ochii marinului nu-l înșelaseră, el avu impresia că zărește cete de maimuțe care alergau prin desisuri. Câteodată chiar, două sau trei dintre ele se opriră la o oarecare distanță de barcă și-i priviră pe coloniști fără să manifeste spaimă, ca și cum, văzând pentru întâia oară oameni, nu învățaseră încă să le fie frică de ei. Ar fi fost ușor să ucizi acești cvadrumani cu focuri de pușcă, dar Cyrus Smith se împotrivi unui masacru inutil, care-l tenta nițel pe pătimășul Pencroff. De altfel era prudent aşa, căci aceste maimuțe, puternice, extrem de sprintene, puteau deveni periculoase și ar fi fost preferabil să nu le provoci printr-o agresiune cu totul nelalocul ei.

E adevărat că marinul privea maimuța din punct de vedere strict alimentar și, într-adevăr, animalele astea, care sunt erbivore. Formează un vânat excelent; dar întrucât aveau provizii din belșug, era inutil să cheltuiască muniții.

În jurul orei patru navigația pe râu deveni foarte dificilă, căci cursul apei era mereu împiedicat de plante acvatice și de stânci. Malurile râpoase devineau din ce în ce mai înalte, deoarece albia râului își săpa drumul printre primele contraforturi ale muntelui Franklin. Izvoarele sale nu puteau fi deci departe, întrucât el se alimenta din toate pâraiele care veneau pe pantele meridionale ale muntelui.

— În mai puțin de un sfert de oră, spuse marinul, o să fim siliți să ne oprim, domnule Cyrus.

- Ei bine, o să ne oprim, Pencroff, și vom organiza un popas de noapte.
- Oare la ce distanță ne aflăm de Casa-de-Granit? întrebă Harbert.
- La aproximativ șapte mile, răsunse inginerul, dacă ținem seama și de cotiturile râului care ne-au dus spre nord-vest.
- Ne continuăm drumul? întrebă reporterul.

— Da, atâta timp cât vom putea, răsunse Cyrus Smith. Mâine, când se face ziua, vom abandona barca, vom străbate, sper, în două ore distanța care ne desparte de coastă și o să avem la dispoziție aproape o zi întreagă pentru a explora litoralul.

- Înainte! exclamă Pencroff.

Dar curând piroga începu să râcâie pietrișul de pe fundul râului, a cărui lățime nu depășea în locul acela douăzeci de picioare. O boltă deasă de verdeață se rotunjea deasupra albiei sale, învăluindu-l în întuneric. Se auzea

zgomotul, destul de puternic, al unei căderi de apă care indica, la câteva sute de pași mai sus, prezența unui baraj natural.

Și, într-adevăr, la o ultimă cotitură a râului, printre arbori apăru o cascadă. Barca izbi fundul albiei și, câteva clipe după aceea, era legată de un trunchi, aproape de malul drept.

Era în jur de ora cinci. Ultimele raze ale soarelui se strecuau sub rămurișul des și loveau pieziș micuță cascadă de apă în jurul căreia o pulbere umedă strălucea în toate culorile curcubeului. Mai încolo, albia Râului Îndurării dispărea în desis, unde se alimenta din vreun izvor ascuns. Diferiții afluenți care curgeau spre el pe parcurs îl transformau într-un râu adevărat, dar aici nu era decât un pârâu limpede și fără adâncime.

Poposiră chiar în acel loc, care era fermecător. Coloniștii debarcară și aprinseră un foc sub niște copaci mari, între ramurile căror Cyrus Smith și tovarășii săi ar fi putut găsi la nevoie un refugiu pentru noapte.

Cina o înghițiră imediat, căci le era foame, și nu mai fu vorba decât de somn. Dar, câteva răgete suspecte făcându-se auzite odată cu venirea serii, focul fu alimentat toată noaptea pentru a-i ocroti, prin flăcările sale scânteietoare, pe cei ce dormeau. Nab și Pencroff veghează cu rândul și nu cruțără combustibilul. Poate că nu se înșelără, atunci când li se păru că se văd umbre de animale rătăcind în jurul taberei, sub desis sau printre ramuri; dar noaptea trecu fără niciun accident și a doua zi, la 31 octombrie, ora cinci dimineața, toți erau în picioare, gata de plecare.

Capitolul IV

Mergând spre coastă. Câteva cete de maimuțe. Un nou curs de apă. De ce nu se simte fluxul. O pădure pe litoral. Promontoriul reptilei. Harbert îl invidiază pe Gedeon Spilett. Detunăturile bambușilor

La ora șase dimineața, coloniștii, după ce mâncară, porniră cu intenția de a ajunge pe drumul cel mai scurt până la coasta occidentală. În cât timp vor putea fi acolo? Cyrus Smith apreciase că în două ore. Dar asta depindea, bineînțeles, de natura obstacolelor care se vor ivi. Partea astă a Far-West-ului părea înghesuită de păduri, ca o rezervație uriașă alcătuită din esențe extrem de variate. Era, aşadar, probabil că vor trebui să-și croiască o cale printre ierburi, mărăcini, liane și să meargă cu toporul în mâna – și cu pușca, fără îndoială, dacă țineau seama de urletele de fiare auzite în cursul nopții.

Poziția exactă a taberei lor a putut fi stabilită în raport cu așezarea muntelui Franklin și, deoarece vulcanul se înălța spre nord la o distanță mai mică de trei mile, trebuiau să o ia drept spre sud-vest pentru a ajunge la coasta occidentală.

Plecără, după ce fixară cu multă grijă piroga la mal. Pencroff și Nab duceau proviziile, care trebuiau să hrănească tot grupul cel puțin două zile. Nici vorbă să mai vâneze și inginerul recomandă chiar tovarășilor săi să evite orice împușcătură neașteptată, pentru a nu semnala prezența lor în preajma litoralului.

Primele lovitură de topor fură date în mărăciniș, în hătișul arbuștilor de fistic, puțin deasupra cascadei și, cu busola în mâna, Cyrus Smith indică drumul ce trebuia urmat.

Pădurea se compunea aici din arbori, dintre care majoritatea mai fuseseră întâlniți în vecinătatea lacului și a Platoului Marii Priveliști. Erau deodari, duglași, casuarini, arbori de cauciuc, eucalipti, dragonieri, hibiscuși, cedri și alte esențe, îndeobște de înălțime medie, căci numărul lor mare le influențase negativ creșterea. Coloniștii înaintau încet, pe drumul pe care și-l croiau în mers și pe care, după socoteala inginerului, vor trebui mai târziu să-l lege de Pârâul Roșu.

De la plecare, coloniștii coborau rampele joase, care formau sistemul orografic al insulei, pe un teren foarte uscat, dar a cărui vegetație luxuriantă te lăsa să presupui fie prezența unei rețele hidrografice în interiorul solului,

fie cursul vreunui pârâu apropiat. Totuși, Cyrus Smith nu-și amintea ca atunci când urcase la crater să fi văzut un alt curs de apă decât cel al Pârâului Roșu și al Râului Îndurării.

În primele ore ale excursiei întâlniră din nou cete de maimuțe care păreau foarte uimite văzându-i pe oameni, a căror înfățișare era nouă pentru ele. Gedeon Spilett întrebă în glumă dacă aceste sprintene și robuste cvadrumane nu-i socoteau, pe el și pe tovarășii săi, niște frați degenerați! Și într-adevăr, ca simpli pietoni ce erau, încurcându-se la fiecare pas în mărăcini, împiedicându-se de liane, oprindu-se la fiecare trunchi prăbușit, arătau destul de jalnic pe lângă aceste animale mlădioase, care săreau din creangă în creangă și pe care nimic nu le stânjenea în mersul lor. Maimuțele erau numeroase, dar din fericire nu manifestau porniri dușmănoase.

Văzură de asemenea câțiva mistreți, aguti, canguri și alte rozătoare și vreo doi sau trei kula cărora Pencroff le-ar fi trimis cu plăcere câteva încărcături de plumb.

— Dar, zicea el, vânătoarea n-a început încă. Așa că țopăiți în voie, prieteni, săriți și zburăți liniștiți! O să avem însă cu voi o vorbă la întoarcere!

La nouă și jumătate dimineața, drumul ce ducea direct spre sud-vest fu deodată tăiat de un curs de apă necunoscut, lat de treizeci până la patruzeci de picioare, curgând cu iuțeală din cauza albiei povârnite și a numeroaselor stânci ce-i barau drumul și rostogolindu-se la vale cu un vuiet puternic. Acest pârâu, deși adânc, nu era navigabil.

— Ne-a tăiat drumul! strigă Nab.

— Nu, răsunse Harbert, căci nu e decât un pârâu, și o să-l trecem înnot.

— La ce bun, răsunse Cyrus Smith. E clar că pârâul curge spre mare. Să rămânem pe malul stâng, să mergem de-a lungul lui și aş fi tare mirat dacă nu am ajunge foarte repede la coastă. La drum!

— O clipă, spuse reporterul. Ce nume îi dăm acestui pârâu, dragi prieteni? Să nu ne lăsăm harta necompletată.

— Așa e! zise Pencroff.

— Dă-i un nume, băiatule, spuse inginerul adresându-se Tânărului.

— Nu-i mai bine să-l cunoaștem mai întâi până la vărsare? remarcă Harbert.

— Fie, răsunse Cyrus Smith. Să-l urmăm, deci, fără să ne oprim.

— Încă o clipă, spuse Pencroff.

- Ce s-a întâmplat? întrebă reporterul.
 - Dacă nu-i voie să vânăm, îmi închipui că e voie să pescuim, spuse marinarul.
 - N-avem timp de pierdut, replică inginerul.
 - Doar cinci minute! stăru Pencroff. Nu vă cer decât cinci minute, în interesul dejunului nostru!
- Şi Pencroff, întinzându-se pe mal, îşi cufundă braţele în apele iuşii şi izbuti să scoată câteva duzini de raci frumoşi care foiau printre stânci.
- Ce gustoşi au să fie! strigă Nab, alergând în ajutorul marinarului.
 - Când vă zic că afară de tutun se găsesc de toate pe insula asta! murmură Pencroff suspinând.

Pescuitul acesta nemaipomenit nu dură nici cinci minute, căci pârâul era plin de raci. Umplură un sac din aceşti crustacei cu carapacea de culoarea albastrului de cobalt, având un pinten înarmat cu un mic colţ, apoi îşi continuă drumul.

De când o luaseră pe malul noului curs de apă, coloniştii mergeau în jos mai uşor şi mai rapid. De altfel, malurile nu vădeau niciun semn al existenţei omului. Din când în când se zăreau câteva urme lăsate de animale mari care veneau de obicei aici să-şi potolească setea, însă nimic altceva, dar nu ajunseseră încă în acea parte a Far-West-ului unde purcelul primise plumbul ce-l costase o măsea pe Pencroff.

Totuşi, examinând curentul ce se repezea spre mare, Cyrus Smith presupunea că el şi tovarăşii săi se aflau mult mai departe de coasta occidentală decât îşi închipuiau. Într-adevăr, acum fluxul ar fi trebuit să împingă în direcţie contrară cursul pârâului, dacă gurile lui s-ar fi aflat la numai câteva mile. Or, nu se simtea un asemenea efect şi firul apei urma pantă naturală a albiei. Inginerul era deci foarte mirat şi îşi consulta deseori busola pentru a fi sigur că vreun ocol al pârâului n-are să-l ducă în interiorul Far-West-ului.

Între timp pârâul se lătea din ce în ce mai mult, iar apele sale devineau mai puţin învolburate. Copaci de pe malul drept erau tot atât de deşi ca şi cei de pe malul stâng şi era cu neputinţă să vezi ceva în spatele lor, însă aceste suprafeţe împădurite erau cu siguranţă pustii căci Top nu lătra, iar intelligentul animal ar fi semnalat prezenţa oricărui străin aflat în vecinătatea apei.

La ora zece și jumătate, spre marea surpriză a lui Cyrus Smith, Harbert, care înaintase mai mult, se opri deodată și strigă:

— Marea!

Câteva clipe după aceea, coloniștii, opriți la liziera pădurii, vedeau țărmul occidental al insulei desfășurându-se în fața lor.

Dar ce contrast între această coastă și coasta de răsărit pe care îi aruncase întâmplarea! Niciun zid de granit, nicio stâncă submarină în larg. Nici măcar o plajă cu nisip. Litoralul era de fapt o pădure, iar ultimii ei copaci, bătuți de valuri, se plecau deasupra apei. Nu era deloc un litoral aşa cum obișnuiește să creeze natura, fie întinzând mari covoare de nisip, fie îngrămădind stânci, ci o admirabilă lizieră compusă din cei mai frumoși arbori din lume. Malul râpos era atât de înalt încât domina nivelul celor mai mari valuri și, pe tot acest sol luxuriant, susținut de o temelie de granit, splendidele esențe forestiere păreau a fi tot atât de trainic implantate ca și cele grupate în interiorul insulei.

Coloniștii se aflau acum în scobitura unui mic golf, ce n-ar fi putut cuprinde nici măcar două sau trei bărci de pescuit și care slujea drept estuar noului pârâu; dar, datorită unei aşezări ciudate, apele sale, în loc să se verse în mare printr-o pantă lină, cădeau de la o înălțime de peste patruzeci de picioare – ceea ce explica de ce fluxul nu se făcea simțit în amonte. Într-adevăr, marea Pacificului, chiar când atingeau maximumul de înălțime, nu ajungeau niciodată la nivelul pârâului, a cărui albie era ca un canal superior, și nu începe îndoială că milioane de ani trebuiau să se mai scurgă înainte ca apele să roadă stâncă de granit și să sape o nouă vârsare practicabilă. De comun acord, coloniștii dădură acestui curs de apă numele de «Râul Cascadei».

Mai încolo, spre nord, liziera pădurii se prelungea pe o întindere de aproximativ două mile; apoi copacii se răreau și, mai departe, se profilau niște înălțimi foarte pitorești, ca o linie aproape dreaptă ce ducea spre nord și sud. Dimpotrivă, pe toată porțiunea litoralului cuprinsă între Râul Cascadei și Promontoriul Reptilei, nu erau decât suprafețe împădurite, copaci maiestuoși, unii drepți, alții aplecați, cu rădăcinile scăldate de valurile mării. Or, pe această parte, adică pe toată Peninsula Serpentinei, trebuia continuată cercetarea, căci ea oferea refugii pe care cealaltă parte, stearpă și sălbatică, nu le-ar fi putut, fără îndoială, oferi unor naufragiați, oricine ar fi fost ei.

Vremea era frumoasă, văzduhul limpede și din înaltul falezei, unde Nab și Pencroff aşezaseră masa de prânz, privirea putea cuprinde depărtările. Zarea era cu desăvârșire senină, în larg nu se vedea nicio pânză de corabie. Pe întregul litoral, atât cât putea cuprinde privirea, niciun vas, nici măcar o epavă. Dar inginerul nu-și putea face o idee precisă în această privință decât după ce va fi explorat toată coasta până la capătul Peninsulei Serpentinei.

Mâncară în grabă și, la ora unsprezece și jumătate, Cyrus Smith dădu semnalul de plecare. În loc să străbată creasta unei faleze sau o plajă cu nisip, coloniștii trebuiră să umble la adăpostul copacilor, astfel încât să se afle tot timpul de-a lungul litoralului.

Distanța ce despărțea gurile Râului Cascadei de Promontoriul Reptilei era de aproximativ douăsprezece mile. Pe o plajă lesne de străbătut, fără să se grăbească, coloniștii ar fi parcurs această distanță în patru ore; dar aşa au avut nevoie de un timp dublu, căci ocolirea copacilor, tăierea mărăcinilor, ruperea lianelor și oprea mereu și cotiturile repetate lungeau mult drumul.

De altfel, nu exista niciun semn care să indice vreun naufragiu recent pe litoral. E adevărat, după cum observă Gedeon Spilett, că marea ar fi putut să trăge totul în larg și că nu trebuiau să conchidă, din faptul că nu găsesc nicio urmă, că niciun vas n-ar fi fost aruncat pe coastă în această parte a insulei Lincoln.

Raționamentul reporterului era just și, de altfel, incidentul cu alica dovedea, într-un mod de netăgăduit, că cel mult cu trei luni în urmă o împușcătură a fost trasă în insulă.

Se făcuse ora cinci și capătul Peninsulei Serpentinei se afla la două mile depărtare de locul unde erau ei atunci. Era limpede că, după ce vor ajunge la Promontoriul Reptilei, Cyrus Smith și tovarășii săi nu vor mai avea timp să se întoarcă înainte de apusul soarelui la tabăra ce-o stabiliseră aproape de izvoarele Râului Îndurării. De aici și nevoia de a petrece noaptea chiar pe promontoriu. Din fericire, nu le lipseau proviziile, căci vânatul cu blană nu se arăta pe această lizieră, care, la urma urmei, nu era decât tot litoral. În schimb forfoteau păsările: jacamari, curucuși, tragopani, tetrași, lariși, papagali, cacatoeși, fazani, porumbei și nenumărate altele. Niciun copac fără cuib, niciun cuib fără zbatere de aripi!

Către ora șapte seara, coloniștii, sfârșiți de oboseală, ajunseră la Promontoriul Reptilei, un soi de spirală ciudat ocupată pe fondul mării. Aici se sfârșea pădurea riverană a peninsulei, iar litoralul, în toată partea de

sud, recăpăta înfățișarea obișnuită a unei coaste, cu stâncile, cu recifele și cu plajele sale. Era deci cu puțință ca un vas avariat să fi ajuns pe această parte a insulei, dar, întrucât se înnopta, trebuiră să amâne pentru a doua zi explorarea.

Pencroff și Harbert se grăbiră să găsească un loc potrivit pentru a stabili tabăra. Pădurea Far-West se sfârșea chiar aici și printre ultimii ei copaci Harbert recunoșcu pâlcuri dese de bambuși.

— Bun, zise el, iată o descoperire prețioasă.

— Prețioasă? se miră Pencroff.

— Fără îndoială, continuă Harbert. Nu-ți voi mai spune, Pencroff, că scoarța de bambus, tăiată în fâșii flexibile, slujește la confectionarea panerelor sau a coșurilor; că scoarța, făcută pastă și macerată, folosește la fabricarea hârtiei de China; că tulpinile furnizează, după grosime, bostoane, pipe, conducte de apă; că bambușii mari dau excelente materiale de construcție, ușoare și trainice, și care nu sunt niciodată atacate de insecte. Nici nu mai adaug că, tăind tulpina de bambus între noduri și păstrând în partea de jos porțiunea de membrană transversală care formează nodul, se obțin vase solide și comode, care sunt foarte folosite de chinezi! Nu, astea nu te vor mulțumi... Dar...

— Dar?...

— Am să te învăț, dacă nu știi, că în India bambușii sunt mâncăți ca sparanghelul.

— Sparanghel de treizeci de picioare! se minună marinarul. Și sunt buni?

— Excelenți, răsunse Harbert. Numai că nu se mânâncă tulpinile de treizeci de picioare, ci numai tinerele mlădițe de bambus.

— Perfect, băiete, perfect! răsunse Pencroff.

— Voi mai adăuga că măduva tulpinilor tinere, marinată în oțet, dă un condiment foarte apreciat.

— Din ce în ce mai bine, Harbert.

— Și, în sfârșit, că bambușii ăștia mustesc între noduri o licoare dulce din care se poate face o băutură foarte placută.

— Asta-i tot? întrebă marinarul.

— Tot!

— Nu cumva, din întâmplare, se și fumează?

— Nu, nu se fumează, sărmăne Pencroff!

Harbert și marinarul nu trebuiră să caute mult timp un loc potrivit pentru a petrece noaptea. Stâncile de pe țărm, foarte fisurate căci trebuie să fi fost violent bătute de valuri sub influența vânturilor dinspre sud-vest – aveau cavități ce le puteau îngădui să doarmă la adăpost de toate intemperiile. Dar, în clipa când se pregăteau să pătrundă într-una din aceste cavități, fură opriți de niște răgete fioroase.

— Înapoi! strigă Pencroff. N-avem decât alice în puștile noastre și niște fiare, care rag cu atâta putere, s-ar sinchisi de ele ca de niște grăunțe de sare!

Și marinarul, apucându-l pe Harbert de braț. Îl târî la adăpostul stâncilor, în clipa când un animal superb se arăta la intrarea cavernei.

Era un jaguar, de o mărime cel puțin egală cu a rudelor sale din Asia, având mai mult de cinci picioare de la cap la coadă. Blana sa roșcată era pusă în valoare de mai multe siruri de pete negre regulat rotunjite și în contrast cu albul pântecului. Harbert recunoșcu în el pe ferocele rival al tigrului, într-altfel primejdios decât puma, care nu e decât rivala lupului!

Jaguarul înaintă și privi în jurul lui zbârlindu-și blana, cu ochii scăpărând, de parcă n-ar fi simțit prezența omului pentru întâia dată.

În acel moment reporterul dădu ocol stâncilor înalte și Harbert, închipuindu-și că n-a văzut jaguarul, se pregătea să se avânte spre el, dar Gedeon Spilett îi făcu un semn cu mâna și continuă să meargă. Nu întâlnea pentru prima oară o asemenea fieră și, înaintând până la o distanță de zece pași de animal, rămase nemîscat, cu carabina pregătită, fără ca vreun mușchi să-i tresără.

Jaguarul, ghemuindu-se, se năpusti asupra vânătorului, dar, în clipa când făcu saltul, un plumb îl izbi între ochi și căzu mort.

Harbert și Pencroff se repeziră spre jaguar. Nab și Cyrus Smith alergără și ei și rămaseră câteva clipe să contemple animalul întins la pământ, a cărui blană superbă avea să împodobească sala mare a Casei-de-Granit.

— Ah, domnule Spilett, cât vă admir și cât vă invidiez! strigă Harbert, într-un acces de entuziasm firesc.

— Lasă, băiatule, răspunse reporterul, și tu ai fi făcut la fel.

— Eu, cu un asemenea sânge rece!

— Închipuiește-ți, Harbert, că jaguarul e un iepure și ai să tragi cât se poate de liniștit.

— Poftim, răspunse Pencroff. Nici că se putea o glumă mai bună!

— Și acum, spuse Gedeon Spilett, încrucișat jaguarul și-a părăsit vizuina, nu văd, dragi prieteni, de ce n-am ocupa-o în timpul nopții?

— Dar pot veni alții! spuse Pencroff.

— Va fi de ajuns să aprindem un foc la intrarea în grotă, spuse reporterul, și nu vor îndrăzni să-i treacă pragul.

— Atunci, haideți la casa jaguarilor! îi pofti marinarii târând după el leșul animalului.

Coloniștii se îndreptară spre vizuina părăsită și acolo, în timp ce Nab jupuia jaguarul, ceilalți îngrămadiră pe prag o cantitate mare de lemn uscat, pe care pădurea o oferea din belșug.

Dar Cyrus Smith, zăring pâlcul de bambuși, se duse să taie câțiva și-i amestecă cu lemnele din fața vizuinii.

Apoi se instalară în grotă, unde nisipul era presărat de oseminte; armele fură încărcate pentru eventualitatea unei agresiuni neașteptate; apoi cinară și, înainte de a se duce la culcare, dădură foc grămezii de lemn stivuite la intrarea în cavernă.

Imediat izbucni în văzduh o adevărată ploaie de detunături. Erau bambușii, cuprinși de flăcări, care explodau ca niște focuri de artificii. Numai bubuitul ăsta ar fi fost de ajuns să însăşimânte fiarele cele mai îndrăznețe!

Cât despre metoda de a provoca detunături puternice, n-o inventase inginerul, căci, aşa cum arată Marco Polo, tătariei, de multe secole, o foloseau cu succes pentru a îndepărta de așezările lor fiarele primejdioase ale Asiei centrale.

Capitolul V

Propunere de întoarcere pe litoralul de sud. Configurația coastei. În căutarea presupusului naufragiu. O epavă în văzduh. Descoperirea unui mic port natural. La miezul nopții pe malul Râului Îndurării. O barcă în voia valurilor

Cyrus Smith și tovarășii săi dormiră ca niște prunci nevinovați în cavernă lăsată la dispoziția lor, cu atâtă polițe, de jaguar.

La răsăritul soarelui toți se aflau pe țărm, chiar la capătul promontoriului, și privirile lor se îndreptau iarăși spre orizont, vizibil pe două treimi ale circumferinței sale. Dintr-o ultimă privire inginerul constată că nicio pânză,

nicio siluetă de navă nu apăreau pe mare; nici cu luneta nu putu descoperi nimic suspect.

De asemenea nu se zărea nimic nici pe litoral, cel puțin pe porțiunea rectilinie care alcătuia coasta de sud a promontoriului pe o lungime de trei mile, căci, mai departe, o ieșitură a țărmului ascundea restul coastei, încât nici de la capătul Peninsulei Serpentinei nu puteai zări Capul Ghearei, ascuns de stânci înalte.

Rămânea deci de cercetat țărmul meridional al insulei. Oare vor încerca să întreprindă imediat această explorare și îi vor consacra ziua de azi, 2 noiembrie?

Nu, căci nu era prevăzută în planul inițial. Într-adevăr, când piroga a fost părăsită la izvoarele Râului Îndurării, coloniștii hotărâseră că, după ce vor parurge coasta de vest, vor reveni s-o ia și se vor întoarce la Casa-de-Granit, urmând cursul râului. Cyrus Smith credea atunci că țărmul occidental putea constitui un refugiu fie unui vas în pericol, fie unei nave în cursă obișnuită; dar, de vreme ce litoralul nu oferea niciun loc de acostare, trebuia căutat în sudul insulei ceea ce nu găsiseră în vest.

Gedeon Spilett fu cel ce propuse să continue explorarea, astfel încât problema presupusului naufragiu să fie complet rezolvată, și întrebă la ce distanță putea să se găsească Capul Ghearei față de capătul peninsulei.

— La aproximativ treizeci de mile, răsunse inginerul, dacă ținem seama de curburile coastei.

— Treizeci de mile! exclamă Gedeon Spilett. Asta înseamnă o zi de mers, nu glumă. Cu toate acestea cred că va trebui să ne întoarcem la Casa-de-Granit de-a lungul țărmului de sud.

— Dar, remarcă Harbert, de la Capul Ghearei până la Casa-de-Granit va trebui să mai adăugăm cel puțin zece mile.

— Să zicem patruzeci de mile în total, răsunse reporterul, și să nu șovăim să le străbatem. Cel puțin vom cerceta litoralul necunoscut și nu va mai trebui să reluăm această explorare.

— Foarte adevarat, întări Pencroff. Dar ce facem cu piroga?

— Piroga a rămas singură timp de o zi la izvoarele Râului Îndurării, răsunse Gedeon Spilett, aşa încât mai poate rămâne acolo două zile! Deocamdată nu avem niciun motiv să spunem că insula ar fi bântuită de hoți!

— Totuși, spuse marinarul, când îmi amintesc de povestea cu broasca țestoasă, nu mai am prea multă încredere.

— Broasca țestoasă! Broasca țestoasă! îl îngâna reporterul. Nu știi că marea a răsturnat-o?

— Cine știe? murmură inginerul.

— Dar... făcu Nab.

Nab avea ceva de spus, asta era evident, căci deschidea gura să vorbească și nu scotea niciun cuvânt.

— Ce vrei să zici, Nab? îl întrebă inginerul.

— Dacă ne întoarcem pe la Capul Ghearei, răsunse Nab, după ce îl vom ocoli, vom fi opriți...

— De Râul Îndurării! Așa e, îi urmă gândul Harbert, și nu vom avea nici pod, nici barcă pentru a-l trece!

— Lăsați, domnule Cyrus, răsunse Pencroff, cu câteva trunchiuri plutitoare o să fim în stare să trecem râul!

— Vedem noi, spuse Gedeon Spilett, dar va fi necesar să construim și un pod, dacă vrem să ajungem ușor în Far-West!

— Un pod! exclamă Pencroff. Ei bine, oare domnul Smith nu e inginer de profesie? O să ne facă un pod când o să vrem! Cât privește grija de a că trece în astă seară pe celălalt mal al râului, fără ca măcar un strop de apă să vă ude hainele, lăsați-o în seama mea. Mai avem provizii pentru o zi, astăzi tot ce ne trebuie și, de altfel, poate că vânatul nu va lipsi astăzi, cum n-a lipsit nici ieri. La drum!

Propunerea reporterului, susținută cu multă convingere de marinar, obținu aprobarea generală, căci fiecare dorea să se sfârșească odată cu îndoielile lor; făcând drumul de întoarcere pe la Capul Ghearei, explorarea avea să fie completă. Însă nu era de pierdut nicio clipă, întrucât o etapă de patruzeci de mile era lungă și nu trebuiau să se bizuie că vor ajunge la Casa-de-Granit înainte de a se înnopta.

La ora șase dimineața micul grup se așternu deci la drum. Prevăzând întâlniri neplăcute, animale cu două sau patru picioare, încărcără puștile cu gloanțe și Top, care o lua înainte, primi ordinul să cutreiere liziera pădurii.

Începând cu extremitatea promontoriului ce alcătuia capătul peninsulei, coasta se rotunjea pe o distanță de cinci mile pe care o străbătură rapid, fără ca investigațiile cele mai minuțioase să fi scos la iveală cea mai mică urmă a

unei debarcări mai vechi sau mai recente – nicio epavă, niciun semn al unui popas, nici cenuşa vreunui foc stins, nici amprenta unor paşi!

Coloniștii, ajunși la unghiul unde curbura se sfârșea pentru a urma direcția nord-est, formând golful Washington, izbutiră să îmbrățișeze cu privirea litoralul sudic al insulei pe toată întinderea lui. La douăzeci și cinci de mile distanță coasta se termina cu Capul Ghearei, care abia se contura în ceața dimineții și pe care un fenomen de miraj îl înălța, de parcă ar fi fost suspendat între pământ și apă. Între locul unde se aflau coloniștii și fundul uriașului golf, țărmul se compunea în primul rând, dintr-o plajă largă, uniformă și foarte netedă, cu o lizieră de copaci în spate, apoi, în continuare, litoralul, devenit foarte neregulat, proiecta în mare limbi de pământ ascuțite, și în cele din urmă câteva stânci negricioase se îngrămădeau într-o pitorească dezordine pentru a sfârși cu Capul Ghearei.

Așa se înfățișa această parte a insulei, pe care exploratorii o vedeau pentru prima oară și pe care o străbătură dintr-o privire, oprindu-se o clipă.

— Un vas care ar încerca să ancoreze aici, spuse atunci Pencroff. Ar fi inevitabil pierdut. Bancuri de nisip care se prelungesc în larg. Iar mai departe, stânci submarine! Afurisite meleaguri!

— Dar cel puțin ar rămâne ceva de pe urma vasului, remarcă reporterul.

— Ar rămâne bucăți de lemn pe recife și nimic pe nisipuri, răsunse marinarul.

— De ce oare?

— Pentru că aceste nisipuri, mai primejdioase decât stâncile, înghit tot ce este aruncat pe ele și câteva zile sunt suficiente ca să dispară cu totul carcasa unui vas de câteva sute de tone!

— Atunci, Pencroff, întrebă inginerul, dacă o navă ar fi ajuns pe aceste nisipuri, n-ar fi deloc de mirare să nu se găsească acum nicio urmă?

— N-ar fi, domnule Smith, din cauza timpului sau a furtunii. Totuși, ar fi de mirare, chiar și în acest caz, ca rămășițe de catarge, piese de lemn să nu fi fost aruncate pe țărm, dincolo de bătaia valurilor.

— Să ne continuăm deci cercetările, răsunse Cyrus Smith.

La ora unu după-amiază coloniștii ajunseseră în fundul golfului Washington, după ce străbătuseră o distanță de douăzeci de mile.

Se opriră pentru a lua prânzul.

Aici începea o coastă neregulată, crestatăizar și acoperită de un sir lung de stânci submarine ce se succedau după niște bancuri de nisip și pe care

mareea, staționară în acea clipă, nu va întârzia să le descopere. Se vedeaunduirile mlădioase ale mării sfărâmându-se de capetele stâncilor și risipindu-se în dâre spumoase. Din locul acesta până la Capul Ghearei, plaja era îngustă, strânsă între recife și liziera pădurii.

Mersul urma deci să fie mai anevoios, căci nenumărate stânci surpate se îngrămădiseră pe țărm. Zidul de granit se înălța din ce în ce mai mult, și din copacii care îl încoronau nu se puteau zări decât culmile înverzite, neînsuflătite de nicio adiere.

După o jumătate de oră de odihnă, coloniștii o porniră din nou la drum și privirea lor nu lăsa să scape neobservat niciun colț din recifele plajei. Pencroff și Nab se aventurară chiar și în mijlocul stâncilor submarine, ori de câte ori le atrăgea ceva atenția. Dar nici urmă de epavă – se lăsau înșelați de vreo conformație ciudată a stâncilor. În același timp își dădură seama că plaja era presărată din belșug cu scoici comestibile; dar ea nu putea fi fructuos exploatață decât dacă s-ar stabili o comunicare între cele două maluri ale Râului Îndurării și după ce mijloacele de transport ar fi fost perfecționate.

Astfel, nimic din ce ar fi putut avea vreo legătură cu presupusul naufragiu nu apărea pe acest litoral, și, totuși, un obiect de o oarecare importanță ar fi fost vizibil – coca unei nave, de pildă, sau măcar rămășițele ei aruncate pe țărm, aşa cum fusese lada găsită la mai puțin de douăzeci de mile de locul acela. Dar nu se vedea nimic.

Către ora trei Cyrus Smith și tovarășii săi se opriră în dreptul unui golf îngust, bine închis, care nu primea niciun curs de apă. Era ca un mic port natural, neobservat din larg, la care se ajungea printr-o trecere strâmtă rămasă între stâncile submarine.

În fundul golfului o convulsie violentă despicatește sirul de stânci și o deschidere scobită în pantă lină ducea până la platoul superior, situat la mai puțin de zece mile de Capul Ghearei și, prin urmare, la patru mile în linie dreaptă de Platoul Marii Priveliști.

Gedeon Spilett propuse tovarășilor săi să facă un popas în locul acesta. Propunerea fu acceptată, căci mersul ațâțase pofta de mâncare a fiecăruia și, cu toate că nu era încă ora cinei, nimeni nu refuză să-și refacă puterile cu o bucată de vânat. Gustarea trebuia să le îngăduie așteptarea ospățului de la Casa-de-Granit. Câteva minute după aceea, coloniștii, așezați la poalele

unui splendid pâlc de pini maritimi, devorau proviziile scoase de Nab din tolbă.

Locul unde se aflau era la o înălțime de cincizeci până la șaizeci de pași deasupra nivelului mării. Raza privirii era deci destul de cuprinzătoare și, trecând pe deasupra ultimelor stânci ale capului, se întindea până la Golful Uniunii. Dar nici insulița, nici Platoul Marii Privelisti nu erau vizibile și nici nu puteau fi, căci relieful solului și perdeaua copacilor înalți mascau brusc orizontul spre nord.

Inutil să adăugăm că, în pofida vastei porțiuni a mării, accesibilă privirii exploratorilor, și cu toate că oceanul inginerului cercetase punct cu punct toată linia circulară pe care se contopeau cerul cu apa, nu fu zărită nicio navă.

La fel, pe toată partea litoralului ce mai rămânea încă de explorat, oceanul fu plimbat cu aceeași grijă de la plajă până la recife, și nicio epavă nu apăru în vizorul instrumentului.

— Ce să-i faci, spuse Gedeon Spilett, nu ne rămâne decât să ne mângâiem cu gândul că nimeni nu va veni să ne conteste dreptul de posesiune a insulei Lincoln!

— Bun, dar ce-i cu alica? aminti Harbert. Bănuiesc că nu-i o închipuire!

— Mii de draci, nu! strigă Pencroff, gândindu-se la măseaua lipsă.

— Atunci, ce concluzie să tragem? întrebă reporterul.

— Următoarea, răspunse inginerul: că acum trei luni, cel mult, un vas, cu voie sau fără voie, a ancorat...

— Cum, ai admite, Cyrus, că a dispărut în valuri fără a lăsa vreo urmă? strigă reporterul.

— Nu, dragul meu Spilett, dar te rog să remarci că dacă e sigur că o ființă omenească a pus piciorul pe insulă, e la fel de sigur că a părăsit-o.

— Atunci, dacă vă înțeleg bine, domnule Cyrus, spuse Harbert. Înseamnă că vasul a plecat?...

— Evident.

— Și că am pierdut, fără putință de întoarcere, o ocazie de a ne repatria? spuse Nab.

— Fără... Așa mi-e teamă.

— Ei bine, pentru că ocazia e pierdută, haideți la drum, spuse Pencroff, care se gândeau cu nostalgie la Casa-de-Granit.

Dar abia se ridicaseră, când lătrăturile lui Top răsunară puternic și câinele ieși din pădure ținând în bot o cărpă murdară de noroi.

Nab smulse cărpa din botul câinelui. Era o fâșie de pânză tare.

Top lătra mereu alergând când înainte, când înapoi, de parcă ar fi vrut să-l invite pe stăpânul său să-l urmeze în pădure.

— Acolo e ceva care ar putea explica alica mea! strigă Pencroff.

— Un naufragiat! exclamă Harbert.

— Rănit, poate! îi ținu isonul Nab.

— Sau mort! adăugă reporterul.

Și toți se grăbiră pe urmele câinelui, printre pinii înalți ce alcătuiau liziera pădurii. Pentru orice eventualitate, Cyrus Smith și tovarășii săi își pregătiseră armele.

Trebuiră să înainteze destul de adânc în pădure; dar, spre marea lor dezamăgire, nu văzură nicio urmă de pași. Mărăcinișul și lianele erau neatinse, ba trebuiră chiar să le taie cu toporul, aşa cum procedaseră în desisurile cele mai neumbrate. Era deci greu de admis că o ființă omenească trecuse pe acolo și totuși Top se foia de colo-colo, dar nu ca un câine care caută la întâmplare, ci ca o ființă înzestrată cu voință și care urmărește ceva precis.

După șapte-opt minute de mers, Top se opri. Coloniștii, ajunși într-un soi de luminiș mărginit de copaci înalți, priviră în jurul lor și nu văzură nimic, nici sub tufele de mărăcini, nici între trunchiurile arborilor.

— Ce-i, Top? întrebă Cyrus Smith.

Top lătră și mai puternic, sărind în jurul unui pin gigantic.

Deodată Pencroff strigă:

— Aha, bine, perfect!

— Ce e? întrebă Gedeon Spilett.

— Căutăm o epavă pe mare sau pe pământ!

— Și?

— Ei bine, ea se află în aer!

Și marinarul arăta un soi de zdreanță mare, albicioasă, agățată în vârful pinului, din care Top adusese o bucată căzută pe pământ.

— Dar asta nu-i o epavă! strigă Gedeon Spilett.

— Scuzeți! răspunse Pencroff.

— Cum? Nu cumva e?...

— E tot ce-a rămas din nava noastră aeriană, din balonul nostru care a eșuat acolo sus, în vârful copacului!

Pencroff nu se însela și scoase un «ura» de toată frumusețea, adăugând:

— Iată o pânză bună! Iată din ce o să ne facem rufărie pentru ani de zile! O să ne croim batiste și cămăși! Poftim, domnule Spilett, ce ziceți de o insulă unde cămășile cresc în copaci?

Era într-adevăr o împrejurare fericită pentru coloniștii insulei Lincoln faptul că aerostatul, după ce făcuse o ultimă săritură în văzduh, căzuse pe insulă și că avuseseră norocul de a-l regăsi. Fie că vor păstra înelișul aerostatului aşa cum e acum, dacă voiau să încerce o nouă evadare pe calea aerului, Fie că vor întrebuița cu folos cele câteva sute de coți de pânză de bumbac din cea mai bună calitate, după ce vor scoate lacul de pe ea. După cum e lesne de înțeles, bucuria lui Pencroff fu împărtășită din toată inima de toți.

Dar acest îneliș trebuia dat jos din copacul în care spânzura pentru a fi pus la loc sigur, ceea ce n-a fost o treabă ușoară. Nab, Harbert și marinari, cățărându-se până în vârf, trebuiră să facă minuni de dibăcie pentru a desprinde uriașul aerostat dezumflat.

Operația dură aproape două ore și nu numai înelișul, cu supapa lui, cu arcurile și cu garnitura lui de aramă, ci și plasa, adică o cantitate însemnată de sfori și funii, împreună cu cercul de care erau prinse, precum și ancora balonului, se aflau acum toate pe pământ. Înelișul, cu excepția locului unde plesnise, era în bună stare și numai apendicele său inferior fusese rupt.

Era ca o comoară picată din cer.

— Totuși, domnule Cyrus, dacă ne hotărâm vreodată să părăsim insula, n-o să plecăm cu balonul, nu-i aşa? Navele astăzi ale aerului nu te duc unde vrei, doar știm și noi câte ceva! Vedeți, dacă aveți încredere în mine, o să construim o corabie solidă de vreo douăzeci de tone și o să mă lăsați să tai din îvelitoarea astăzi o mizenă și o velă foc. Iar restul îl vom folosi pentru îmbrăcăminte.

— O să vedem, Pencroff, răspunse Cyrus Smith, o să vedem!

— Până atunci trebuie să punem toate astăzi în siguranță, spuse Nab.

Într-adevăr, nu se puteau gândi să transporte la Casa-de-Granit încărcătura de pânză, de sfori și funii având o greutate considerabilă; în așteptarea unui vehicul potrivit pentru a le căra, era important să nu lase de acum încolo bogățiile astăzi la cheremul primului uragan. Coloniștii, unindu-

și eforturile, izbutiră să tragă totul până la țărm, unde descoperiră în stâncă o cavitate destul de încăpătoare în care nici vântul, nici ploaia, nici valurile nu puteau pătrunde, datorită orientării ei.

— Aveam nevoie de un dulap și iată-l, zise Pencroff. Dar cum nu poate fi închis cu cheia, ar fi mai prudent să astupăm deschizătura. Nu spun asta pentru hoții cu două picioare, ci pentru cei cu patru labe!

La ora șase seara totul era înmagazinat și, după ce dădură scobiturii care forma un mic golf numele, foarte îndreptățit, de «Portul Balonului», își continuă drumul spre Capul Ghearei. Pencroff și inginerul stăteau de vorbă despre diferitele proiecte ce urmau să fie puse în aplicare în cel mai scurt timp. Trebuia înainte de orice să înjghebe un pod peste Râul Îndurării, pentru a stabili o comunicație ușoară cu sudul insulei; apoi căruciorul se va întoarce să ia aerostatul, căci barca n-ar fi fost în stare să-l transporte; pe urmă vor construi o salupă cu punte, pe care Pencroff o va înzestra cu grementul unui cutter și cu care vor putea naviga... în jurul insulei; apoi etc...

Între timp se înnopta și cerul se întunecase când coloniștii ajunseră la Capul Epavei, chiar în locul unde descoperiseră prețioasa ladă. Dar și acolo, ca și-n alte părți, nu exista nimic care să indice că s-ar fi petrecut vreun naufragiu, aşa că reveniră la concluziile formulate mai înainte de Cyrus Smith.

De la Capul Epavei până la Casa-de-Granit mai erau încă patru mile, care fură străbătute repede, dar abia după miezul nopții, după ce merseră pe litoral până la gurile Râului Îndurării, coloniștii ajunseră la primul cot format de râu.

Aici albia avea o lățime de optzeci de picioare, greu de trecut, dar Pencroff își asumase misiunea de a învinge această dificultate și fu pus în situația de-a o face.

Trebuie să admitem că exploratorii erau istoviți. Etapa fusese lungă și întâmplarea cu balonul nu le înlesnise odihnă picioarelor și brațelor. Erau deci grăbiți să se întoarcă la Casa-de-Granit pentru a cina și a dormi, și dacă ar fi avut podul gata construit, într-un sfert de oră erau la domiciliul lor.

Noaptea era foarte întunecoasă. Pencroff se pregăti să-și țină făgăduiala, încropind un soi de plută care să le îngăduie trecerea râului. Împreună cu Nab, înarmați cu topoare, aleseră doi copaci de lângă mal, din care voiau să facă pluta, și începură să le atace trunchiul de la bază.

Cyrus Smith și Gedeon Spilett, aşezăti pe malul râpos, aşteptau clipa în care îi vor ajuta pe tovarășii lor, în timp ce Harbert se plimba de colo-colo, fără să se depărteze prea mult.

Deodată, Tânărul, care urca de-a lungul apei, se întoarse iute și, arătând în susul râului, strigă:

— Ce plutește acolo, în derivă?

Pencroff își intrerupse lucrul și zări un obiect mobil ce nu putea fi deslușit în întuneric.

— O barcă! zise el.

Toți se apropiară și văzură, spre marea lor surprindere, o ambarcațiune ce urma firul apei.

— Hei, voi, cei din barcă! strigă marinarul dintr-un obicei profesional și fără a se gândi că ar fi fost poate mai bine să păstreze tăcerea.

Niciun răspuns. Barca înainta mereu și ajunsese la numai vreo zece pași, când marinarul exclamă:

— E piroga noastră! I s-a rupt parâma și a pornit-o pe cursul apei! Trebuie să recunoaștem că sosește la vreme!

— Piroga noastră?... murmură inginerul.

Pencroff avea dreptate. Era într-adevăr barca, a cărei parămă se rupsese fără îndoială și care se întorcea singură de la izvoarele râului! Era deci important să fie prinsă în trecere, înainte de a fi târâtă de curentul iute al râului dincolo de gurile lui, ceea ce Nab și Pencroff izbutiră cu dibăcie, ajutându-se de o prăjină lungă.

Barca acostă la mal. Inginerul, îmbarcându-se primul, apucă parâma și pipăind-o se asigură că fusese într-adevăr uzată prin frecarea ei de stânci.

— Iată, îi spuse în şoaptă reporterul, iată ce se poate numi o întâmplare...

— Ciudată! i-o întoarse Cyrus Smith.

Ciudată sau nu, era binevenită! Harbert, reporterul, Nab și Pencroff se îmbarcară la rândul lor. Ei nu se îndoiau că parâma se rupsese, dar cel mai uimitor era, într-adevăr, faptul că piroga sosise exact în clipa când coloniștii se găseau acolo pentru a o prinde în trecere căci, un sfert de oră mai târziu, ea s-ar fi pierdut în mare.

Dacă ar fi trăit într-o vreme când oamenii credeau în existența duhurilor, întâmplarea cu barca i-ar fi îndreptățit să-și închipuie că insula era frecventată de o ființă supranaturală, care își punea puterea în slujba naufragiaților!

Din câteva lovitură de vâslă, coloniștii ajunseră la gurile Râului Îndurării. Barca fu trasă pe plajă până aproape de Șemineu și toți se îndreptară spre scara Casei-de-Granit.

Dar, în acea clipă, Top lătră mânos și Nab, care căuta prima treaptă a scării, scoase un tipăt.

Scara nu mai era acolo.

Capitolul VI

Strigătele lui Pencroff. O noapte la Șemineu. Săgeata lui Harbert. Planul lui Cyrus Smith. O soluție neașteptată. Ce s-a întâmplat la Casa-de-Granit.

Cum un nou servitor intră în slujba coloniștilor

Cyrus Smith se oprișe fără a rosti o vorbă. Tovarășii săi căutară în întuneric, atât pe perete și zidului, în cazul când vântul ar fi mutat scara, cât și pe jos, în cazul când ar fi desprins-o... Dar scara dispăruse cu totul. Iar ca să-ți dai seama dacă o vijelie n-a aruncat-o la palierul de la jumătatea peretelui, era cu neputință în bezna nopții.

— Dacă e o glumă, strigă Pencroff, e o glumă proastă! Să ajungi acasă și să nu mai găsești scara care te duce în odaia ta, nu e o bucurie pentru niște oameni obosiți!

Nab nu mai contenea cu exclamațiile.

— Totuși vântul n-a suflat! observă Harbert.

— Încep să constat că se petrec fapte ciudate pe insula Lincoln! zise Pencroff.

— Ciudate? răspunse Gedeon Spilett. Nu, Pencroff, nimic nu e mai firesc. Cineva a venit în timpul absenței noastre, a pus stăpânire pe locuință și a luat scara!

— Cineva! strigă marinarul. Și cine anume?...

— Păi, vânătorul cu alica, răspunse reporterul. La ce-ar mai fi bun, dacă nu ca să explice pățania noastră?

— Ei bine, dacă e cineva acolo sus, răspunse Pencroff înjurând, căci nerăbdarea începea să pună stăpânire pe el, am să-l strig și va fi silit până la urmă să răspundă.

Și, cu glas tunător, marinarul scoase un «Ohe!» prelung, răsfrânt în ecouri puternice.

Coloniștii ciuliră urechile și li se păru că aud de sus, dinspre Casa-de-Granit, un soi de scrâșnet batjocoritor a cărui origine n-o puteau distinge.

Dar niciun glas nu-i răspunse lui Pencroff, care-și începu din nou, dar în zadar, vigurosul său apel.

Existau înr-adevăr destule motive pentru a-i scoate din peșteri pe oamenii cei mai nepăsători din lume, or, coloniștii nu puteau fi nepăsători. În situația în care se aflau, orice incident își avea gravitatea sa și cu siguranță că de șapte luni, de când locuiau pe insulă, niciunul nu fusese atât de surprinzător.

Orice ar fi fost, uitând de oboseala și apăsați de ciudătenia întâmplării, coloniștii stăteau jos, în fața Casei-de-Granit, neștiind ce să credă, ce să facă, punându-și întrebări fără a putea răspunde, adăugând noi ipoteze, una mai de necrezut decât cealaltă. Nab se văicărea, foarte descumpănit din pricina că nu se putea întoarce în bucătăria sa, cu atât mai mult cu cât proviziile luate cu ei în călătorie se terminaseră și nu mai avea nicio posibilitate de a le reînnoi.

— Prieteni, spuse atunci Cyrus Smith, n-avem altceva de făcut decât să aşteptăm să se lumineze de ziua și să acŃionăm atunci în funcŃie de împrejurări. Dar ca să putem aştepta, trebuie să ne ducem la Șemineu. Acolo vom fi la adăpost și, dacă n-avem ce mâncă, vom putea cel puŃin dormi.

— Dar cine e nerușinatul care ne-a jucat renghiul ăsta? întrebă încă o dată Pencroff, care nu era în stare să se resemneze în fața acestei aventuri.

Oricine ar fi fost «nerușinatul», nu era nimic altceva de făcut, aşa cum spusesese inginerul, decât să se întoarcă la Șemineu și să aştepte acolo ivirea zorilor. Totuși îi dădură ordin lui Top să rămână sub ferestrele Casei-de-Granit, și când Top primea un ordin îl executa fără a crâcni. Viteazul câine rămase deci jos, lângă zid, în timp ce stăpânul său împreună cu tovarășii lui se refugiau între stânci.

A susŃine că, deși atât de obosiți, coloniștii au dormit bine pe nisipurile de la Șemineu, ar însemna să denaturăm adevărul. Nu numai că ei au fost foarte neliniștiți dându-și seama de importanŃă acestei noi întâmplări, fie că se datora unei cauze naturale, fie că, dimpotrivă, era opera unei fiinŃe omenești, dar, pe deasupra, culcușul lor era foarte incomod. Oricum, într-un fel sau altul, locuinŃa lor era ocupată în acest moment și nu se puteau întoarce acolo.

Însă Casa-de-Granit era mai mult decât o locuinŃă, era și depozitul lor. Acolo se afla tot materialul coloniei, arme, instrumente, unelte, muniŃii, rezerve de hrană etc. Dacă totul ar fi fost prădat, coloniștii ar fi trebuit să

reînceapă toate amenajările, să fabrice arme și unelte. Era o problemă gravă! Astfel, dând frâu liber neliniștii, când unul, când altul ieșea în fiece clipă să vadă dacă Top își făcea datoria cum trebuie. Numai Cyrus Smith aștepta cu obișnuita sa răbdare, cu toate că rațiunea lui tenace era exasperată în fața unui fapt cu totul inexplicabil și se indigna la gândul că în preajma lui, poate chiar deasupra lui, se exercita o forță căreia nu-i putea da un nume. Gedeon Spilett împărtășea întru totul părerea lui în această privință și amândoi se sfătuiră de mai multe ori, dar pe șoptite, asupra împrejurărilor inexplicabile care le puneau în încurcătură perspicacitatea și experiența. Exista, cu siguranță, un mister în această insulă, dar cum să-l pătrunzi? Harbert nu știa ce să mai credă și ar fi vrut să-l întrebe pe Cyrus Smith. Iar Nab sfârși prin a-și spune că toate astea nu-l priveau, erau probleme ale stăpânului său; dacă nu i-ar fi fost teamă că i-ar fi jignit pe tovarășii săi, ar fi dormit în noaptea asta la fel de bine ca în patul său din Casa-de-Granit!

În sfârșit, mai furios decât toți, Pencroff tuna și fulgera.

— E o farsă, țipa el, ne-a făcut cineva o farsă! Ei bine, mie nu-mi plac farsele și vai de capul farsorului, dacă-mi pică în mâna.

Îndată ce mijiră primii zori, coloniștii, înarmați cum se cuvine, se duseră pe țărm până la șirul de recife. Așezată cu fața spre răsărit, Casa-de-Granit nu va întârzia să fie luminată de primele raze ale soarelui; într-adevăr, înainte de ora cinci, ferestrele cu obloanele trase se iviră prin perdelele frunzișului.

Deci cu ferestrele totul era în ordine; dar un țipăt scăpă din pieptul coloniștilor când zări că foarte larg deschisă ușa pe care o închise să înainte de plecare.

Cineva se furiașase în Casa-de-Granit. Nu mai încăpea nicio îndoială.

Scara de sus, în mod obișnuit întinsă de la palierul de granit până la ușă, se afla la locul ei, dar scara inferioară fusese retrasă și ridicată până pe prag. Era cît se poate de lăsată că intrușii voiseră să se pună la adăpost de orice surpriză.

Iar ca să-și dea seama din ce specie fac parte și de numărul lor nu era încă posibil, deoarece niciunul dintre ei nu se arăta.

Pencroff strigă din nou.

Niciun răspuns.

— Pungașii! Ia te uită cum dorm liniștiți, de parcă ar fi la ei acasă! Hei, piraților, bandiților, hoților, fi ai lui John Bull!

Când Pencroff, american sadea, îl trata pe careva de «fiu al lui John Bull», însemna că a atins culmea insultei.

În acea clipă se lumină de tot și fațada Casei-de-Granit fu scăldată de razele soarelui. Dar înăuntru, ca și afară, totul era tăcut și calm.

Coloniștii se și întrebau dacă în Casa-de-Granit era sau nu cineva, deși poziția scării dovedea cât se poate de limpede că ocupanții, oricine ar fi fost, nu putuseră fugi! Dar cum să ajungi până la ei?

Harbert avu atunci ideea de a lega de o funie o săgeată și de a lansa săgeata astfel încât să treacă printre treptele de jos ale scării, care atârna acum de pragul ușii. Vor putea atunci, cu ajutorul funiei, să desfășoare scara până la pământ și să restabilească legătura dintre sol și Casa-de-Granit.

Era limpede că n-aveau altceva mai bun de făcut și, cu puțină îndemânare, încercarea putea să reușească. Din fericire, arcurile și săgețile fuseseră păstrate într-un culoar din řemineu, unde se găseau și vreo douăzeci de coți de funie ușoară împletită din hibiscus. Pencroff desfășură funia al cărei capăt îl legă de o săgeată prevăzută cu mai multe pene. Apoi Harbert, după ce așezase săgeata în arc, ochi cu deosebită atenție capătul de jos al scării.

Cyrus Smith, Gedeon Spilett, Pencroff și Nab se retraseră deoparte, astfel încât să observe ce se va petrece la ferestrele Casei-de-Granit. Reporterul, cu carabina la umăr, ținea ușa.

Arcul se întinse, săgeata șuieră ducând după ea funia și trecu printre ultimele două trepte de jos ale scării.

Operația reușise.

Îndată, Harbert prinse capătul funiei; dar, în momentul când o scutură pentru a coborî scara, un braț, trecând cu repeziciune între zid și ușă deschisă, o apucă și o trase înăuntru.

— Nemernicule! strigă marinarul. Dacă un glonț te poate face fericit, n-ai să aștepți mult timp!

— Dar cine-o fi? întrebă Nab.

— Cine? Nu l-ai recunoscut?...

— Nu.

— Păi, e o maimuță, o pocitanie, un sapaju, un guenon, un urangutan, un babuin, o gorilă, un sanguin! Locuința noastră a fost invadată de maimuțe, care s-au cățărat pe scară în timpul absenței noastre!

Și, în acea clipă, de parcă ar fi vrut să dea dreptate marinarului, trei sau patru maimuțe se arătară la ferestre, dând la o parte obloanele, și îi salutară

pe adevărații proprietari ai locului cu mii de scălbăieți și strâmbături.

— Știam prea bine că nu e decât o farsă! strigă Pencroff. Iată însă un farsor care va plăti și pentru ceilalți!

Marinarul, potrivindu-și pușca la umăr, ochi una din maimuțe și trase. Toate dispărură, afară de cea lovită mortal, care se prăbuși pe plajă.

Maimuța, înaltă de statură, făcea parte, fără doar și poate, din primul ordin al cvadrumanilor. Fie că era un cimpanzeu, un urangutan, o gorilă sau un gibon, își afla locul printre antropomorfe, astfel numite din cauza asemănării cu indivizii din rasa umană. De altfel, Harbert declară că era un urangutan și, după cum s-a văzut, Tânărul se pricepea la zoologie.

— Splendid animal, exclamă Nab.

— Mă rog, o fi splendid, răsunse Pencroff, dar nu-mi dau seama cum ne vom întoarce acasă!

— Harbert e un bun trăgător, spuse reporterul, și arcul lui e tot aici! Dacă ar încerca din nou...

— Bine, dar maimuțele astea sunt date dracului, strigă Pencroff. Și nu vor mai apărea la ferestre ca să le putem răpune! Când mă gândesc la pagubele pe care le pot face în camere, în magazie...

— Răbdare, răsunse Cyrus Smith. Animalele astea nu ne pot încurca mult timp!

— Nu voi fi liniștit decât când o să le văd la pământ, răsunse marinarul și, întâi și-ntâi, aveți idee, domnule Smith, câte duzini de asemenea farsori se află acolo, sus?

Era greu să-i răspunzi lui Pencroff, pe căt de greu era să repeți încercarea Tânărului, căci capătul inferior al scării fusese tras înăuntru; de aceea, când scuturară din nou funia, aceasta se rupse și scara nu mai căzu defel.

Cazul era într-adevăr îngrijorător. Pencroff turba. Situația, într-un fel, era și hazlie, dar pe el nu-l amuza deloc. Era limpede că până la urmă coloniștii își vor lua din nou în stăpânire locuința și-i vor alunga pe intruși, dar când și cum? Iată ce n-ar fi putut spune.

Trecuă două ore, în timpul cărora maimuțele se feriră să se arate; dar ele se aflau tot acolo și, de trei sau de patru ori, un bot sau o labă se strecură pe ușă sau pe ferestre, fiind salutate de împușcături.

— Să ne ascundem, spuse atunci inginerul. Poate că maimuțele ne vor crede plecați și se vor arăta din nou. Dar Spilett și Harbert să stea la pândă după stânci și să tragă îndată ce va apărea vreuna.

Ordinele inginerului fură executate și, în timp ce reporterul și Tânărul, cei mai îndemâncători ai coloniei, se aşezau la o anumită distanță fără a putea fi văzuți de maimuțe, Nab, Pencroff și Cyrus Smith urcau pe platou și pătrundeau în pădure pentru a aduce vreun vânat, căci sosise vremea prânzului și nu mai rămăsesese nimic de mâncare.

După vreo jumătate de oră vânătorii se întapoiau cu câțiva porumbei de stâncă, pe care, de bine de rău, îi fripseră. Între timp nu apăruse nicio maimuță.

Gedeon Spilett și Harbert se duseră să ia și ei parte la prânz, în timp ce Top veghea sub ferestre. După ce au mâncat se întoarseră la postul lor.

Două ore mai târziu, situația nu se schimbase defel. Maimuțele nu dădeau niciun semn de viață și se putea crede că dispăruseră; dar mai probabil era că, însăși înspăimântate de moartea uneia dintre ele, îngrozite de pocnetele armelor, încremeniseră în fundul încăperilor Casei-de-Granit sau chiar în magazie. și când se gândeau la bogățiile cuprinse în magazie, răbdarea, atât de recomandată de inginer, sfârșea prin a degenera într-o puternică iritare și, sincer vorbind, pe drept cuvânt.

— Hotărât lucru, e prea de tot, spuse în sfârșit reporterul, și nu văd când o să se sfârșească istoria asta!

— Trebuie totuși să facem ceva ca să se cărăbănească șpanii ăștia! Izbucni Pencroff. Le-am veni noi de hac, chiar dacă ar fi și douăzeci, dar pentru asta trebuie să luptăm cu ei corp la corp. Fir-ar să fie! Oare nu există un mijloc de-a ajunge până la ei?

— Ba da, răsunse atunci inginerul, căruia îi venise în minte o idee.

— Unul singur? zise Pencroff. Ei bine, e fără îndoială cel bun, de vreme ce nu există altele! Care anume?

— Să încercăm să coborâm la Casa-de-Granit prin vechiul deversor al lacului, răsunse inginerul.

— Ah! Mii și mii de draci! strigă marinarul. și eu nu m-am gândit la asta!

Era într-adevăr singurul mijloc de a pătrunde în Casa-de-Granit pentru a lupta acolo cu banda de maimuțe și a le da afară. E adevărat că orificiul deversorului era închis de un zid de pietre cimentate care va trebui sacrificat, dar îl vor reface. Din fericire, Cyrus Smith nu-și pusese încă în practică planul de-a masca deschiderea acoperind-o cu apele lacului, căci operația ar fi cerut un anumit timp.

Trecuse de amiază când coloniștii, bine înarmați și înzestrați cu târnăcoape și cazmale, părăsiră Şemineul, trecură pe sub ferestrele Casei-de-Granit și, după ce-i ordonară lui Top să rămână la postul său, urcară pe malul stâng al Râului Îndurării pentru a ajunge la Platoul Marii Privelisti.

Dar nu făcură nici cincizeci de pași când auziră lătrăturile furioase ale câinelui. Sunau ca un apel disperat.

Se opriră.

— Fuga înapoi! exclamă Pencroff.

Și toți coborâră malul râpos, alergând.

Ajunsî la cotitură, văzură că situația se schimbase.

Într-adevăr, maimuțele, cuprinse de o spaimă subită, provocată de o cauză necunoscută, încercau să fugă. Două sau trei alergau și săreau de la o fereastră la alta cu o agilitate de clovn. Nică nu încercau măcar să pună la loc scara cu ajutorul căreia le-ar fi lost ușor să coboare, și în spaima lor poate că uitaseră de ea. Curând, cinci sau șase se aflară în bătaia puștilor și coloniștii, ochindu-le cu ușurință, traseră. Unele, rănite sau ucise, căzură înăuntru, scoțând tipete ascuțite. Celelalte, precipitându-se afară, fură zdrobite în căderelor și, câteva clipe mai târziu, se putea presupune că nu mai exista niciuna vie în Casa-de-Granit.

— Ura! strigă Pencroff. Ura! Ura!

— Mai lasă uralele, spuse Gedeon Spilett.

— De ce? Toate au fost ucise, răspunse marinarul.

— De acord, dar asta nu ne ajută să intrăm în casă.

— Să ne ducem la devesor! replică Pencroff.

— Fără îndoială, spuse inginerul. Totuși, ar fi fost de preferat...

În aceeași clipă, ca un răspuns la observația lui Cyrus Smith, văzură cum scara lunecă pe pragul ușii, apoi se desfășoară și cade pe pământ.

— Ah, mii de pipe! Asta-i bună! strigă marinarul, privindu-l pe Cyrus Smith.

— Prea bună! murmură inginerul, care se avântă primul pe scară.

— Băgați de seamă, domnule Cyrus! strigă Pencroff, dacă mai sunt pe acolo câțiva din acești sanguini...

— Vom vedea, răspunse inginerul fără a se opri.

Toți tovarășii săi îl urmară și într-un minut ajunseră în pragul ușii.

Căutară pretutindeni. Nimeni în camere, nici în magazie, care, de altfel, fusese respectată de maimuțe.

— Ah, dar scara? strigă marinarul. Cine e gentlemanul care ne-a trimis-o înapoi?

Dar, în aceeași clipă, se auzi un țipăt și o maimuță mare, care se refugiase pe culoar, se năpusti în sală, urmărită de Nab.

— Ah, banditul! strigă Pencroff.

Și, cu toporul în mâna. Era gata să-i despice capul, când Cyrus Smith îl opri, spunându-i:

— Cruță-l, Pencroff.

— Să-i fac un hatâr oacheșului săta?

— Da! El ne-a aruncat scara!

Inginerul rosti vorbele astea cu un glas atât de ciudat, încât era greu să ghicești dacă vorbea serios sau nu.

Totuși se aruncără asupra maimuței care, după ce se apără vitejește, fu doborâtă și legată bine.

— Uf! strigă Pencroff. Și ce-o să facem acum cu maimuțoiul?

— Îl facem servitor! răspunse Harbert.

Vorbind astfel, Tânărul nu glumea deloc, căci știa bine cât de folositoare poate fi această rasă intelligentă de cvadrumani.

Coloniștii se apropiară atunci de maimuță și o examinăram cu atenție. Aparținea speciei antropomorfelor. Era un urangutan și, ca atare, nu era nici feroce ca babuinul, nici lipsit de judecată ca macacul, nici murdar ca sanguinul, nici nerăbdător ca magotul, nici înzestrat cu instințe rele ca cinocefalul. Acestei familii de antropomorfe i se atribuie o serie de trăsături ce indică o inteligență aproape omenească. Folosite în casă, pot servi masa, fac curat în odăi, perie hainele, lustruiesc pantofii, mânuiesc cu îndemânare cuțitul, lingura și furculița și beau chiar vin... la fel de bine ca și cel mai bun servitor cu două picioare. Se știe că Buffon avea o asemenea maimuță care l-a slujit mult timp cu zel și credință.

Exemplarul, legat fedeleș în sala Casei-de-Granit, era o maimuță mare – un drac înalt de șase picioare, cu un trup admirabil proporțional cu pieptul larg, cu capul de mărime mijlocie, având unghiul facial până la șaizeci și cinci de grade, craniul rotunjit, nasul proeminent, pielea acoperită de un păr neted, lucios și moale, pe scurt, un tip de antropomorf desăvârșit. Ochii săi, nișel mai mici decât ai omului, sclipeau de inteligență; dinții albi străluceau pe sub mustăți, iar barba era scurtă, încrețită, de culoarea alunei.

— Un flăcău frumos! zise Pencroff. Dacă i-am ști limba, am putea sta de vorbă cu el.

— V-ați gândit serios, stăpâne? întrebă Nab. Îl luăm ca servitor?

— Da, Nab, răsunse zâmbind inginerul. Dar nu fi gelos!

— Și nădăjduiesc că are să fie un bun servitor, adăugă Harbert. Pare Tânăr, deci va fi ușor de domesticit și n-o să fim nevoiți să folosim forța pentru a-l supune, nici să-i smulgem caninii, cum se procedează în asemenea împrejurări! Nu va întârzia să se atașeze de niște stăpâni care vor fi buni cu el.

— Și chiar aşa vom fi, răsunse Pencroff, care-și uitase toată furia împotriva «farsorilor».

Apoi se apropi de urangutan.

— Ei, băiatule, îl întrebă el, cum îți merge?

Urangutanul răsunse printr-un mormăit nedeslușit care nu vădea însă o dispoziție proastă.

— Vasăzică, vrem să facem și noi parte din colonie? întrebă marinarul. Deci intrăm în serviciul domnului Cyrus Smith?

Un nou mormăit de aprobare al maimuței.

— Și ne vom mulțumi cu hrana drept leafă?

Al treilea mormăit aprobator.

— Conversația lui e nițel cam monotonă, observă Gedeon Spileu

— Perfect! replică Pencroff. Cei mai buni servitori sunt cei care vorbesc cel mai puțin. Și apoi, nici nu cere plată! Auzi, băiete? La început n-o să-ți dăm leafă, dar o să îți-o dublăm mai târziu, dacă suntem mulțumiți de tine!

Așa s-a înmulțit colonia cu un nou membru, care trebuia să-i aducă numeroase servicii. În privința numelui care urma să-i fie dat, marinarul ceru ca în amintirea unei alte maimuțe pe care o cunoscuse, să i se spună Jupiter, sau, mai scurt, Jup.

Și iată cum, fără prea multe farafastăcuri, Jup fu instalat la Casa-de-Granit.

Capitolul VII

Proiecte de executat. Un pod peste Râul Îndurării. Platoul Marii Priveliști transformat în insulă. Podul mobil. Recolta de grâu. Pârâul. Podețele. Curtea de păsări. Porumbarul. Cei doi onagga. Căruța cu atelaj. Excursie la Portul Balonului

Coloniștii insulei Lincoln își recuceriseră aşadar domiciliul, fără să fi fost obligați să străpungă vechiul devesor, ceea ce le economisi lucrările de zidărie. A fost, într-adevăr, un mare noroc că, în clipa când se pregăteau să-o facă, banda de maimuțe a fost cuprinsă de o spaimă pe cât de subită, pe atât de inexplicabilă, care le-a izgonit din Casa-de-Granit. Oare animalele presimtiseră că vor fi asaltate pe o altă cale? Era aproape singurul mod în care putea fi interpretată retragerea lor.

În timpul ultimelor ore ale acestei zile, leșurile maimuțelor, transportate în pădure, fură îngropate; apoi coloniștii se străduiră să steargă urmele dezordinii lăsate de intruși – dezordine, nu pagubă, căci, chiar dacă răsturnaseră mobilierul din camere, nimic nu fusese distrus. Nab își aprinse din nou mașina de gătit și rezervele din cămară oferiră o masă substanțială, onorată de toți din plin.

Jup nu fu nici el uitat și mâncă cu poftă migdale de pin și rizomi, cu care îl ospătară din belșug. Pencroff îi dezlegă mâinile, dar socotî potrivit să-i lase împiedicate picioarele până când se va putea bizui pe resemnarea sa.

Apoi, înainte de a se culca, Cyrus Smith și tovarășii săi, așezați în jurul mesei, discută căteva proiecte ce trebuiau executate urgent.

Cele mai importante și cele mai grabnice erau construirea unui pod peste Râul Îndurării, pentru a face legătura între partea de sud a insulei și Casa-de-Granit, apoi amenajarea unui țarc, menit să adăpostească muflonii sau alte animale cu lână ce meritau să fie prinse.

După cum se vede, cele două proiecte tindeau să rezolve problema îmbrăcăminții care era atunci cea mai serioasă. Într-adevăr, podul va înlesni transportul învelișului balonului, din care își vor coase rufărie, iar țarcul de animale trebuia să le furnizeze recolta de lână din care se vor face hainele de iarnă.

Cyrus Smith avea de gând să așeze țarcul chiar la izvoarele Pârâului Roșu, acolo unde rumegătoarele vor găsi pășuni care să le ofere o hrana proaspătă și îmbelșugată. Drumul dintre Platoul Marii Priveliști și izvoare era în parte desfelenit și cu un cărucior, mai bine lucrat decât primul, transportul ar fi mai ușor, mai ales dacă ar izbuti să prindă vreun animal bun de tracțiune.

Dar dacă faptul că țarcul avea să fie departe de Casa-de-Granit nu prezenta niciun neajuns, n-ar fi fost același lucru cu curtea de păsări, asupra căreia Nab solicită atenția coloniștilor. Într-adevăr, zburătoarele trebuiau să fie la îndemâna șefului bucătar, și nicio poziție nu li se păru mai bună

pentru instalarea aşa-zisei curţi de păsări decât acea porţiune de pe malul lacului ce se încrina cu vechiul devisor. Păsările de apă vor hălădui aici alături de celelalte, iar perechea de galinacee, capturată în ultima excursie, trebuia să slujească la o primă încercare de domesticire.

A doua zi – 3 noiembrie – noile lucrări începură prin construirea podului, și toate brațele fură atrase la această muncă importantă. Cu ferăstraie, topoare, dălti, ciocane încărcate pe umeri, coloniștii, transformați în dulgheri, coborâră pe plajă.

Acolo Pencroff își exprimă următoarea observație:

— Și dacă, în absența noastră, lui Jup o să-i treacă prin minte să ridice scara pe care ne-a trimis-o ieri cu atâtă bunăvoiță?

— S-o fixăm la capătul ei inferior, răspunse Cyrus Smith.

Ceea ce și făcură cu ajutorul a doi țăruși înfipți puternic în nisip. Apoi, coloniștii, urcând pe malul stâng al Râului Îndurării, ajunseră curând la cotul format de albie.

Se opriră pentru a cerceta dacă podul nu trebuia pus acolo. Locul părea potrivit.

Într-adevăr, de la acest punct până la Portul Balonului, descoperit în ajun pe coasta meridională, nu era decât o distanță de trei mile și jumătate și le va fi ușor să croiască un drum practicabil între pod și port, ceea ce va ușura legătura dintre Casa-de-Granit și sudul insulei.

Cyrus Smith le împărtăși atunci tovarășilor săi un proiect foarte simplu de executat și în același timp avantajos, la care se gândeau de câțiva timp. Proiectul prevedea izolarea totală a Platoului Marii Priveliști, pentru a-l pune la adăpost de orice atac din partea patruperedelor sau a cadrumanilor.

În felul acesta Casa-de-Granit, Șemineul, curtea de păsări și întreaga parte superioară a platoului, destinată însămânțărilor, vor fi apărate de încercările de pradă ale animalelor.

Nimic nu era mai ușor decât înfăptuirea acestei lucrări, și iată cum gândeau inginerul să procedeze.

Platoul era apărat din trei părți de cursuri de apă, fie artificiale, fie naturale:

La nord-vest, de malul lacului Grant, începând cu unghiul sprijinit pe orificiul vechiului devisor până la deschiderea tăiată, pentru scurgerea surplusului de ape, în malul răsăritean al lacului.

La nord, de la această deschidere până la mare, de noul curs de apă care își săpase o albie pe platou și pe plajă, în susul și în josul cascadei, și era într-adevăr de ajuns să se adâncească albia lui pentru a face imposibilă trecerea animalelor.

Pe toată marginea de est era apărat de mare, de la gurile pârâului mai sus amintit, până la vărsarea Râului Îndurării.

În sfârșit, la sud, de Râul Îndurării, începând cu vărsarea lui până la cotul unde trebuia să fie construit podul.

Rămânea deci partea de vest a platoului, cuprinsă între cotul râului și unghiul sudic al lacului, pe o distanță mai mică de o milă, care era deschisă oricărui trecător. Dar nimic nu era mai ușor decât să sape un șanț, larg și adânc, care va fi umplut de apele lacului și al căror surplus s-ar vărsa, printr-o a doua cascadă, în albia Râului Îndurării. Nivelul lacului ar scădea nițel, fără îndoială, datorită noului devesor, dar Cyrus Smith observase că debitul Pârâului Roșu era destul de mare pentru a îngădui executarea proiectului său.

— În felul acesta, adăugă inginerul, Platoul Marii Priveliști va fi o adevărată insulă, fiind încunjurat de apă din toate părțile, și nu va comunica cu restul domeniului nostru decât prin podul pe care îl vom întinde pe Râul Îndurării, prin cele două podețe mobile așezate în susul și în josul cascadei și în sfârșit prin celealte două podețe mobile pe care le vom instala, unul peste șanțul ce vă propun să-l săpăm, și celălalt pe malul stâng al Râului Îndurării. Or, dacă aceste poduri și podețe pot fi ridicate după cum vrem, Platoul Marii Priveliști va fi la adăpost de orice surpriză.

Cyrus Smith, pentru a-i lămuri mai bine pe tovarășii săi, desenase o hartă a platoului și proiectul său fu înțeles imediat, în întregime. Astfel încât aprobară planul cu totii, iar Pencroff, ridicându-și toporul de dulgher, strigă:

— Să mergem întâi la pod!

Era treaba cea mai urgentă. Copacii fură aleși, doborâți, curățați de ramuri, transformați în grinzi, bârne și scânduri. Podul, fixat în partea ce se sprijinea de malul drept al râului, trebuia să fie mobil în partea ce-l va lega de malul stâng, astfel încât să poată fi ridicat prin basculare, ca unele poduri de ecluză.

Se înțelege că n-a fost o muncă ușoară, și chiar dacă a fost condusă cu pricere, a cerut totuși un anumit timp, căci Râul Îndurării era lat de aproximativ optzeci de picioare. Trebuiră să înfigă în albia râului piloni care

să susțină platforma fixă a podului, și în acest scop să instaleze o sonetă²⁵, cu ajutorul căreia să poată acționa asupra capetelor pilonilor ce trebuiau să formeze două arce, îngăduind astfel podului să suporte sarcini grele.

Din fericire, nu duceau lipsă nici de unelte pentru prelucrarea lemnului, nici de ferecături pentru a-l consolida, nici de ingeniozitatea unui om care se pricepea admirabil la asemenea lucrări, nici, în sfârșit, de zelul oamenilor care, în șapte luni, căpătaseră o mare îndemânare. Și trebuie spus că nici Gedeon Spilett nu era mai puțin îscusit, ba chiar se întrecea în îndemânare cu marinoul, care «nu s-ar fi așteptat niciodată la atâtă din partea unui simplu ziarist»!

Construirea podului peste Râul Îndurării dură trei săptămâni, timp în care s-a muncit mult și cu toată seriozitatea. Luau prânzul chiar la locul unde lucrau și, vremea fiind minunată, nu se întorceau la Casa-de-Granit decât pentru a cina.

În timpul acestei perioade putuă constata că Jup se adapta ușor și se familiariza cu noii săi stăpâni, pe care îi cerceta mereu cu priviri pline de curiozitate. Totuși, din precauție, Pencroff nu-i dădea încă libertatea totală, așteptând, pe bună dreptate, ca marginile platoului să devină de netrecut în urma lucrărilor proiectate. Top și Jup se simțeau foarte bine și se jucau bucuros împreună, dar Jup le făcea pe toate cu multă gravitate.

La 20 noiembrie podul fu terminat. Partea sa mobilă, echilibrată de contraponderi, bascula cu ușurință și nu era nevoie decât de un mic efort pentru a-l ridica; între articulația sa și ultima traversă pe care se sprijinea la închidere rămânea un interval de douăzeci de picioare, care era destul de larg pentru ca animalele să nu-l poată trece.

Se puse atunci problema de a se aduce învelișul aerostatului, pe care coloniștii se grăbiseră să-l pună în deplină siguranță; dar pentru a-l transporta erau nevoiți să tragă un cărucior până la Portul Balonului și, în consecință, să croiască un drum pentru a străbate masivul Far-West-ului. Asta cerea un anumit timp. Nab și Pencroff făcură mai întâi o recunoaștere până la port și, întrucât constatară că «stocul de pânză» stătea bine în grota unde fusese ascuns, hotărâră ca lucrările de închidere a Platoului Marii Privești să nu fie întrerupte.

— Asta, observă Pencroff, ne va îngădui să așezăm curtea de păsări într-un loc mai bun, pentru că nu ne vom mai teme nici de vizita vulpilor, nici

de agresiunea altor animale dăunătoare.

— Fără să mai punem la socoteală, adăugă Nab, că vom putea desfășeli platoul și să transplantăm acolo plante sălbaticice...

— Și să pregătim a doua semănătură de grâu! strigă marinarul cu un aer triumfător.

Într-adevăr, prima semănătură, începută cu un singur bob, se dezvoltase admirabil datorită îngrijirilor lui Pencroff. Ea produsese cele zece spice anunțate de inginer și, întrucât fiecare spic purta opt zeci de boabe, colonia se afla în posesia a opt sute de boabe – în șase luni – ceea ce făgăduia o dublă recoltă în fiecare an.

Aceste opt sute de boabe, mai puțin vreo cincizeci, care fuseseră puse deoparte ca rezervă, urmau să fie semănate pe un ogor nou, și cu aceeași grijă ca primul bob.

Ogorul fu pregătit, apoi înconjurat cu un gard trainic, din pari înalți și ascuțiți, pe care patrupedele nu l-ar fi putut trece decât cu mare greutate. Iar pentru îndepărțarea păsărilor, Pencroff, cu imaginația lui fantezistă, făcu niște moriști scârțăitoare și niște speriori. Cele șapte sute cincizeci de boabe de grâu le puseseră în mici brazde săpate regulat, și natura urma să facă restul.

La 21 noiembrie Cyrus Smith începu să schiteze șanțul care trebuia să închidă platoul înspre vest, de la unghiul sudic al lacului Grant până la cotul făcut de Râul Îndurării. Terenul avea acolo doar două-trei picioare grosime de pământ vegetal și, dedesubt, granit. Era deci necesar să prepare din nou nitroglicerină. Cu ajutorul ei, în mai puțin de cincisprezece zile, săpară în pământul dur al platoului un șanț larg de douăsprezece picioare și adânc de șase. Prin același procedeu făcură o nouă spărtură în malul stâncos al lacului și apele se năpustiră în noua albie, formând un mic curs de apă, căruia îi dădură numele de «Pârâul Glicerinei» și care deveni un affluent al Râului Îndurării. Așa cum anunțase inginerul, nivelul lacului coborî, dar aproape imperceptibil. În sfârșit, pentru a închide încercuirea, albia pârâului de pe plajă fu considerabil largită, iar malurile nisipoase fură întărite cu un dublu șir de pari.

După prima jumătate a lunii decembrie lucrările fură definitiv terminate și Platoul Marii Priveliști avea acum forma unui fel de pentagon neregulat, cu un perimetru de aproximativ patru mile, înconjurat de o centură de apă, fiind deci la adăpost de orice agresiune.

În timpul acestei luni căldurile au fost foarte mari. Totuși, coloniștii nu încă erau gata să execute proiectele lor și, deoarece curtea de păsări devenise o necesitate urgentă, trecură la amenajarea ei.

Inutil să mai spunem că, odată cu închiderea completă a platoului, Jup fusese pus în libertate. Nu-i mai părăsea pe stăpânii săi și nu manifesta nicio dorință de evadare. Era un animal bland, dar foarte viguros și de-o agilitate surprinzătoare. Când escalada scara Casei-de-Granit, nimici nu s-ar fi putut lăsa la întrecere cu el. Era folosit de pe acum la câteva treburi: căruțe, trăgea căruciorul cu pietre scoase din albia Pârâului Glicerinei.

— Nu e încă un zidar, dar este maimuță! zicea glumind Harbert, făcând aluzie la porecla de «maimuță» dată de zidari ucenicii lor. Și dacă vreodată o poreclă a fost justificată, aceasta era în mod sigur!

Curtea de păsări ocupa o suprafață de două sute de yarzi pătrați, aleasă pe malul sud-estic al lacului. O înconjurără cu un gard și construiră diferite adăposturi pentru păsările care urmau să-o populeze. Făcură cotele din rămuriș, împărțite în compartimente, care nu mai așteptau decât sosirea oaspeților.

Cele două galinacee «tinamu» deveniră primii locatari și nu întârziară să dea numeroși pui. Li se alăturără vreo șase rațe care trăiesc în mod obișnuit pe malul lacului. Unele aparțineau speciei chineze, ale căror aripi se deschid în evantai și care prin strălucirea și frumusețea penajului rivalizează cu fazanii aurii. Câteva zile mai târziu, Harbert puse mâna pe o pereche de galinacee cu coada rotunjită și alcătuită din pene lungi, niște «afectori» superbi carp se domesticiră repede. Cât despre pelicanii, pescăruși-verzi, găinușe de apă, acestea veniră singure pe malul unde se află curtea de păsări, și toată această mică lume, după câteva dispute, cu gângurituri, piuituri, cotcodăceli, sfârși prin a se înțelege și se înmulțiră într-o proporție ce asigura alimentația coloniei pe viitor.

Cyrus Smith, voind să-și completeze opera, orândui un porumbar într-un colț al curții. Găzduiră acolo o duzină din porumbeii care veneau pe stâncile înalte ale platoului. Aceste păsări se obișnuiră fără greutate să se întoarcă în fiecare seară la noua lor locuință și se domesticeau mai ușor decât porumbeii gulerați, frații lor, care, de altfel, nu se reproduc decât în stare sălbatică.

În sfârșit sosise momentul de a folosi învelișul aerostatului pentru confecționarea rufăriei, căci a-l păstra în forma în care se afla pentru a risca

să părăsești insula într-un balon cu aer cald pe deasupra unei mări, ca să zicem aşa, nemărginite, ar fi fost de conceput numai pentru niște oameni care nu mai speră nimic, or, Cyrus Smith, spirit practic, nu se putea gândi la aşa ceva.

Trebua deci să aducă balonul la Casa-de-Granit și coloniștii se îngrijiră să facă din căruciorul lor greoi un vehicul mai lesne de mânuite și mai ușor. Dar trebuia găsit un «motor»! Nu exista oare pe insulă vreun rumegător, dintr-o specie indigenă, care să poată înlocui calul, măgarul, boul sau vaca? Aceasta era întrebarea.

— Ce-i drept, zicea Pencroff, un animal de tracțiune ne-ar fi foarte folositor, până când domnul Cyrus va binevoi să ne construiască o căruță cu vaporii sau chiar o locomotivă, căci, cu siguranță că, într-o bună zi, vom avea un drum de fier de la Casa-de-Granit la Portul Balonului, cu o linie de legătură pe muntele Franklin!

Și cinstițul marină, vorbind astfel, credea ce spunea! Mare-i puterea imaginației, când i se adaugă și credința!

Dar, fără a exagera cu nimic, Pencroff și-ar fi făcut treaba cu un simplu patruped bun de înhamat, și cum Providența avea o slăbiciune pentru el, nul lăsă să aștepte mult.

Într-o zi, la 23 decembrie, îi auziră în același timp pe Nab strigând și pe Top lătrând, care mai de care. Coloniștii tocmai aveau de lucru la Șemineu și veniră în fugă, temându-se de vreun incident supărător.

Ce văzură? Două animale frumoase, mari se aventuraseră neprevăzătoare pe platoul ale cărui podețe nu fuseseră ridicate. S-ar fi zis că sunt doi cai sau cel puțin doi măgari, mascul și femelă, cu forme fine, cu piele de culoarea cafelei cu lapte, cu picioarele și coada albe, iar capul, gâtul și trunchiul vărgate de dungi negre. Înaintau liniștite, fără a trăda vreo îngrijorare, și priveau cu ochi vioi la acești oameni, în care nu-i recunoșteau încă pe stăpâni lor.

— Sunt niște onagga, strigă Harbert, niște patrupede între zebră și cuaga!

— De ce nu niște măgari? întrebă Nab.

— Pentru că n-au urechile lungi și pentru că formele lor sunt mai grațioase!

— Măgari sau cai, ripostă Pencroff, sunt «motoare», cum ar zice domnul Smith și, ca atare, buni să fie prinși!

Marinarul, fără a însăcămat cele două animale, stătează printre ierburi până la podețul de pe Pârâul Glicerinei, îl ridică și astfel cei doi onagga fură făcuți prizonieri.

Acum, vor pune stăpânire pe ei prin violentă și vor fi supuși la o domesticire forțată? Nu. Hotărâră ca timp de câteva zile să fie lăsați să alerge liberi pe platou, unde iarba era din belșug, și imediat inginerul dispuse să se construiască lângă curtea de păsări un grajd, unde cei doi onagga să găsească un culcuș bun din paie și un refugiu în timpul nopții.

Astfel, deci, frumoasa pereche fu lăsată să se miște în voie, pe deplin liberă, coloniștii ferindu-se chiar să se apropie de ei pentru a nu-i speria. Totuși, de mai multe ori părură că vor să părăsească platoul, prea strâmt pentru ei, obișnuiți cum erau cu marile întinderi și cu codrii adânci. Atunci puteau fi văzuți mergând de-a lungul centurii de apă, care le opunea o barieră de netrecut, nechezând de câteva ori, alergând în galop printre ierburi, dar apoi se linișteau și priveau ore întregi spre uriașele păduri, închise lor pentru totdeauna!

Între timp coloniștii confecționară hamuri și funii din fibre vegetale, și câteva zile după capturarea celor doi onagga, căruța nu numai că era pregătită pentru a fi înămată, dar și un drum drept, sau mai curând o deschidere fusese tăiată prin pădurea Far-West, de la cotul Râului Îndurării până la Portul Balonului. Căruța era deci gata de plecare și, la începutul lui decembrie, cei doi onagga fură puși la încercare pentru prima oară.

Pencroff îmblânzise într-atât animalele, încât veneau să mănânce din mâna lui și îl lăsau să se apropie, dar, odată înămată, se ridică pe picioarele dinapoi și cu mare greutate putură fi potolite. Totuși, până la urmă se deprinseră cu nouă lor slujbă, căci onagga, mai puțin nărăvaș decât zebra, e înămat adesea prin părțile munțioase ale Africii australe și a putut fi chiar aclimatizat în Europa, în zone relativ reci.

În acea zi, întreaga colonie, în afară de Pencroff care ducea animalele de căpăstru, se urcă în căruță și porni spre Portul Balonului. E de la sine înțeles că au fost hurducați zdravăn pe acest drum abia trasat; dar vehiculul ajunse fără necazuri și chiar în acea zi au putut încărca învelișul și celelalte piese ale aerostatului.

La ora opt seara căruța, după ce trecu din nou peste podul de pe Râul Îndurării, coborî pe malul lui stâng și se opri pe plajă. Animalele fură

deshămate, duse în grajd, iar Pencroff, înainte de-a adormi, scoase un oftat de satisfacție, ale cărui ecouri răsunară pe sub bolțile Casei-de-Granit.

Capitolul VIII

Rufăria. Pantofi din pile de focă. Fabricarea piroxilului. Diferite semănături. Pescuitul. Ouăle de broască ţestoasă. Jup progresează. Țarcul. Vânarea muflonilor. Noi bogății vegetale și animale. Amintiri din patria îndepărtată

Prima săptămână din ianuarie fu consacrată confecționării rufăriei necesare coloniei. Acele de cusut găsite în ladă fură mânuite de niște degete dacă nu prea delicate în schimb viguroase, astfel încât se poate spune că totul era trainic cusut.

Nu le lipsea ața, datorită ideii lui Cyrus Smith de a folosi pe aceea cu care fuseseră cusute fâșiile aerostatului. Gedeon Spilett și Harbert le descusură cu o răbdare vrednică de admiratie; cât despre Pencroff, renunțase la această treabă, care-l enerva peste măsură: când fu însă vorba de cusut, nu-l întrecu nimeni. Căci, aşa cum se știe, marinarii sunt deosebit de înzestrăți în materie de croitorie.

Pânza aerostatului fu degresată cu sodă și potasă, obținute prin arderea unor plante, astfel încât bumbacul, curătat de lac, își recăpătă supletea și elasticitatea naturală: apoi, supus acțiunii decolorante a atmosferei, deveni de-o albeață desăvârșită.

Câteva duzini de cămăși și de obiele fură astfel confectionate. Ce desfătare pentru coloniști să-și pună în sfârșit rufărie albă – o rufărie foarte aspră ce-i drept, dar nu se sinchiseau ei de atâta lucru – și să se culce între așternuturi, care făcură din culcușurile lor de la Casa-de-Granit niște paturi în toată puterea cuvântului.

Tot în această perioadă confectionară încălțăminte din piele de focă, înlocuindu-și la timp pantofii și cizmele aduse din America. Noile încălțări erau largi și lungi și nu au jenat niciodată picioarele mărsăluitorilor!

Odată cu începutul anului 1866, căldurile deveniră foarte mari, dar vânătoarea în pădure nu încetă nicio clipă. Mișunau acolo rozătoare, porci sălbatici, cabiai, canguri, vânat cu păr și cu pene, iar Gedeon Spilett și Harbert erau prea buni țintași ca să irosească măcar o singură împușcătură.

Cyrus Smith le recomanda mereu să cruce munițiile și luă măsuri pentru a înlătura pulberea și gloanțele găsite în ladă, pe care voia să le păstreze pentru viitor. Căci nu se știe unde i-ar fi putut arunca într-o zi întâmplarea, în cazul când și-ar fi părăsit domeniul. Trebuia deci să se pregătească pentru toate

eventualitățile și să economisească munițiile, înlocuindu-le cu alte substanțe lesne de reînnoit.

Pentru a înlocui plumbul, din care Cyrus Smith n-a găsit nicio urmă pe insulă, folosi, fără prea mari neajunsuri, alice de fier, ușor de fabricat. Nefiind tot atât de grele ca alicele de plumb, trebui să le facă mai mari, de aceea în fiecare încărcătură încăpeau mai puține, dar iscusința vânătorilor îndrepta acest cusur. Cyrus Smith ar fi putut să fabrice și praf de pușcă, având la dispoziție salpetru, sulf și cărbune; dar prepararea lui cere o grija deosebită și fără un utilaj special e greu să obții o pulbere de bună calitate.

Cyrus Smith preferă deci să fabrice piroxil, adică fulmicoton, substanță în care bumbacul nu e indispensabil, căci nu intră în compoziție decât în chip de celuloză. Dar celuloza nu e altceva decât țesutul elementar al vegetalelor și se găsește, aproape în stare pură, nu numai în bumbac, dar și în fibrele textile ale cânepei și inului, în hârtie, în rufăria veche, în măduva de soc. Soclul se găsea din belșug pe insulă către gurile Pârâului Roșu, iar coloniștii folosiseră până atunci fructele acestor arbuști, aparținând familiei caprifoliaceelor, ca să-și prepare un fel de cafea.

Așadar, n-aveau decât să recolteze măduva de soc, adică celuloza; cât despre cealaltă substanță necesară fabricării piroxilului, ea nu era alta decât acidul azotic concentrat. Cyrus Smith îl mai preparase cu ușurință, întrucât dispunea de acid sulfuric, pe care-l pusese în contact cu salpetrul ce se găsea în stare naturală.

Hotărî deci să fabrice și să folosească piroxilul, deși își dădea seama că acesta prezintă o seamă de grave neajunsuri: efectul lui e foarte inegal, este extrem de inflamabil, căci se aprinde la o sută și patruzeci de grade în loc de două sute patruzeci și, în sfârșit, explozia lui prea bruscă poate strica armele, în schimb, avantajele piroxilului sunt următoarele: nu se degradează din cauza umidității, nu îmbâcsește țeava puștii, iar forța lui de soc e de patru ori mai puternică decât a prafului de pușcă obișnuit.

Pentru a obține piroxil e de ajuns să cufunzi celuloza într-o baie de acid azotic concentrat, timp de un sfert de oră, s-o speli cu multă apă și s-o lași să se usuce. După cum se vede, nimic mai simplu.

Cyrus Smith nu avea decât acid azotic obișnuit și nu concentrat sau monohidratat, adică acidul care degajă vaporii albicioși în contact cu aerul umed; înlocuindu-l însă pe acesta din urmă cu acid azotic obișnuit, amestecat într-o proporție de trei cincimi cu acid sulfuric concentrat,

inginerul urma să obțină același rezultat, și-l obținu. Vânătorii avură deci curând la dispoziția lor o substanță preparată perfect și care, folosită cumpătat, dădea rezultate excelente.

În acea perioadă coloniștii desfășură trei acri de pe Platoul Marii Privaliști, iar restul fu păstrat ca pășune pentru hrana celor doi onagga. Făcând mai multe excursii în pădurile Jacamar și Far-West și aduseră o mare recoltă de legume sălbaticice ca spanac, cresson, hrean, gulii care, cultivate cu inteligență, urmău să devină curând comestibile, modificând astfel regimul de alimentație azotată la care fuseseră supuși până atunci coloniștii. Transportără de asemenea cantități însemnante de lemn și de cărbune. Fiecare excursie era în același timp un mijloc de îmbunătățire a transportului, drumul bătătorindu-se încetul sub roțile căruței.

Rezervația furniza tot timpul porția ei de iepuri cămării de la Casa-de-Granit. Întrucât ea se afla în afara limitei marcate de Pârâul Glicerinei, iepurii nu puteau pătrunde pe platou și să devasteze noile culturi. Cât privește bancul de stridii, situat în mijlocul stâncilor de pe plajă, deseori împrospătat, le dădea zilnic excelente moluște. De altfel, pescuitul, fie în apele lacului, fie în apa Râului Îndurării, deveni curând spornic, căci Pencroff instalase niște undițe cu cărlige de fier, de care se prindeau deseori păstrăvi frumoși și un anume soi de pești, deosebit de gustoși, argintii cu mici pete gălbui. Astfel încât Nab, bucătarul șef, putea pregăti mese variate și gustoase. Le lipsea doar pâinea și, aşa cum s-a mai spus, era o lipsă pe care o resimțea.

Tot atunci prinseră și broaște țestoase de mare, care veneau pe plajele Capurilor Mandibulei. În acel loc plaja era presărată cu mici mușuroaie în care se găseau ouă de broască țestoasă, perfect sfericice, cu coaja albă și tare, al căror albus nu se coagulează ca la ouăle de păsări. Soarele se îngrijea să le scoată puii din găoace; numărul lor, firește, era deosebit de mare, întrucât fiecare broască țestoasă depune în fiecare an până la două sute cincizeci de ouă.

— Un adevărat lan de ouă, observă Gedeon Spilett, nu ne rămâne decât să le recoltăm.

Nu se mulțumiră însă numai cu produsele broaștelor, ci-i vânără și pe producători, ceea ce le îngădui să aducă la Casa-de-Granit o duzină din aceste cheloniene, pe drept cuvânt prețuite din punct de vedere culinar. Supa

de broască țestoasă, dreasă cu mirodenii și agrementată cu câteva crucifere, aduse elogii meritate bucătarului şef, Nab.

Trebuie amintită aici și o împrejurare fericită, care le îngădui să se aprovisioneze pentru iarnă. Cârduri de somoni se aventurără în apele Râului Îndurări și urcară pe cursul lui, la o distanță de câteva mile. Era în perioada când femelele, căutând locuri potrivite pentru depunerea icrelor, veneau înaintea masculilor străbătând cu zgomot mare apele dulci. Vreo mie din acești pești, măsurând până la două picioare și jumătate lungime, năvăliră astfel în râu și a fost destul să se pună câteva baraje, pentru a reține un mare număr dintre ei. Prinseră astfel vreo câteva sute, care fură sărați și puși deoparte pentru iarnă, când apele înghețate făceau pescuitul imposibil.

Între timp, foarte istețul Jup fu înălțat la rangul de valet. Îl îmbrăcară cu o jachetă, cu pantaloni scurți din pânză albă și îi puseră un șorț, ale cărui buzunare îl făceau fericit; nu putea suferi să i le scotocească cineva, fiindcă își vâra mâinile în ele. Îndemânicul urangutan fusese atât de bine stilat de Nab, încât ai fi zis că ei doi se înțeleg și discută împreună. De altfel, Jup nutrea pentru Nab o simpatie reală. Nab i-o răsplătea cu aceleași sentimente. Cea mai mare parte a timpului Jup și-o petrecea la bucătărie, încercând să-l imite pe Nab în tot ce-l vedea că face, în afară de momentele când era nevoie de serviciile sale fie pentru transportul lemnelor, fie pentru a se cățăra în vârful vreunui copac. Profesorul dovedea o răbdare și chiar un zel excepțional în instruirea elevului său, iar elevul manifesta o inteligență remarcabilă în a profita de lecțiile date. Ne putem deci închipui mulțumirea comesenilor de la Casa-de-Granit când într-o zi, fără ca ei să fie preveniți, apăru Jup cu șervetul pe braț să le servească masa. Ager, atent, se achită de rolul său cu o îndemânare perfectă, schimbând farfuriile, aducând felurile de mâncare, turnând băutura în pahare, făcând totul cu o seriozitate care îi amuză

strașnic pe coloniști și-l entuziasmă pe Pencroff.

— Jup, mai adu supă!

— Jup, mai vreau un pic de aguti!

— Jup, dă-mi o farfurie!

— Jup! Bravo, Jup! Aşa, Jup!

Fiecare cerea câte ceva și Jup, fără să se tulbere, făcea față vechind la toate și dădu din cap cu un aer de înțelegere atunci când Pencroff, glumind ca în prima zi, îi spuse:

— Hotărât, Jup, va trebui să-ți dublăm leafa!

Inutil să mai spunem că urangutanul se adaptase perfect la Casa-de-Granit și că îi însوtea deseori pe stăpânii săi în pădure, fără să arate vreodată că ar dori să fugă. Merita să-l vezi atunci, cât de hazliu pășea, purtând pe umăr ca pe o pușcă un baston cioplit de Pencroff! Dacă era nevoie să fie cules un fruct din vârful unui copac, într-o clipă era sus! Dacă se împotmolea roata căruței, doar împingând o dată cu umărul, Jup o și scotea pe drumul cel bun!

— Ce voinic! striga adesea Pencroff. Dacă ar fi fost la fel de rău pe cât e de bun, nu i-am fi putut ține piept!

Spre sfârșitul lui ianuarie coloniștii începură mari lucrări în partea centrală a insulei. Hotărâseră să amenajeze un țarc, în preajma izvoarelor Pârâului Roșu, la poalele muntelui Franklin, menit să găzduiască rumegătoarele a căror prezență ar fi fost stânjenitoare la Casa-de-Granit, mai cu seamă mufloni, din lâna cărora urmau să-și confecționeze hainele de iarnă.

În fiecare dimineață coloniștii, câteodată tot efectivul, dar cel mai adesea reprezentați de Cyrus Smith, Harbert și Pencroff, se duceau la izvoarele pârâului – și, cu cei doi onagga înhămați, nu mai era vorba decât de o plimbare sub o boltă de verdeță de cinci mile, pe drumul cel nou numit «Drumul Țarcului».

Acolo aleseră o întindere mare, în spatele pantei meridionale a muntelui. Era o pajiște presărată cu pâlcuri de arbori, situată chiar la poalele unui contrafort care o închidea într-o parte. Un pârâiaș, izvorând pe povârnișurile sale, după ce-o uda în curmeziș, se vărsa în Pârâul Roșu. Iarba era proaspătă și copacii care creșteau ici și colo îngăduiau aerului să circule liber la suprafața ei. Era deci de ajuns să înconjure pajiștea cu un gard semicircular de pari, care urma să se sprijine la extremități de contrafort, destul de înalt

pentru ca animalele, chiar și cele mai sprintene, să nu-l poată sări. Țarcul putea cuprinde, împreună cu o sută de vite cornute, mufloni sau capre sălbatrice, și animalele tinere care se vor naște mai târziu.

Perimetruțarcului fu trasat de inginer și trecuă la doborârea copacilor necesari construirii gardului; cum însă deschiderea noului drum ceruse oricum sacrificarea unui anumit număr de copaci, aceștia fură transportați și ciopliră din ei o sută de pari care au fost înfipti trainic în pământ.

În partea din față a gardului lăsară o intrare destul de largă, închisă printr-o poartă cu două canaturi întocmită din bârne solide ce urmau să fie consolidate cu niște bare exterioare.

Construirea țarcului dură nu mai puțin de trei săptămâni, căci, în afara de gard, Cyrus Smith înjghebă câteva șuri mari din scânduri unde să se poată adăposti rumegătoarele. Construcțiile ridicate erau deosebit de solide, căci muflonii sunt animale robuste și primele lor manifestări violente puteau fi primejdioase. Parii, ascuțiți la capătul superior care fu întărit la foc, erau legați între ei cu ajutorul unor traverse fixate cu buloane și, din loc în loc, niște proptele asigurau trăinicia ansamblului.

După ce terminară țarcul, trebuiră să organizeze o mare hăituială a rumegătoarelor de pe păsunile aflate la poalele muntelui Franklin. Operația avu loc la 7 februarie, într-o frumoasă zi de vară, și toată lumea luă parte la ea. Cei doi onagga, destul de bine dresați și călăriți de Gedeon Spilett și de Harbert, le aduseră mari servicii în această împrejurare.

Manevra consta în a mâna muflonii și caprele, strângând, încetul cu încetul, cercul goanei în jurul lor. Astfel, Cyrus Smith, Pencroff, Nab și Jup se aşezară în diferite puncte ale pădurii, în timp ce călăreții, însotiti de Top, galopau pe o rază de o jumătate de milă în jurul țarcului.

Muflonii erau numeroși în această parte a insulei. Animalele frumoase, mari cât niște cerbi-lopatari, cu coarnele mai puternice decât ale berbecului, cu lâna cenușie amestecată cu peri lungi, semănau cu niște argali.

Obositoare zi! Ce mai du-te-vino, câtă alergătură înainte și înapoi, ce de strigăte! Dintr-o sută de mufloni hăituiți, mai mult de două treimi scăpară gonașilor; până la urmă, însă, vreo treizeci din acești rumegători și vreo zece capre sălbatrice, împinse încetul cu încetul spre țarc, a cărui intrare părea să le ofere o scăpare, se năpustiră într-acolo și putură fi astfel închise.

Într-un cuvânt, rezultatul fu mulțumitor și coloniștii n-avură de ce să se plângă. Majoritatea muflonilor erau femele, dintre care unele trebuiau să fete

curând. Era deci sigur că turma se va înmulți și vor avea din belșug, într-un viitor apropiat, nu numai lână, ci și piei.

Seara, vânătorii se înapoiau și se întoarseră să viziteze țarcul. Captivii încercaseră să dărâme gardul, dar nu izbutiseră și în curând deveniră mai liniștiți.

În luna februarie nu se petrecu niciun eveniment cât de cât important. Treburile zilnice se succedau în ordinea obișnuită și, odată cu îmbunătățirea drumurilor spre țarc și spre Portul Balonului, începură un al treilea drum de la ocolul vitelor spre coasta occidentală. Partea necunoscută a insulei Lincoln rămânea aceea unde se aflau pădurile întinse ce acopereau Peninsula Serpentinei și unde se refugiau fiarele pe care Gedeon Spilett nădăjduia să le stârpească.

Înainte de venirea iernii îngrijiră cu cea mai mare stăruință culturile de legume sălbaticice, care fuseseră transplantate din pădure pe Platoul Marii Priveliști. Harbert nu se întorcea niciodată dintr-o excursie fără a aduce câteva plante folositoare. Într-o zi veni cu câteva mostre din familia cicoarei, din boabele cărora se putea scoate, prin presare, un ulei excelent; altă dată aduse măcriș obișnuit, ale cărui însușiri antiscorbutice nu erau de disprețuit; apoi, câteva din prețioasele tubercule, cultivate dintotdeauna în America meridională – cartofii – care numără astăzi mai mult de două sute de soiuri. Grădina de zarzavaturi, acum bine întreținută, stropită la timp, apărată împotriva păsărilor, era împărțită în mici pătrate unde creșteau lăptuci, cartofi roșii, măcriș, gulii, hrean și alte crucifere. Pământul platoului era neașteptat de roditor și puteau spera să obțină recolte îmbelșugate.

Nu le lipseau nici băuturile de tot soiul, cu excepția vinului, astfel încât nici cei mai mofturoși nu aveau de ce să se plângă. La ceaiul de Oswego, preparat din monardele didyme, și la lichiorul fermentat extras din rădăcinile de dragonier, Cyrus Smith adăugase bere veritabilă obținută din mlădițe de «*abies nigra*» care, după fierbere și fermentare, dădeau o băutură plăcută și deosebit de sănătoasă, numită de anglo-americani «*spring-berr*», adică bere de brad.

La sfârșitul verii, curtea de păsări se îmbogățise cu o frumoasă pereche de dropii aparținând speciei «*bubara*», cu un soi de pelerină din pene, o duzină de rațe-lingurar, cu mandibula superioară prelungită de fiecare parte printr-un apendice membranos, și niște cocoși minunați având creasta, guşa și

pielea neagră, asemănători cocoșilor din Mozambic, care pășeau țanțoși pe malul lacului.

Astfel, datorită activității acestor oameni curajoși și inteligenți, totul mergea bine. Providența îi ajuta mult, fără îndoială; dar, credincioșii principiului de a se ajuta ei însăși, și Cerul le venea în ajutor.

După călduroasele zile de vară, seara, după ce terminau treburile, în momentele când adia briza mării, le plăcea să se așeze la marginea Platoului Marii Priveți pe un soi de verandă acoperită de plante agățătoare, sădite de Nab cu propriile sale mâini. Acolo stăteau de vorbă, se instruiau unii pe alții, făceau planuri, și hazul molipsitor al marinarului înveselea această mică lume, în care domnea mereu cea mai perfectă armonie.

Se vorbea de asemenea despre patrie, de scumpa și marea Americă. Ce se mai întâmplase cu războiul de secesiune? Fără îndoială că n-a putut să mai dureze mult! Probabil că Richmond a căzut repede în mâinile generalului Grant! Cucerirea capitalei confederațiilor trebuie să fi fost ultimul act al acestei lupte funeste! Acum, Nordul triumfase apărând cauza cea dreaptă. Ah! Cât de binevenit ar fi fost un ziar pentru exilații de pe insula Lincoln! Trecuseră unsprezece luni de când fusese întreruptă orice comunicare între ei și restul oamenilor și nu mai era mult până la 24 martie, aniversarea zilei când balonul îi aruncase pe insula asta necunoscută! Atunci nu erau decât niște naufragiați, neștiind că dacă vor putea apăra, în fața elementelor naturii, nefericita lor viață. Și acum, datorită capacitatei conducătorului lor, datorită propriei lor inteligențe, erau adevărați coloniști, înzestrați cu arme, unelte, instrumente; știuseră să transforme spre folosul lor animalele, plantele și mineralele insulei, adică cele trei regnuri ale naturii.

Da, stăteau de vorbă deseori despre aceste lucruri și-și făceau multe planuri de viitor!

Cyrus Smith, în majoritatea timpului tăcut, mai mult asculta decât vorbea. Câteodată zâmbea la câte o reflecție a lui Harbert, la o vorbă de duh a lui Pencroff, dar, mereu și pretutindeni, se gândeau la toate faptele inexplicabile, la ciudata enigmă al cărei secret nu-l descoperise încă.

*Sfârșitul volumului întâi*²⁶

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI NAUFRAGIAȚII VĂZDUHULUI 4

Capitolul I *Uraganul din 1865. Strigăte în văzduh. Un balon prins într-un vârtej. Învelișul sfâșiat. În zare, doar marea. Cinci pasageri. Ce se întâmplă în nacelă. Un țărm la orizont. Deznodământul dramei* 5

Capitolul II *Un episod al războiului de secesiune. Inginerul Cyrus Smith. Gedeon Spilett. Negrul Nab. Marinarul Pencroff. Tânărul Harbert. O propunere neașteptată. Întâlnire la ora zece seara. Plecare în timpul furtunii* 12

Capitolul III *Ora cinci seara. Cel care lipsește. Desperarea lui Nab. Cercetări în nord. Insula. O noapte tristă, plină de neliniști. Pâcla de dimineață. Nab înnoată. Se zărește pământul. Trecerea prin vad a canalului* 24

Capitolul IV *Scoicile fosforescente. La gurile râului. «Şemineurile». Continuarea cercetărilor. Pădurea de conifere. Provizia de combustibil. În aşteptarea refluxului. Din înaltul coastei. Pluta. Întoarcerea la țărm* 33

Capitolul V *Amenajarea Şemineului. Importanta problemă a focului. Cutia de chibrituri. Cercetare pe plajă. Întoarcerea reporterului și a lui Nab. Un singur chibrit! Focul pâlpâie în vatră. Prima cină. Prima noapte pe uscat* 42

Capitolul VI *Inventarul naufragiaților. Nimic. Cârpă arsă. O excursie în pădure. Flora arborilor veșnic verzi. Un jacarm fugind. Urme de animale sălbaticice. Cocoșii de munte. Un ciudat pescuit cu undiță* 52

Capitolul VII *Nab nu s-a întors încă. Reflecțiile reporterului. Cina. Se anunță o noapte grea. Furtună îngrozitoare. Se pleacă în tocul nopții. Lupta împotriva ploii și a vântului. La opt mile de primul adăpost improvizat* 61

Capitolul VIII *Cyrus Smith e viu? Relatarea lui Nab. Urme de pași. O întrebare rămasă nedezlegată. Primele cuvinte ale lui Cyrus Smith. Urmele de pași. Întoarcerea la Şemineu. Pencroff neconsolat!* 72

Capitolul IX *Cyrus e prezent. Încercările lui Pencroff. Lemnul frecat. Insulă, sau continent? Proiectile inginerului. În care punct al Oceanului Pacific se aflau? În adâncul pădurii. «Pinul pinion». O vânătoare de cabiai. Un fum de bun augur* 83

Capitolul X *O invenție a inginerului. Problema care îl preocupă pe Cyrus Smith. Plecarea spre munte. Pădurea. Pământ vulcanic. Tragopanii. Muflonii. Primul platou. Așezarea pentru noapte. Vârful conului* 94

Capitolul XI *În vârful conului. Interiorul craterului. De jur-împrejur, marea. În zare, niciun pământ. Litoralul în linie dreaptă. Hidrografie și orografie. Insula e locuită? Botezul golfulețelor, golfurilor, promontoriilor, râurilor etc. Insula Lincoln* 106

Capitolul XII *Potrivirea ceasurilor. Pencroff este mulțumit. Un fum suspect. Cursul Pârâului Roșu. Flora insulei Lincoln. Fauna. Fazanii de munte. Urmărirea cangurilor. Aguti. Lacul Grant. Înapoi la Şemineu* 119

Capitolul XIII *Ce se poate găsi la Top. Confectionarea de arcuri și săgeți. O cărămidărie. Cuporul de olărie. Diferite obiecte pentru bucătărie. Prima oală cu supă. Pelinul. Crucea Sudului. O importantă observație astronomică* 129

Capitolul XIV *Cât măsoară zidul de granit. O aplicație a Teoremei triunghiurilor asemenea. Latitudinea insulei. O excursie spre nord. Un banc de stridii. Proiecte de viitor. Trecerea soarelui la meridian. Coordonatele Insulei Lincoln* 141

Capitolul XV *Iernatul este hotărât în mod sigur. Probleme de metalurgie. Explorarea Insulei Salvării. Vânătoarea de foci. Capturarea unei echidnee. Kula. Ce se înțelege prin metoda catalană. Fabricarea fierului. Cum se obține oțelul* 151

Capitolul XVI	<i>Problema locuinței discutată din nou. Fanteziile lui Pencroff. O explorare la nordul lacului. Marginea nordică a platoului. Ţerpii. Extremitatea lacului. Tulburarea lui Top. Top înotând. O luptă sub apă. Vaca-de-mare</i>	160
Capitolul XVII	<i>Vizită la lac. Curentul indicator. Proiectile lui Cyrus Smith. Grăsimea vacii-de-mare. Folosirea piritelor șistoase. Sulfatul de fier. Cum se fabrică glicerina. Săpunul. Salpetrul. Acidul sulfuric. Acidul azotic. Noua cădere de apă</i>	170
Capitolul XVIII	<i>Pencroff nu mai are niciun fel de îndoieri. Vechiul deversor al lacului. O pantă subterană. Drumul prin masivul de granit. Top a dispărut. Grota centrală. Puțul inferior. Mister. Cu lovitură de târnăcop. Întoarcerea</i>	181
Capitolul XIX	<i>Planul lui Cyrus Smith. Fațada Casei-de-Granit. Scara de funie. Visele lui Pencroff. Ierburile aromatice. O rezervație naturală. Devierea apelor pentru nevoile noii locuințe. Priveliștea din fața fereștelor Casei-de-granit</i>	190
Capitolul XX	<i>Sezonul ploilor. Problema îmbrăcăminții. O vânătoare de foc. Fabricarea lumânărilor. Lucrări interioare în Casa-de-Granit. Cele două podețe. Înapoierea dintr-o vizită la bancul de stridii. Ce găsește Harbert în buzunarul lui</i>	201
Capitolul XXI	<i>Câteva grade sub zero. Explorarea regiunii mlăștinoase din sud-est. Vulpile. Priveliștea mării. O discuție despre viitorul oceanului Pacific. Munca neobosită a infuzorilor. Ce va deveni globul pământesc. Vânătoarea. Mlaștinile călifarilor</i>	209
Capitolul XXII	<i>Capcanele. Vulpile. Porcii sălbatici. Schimbarea bruscă a vântului dinspre nord-vest. Viscolul. Împletitorii de coșuri. Gerurile mari ale iernii. Cristalizarea zahărului din arțar. Puțul misterios. Cercetarea proiectată. Alicia</i>	219
PARTEA A DOUA ABANDONATUL		232
Capitolul I	<i>Apropo de alică. Construirea unei pirogi. Vânătorile. Pe vârful unui «kauri». Nimic care să dovedească prezența omului. Nab și Harbert la pescuit. O broască țestoasă întoarsă pe spate. Broasca țestoasă dispare. Explicația lui Cyrus Smith</i>	233
Capitolul II	<i>Prima încercare a pirogii. O epavă pe coastă. Remorca. Capul epavei. Inventarul lăzii: unelte, arme, instrumente, îmbrăcăminte, cărți, ustensile. Ce-i lipsește lui Pencroff. Evanghelia</i>	243
Capitolul III	<i>Plecarea. Fluxul. Ulmi și micoculieri. Diverse plante. Jacamarul. Un aspect al pădurii. Eucaliptii uriași. De ce «arborii frigurilor» se numesc astfel. Cete de maimuțe. Căderea de apă. Un popas de noapte</i>	255
Capitolul IV	<i>Mergând spre coastă. Câteva cete de maimuțe. Un nou curs de apă. De ce nu se simte fluxul. O pădure pe litoral. Promontoriul reptilei. Harbert îl invidiază pe Gedeon Spilett. Detunăturile bambușilor</i>	266
Capitolul V	<i>Propunere de întoarcere pe litoralul de sud. Configurația coastei. În căutarea presupusului naufragiu. O epavă în văzduh. Descoperirea unui mic port natural. La miezul nopții pe malul Râului Îndurării. O barcă în voia valurilor</i>	276
Capitolul VI	<i>Strigătele lui Pencroff. O noapte la Șemineu. Săgeata lui Harbert. Planul lui Cyrus Smith. O soluție neașteptată. Ce s-a întâmplat la Casa-de-Granit. Cum un nou servitor intră în slujba coloniștilor</i>	288
Capitolul VII	<i>Proiecte de executat. Un pod peste Râul Îndurării. Platoul Marii Priveliști transformat în insulă. Podul mobil. Recolta de grâu. Pârâul. Podețele. Curtea de păsări. Porumbarul. Cei doi onagga. Căruța cu atelaj. Excursie la Portul Balonului</i>	299
Capitolul VIII	<i>Rufăria. Pantofi din pile de focă. Fabricarea piroxilului. Diferite semănături. Pescuitul. Ouăle de broască țestoasă. Jup progresează. Tarcul. Vânarea muflonilor. Noi bogății vegetale și animale. Amintiri din patria îndepărtată</i>	310

JULES VERNE

1. O CĂLĂTORIE SPRE CENTRUL PĂMÎNTULUI
2. OCOLUL PĂMÎNTULUI ÎN OPTZECI DE ZILE
3. CINCI SÂPTĂMÎNI ÎN BALON
4. STEAUA SUDULUI
5. CĂPITANUL HATTERAS
6. ȘCOALA ROBINSONILOR. RAZA VERDE
7. DOCTORUL OX
8. DOI ANI DE VACANTĂ
9. UN BILET DE LOTERIE. FARUL DE LA CAPĂTUL LUMII
10. UIMITOAREA AVENTURĂ A MISIUNII BARSAC
11. CELE 500 MILIOANE ALE BEGUMEI. ȘARPELE DE MARE
12. VULCANUL DE AUR
13. 20 000 DE LEGHE SUB MĂRI
14. DE LA PĂMÎNT LA LUNĂ. ÎN JURUL LUNII
15. UIMITOARELE PERIPEȚII ALE JUPÎNULUI ANTIFER
16. INSULA CU ELICE
17. BURSE DE CĂLĂTORIE
18. CASA CU ABURI
19. INDIILE NEGRE. GOANA DUPĂ METEOR
20. INSULA MISTERIOASĂ (vol. I)
21. INSULA MISTERIOASĂ (vol. II)
22. MINUNATUL ORINOCO
23. CASTELUL DIN CARPATI. ÎNTÎMPLĂRI NEOBIȘNUITE
24. TINUTUL BLÂNURILOR (vol. I)
25. TINUTUL BLÂNURILOR (vol. II)
26. CĂPITAN LA CINCISPREZECE ANI
27. 800 LEGHE PE AMAZON
28. COPIII CĂPITANULUI GRANT (vol. I)
29. COPIII CĂPITANULUI GRANT (vol. II)
30. TESTAMENTUL UNUI EXCENTRIC
31. ROBUR CUCERITORUL. STÂPINUL LUMII
32. CLOVIS DARDENTOR. SECRETUL LUI WILHELM STORITZ
33. AGENJIA THOMPSON
34. HECTOR SERVADAC
35. UN ORAŞ PLUTITOR. SPĂRGĂTORII BLOCADERI. INVAZIA MĂRII
36. PILOTUL DE PE DUNĂRE
37. SATUL AERIAN. ÎNCHIPIURILE LUI JEAN MARIE CABIDOULIN
38. PRICHINDEL
39. CESAR CASCABEL
40. CLAUDIUS BOMBARNAC. KERABAN ÎNCĂPĂȚINATUL

EDITURA ION CREANGĂ

Observații

[[←1](#)]

Adică 46 metri pe secundă sau 166 kilometri pe oră. (n.a.)

[[←](#)2]

Aproximativ 1700 metri cubi. (n.a.)

[←3]

Războiul de secesiune (1861–1865) – război civil din S.U.A. Purtat între coaliția statelor din nord (abolitioniste) și a celor din sud (susținătoare ale sclavagismului), care s-au desprins din «Uniune» și au format o confederație. Acest fapt a determinat alegerea ca președinte a lui Lincoln, cunoscut pentru convingerile sale abolitioniste. După victoriile de la Gettysburg și Vicksburg, nordiștii i-au silit pe rebeli să capituze la Appomattax. În urma războiului, sclavajul (abolit încă din 1863) a fost desființat pe întreg teritoriul S.U.A.

[←4]

La 5 aprilie Richmond cădea în mâinile lui Grant, revolta separatiștilor era înăbușită, Lee se retrăgea înspre vest și cauza unității americane triumfa. (n.a.)

[←5]

Selkyrk – marină engleză, părăsită în anul 1705 pe insula Juan-Fernandez (unde a locuit timp de patru ani), a cărui aventură i-a inspirat lui Daniel Defoe romanul «Robinson Crusoe».

[←6]

Celebrul autor al unui tratat despre pescuitul cu undița. (n.a.)

[←7]

Un soi de pescăruși. (n.a.)

[←8]

Yardul e o unitate de măsură americană, care reprezintă 9,9144 m. (n.a.)

[←9]

Numele populației locale, de atunci, din Noua Zeelandă. (n.t.)

[←10]

Denumire dată în general ovinelor sălbatice, cu talia de 70 cm și coarne groase, în spirală. (n.t.)

[←11]

Emanății vulcanice gazoase, formate în special din vaporii de apă, bioxid de carbon și hidrogen sulfurat. (n.t.)

[←12]

Numele ce se dă mai multor minerale de culoare deschisă, frecvente printre rocile de natură vulcanică. (n.t.)

[←13]

Aproximativ 45 leghe, a 4 kilometri. (n.a.)

[←14]

Numele pe care americanii îl dă cursurilor de apă puțin importante (n.a.)

[←15]

Aproximativ 200 hectare. (n.a.)

[←16]

Într-adevăr, în acea perioadă a anului și la acea latitudine, soarele răsare la ora 5 și 48 minute dimineață și apune la ora 6 și douăsprezece minute seara. (n.a.)

[←17]

Malacologie – ramură a zoologiei care studiază moluștele. (n.t.)

[←18]

Galonul este echivalent cu aproximativ patru litri și jumătate. (n.a.)

[←19]

Obroc – veche măsură de capacitate. (n.t.)

[←20]

Un bob cântărește 59 miligrame. (n.a.)

În limba franceză, bob grain este și denumirea unei vechi unități de măsură a masei.
(n.t.)

[←21]

Unitate de lungime, folosită pentru aprecierea cu aproximație a distanțelor mici, egală cu circa 200 m. (n.t.)

[←22]

Matematician și geograf flamand, născut la Rupelmonde (1512–1594), unul din întemeietorii geografiei matematice moderne. (n.t.)

[←23]

Unitate de măsură pentru volum (galonul britanic = 4,546 l; galonul american 3,785 l.
(n.t.)

[←24]

Mană – suc vâscos, hrănitor, pe care-l secretă anumite plante. (n.t.)

[←25]

Utilaj de construcții folosit pentru înfigerea pilonilor, prin aplicarea unor lovituri repetate cu un berbec. (n.t.)

[←26]

Împărțirea pe volume aparține Editurii Ion Creangă.